

Tips:

I Avd. 3 dokument 5 finns namnregister med sidanvisning till detta dokument

Register.

Avd. Sida.

4. 1. Protokoll från ransakningen vid Malmö Rådstufvo Rätt.
 2. Berättelse.
 3. Kyrkoherde Anders Ericsson från Hyby och Skattehemmabs Åboen
Peter Gadd från Kalthus ankommer till Malmö Landskansli.
10. Rapport ang. på vägarna, av Greve Mörner arresterade personer.
13. Rådstufvo Rätten i Malmö börjar ransakningen.
23. Prosten Borups Embets Memorial.
53. N:r 70. Anders Mårtensson (sinnessjuk).
68. N: 115. Rasmus olsson (gömde sig i en bakugn).
75. N:r 132. Hans Nilsson Engström, sadelmakare.
78. Actors anförande till protokollet, ang. de från Svaneholm
Brodda, Häckeberja, o.s.v. arresterade personer.
99. J.C. Tolls skrivelse till Rådstufvo Rätten, ang. lösgivning
mot borgen.
103. N.r. 204 Lars Andersson (Slommapågen).
107. Landshövding v. Rosens Memorial.
111. Ang. Slommapågen i Grefve torvmåsse, och brev till Rätten
från Domprosten Doktor Hellman.
113. Ransakning ang. hopens framfart på Svaneholm.
117. Passersedel för ladufogden Ola Hansson Brodda.
121. De personer som den 3 juli släpptes hem. (39 st).
123. - " - " " 4 juli frigavs. (16 st).
125. Ödmjukaste Rapport av General Major H. Mörner.
133. De personer som den 5 juli frigavs. (14 st.).
Kvitto på meddelad kungörelse av Tolls varning i Tjustorp.
135. Jöns Hansson Brodd angivelse av Sadelmakaren Engström.
147. N:r. 247. Hans Olsson (Han som gick till Brodda).
148. N:r. 248. Mårten Bengtsson.
153. N:r. 254. Pehr Hurtig.
164. Actor, Stadsfiscalen Malmborgs Anförande till protokollet.
166. De personer som den 13 juli frigavs. (6st.).
170. Peter Gadd med flera frigives den 16 juli. (114 st.).
178. Rättens förhör med Prosten Borup.
183. Kyrkoherde And. Ericssons Skriftliga vittnesmål.
189. Kyrkoherde E.C. Sjödahls skriftliga vittnesmål.
197. 1. Vittnesmål ang. N:r §. Pehr Larsson.
202. 10. Vittnesmål med inspektor Wiberg på Klågerup.
204. 15. Vittnesmål med Ladufogden på Klågerup.

Avd. Sida.

4. 207. 7. Sadelmakare Engström i ytterligare förhör.
208. Förteckning över de personer som överlämnas till Wemmenhögs Härads Rätt.
209. Ett av Prosten Borup inlämnat yttrande ang. Pehr Larsson.
212. N:r. 278 Hans Jönsson Ållderan i Hessleberga.
218. 2. Husmannen Ola Pehrsson från Nygårdshuset ang. hämtning av en bössa i Stridsmölla.
220. 6. Ang. Klädvävaren Jöns Petter Ägren, Eksholm.
227. 12. Ang. N:r. 204. Lars Andersson (Slommapågen).
232. §.1. Vittnesmål ang. en händelse vid Bökebergslätt.
250. Ödmjukaste slutpåstående den 6 augusti 1811.
261. N:r. 3. Drängen Pehr Larsson m. fl. frigavs. (14 st.).

Avskrift av dombok

Malmö Rådstufvo Rätt 1811 A 1 a 173.

År 1811 den 21 Juni sammanträdde å dertill utsedt Rum & Citadellet vid Malmö, Stadens Rådstufvo Rätt:

Ordförande Herr Commerse Rådet, Borgmästaren och Riddaren af Kongl. Wasa Orden C.M. Nordlindh.

Ledamöter: Herrar Rådmännen L. Lohman, J. Kiellander, E. Möller och C. Faxé.

Vid Protocollet Magistrats vise secreteraren John Knutsson.

S.d. I anledning af en från Kgs bef hfde till R.R. inkommen så lydande skrifvelse

Til:

Sedan så väl Militair Befälhafvaren härstädes HH Grefven General Majoren och Riddaren H. Mörner, som Commandanten Öfverste Luntinanten och Riddaren HH Grefve Gyllenborg, uti denna dag ankomne Memorial, anmält att 195 personer af de från flera Socknar och serskilda Härader i Länet sammanskockade, men igenom Militairisk handräckning vid Klågerups gård, sistlidne Lördag skingrade uproriske Allmoge, hitbragts, och på Slottet härstädes förvarats; samt dessutom 9 personer blifvit häktade dit förde, hvilka skola föröfvat sådana brottsligheter, som med de öfriges stå i sammanhang, har jag ansett lämpeligast, att den undersökning som bör, med desse häktade Personer, ofördröjeligen anställas, hållas här i Staden vid Rådstufvu Rätten, och får derföre med anledning av Majts Nådiga Bref den 22 November 1749 anmoda Til, att med görligaste första, företaga Ransakningen i detta mål, till hvars utförande såsom Actor, Stadsfiscalen Malmborg förordnas, hvilken ärhåller Förteckning uppå de häktade samt all den uplysning om dem och deras förhållande, som jag för det närvarande hunnit inhämta.

Malmö Landcantselin den 17 Junu 1811

Under HH Grefvens Landshöfdingens och Riddarens frånvaro

M. Hoffman E.C. Leebirath

Och sedan Stadsfiscalen Isac Malmberg genom Memorial af sistlidne gårdag äskat undersökningens företagande i detta mål, hade Rådstufvo Rätten dertill utsatt denna dag, och derom kungort.

Stadsfiscalen Malmberg, som, tillstädes kommen, förevisade Kgsbfhfds honom, under den 17 dennes meddelte skrifteliga förordnande, att, i egenskap af Actor dett mål utföra, och derefter inlämna de följande uplästa:

Berättelse

För att dels, så vidt möjligt är, lindra vällofte Rådstuve Rättens möda och dels för att vinna tiden, lende det icke vara ur sin ordning, att lemna en slags deduction af de händelser, som för det närvarande äro kunnige och hafva sammanstött, samt ömsider blifvit föremålet för denna Under-sökning.

På åtskillige orter i Riket har ett obehörigt missnöje, i synnerhet bland Allmogen yppats öfver den Utskrifning som Kongst ^{Majsts} nådigast täckts befalla i Kongl. Förordningen den 23 sistl April; dessa missnöjen, tillskapade dels af okunnighet om denna höga Författning i billighet och dels från mindre välsinnades bemödanden, att villa och upvigla en lätt, bakom ljuset för Allmänhet, hafva ömsider på flera ställen visat sig, genom utbrott och tygellösa framfarande; hvilka sluteligen äfven sträckt sig till detta Län och de Socknar; hvilkas Innebyggare redan till en stor del inom dessa Murar sakna den frihet de på ett så eftertänkeligt sätt, förvärvat: Bara Sockenmän och drängar vore, de som, på en Sockenstämma, den 9de i denna månad, rörande Utskrifningen, först af dessa brottslingar, tillåto sig hvarjehanda stormiga upträden, som urartades till våldsamheter emot den som förestälde dem ärendet och til ett brottsligt förnekande att upfylla Kgl. Majsts. Bud och befallningar, utan att låta beqväma sig till stillhet och lydnad under den, af oväsendet afbrutna Sockenstemman: Flera Budskap hafva från detta ställe från Allmogen, som redan i flera hopar skockat sig, utgått till andra socknar, att buda till samlingar, straff-

bara till deras afsigt och förbjudne i Författningarne:
En allmän sammankomst vid Torups Herregård och en allmän vägran, att ingå i Utskrifningen följde: stormiga hopar af ilskne Bönder framrusade från denne samlingsplats till närgränsande Säterierne Börringe, Näsbyholm, Svaneholm, Brodda, Simontorp, Ryssgård och Björnstorp:

På de flästa af dessa ställen, så väl som å flera Sockenstemma; men i synnerhet i Lemmeströ emot Prosten Nibelius, föröfvades grofva våldsamheter, och requisitioner, af brännvin och livsmedel, då Herrar Possessionater blefvo af Hopen tvungne afgifva sine skriftelige förbindelser, att sjelva upsätta utskrifningen och att låta sig åtnöjas med sine Bönders vägran, att fullgjöra dem åliggande skyldigheter, under Godsen: ännu gingo åtskillige Budkaflar bland Allmogen som omsider framträngde till en stor myckenhet ända den 1 1/2 mil från Malmö belägne Klågerups Sätessgård, den 14 i denna månad och utposter härifrån förnummo Folksamlingar ända till Salrups ägor 1/2 mil nära Staden, sedan de uproriske samma dag från sin samling å Torups Säteri, skickat Skattehemmans Åboen Peter Gadd och tvungit Herr Kyrkoherden Ericson från Hyby såsom deputerade till Konungens Befallningshafvande härstädes att utfordra 2ne redan, för deltagande i Upproret, arresterade och på Slottet insatta drängar: Till hvilken beskickning Herr Prosten Borup i Bara först blifvit utsedd, gripen och förd inom kretsen af Hopen, som sluteligen derifrån förskonte honom, för sin ålder och sjuklighet.

Nu blefvo dessa Upträden altmer af den eftertänkeligaste och våldsammaste beskaffenhet, hällst, till deras utvidgade, flere grofva rykten i Orten kringspreddes om utsände Militairiska Corpser nederlag, om Fiendtelige Landstigningar vid Ystad och mera dylikt:

För att hämma flera olyckor och, med en enda oundvikelig, göra slut på de flera åsyftade och oberäknade, utryckte Herr General Majoren och Riddaren af Kgl Svärds Orden Högvälborne Grefve Hampus Mörner med flere Troupper här ifrån Staden den 14 dennes till Torup: men fann der inga Bönder utan marcherade om morgonen bittida följande dagen till Klågerup, der de församlat sig på gården inom Portarne:

Ehuru upfordrade att fullgöra sine pligter såsom Under-såtare och Medboragre, bemötte de, med flere slags vapen beväpnade, under grofva uttryck, stojande och hurrande, Trupperne med vägran Hot och motstånd, till de af militairiska styrkan och deras kraftiga operationer; hvarunder mångfaldige bland de Uproriske blefvit skjutne, sårade och fångne, blefvo alldeles öfvermannade, på sätt Högbemälte HC General Majors Rapporter vidare och fullständigt uplyser i de, under denna affaire fångnes antal upgår till 195 personer: men sedermera hafva åtskyllige andre, dels såsom Budkaflar och dels såsom i annor måtto brottslige i dessa upträden, blifvit gripne och på Slottet härstädes insatta.

Sådana äro händelsene som blifvit föremålen för den Undersökning välloft Rådstufvo Rätten kommer att börja:

Fullständigare relatio facti har ej varit mig för närvarande möjlig: men den kommer närmare att utvecklas genom de handlingar och vidare uplysningar jag vill meddela och som varit till närvarande stund möjlig att ärnå:

Bland de förra räknar jag, till en början

- 1° medföljande förteckning^a på de arresterade dem jag indelt i den slags ordning, som jag tror skall befordra redighet, och lätthet i Undersökningen
- 2re Konungens Befallningshafvandes protocoll den 14 innevarande, rörande Kyrkoherdens Ericsson och Peter Gadds Beskickning;
- 3° Konungens Befallningshafvandes den 19 dennes till mig aflåtna skrifvelse: hvilken, exhiberad och antecknad, jag torde återfå till min rättelse, vid det för mig utståndade Förordnande at vara Actor vid denna Undersökning, får jag anmärka, att jag med gårdags Posten genom skrifvelse till Högloft Kongl. Justitio Cancellar Embeter, enligt Författningerne, anmält detta förordnande, med underställning om annan Actor i mitt ställe.

Utom dessa Handlingar bifogas, mig lemnad afskrift af ett, till Konungens Befallningshafvande, den 12 dennes afgifvit Memorial, innehållande Handels Bokhållarens Thomas Halcks arrestering för sitt slags deltagande i de upträden som varit vid Bara Sockenstemma och för Hans förhållande i

Sallrup.

I. Malmborg

Hvarjemte Actor ingaf de åberopade handlingarne, af hvilka
här intagas följande

Utdrag af protocollet

II

Välbetrodde Stadsfiscal

Ø

Ödmjukt Memorial

I

Förkräftning på sidan 12

1811 den 21 Juni

Utdrag af Protocollet hållit å Malmö LandsCantzlin den
14 Juni 1811.

No 21

S.d. Klåckan 4 på eftermiddagen ankommo och begärde Herr Kyrkoherde Anders Ericsson från Hyby och Skatte Hemmans Åboen Petter Gadd från Kalthus af Lyngby Socken företråde, och i anledning häraf förekallade anmälte, att de till egen räddning af en samlad drängskara och andre af Allmogen måst åtaga sig att från Torups Sätessgård hitresa med en skrift bemålde Herr Kyrkoherde samt Kyrkoherden i Bara Herr Prosten Olof Borup skola blifvit tvungne att underteckna, författa och skriva af bemålde Ericsson, och den han nu framlämnar, så lydande.

Högvälborne Herr Grefveb och LandsHöfding samt Riddare af Nordstjerne Orden!

En ganska stor hop af Allmogen är samlad från flera Socknar, så väl Husbönder som drängar, hvilka enhälligt begära hos Herr Grefven och Landshöfdingen, att de karlar som blefvo gripne i förliden natt uti Hyby Socken måtte återgifvas, ty annars vilja de ej skiljas åt. Med djupaste vördnad har äran förblifva Högvälborne Herr Grefvens och Landshöfdingens å allmogens vägnar och på deras nu ^{ägna} ~~tvungna~~ begäran

Allerödmjukaste *Genare*

Olof Borup	And. Ericsson
Prost i Bara	Kyrkoherde

Efter upläsandet af denna skrifvelse tillsades Herr Kyrkoherden Ericsson att taga afträde och hördes härefter ofvanbemålde Gadd, som berättade att denna morgon klåckan 2 fyra för honom okände drängar, till Gadds hemvist Kalthus ankommit, samt ungefärligen vid lika tid fast något förut, ^e att bud från Nils Andersson i Bökesåkra af samma Socken. Utan att ^{nämne} ärendet har detta bud, bett Gadd infinna sig hos Nils Andersson och drängarne, att han ville dem medfölja och utan att ens säga

hvarthän, hvarpå Gadd begifvit sig till Nils Andersson och ditkommen efter en timmes förlopp, då han där funnit flera församlade, utan att känna någon af dem, beväpnade med liar och hötjufvor, och hvilka påstås hafva tvungit Gadd och Nils Andersson, med flera Åboer på stället att dem åtfölja till Wismarlöf By, dit de framkommo klåckan 4, stött på en annan flock Bönder från Genarp och kringliggande Byar klåckan mot 5, hafva de så medelst församlade, fortsatt vägen till Hyby, hvaräst åter folksamlingar varit från den Byen, Wärby med flera Byar i granskapet. Från Hyby hafva alla ankomna i massa begifvit sig till Klågerup Sätessgård, utan att några våldsamheter på något af dessa förutnämde ställen skola blifvit begångne, men vid framkomsten till Klågerup, klåckan 7 på morgonen hafva flera, utan att Gadd skall kunna namngifva någon yttrat, det Kyrkoherden Ericsson där boende och som nu infunnit sig, som deputerad med Gadd vore skuld till de 2ne drängars från dess Församling Hyby fasttagande natten förut af en härifrån utskickad Hussar Commendering, hvarföre den samlade folkhopen, så snart Kyrkoherden Ericsson mot dem utkommit på gården börjat skuffat honom honom för hvad som så medelst genom hans förvållande ansågs hafva hänt, och tvungit icke mindre honom än Inspektoren och Ladufogden på Klågerup att medfölja denna folkhop åt Hyby, och vidare till Bara, till Herr Prosten och Kyrkoherden Borup, där Gadd påstår sig icke hafva varit inne i rummet hos honom, utan stadnat dels på gatan och dels vid en Bondgård, dit Gadd gått för att få sig dricka. Ankommen klåckan omkring 8, hade folkhopen, varit på detta ställe en timmes tid och derunder af Prosten Borup undfägnats med Brännvin efter hvad Gadd påstår sig endast hafva hört, för det den skulle hålla sig stilla och fredligt, Hvarefter tåget fortsattes till Torups Sätessgård, dit Prosten Borup äfven måste begifva sig och där Herrskapet funnits icke vara hemma och hvaräst de församlade tvungit kyrkoherdarna Prosten Borup och Ericsson, den sednare att skriva, och dem bägge att underteckna ofvanintagne skrift, och med hvilken Kyrkoherden Ericsson och Gadd, för att undgå att förolämpas af folkhopen måst hitresa, utan att Gadd på gord fråga kan säga någon orsak hvarföre han fick sig sådant updragit.

På tillfrågan, upgifver Gadd, att afsigten med folksamlingen skall vara dels att tvinga Prästerskapet att afstå från vidare fordran på lottning till förstärkningsmanskapets utgörande och att helt och hållet befria sig från denna lottning, under den fattade tanken, att så kallade Herremännen och Prästerna, äro skuld till hvad i det afseendet blifvit tillgort och att kungörelserne derom, hvilka upläsas från predikstolarne, äro diktade, samt dels att förmå Herremännen, att för Godsen själf taga förstärkningsmanskap.

Förskriften Herr Kyrkoherde Ericsson och Gadd undfått af folkskaran har varit den att de skulle begifva sig till Landshövdingen härstädes, återfodra de natten förut arresterade drängar, med dem återvända och deremot lofva att folkmassan skulle skingra sig.

Gadd förehållen, att noga och bestämt berätta, att hvad han om den sammanskockade folkhopens afsigter och företag kände samt upplysa, hvilken eller hvilka som egenteligen voro Anförare eller anstiftare till hvad som redan sig tilldragit, påstår högeligen, att han icke har derom någon den minsta kunskap, under försäkran, att han icke åtagit sig beskickningen hit, om det icke varit för att undankomma och vid vägran härtill, icke råka i förlägenhet. Han förklarar sig ganska nöjd, med att i Staden få kvarblifva, hälst han säger sig inse den fara han löper, om han återkommer och de utbegärde drängar icke äro honom följaktige.

Vidare hade Gadd icke att andraga eller kunde af honom upplysningsvis inhämtas, hvarföre honom tillsades, att tillvidare i ytre rummet kvarstadna, medan Herr kyrkoherden Ericsson förhördes och som förekommen, på honom gord fråga yttrar att han icke har minsta bekantskap med förut afhörde Hemmansbrukaren P. Gadd, att han sett honom först i mårse vid Klågerup, där han varit bland dem, som omringat Herr Kyrkoherden, under det hopen af Bonddrängar och pojkar tvungit Herr Kyrkoherden att den åtfölja till Bara och Torup, förbitterade å Herr Kyrkoherden för det han misstänkes hafva vållat de tvänne natten förut inom dess församling gripne drängar, blifvit hitförda och dem folkhopan ville han skulle återskaffa.

Framkommen till Torups gård på sätt Gadd berättat och dit Herr Prosten Borup från Bara äfven efter Ericssons upgift måst medfölja, har allmänna rösten bland de där församlade varit, att en sådan skrift som ofvanintagne skulle af Prosten Borup och kyrkoherden Ericsson författas samt de dermed sig hit begifva, men då Prosten Borup undfägnat med brännvin och orolige, har han sluteligen som gammal man, på begäran sluppit hitresa och den medföljde Gadd dertill i stället blifvit kallad och utsedd utan att Herr kyrkoherde Ericsson kan uplysa, att han dertill skulle vara tvungen, hälst Herr Kyrkoherden vid Torup blifvit varse Gadd först, då han kommit och satt sig på vagnen, som dem hitförskaffat. Om denna Gadd skall Herr Kyrkoherden icke hört något elackt, men väl om hans fader som efter Herr Kyrkoherdens yttrande, skall vara en Bond-Advocat. Under vägen har Gadd för Herr Kyrkoherden yttrat, att han blifvit tvungen följa Herr Kyrkoherden till Staden, huru Herr kyrkoherden tror, att han haft folkhopens förtroende Herr kyrkoherden yttrar äfven för öfvrigt, att Bönderne i allmänhet låtit förstå, att författningen om Förstärkningsmanskapets utgörande, skall vara skrifven af Adelsmännen och att prästerne derföre skola den värckställa samt att samlingen skett i ändamål, att förmå de sednare, att icke fullborda författningens härom innehåll.

Herr kyrkoherden som icke har något att tillägga denna sin berättelse, begär att för sin personliga säkerhet få qvarstadna och önskar äfven i afseende på de olägenheter för hvilka han annars framledes inom sin församling kunde blottställa sig, att för natten få taga kvarter inom Cita-dellet. Hvilket om han det för nödigt ansåg, honom beviljats.

Gadd åter framkallas antyddes, i anseende till de misstänksamma anledningar som emot honom sig visa att hafva frivilligt utföra de, till Allmänna lugnet störande, skockade folksamlingar, att träda i häkte.. Och skulle bref härom till Vållofte Commendants Embetet härstädes genast afgå. Ut Supra

W. Hoffman

1811 den 21 Junu

Ø Vålbetrodde Stadsfiscal!

Sedan, i följd af Landshöfdinge Embetets begäran, Förteckning från Herr General Majoren och Riddaren, Högvälborne Grefve Mörner, gårdagen inkommit, öfver de Bönder, dem vålbemålde Herr Grefve och General vid och omkring Klågerups Sätessgård låtit gripa och till Citadellet härstädes införa, såsom delaktige och närvarande vid det uplopp och de våldsamma Upträden, hvilka Allmogen, och i synnerhet, drängar från kringliggande Frälse Gods och andra ställen sig företagit, varder samma Förteckning, utvisande de häcktades namn, Hemvist och ålder m.m. härhos öfverlämnad.

Utom de å förteckningen uptagne personer, har på vålbemålde Herr Grefves och General Majors befallning, af de under dess befäl stående Troupper, såsom mer och mindre bröttslige samt misstänkta för delaktighet i berörde uplopp, blifvit häcktade och å Citadellet härstädes insatte: Åboen Påhl Jönsson, Undantagsmannen Jeppa Nilsson och drängen Jöns Pehrsson från Önsvalla, Frälse Åboarne Anders Pehrsson från Göddelöf, Anders Jacobsson från Mölleberga samt Rusthållaren Jeppe Nilsson från Kyrkheddinge, hvilka efter med dem anställdt förhör, anträffats den 14. dennes, under Trouppernes march mot Klågerup efter föregifvande, stadda på återvägen till sine hem, från Torups Sätessgård, dit de påstår sig hafva blifvit tvungne att medfölja öfriga folkmassan där församlat sig, samma dag.

Bönderne Hans Andersson från Torreberga, Jan Andersson och Mårten Mårtensson från Nefvitshög, Bertil Pehrsson från Wallby och Nils Svensson i Stanstorp dem Herr General Majoren Grefve Mörner i går under en recognosering med Troupperne, äfven såsom delaktige i Uploppet, och den sistnämde, såsom en upgifven anstiftare, låtet här och till Citadellet införa.

Drängen Pehr Larsson från Tjustorp hvilken blifvit gripen i Lund af Stadsfiscalen Sandahl, och af vice Kronobefallnings mannen Lindfors hitförd, såsom den, hvilken in-

1811 den 21 Juni

Afskrift

Ödmjukt Memorial!

Sedan hos mig blifvit anmältdt, att Handels Betjenten Thomas Halck varit på åtskillige ställen Landet häromkring och inlåtit sig med Allmogen i samtal om det påbudne förstärkningsmanskapets uppsättande samt dervid haft obetänksamma yttranden, ledande till misstankar om afsigt, att vela understödja den hos Allmänheten uppkomne ovilja för denna anstallt, har jag förekallat Halck, som vidgått, att han sistlidne Söndag rest till Bara, utan något annat ärende än i anledning af den underrättelse han fått om Sockenstämman därstädes, rörande Utskrifningen, att han varit i Kyrkan, att han hört bullersamma öfverläggningar förefalla, och att han dervid i så måtto deltagit, som han samtalat med den samlade menigheten om efter egne ord, huru svårt det vore, att gå in på Utskrifningen, der han och sjelf var underkastad, äfven som, att han, på återresan underrättat Allmogen i Sallerup, som samma dag hade Sockenstämma, att Bara Socken icke ingått i någon Utskrifning eller Lottning.

Detta Förhållande af Halck i Stadsfiscalen Malmborgs närvaro, å ^{hvar} ego hufvudsakeligen erkänt, har jag ansett mig skyldig till ~~H~~ Herr Grefven Landshöfdingen och Riddaren inberätta.

Malmö den 12 Junu 1811

På Embetets Vägnar

E.M. Nordlindh

Vidimeras

W. Hoffman

Herr Fändriken Patterhorn förekom och anmälte att han som vakthafvande officer å Citadellet skulle meddela den handräckning som af Rätten äskades,

Actor yttrar, att som den händelse, hvaruti handelsbetjenten Halck, enligt Borgmästare Embetets ofvanintagne Memorial, är inblandad, är, efter ^{hvar} hand ännu kunnigt är,

den första af de orolige upträden, ransakningen alltså torde med bemälte Halcks hörande påbörjas: hvadan från häktet för Rätta uphämtades Handels Betjenten

N° 1. Thomas Halck som säger sig vara 31 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt förut för något brott ej tilltalad. För honom uplästes Borgmästare Embetets förberörde Memorial, hvaraf han väl ärkänner den berättelse han inför Borgmästare Embetet afgifvit, och i samma Memorial innefattar, men förklarar, att som han vid det tillfälle blifvit betagen af häpnad, och således ej med redighet kunnat yttra sig, så vill han nu lämna en med rätta förhållandet instämmande upgift; han utsäger alltså, att han Söndagen den 9 dennes kl. ungefärligen 1 på dagen, för sitt nöje, och äfven i afsigt att besöka förra Insputoren Ramelius vid Torup, utrest härfån staden, under vägen ankommit till Wärby By, där, för att ärhålla tobakseld, ingått i andra eller 3dje gården, hvars ägare eller åbo han icke känner, och då han därstädes ärhållit underrättelse att Sockne stämman skulle hållas i Bara By, begifvit sig dit för att bevista så väl den samma som den föregående Gudstjensten, vid ankomsten till Bara ingick han i Kyrkan där han först nekade att hava talt med någon innan, sedan vidgått att han samtalat med Åboen Lars Ohlsson från Wärby, och sedan Socken stämman blifvit slutad, och en del af Bönderne begåfvo sig till prästgården, samt en annan del till Byen, hvilken sednare han åtföljdt, har han under vägen inlåtit sig i samtal, om svårigheten att ingå i lottningen till förstärkningsmanskap och tillika för dem yttrat att någon sådan lottning ej ginge för sig i Malmö. Allmogen skall äfven frågat honom om orsaken hvarföre Roteringsen ej föregår utskrifningen och den han upgifvit vara: svårigheten för Adelen att skaffa Rotekarlar, till hvilket yttrande Halck säger sig ägt anledning af ryktet, vid detta tillfälle skola ock Bönderne i Bara yttrat sig vilja befrias från någon af deras så kallade hoveri skyldigheter.

Sedan Halck derefter genast afrest från Bara, begaf han sig till Sallerup, där han af en Smed hos hvilken han ingick att få tobakseld och för hvilken han berättade sig

komma från Bara, åtfrågades, huru det tillgått vid Sockne Stämman, därpå han lämnat det svar att Bönderne derstädes ej velat ingå i lottningen.

Sedan Halck oaktat flera föreställningar att sanningsenligt upriktigt och sammanhängande berättat anledningen till resan, och hvad desutom förefallit, ej kunde dertill förmås bekänna,

Actor, att förhöret med Halck måtte inställas intill dess han, angående honom hinna förskaffa flera uplysningar, derföre Halck återfördes i arresten och före kallades, i häkte insatte:

Skattehemmans Åboen

N° 2 Peter Gadd från Kalthus af Lyngby Socken, 26 1/2 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad förmanades att tala sanning medgifver på derom gord fråga, för flera år tillbaka vid *Lofte* Kammars Rätten härstädes hafva varit tilltalad för otrohet emot sin husbonde, men ifrån hvilket tillmäle han likväl skall blifvit frikänd, och afgifver i öfrigt på framställde frågor en sådan berättelse, som till alla delar instämmer med hvad han, vid med honom anstälta Landskantzli förhöret den 14 dennes upgifvit, ovh vidare intagne protocollet deröfver innehåller, med tillägg, att det bud han, nämde dag om morgonen kl före 2 från Nils Andersson i Bökesåkra ärhållit, framfördes af dennes till namnet af Gadd okända Tjenste Gåssen, att han väl dagen förut af Nämndemannen Jöns Tobiasson i Sturup som kommit till honom hört omtalas, att Herr Prosten Nibelius i Lemmeströ blifvit af åtskillige Bönder misshandlad, men att han icke hade sig beklagat, att resning bland allmogen i grannskapet var å färde att allmogen velat utnämna honom till dess anförare, men hvilket han icke allenast sig undandragit, utan äfven, som han yttrar, sökt ställa allt till rätta.

På Aklæ domstolen honom åställde frågor om han dagarna före den 14de varit borta från sitt hemvist? svarar Gadd, att han i 3 dagar varit hos sin vid Markie boende Fadersbroder, Skogvaktaren Jeppe Gadd och där legat sjuk af frossan, samt lördagen den 8 dennes begifvit derifrån till Lindved, där

legat natten öfver hos Fiskare Christer Sjöström och om Söndagen fortsatt resan hem.

Hvad medel Gadd andvent för att, som han yttrat, ställa folkhopen till rätta? Svar: att han gjort den tjenlige föreställningar.

Hvarest Gadd, då han kl 7 begifvit sig från Klågerup, uppehållit sig under tiden, efter som han först kl 4 upkommit på LandsCan? Svar: han hade sökt Landssecreteraren flera gånger efter ankomsten till Staden, men ej träffat honom förr än kl 4 på eftermiddagen, och under tiden ätit middag hos samt varit i Sjöborgs handel men ej vad han kan minnas på flera ställe.

Om han känner en dreng från Oddarslöf vid namn Måns Hansson? Svar: Nej.

Härefter återfördes Gadd i arresten och framhades:

N° 3 drengen Pehr Larsson från Tjustorp i tjenst hos Åboen Nils Larsson derstädes, 28 år gammal, äger god hälsa och stark kroppsbyggnad samt förut icke för brott tilltalad: berättar, att sedan samtäl drengarne i Tjustorp så väl genom drengen Matts från Wärby 2^{ne} gånger om natten före Fredagen i sistlidne vecka som ock ytterligare på morgonen af Åboen Jöns Jönssons i Wärby dreng, hvars namn han ej minns och den han icke heller sedt utan om detta budskap blifvit till sagd af drengen Jöns Nilsson, i tjenst hos Hans Olsson i Tjustorp, nämde dag på förmiddagen, blifvit upmanad att genast komma till Wärby, där Allmoge vore samlad, hafva samtäl drengarne i Tjustorp och deribland äfven Pehr Larsson, efter hållen rådpälgning begifvit sig till Wärby, men som vid deras ankomst dit de förnummit, att de der förut församlade, hvaribland äfven skall varit Bönderne under Heckeberga och Torups Säterier, redan gått till Bara, så hafva de äfven fortsatt sin väg dit, men innan de hunno fram, anträffades folkhopen som då hade bemäktigat sig Prästerna från Bara och Hyby, den sednare boende på Klågerup. Tåget fortsattes vidare till Torup, dit så väl från Klågerup som andra ställen hämtades, så kallade hötjufvor till beväpning, men Larsson skall ej försett sig med någon sådan. Efter någon stunds vistande på Torup och *då Haxsare syntes*

vandrade hela folkmassan till Klågerup dit den ankom om aftonen, åtskilliga personer utställdes för att gifva akt på hvad som kunde sig tilldraga, och lämna underrättelse om någon härifrån Staden, efter då gående rykten, utskickad Militär förmärktes vara i antågande, men hvarken, hvilka de utställde personerna voro eller herom som om deras utskickande föranstaltat, vet Pehr Larsson icke upgifva.

Då Militären om Lördags morgonen till Klågerup inträffade hörde Pehr Larsson, att flera af folkmassan yttrade sig böjde att skiljas åt, men Ladufogden på gården, hvars namn han ej känner, förklarade det vara bäst att vänta, dock har Pehr Larsson ingen anledning att tro, det sådant var för att sätta sig till motvärn.

Vid detta tillfälle, och innan affären mellan Militären och de sammanskockade begyntes, skall Pehr Larsson begifvit sig på flykten och passerade genom flera Byar till Lund utan att han kan efter Actors förmenande skallvarit i Flackarps By eller under vägen upmanat allmogen att begifva sig de på Klågerup varande till undsättning, så mycket mindre, som han under vandringen endast varit inne på ett krogställe vid Höjebro för att taga sig en sup brännvin.

Vid ankomsten helt nära Lund, skall han mött en större samling drängar men okända som velat förmå honom att sig medfölja, men hvilka han dock kommit undan, och anländ till Lund ingått hos en krögare boende öster i Staden.

Härvid utalar Actor, att efter dennes vidare underrättelse han erhållit skall Pehr ingått i hökaren Anders Svenssons hus i Lund, men då Anders Svensson icke varit hemma, har han sökt förmå dess hustru och tjenste piga att åtfölja sig till ett ~~kästä~~ ställe utom Staden, hvarest skulle finnas skuds för att föra dem till de från Klågerup skingrad folkhopen och att han tvungit både hustrun och pigan sig åtfölja, intill dess att de, utkomne på gatan, fått tillropa hjälp af ankommit folk.

Till denna beskyllning nekar Pehr Larsson helt och hållit, och upgifver att en flicka från huset godvilligt åtföljt honom öfver en Trädgårds tomt till bakgatan, för att undgå de förut omnämde församlade drängar. Den trästock och

det pergament, som af Actor blifvit inlämnade och omnämnas i
 uti Kgs Bfhfds till honom aflåtna här frammantill intagne
 skrifvelse, medgifver Pehr Larsson vara de samma persedlar,
 som honom vid häcktandet fråntoges, men förklarade att samma
 stock, å hvilken finnes inskurit P.L.S. jemte åtskillige in-
 skärningar eller så kallade hack, endast skall gagnats för
 att beteckna huru många Fjerdingar öl drengarne i Tjustorp
 tagit hos krögaren Pehr ^{Larsson} ~~Larsson~~ i Hyby som skall hafva den
 motsvarande stocken, och de å pergaments bladet som var 2
 samman hängande blad af en gammal plånbok befinteliga Siffror
 skola dels vara hans egna annotationer öfver utlånta penningar
 och dels räkning med samme krögare
 om brännvin.

På fråga af Actor genom domstolen, om Pehr Larsson
 varit bland dem som tvungit Herr Prosten Borup från Bara
 att medfölja hopen? nekar han härtill, under åberopande af
 hvad han förut sagt, det han vid det tillfället icke varit
 i Bara.

Af domstolen upmanad, att följa sanning och upgifva hvad honom
 i ämnet kunnigt är tillägger Pehr Larsson, att måndagen efter
 det kungörelsen om Förstärkningsmanskabet blifvit från predik-
 stolen upläsen, hafva drengarna från Tjustorp samlats, och
 anförde af drengen Anders Svensson från Qvisle, som förde
 ordet, besökt prästen på Skabersjö, för att rådfråga sig i
 detta ämne, hvarom de äfven velat med Herrskapet på Skabersjö
 samtala, men som samma Herrskap ej var hemma, så, och efter
 att på prästgården hafva blifvit undfägnade, begofvo de sig
 och deribland äfven Pehr Larsson åter till Tjustorp, höllo
 så kallads lag om Tisdagen och gingo derefter hvar för sig
 till sina syslomål ända till Fredagen, då, som han förut up-
 gifvit, de blefvo upbådade.

Pehr Larsson återfördes i arrestens varande
 till förordnade Commendanten
 Herr Majoren Callerholm.

som klockan nu redan är öfver Ett, så åtskiljdes R.R.
 men öfverenskom att åter, till ransakningens fortsättande
 sammanträda i morgon föremiddag kl 9, då Actor sig äfven in-
 ställer.

1811 den 22 Juni.

Ade = Ordförande och ledamöter lika med gårdagen uplyste att de i dag afhörde personers förvarande i här skilda fängelserum; och R.R. anmodade Herr Majoren om vidtagande af sådan anstalt för morgondagen och alt framdeles under ransakningen, att de förhörde blifva afskiljde från de öfrige i detta brottmål delaktiga.

§ 1.

C.d. Sedan Actor förekommit och de sistlidne gårdag hörde Personer blifvit före kallade, Justerades Protocollet och lämnades utan anmärkning, hvarvid likväl Handels Betjenten Halck, få fråga, uplyser, att han under sin resa den omnämde Söndagen, åtföljdes af dess Faders dreng Anders, äfven som Skattehemmans Åboen Gadd tillägger sin förra berättelse, att under de dagar han varit hos sin Fader Broder, har han besökt dennes Svärsoner Sockne Skräddaren Jöns Pehrsson i Sörby 2ne gånger och Sockne Skräddaren Anders Moberg i Hönsinge en gång, och att han under vägen från förstnämde ställe åter till Markie varit inne på Anderslöfs Gästgifvare Gård; anhallandes derjemte att med vittnen få styrka riktigheten af hvad han ei mindre nu än gårdagen upgifvit. Halck, Gadd och Pehr Larsson återfördes.

§ 2.

Ransakningen företogs och före kallades

Nº 4 Ola Månsson, Åbo i Tjustorp säger sig vara 60 år gammal af svag kroppsbeskaffenhet och skall förut ej varit lagförd, förmanad att tala sanning, svarar han på åställda frågor: att första samlingen i Tjustorps By skedde Fredagen den 14 dennes kl 5 om eftermiddagen dertill Bönderne i Byen blifvit budade genom tutning af Älldermannen Nils Andersson derstädes som skall derom blifvit tillsagd af drengen Lars Ohlsson i tjänst hos Bengt Månsson i Byen, hvilken dreng vid sammankomsten äfven förde ordet, och hotat, Tjustorps Åboer att blifva nedslagne så vida de ei följde med honom till

Torup, utan att uppgifvit afsigten dermed, hvarpå de samteliga begifvit sig till nämde Säteriet der en stor hop Allmoge var församlad och med hvilken Ola Månsson strax därpå aftågat till Klågerups gård, varit där obeväpnad tillhopa med flocken öfver natten tills han om morgonen blifvit gripen af den då till stället ankomne Militairen, någon anförare för hopen har han ei förmärkt.

Efter ytterligare frågor säger Ola Månsson att han icke med anmälan af den i Tjustorp ärhållne hotelse sökt skydd hvarken hos sitt Herrskap eller Kronobetjeningen i orten, och att han sedermera förnummit att anledningen till sammanskockningen skall varit drengarnes missnöje med utskrifningen

Afhördes

N° 5 Rasmus Larsson Åbo i Tjustorp, 60 år gammal, af god och stark kroppsbyggnad, skall ei förut varit för brott tilltalad, utsäger efter ärhållen förmaning att tala sanning i att han ei kan ärindra sig då första samlingen var i Byen, ty den bevistades endast af drengarne, men om fredagen den 14 dennes, sedan såväl en del okända drengar från Oxie som ock drengarne i Byen, ankommit till honom och begärt att dess drengar skulle få med dem utgå, men hvilket han vägrat och de undvikit, gafs om eftermiddagen vanligt tecken till Bysamling, genom tutning af Älldermannen, vid hvilken samling Rasmus Larsson sig infant, och där förnummit, att den af Ola Månsson omnämde dreng Lars Ohlsson skall ankommit från Torup, och sade sig hafva föranstaltat om samling af den anledning, att han från den på Torup församlade Folkhopen medförde tillsägelse åt alla i Tjustorp att genast begifva sig dit, så vida de ville undvika, att under Folkhopens tillämnade tåg från berörde Säteri till Skabersjö gård, blifva pantade och nedslagne. Ledd af frugtan för denna hotelse, begaf han sig, jemte sina drengar till Torup och då Folkmassan, vid dessa ankomst dit, hade tågat derifrån till Klågerup, ämnade han jemte Anders Larsson från Ebbarp, som han på Torup anträffat, återbägifva sig hem, men ankomne till Tegarp, efter det de uppehållit sig en del af netten i Klågerups qvarn, anträffades de af 2^{ne} Hussarer som

dem grepo och afförde till den vid Klågerup varande Militairen. Han, som varit obehäpnad, har hört, att drengarnes missnöje med utskrifningen skall gifvit anledning till den Allmänna Resningen, och att en nu äfven arresterad Sadelmakare hvars namn han ei vet, varit de samlades förare.

På fråga medgifver Rasmus Larsson att Inspektoren på Torup, då tal, som han säger, gick om resning, förmanat honom att hålla sig stilla, men för ofvannämde hotelse skall, och då såväl Herrskapets som Prästens i församlingen tjenstefolk voro med, har han trott sig ei kunna undvika att äfven utgå.

Utfördes

Nö 6 Nils Nilsson. Åbo i Tjustorp 32 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad och skall förut ei varit lagförd för brott. Förmanades att tala sanning och berättar, att måndagen efter den Söndag då Författningen angående Förstärknings manskapet blifvit upläst å Predikstolen, hvilken dag han ei närmare minns att bestämma, hade drengarne i Tjustorp sins emellan en sammankomst, hvad Nils Nilsson i öfrigt berättade, är alldeles lika med förut afhörde Ola MÅnssons utsago, allenast med tillägg: att han så väl velat skilja sig från Folkhopen på Klågerup om natten som äfven velat efterkomma en af Befälhafvaren för den dit ankomna Militair om morgonen gord anmaning att skiljas åt, men i båda dessa fall hindrades af folkmassan i bland hvars ämne för resningen han säger efter hvad han hört äfven varit syftemålet att utfå 2^{ne} arresterade och på Malmö Slott insatte drengar från Hyby Socken.

Affördes.

Nö 7 Hans Ohlsson Åbo i Tjustorp, 43 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, ej förut lagförd, han förmanades att följa Sanningen och berättar om drengarnes sammankomst lika med Nils Nilsson, och i öfrigt, att han om Fredagen den 14 dennes varit sysselsatt i Torfmåsen, men, hemkommen derifrån om aftonen, ärhållit underrättelse om samlingen och drengen Lars Ohlssons dervid fällda hotelser, och af fruktan ^{af} dessa, begifvit sig till torup och vidare med Folkmassan till Klågerup där han tycktes, att Möllnare drengen Nils Löfdal, som han sedt gå med en hötjufva i handen och vid Klågerup blifvit

skuten, genom sin beställsamhet, utmärkt sig som anförare.

I anledning af Befälhafvarens för Militairen anmaning skall han velat begifva sig från Klågerup, men hindrades af folkmassan af hvilken han hörde anledningen till sammanskottningen vara dels deras missnöje med utskrifningen och dels deras syftemål att utfå 2^{ne} arresterade drengar.

På att söka skydd af Herrskapet eller K^o Betjeningen skall han ej kommit att tänka, och greps af Militairen obeväpnad.

Utfördes.

N° 8 Pehr Hansson dreng hos Åboen Jöns Faddersson i Tjustorp, 21 år gammal, till utseendet af god hälsa och kroppsbyggnad och förut ei för brott anklagad. Efter ärhållen förmaning till sanning, upgifver han, att vid en samling som drengarne i Tjustorp hade om måndagen efter det författningen om Förstärknings manskapet från Predikstolen blifvit upläst och dervid han varit närvarande, har drengen Anders från Qvisle mölla tillstädes kommit, tagit ordet och yttrat: att de icke borde underkasta sig lottningen ty den vore olaglig. Och som Socknens kyrkoherde var i Byen skall Anders, åtföljd af någre drengar, utgått till honom, uprepat sitt i samlingen hafde yttrande och som skäl för drengarnes undandragande anbragt, att det ei var meningen med Konungens Förordning, hvilket han som förstod Lagarne, kunde finna.

Ehuru de förut varit ense om att för sitt Lottlag lega karl, skall detta drengen Anders prat verkat på åtskilliga och i synnerhet på drengen Lars Andersson, i tjenst hos Bengt Månsson uti Byen, som slutligen instämt med Anders.

Efter hvad Pehr Hansson hört skall bud från Wärby och Bara Byar ankommit med hotelse, att hvilken som vidare gör hofveri skulle de hämnas på: men hvem som dessa bud framförde vet han ei.

Hotad af den från Byen om Fredagsmorgonen uttågande drengflock, har han, till det mästa oklädd, måst medfölja först till Torup och sedan med hela folkmassan till Klågerup, där han icke deltagit i oväsendet, utan emedan det var omöjligt att undankomma, genast gömt sig i en lada, där han af Militairen blifvit fasttagen.

Af det stoj och prat, förutnämde Anders från Qvisle mölla jemte drengen Nils Andersson från Skabersiö, i tjenst hos Pehr Johansson derstädes hade för sig på Torup och af hvilken den sednare äfven vid Torup utdelt förplägning, säger Pehr Hansson sig kunna sluta till att de vore anförare.

Under det Pehr Hansson afgaf denna sin Berättelse syntes han ganska rädd, blödig och upriktig.

Affördes.

N:r 9 Anders Jacobsson Tjenstegåsse hos Jacob Andersson från Tjustorp, 17 år gammal av god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad förmanades att tala sanning och gorde med försäkring att ej före varit tingförd sin berättelse sålunda: Vid samlingen som drängarena hade en måndag var han ej tillstädes, därtill honom ej heller kunde lämnas tillträde, såsom pojke, men om Fredagen sedan till samling tutat blivit och han hört omtalas drängen Lars Olssons hotelser därvid, har han måst åtfölja de till Torup avgåeden och vidare hela folkmassan till Klågerup, dock skall han där, sedan han hört en obekant dräng vilken han nu försport vlivit döds skjuten commenderade bland folket gömt sig på högällen och där blivit fasttagen. Han skall även förnummit att missnöje med utskrivningen och 2ne drängars arresterande givit anledning till sammanskockningen, likaledes att drängen Anders från Qvisle mölla både vid överläggningen bland drängarne och med ett samtal med deras Kyrkoherde om Måndagen då drängsamlingen var, utmärkt sig genom sina obehöriga utlåtelse. avförder.

N:r 10 Per Truedsson i tjänst hos Åboen Nils Nilsson i Tjustorp, 21 år gammal, ej förr lagförd ser sjuklig ut och är av klen kroppsbyggnad, förmanades att följa sanningen, och gör om drängsamlingen om Måndagen, den han bevistat lika berättelse med drängen Per Hansson med det tillägg, att drängen Ander Svensson förutnämde drängen från Qvisle mölla, vid desamtal med socknens Kyrkoherde även yttrat, att utskrivningen var påkommen för att det att Adelen ej kunde skaffa rotekarlar, vidare berättar Per Truedsson, att natten före Fredagen den 14 skall drängen Malte Larsson från Värby ankommit

till Tjustorp och upmanat dem att genast begiva sig till Torup. En annan okänd dräng skall ytterligare ankommit och därom påmint, i anledning varav Per Truedsson och med öfvriga drängar i Tjustorp begifvit sig dit, vidare med hela folkmassan till Klågerup, därifrån till Bara där fasttagit prosten Borup och tvungit honom att medfölja, men varvid Per Truedsson hållit sig på avstånd, så ånyjo till Torup och därpå ytterligare om aftonen till Klågerup, han såg ej att folkmassan hade någon anförare, och då det var omöjligt att undkomma, gömde han sig på en högälle, där han blev gripen av hussarerna - utförd -

Aktor inlämnade ett från Kungliga Befallningshavande ärhållit så lydande:

1811 den 22 Junu

Afskift

Embets Memorial!

Till ödmjukaste åttlydande af Herr Grefven och Landshöfdingen utförde af den 7. sistl. Maj utlystes Pingstdagen Socknestämmor att hållas i Bara och Mölleberga församlingar? Helgo Trefalldighets ~~Lördag~~ ^{Söndag}, för att på dessa Socknestämmor granska, och underskrifva de förteckningslängder, som blifvit upprättade i anseende till den af Kongl Majst i nåder anbefallde utskrifning. Jag hade ej förmodat annat än lydnad och undergifvenhet för Kongl. Majsts. Befallning, men till min häpnad måste jag erfara den största motspänstighet då begge församlingarnes drängar, med sturskhet yttrade, att ingen skall understå underskrifva Längderna, tilläggandes att de beklagade dem, som vågade underteckna sine namn, då de tillika försäkrade att de alldeles intet underkastade sig den anbefallte Lottningen, utan om så påfordrade ville de mangrant gå åstad. Jag sökte öfvertyga dem huru lindrig denna utskrifning blef, och att de hade rättighet lega karl, och då de fortforo i sin hallstarighet, gaf jag dem tillkänna att jag vort nödsakad, rapportera deras uppförande för Konungens Höga Befallningshafvande, så påföljderne måste blifva för dem ganska vådeliga,

men allt mitt bemödande var förgäfvat att få dem ur sin fattade föresatts, härvid måste jag likväl ödmjukast anmärka att Möllebrga drängars vägrande skedde utan minsta oljud och oväsande, men vid Sockne stämman uti Bara kyrka var drängarnes uppförande så rysligt, att det närmade sig till uppror. Församlingens Herrskap, Högvälborne Herr Baron Öfverste Löjtnant Stjernblad, som var närvarande vid Socknestämman, sökte äfven som jag med all foglighet bringa dem till Resuson, men med den oerhördaste djervhet stormade och pockade så grufligt ej allenast mot mig, utan äfven mot denne åldrige vördnadsvärde Herre, att jag befruktade ett tragiskt uppträde. Allerödmjukast vågar jag derföre anhålla och hoppas att hädanefters blifva förskonad, taga minsta befattning med det som rör *conscription =* och Lottningen, *4te skrivias* Herr Grefven och Landshöfdingen därvid vara Nådiga och finna denna min ödmjukaste anhållan vara högst billig och grundad på skäl: Jag kan ingenting uträtta vid dessa utan riskerar en våldsam och ganska blodig medfart af en rasande folkhop. Dessa drängars Sinnens är ännu i sådan gäsning, att de framfara i vildhet och yrsel. Hvar man för dem. Detta uppträde af Bara Sockendrängar har bort ödmjukast anmäla hos Herr Grefven och Landshöfdingen till till förekommande af desse oordningar och tygellöst uppförande. Högvälborne Herr Baron Öfverstelientnanten Stjernblad behagade gifva tillkänna på Socknestämman i Bara att hans yjenstefolk på Torup, som voro villiga till Lottning skulle efterkomma Kongl. Majst. Nådigaste befallning.

Bara Prästgård den 12 Junu 1811
Olof Borup.

Vedimeras

Hoffman

1811 den 22 Junu

Memorial!

I anseende dertill att Herr Prosten och Kyrkoherden Olof Borups avlagt till mig angifven Embets Memorial torde föranleda till åtskillige uplysningar mot dem, af Bara församling, hvilka, såsom delaktiga i det uplopp Allmogen anställt, till Sitadellet härstädes blifvit inbragte, har jag för Stadsfiscalens åtgärd såsom Actor vid undersökningen ansett mig böra det öfverlemna. Malmö Landskantzliet den 22 Junu 1811

Rosen

Hoffman

Stadsfiscal Malmöborg

jemte Herr Prosten Borup deri åberopade

1811 den 22 Juni.

N:r 3

Nº 11 Ola Svensson, husman i Bara, 60 år gammal av svag hälsa, och kroppsbeskaffenhet, ej förut lagförd, efter erhållen förmaning att tala sanning berättar: han om Fredags morgon den 14 dennes begifvit sig, till Torup herregård, för att förätta hoveri arbete, men efter någon stunds förlopp blivit av en dräng på gården som skulle skjutsa en Prost till staden framtagen hästen var med han körde och som tillhörde gården, sen ut.

Af den församlade folkmassan tvungen att sälla sig till den, hvarmed han äfven åtföljt till Klågerup obehägnad, och då det var omöjligt att undankomma gömt sig på en högäle där han blivit gripen.

På frågan upplyser Ola Svensson att han så mycket mindre kunnat söka skydd hos Insputoren som denne helt måst dölja sig undan, och att han som varit i Bara kyrkan den Söndag då Sockne stämman om utskrifvningen hölls, både hört drängarnas bullersamma upförande och sett handelsbetjenten Halck stå på gången, men som han dels var på långt afstånd och dels vid Socken stämmans slut genast gick hem, vet han ej viader i dessa omständigheter att berätta.

Nº 12 Per Andersson Åbo i Bara, 46 år, af god hälsa och kroppsbyggnad och förut ei för brott anklagad. han förmanades att tala sanning och berättar om Sockne stämman och Halck lika med Ola Svensson, samt i öfvrigt: att om Fredagen den 14 de har genom af Älldermannen Nils Håckansson i byen verkställd trumning folksamlingens ankomst från Torup till Bara gifvits tillkänna, hvarvid Pehr Andersson, af frugtan för tvång att medfölja gömt sig på loftet, men sedan hans hustru och barn berättat för honom folkmassans förhållande mot Prosten Borup och dess hotelse så vida Pehr ei kom efter trodde han sig ei kunna undgå att begifva sig till Torup, hvarest han, vid framkomsten hörde att de församlade beklagade sig öfver utskrifvningen och 2ne drängars arresterande, på eftermiddagen gick han hem, och sedan han tagit någon förplägning, vände åter mot Torup men mötte hela Trouppen med hvilken

han följde till Klågerup där han, missnöjd med det bullersamma upförandet gömde sig på en högäle varest han obehäpnad fasttogs av Hussarer.

I öfrigt medgifver han sig en hava sökt skydd varken hos Herrskapet eller kronobetjäningen.

N° 13. Christen Hansson Åbo i Bara, 58 år gammal, frisk men liten och svag till vexten, er förut för brott ei lagförd, han förmanades att tala sanning och gör om halfva Sockne stämman lika berättelse med Ola Svensson: om Fredags morgon bittida skola dess drängar bortgått och då trumningen i byen skedde var han i torvmässen dit dess dräng Jöns Martinsson kommit till honom med tillsägelse från folkmassan att genast afgå till Torup, dit han efter någon stund också begaf sig samt ankom just som Herr Kyrköherden Ericsson jemte skattehemmans Åboen P Gadd avreste till Malmö. Med folkmassan följde han till Klågerup där han först under affairen (offensiven) med militären, utan att deltaga däruti, en stund var ute på gården, men sedan gömde sig på en högäle varest han, som varit obehäpnad, till fånga togs.

På fråga: om han vid sockne stämman ~~h~~telte med handelsbetjenten Halk och känner något till dennes samtal med Allmogen, medgifver och bestrider han detta ömsom, och utom det, att Halk varit inne hos honom och blivit skänkt med ett glas dricka, kan han ei förmås till någon redig berättelse utan visar en synnerlig tredska varföre R.R. agtade nödigt, det Christen Hansson, på det han må kunna betänka sig, i enskilt fängelse förvaras, vadan han alltså till ett sådant afförd.

N° 14 Anders Ohlsson, husman i Bara, 30 år gammal av god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott ej varit lagförd: han förmanades till sanning och berättar, att han ej bevistat Sockne stämman eller sett Halk: om Fredagen var han för Herr Prosten Borup på arbete i torvmässen och genom bud från Prostgården kallades därifrån hem till undsättning då den till Byen ankomne folkmassan ville bortföra Herr Prosten, hemkommen

kunde han ingenting uträtta utan tvangs af massan att åtfölja till Torup och vidare till Klågerup där han genast lagt sig i en lada att sofva, men, upväkt om morgonen af skott, steg han upp, såg ut genom en glugg, men då han fann fara vara å färde gömde han sig ånyo och efter affairen fasttagen där av militären.

Som klockan slagit ett åtskiljdes Rådstuvu Rätten.

Eftermiddagen

§ 3 På Actors derom gorde hemställan pröfvander nödigt att drengen upgav Lars Olsson i Tjustorp och Anders Svensson i Kvislemölla, i anseende till mot dem förekomne besvärande omständigheter bliva gripne och till ransakning undergående inställda, dertill Actor har att hos konungens befallningshavande äska handräckning.

§ 4 Ransakningen fortsätter och förekom:

Nö 15 Måns Nilsson tjenstegässe hos sin styvfader Åboen Hans Nilsson i Bara, 21 år gammal, säger sig hava svag hälsa, är liten till vexten och av svag kroppsbyggnad samt skall förut från brott ej varit tilltalad, han förmanades till sanning och berättar: att han ej bevistade Sockne stämman om Söndagen, då han var på hoferi på Herregården under Pingst heljen skall drängen Hans Olsson i tjenst hos Jöns Herfvidsson i Bara besökt sina släktingar vid Brodda Säteri, och derifrån hemkommen berättat att drengarna där i orten ej ville ingå i lottning, utan ämnades samlas för att gå till Ystad. Hans Ohlsson legdes derföre af drängarna i Bara att åter bege sig till Brodda för att utforska huru det gått vid Ystad och vad de senare företagit sig. Måns känner ej det svar Hans Olsson återbragt men efter dess återkomst blef om Lördagen samling med drengarna i Bara. Om Lördagen föranstaltad och bevistad av drengarne från Wärby och Hyby samt några från Skammarp och Winninge, varvid beslutades, att de ej skulle ingå på lottningen, med vilket upsåt de begifvit sig följande dagen till Sockne stämman, där Måns som han förut sagt, ej tvangs genom ålagde viten af Brännvin har Måns trott sig vara tvungen om

Fredags föremiddagen afgå till Torup varifrån han följt trouppen till Klågerup obeväpnad men så snart han förmärkt Militärens ankomst om Lördags morgon gömde han sig på högällen och där tillfångatogs.

Sammanskockningen säger han skall varit föranledd af missnöjet med utskrivningen.

Nº 16 Johan Ohlsson tjenstegåsse hos Pehr Andersson i Bara, 20 år, frisk till hälsan men klen till vexten, och skall för brott förut ej varit lagförd. Han förmanades till sanning och utsäger, att han hört omtalas ett lika förhållande med Hans Ohlsson som Måns Nilsson berättat, med tillägg, att tjenstgossarna i byen som hade ett serskilt lag den dag drengarne efter Hans Ohlssons andra hemkomst från Brodda voro samlade blefvo af drengarne Lars Larsson hos Nils Håkansson och Mårten Bengtsson hos Christen Hansson i Bara med flera under hotelser av hugg och slag tvungna att ingå på drängarnes samlingsställe vid Sockne stämman var väl Johan Ohlsson tillstädes men deltog ej i de upträden som dervid förefallit. Handels betjenten Halk såg han äfven där utan att tala med honom eller höra vad han sade. Om eftermiddagen samma dag begovo samtliga drengar och gässar i byen efter tillsägelse af föregående Mårten Bengtsson, sig till Torup för att tillsäga Herr Baron Stjernblad det Herr Baron sjelv finge skaffa Förstärkningsmanskap för godset. Men Herr Baronen bortrest just med deras ankomst som det sades till Markie och någon öfverläggning upstod bland drängarne att följa efter hvilket dock icke blef af, om Fredags morgon sedan först meranämde dreng Mårten jemte drengen Jöns Andersson hos Anders Jönsson i Bara, och derefter alla de öfvriga från byen begifvit sig till Torup har han dessa sednare åtföljt och vidare med hela folkmassan till Klågerup hvarest han, som ej varit beväpnad, gömt sig i en lada och därstädes blifvit tillfångatagen. Till någon anförare för Trouppen har han ej förmärkt och har ej heller hos herrskapet eller Kronobetjeningen sökt skydd.

N° 17 Per Hansson, tjenstegåsse hos Åboen Anders Nilsson i Bara, 18 år gammal, säger sig vara frisk, men är av svag kroppsbyggnad ej förr lagförd, förmanades att tala sanning, och gör han om Hans Olsson samt gåssarnas tvång att ingå i rådplägnings med drengarna lika berättelse som Johan Ohlsson, men förklarar derjemte, att han ej var bland dem som gingo till Herr Baron Stjernblad om Söndags eftermiddagen, och att han ej heller såg handelsbetjenten Halk förrän efter Sockne stämmans slut ute på gatan, der han åhört Halcks med drengarne hafda samtal, dervid Halck på tillfrågan om han var utlottad? svaret Nej! och att han häldre än att gå ut bland förstärkningsmanskabet, ville låta skjuta sig.

Vid folkmassans ankomst till Bara, då den medförde derifrån Herr Prosten Borup, sällade Per Hansson sig dertill och obehjälpen åtföljde till Torup samt vidare till Klågerup, varifrån han om eftermiddagen vände åter hem för att äta, men gick Lördagsmorgon därpå tillbaka, och gömde sig genast på Klågerup uti en hölada der han tillfångatogs.

N° 18 Lars Larsson: dreng hos Nils Håkansson i Bara, 25 år gammal, säger sig vara frisk och av stark kroppsbyggnad samt förut ej för brott anklagad, förmanades att tala sanning, och berättar om Hans Olsson och Halcks förhållande lika med Per Hansson, med tillägg att han förenat sig med dem som, om bestridandet att ingå på lottningen, öfverenskommit vid samlingen, vid vilken utsågos drengarne Pehr Nilsson i tjänst hos Nils Nilsson i Skammarp och Nils Larsson hos Per Johansson i Bara att svara för samtliga drängarne vid Sockne stämman, dervid Lars Larsson ej deltagit i oväsendet men funnit drengen Mårten Bengtsson vara högljudd och den som närmast tvang sig till Baron Stjernblad och Kyrkoherden. Lars Larsson har också varit bland dem som om Söndagseftermiddagen sökt välbemälte Herr Baron, och angående avgången till Torup samt Klågerup om Fredagen och sitt förhållande derunder, gör lika berättelse med Johan Olsson endast med tillägg att han å förstnämde ställe sett Åboen Gadd för menigheten upläsa ett papper varav

han ej kunde höra innehållet.

Anledningen till Resningen säger han derjemte skall varit missnöjet med utskrivningen.

N° 19 Anders Andersson dreng hos Hans Andersson i Bara, 23 år gammal, har god hälsa samt stark kroppsbyggnad, och skall förr alldrig varit lagförd, förmanades till sanning utsäger han, att han icke varit tillstädes då öfverenskommelsen med Hans Ohlsson, om dennes åter uppresa till Brodda, träffades, men i öfrigt är dess berättelse lika med Lars Larsson och endast deruti ^{skiljsaktlig}, att han om Fredags eftermiddag sedan han varit hemgången från Torup ^{begivit sig på vägen} till Klågerup ^{men} ~~sedan~~ uppehållit sig i Tejarp ^{till morgonen sen} ~~han återvänt sig hemåt~~, ~~sedan~~ ^{men} under vägen vägen blivit af några Hussarer gripen icke varit vid affaren.

N° 20 Nils Andersson tjenstegåsse hos Pehr Jacobsson i Bara, 25 år gammal, är af svag kroppsbyggnad och sjukligt utseende samt skall för brott förut ej blivit tilltalad; förmanades att tala sanning och berättar att vid de öfverläggningar om utskrifvningen som i Byen förefallit skall han ej tillstädes varit, af den anledning, att han är oduglig till Krigstjenst, derföre han också blivit vid förre landtvärns utskrivningen casserad. Utan att deltaga i de bullersamma upträden som vid Socknestämman förefallit, hade han likväl sig dervid infunnit och såg där handelsbetjenten Halck men ej att han hvarken i Kyrkan eller annerstädes i Byen talte med någon eftersom Nils på förra stället höll sig långt tillbaka och genast vid Sockne stämmans slut gick hem.

I följd af de hotelser han hört omtalas begav han sig om Fredagen mot Torup men mötte under vägen helan folkmassan, med hvilken han aftågade till Klågerup, där han förnam, att en på orten under benämning af Slumma Pågen från Nefvitshög allmänneligen känd karlsperson, hade befattning som anförare. På Klågerup har han ej tyckts om det bullersamma lefvornet, och därför gömt sig på en högälle, hvarest han tillfångatogs.

Nº 21 Jöns Jacobsson inhysed hos sin Broder Pehr Jacobsson i Bara, säger sig vara 56 år gammal och af god hälsa men är af svag kroppsbyggnad, och skall för brott förut ej varit tilltalad. Han förmanades att tala sanning och afvlämnar en berättelse alldeles enahanda med Anders Ohlssons, inlagen under Nº 14, endast med undantag, att Jöns Jacobsson bevistat Sockne stämman, utan att deltaga i bullret och derifrån ingått till sin ofvannämde broder och tillägger han, att Halck dit sen äfven inkommit samt af den anledning, att ~~en~~ del drengar efterföljde H Herr Baron Stjernblad, från Kyrkan, haft för Jöns Jacobsson och dess broder den utlåtelse, att i stället för det de så där gå med hattarne af, skulle de fasttaga Baronen och ruska honom så, som orden föllo, att tarmarna hoppade uti honom, att dertill nu var tid, men sedan för sent. Halck skall äfven därför innan haft samtal med drengarne på gatan, det Jöns dock inte hört.

Nº 22 Jöns Ohlsson Tjenstegosse hos Hans Svensson i Bara, 17 år gammal och af god hälsa men klen kroppsbyggnad, skall förut ej blivit lagförd, samt afgiver, efter ärhållen tillsägelse att följa sanningen, gör han enahanda berättelse med Johan Ohlssons inlagen under Nº 16, och angående så kallade *Slumma* pojken instämmer han med Nº 20 Nils Andersson samt att en Sadelmakar vars namn eller hemvist han icke vet även synts hava haft något förmanskap.

Nº 23 Anders Larsson Åbo från Skabersjö, 50 år gammal säger sig hafva god hälsa och är af stark kroppsbyggnad, förut skall han icke varit lagförd, och aflägger nu, efter ärhållen förmaning att tala sanning, en sådan berättelse:

Fredags morgon den 14 dennes skall ett okänt bud från Oxie ankommit till Byen, med tillsägelse åt drengarne att genast begiva sig till Torup, någon stund derefter skall jemväl från Torup hemkommit drängen Ola Ohlsson i tjenst hos Hendrik Andersson i Skabersjö, hvilken genast tutat till samling dervid han antytt Bönderna att genast begifva sig till

nämnda Säteri, så vida de ej ville blifva aldeles olyckliga, men tillagt, att han, med denna hotelse ej vore skickad utan af egen böjelse och för att frälsa dem från den hämd som öfver dem af på Torup församlade folkmassan vara omtalad trott sig böra giva denna tillsägelse. Derpå skola samtliga Åboarne i Skabersjö afgått till Torup och vidare med hela folkmassan till Klågerup, varest Anders Larsson sett så kallade Slummapågen stoja och skrika, också hade ~~folk~~^{folket} vid Torup blifvit tillsagda att holla sig ^{till} hopen. ~~sockne~~^{sockne} ~~vis~~^{vis}

Efter någon stunds utevaro på gården därunder han blifvit undfägnad med Brennvín men varit obeväpnad, har han lagt sig i en lada.

Tillfrågad uplyser Anders Larsson, att han ej varit med i folksamlingen som skall anställt sig på Skabersjö gård, att han icke sökt skydd emot det före gifvna tvångs målet att afvgå till Torup och att han hört att missnöjet med utskrifvningen samt äfven 2^{ne} drengars arresterande varit orsaken till resningen.

N° 24 Pål Hallberg Skräddare vid Skabersjö, 67 år gammal, säger sig vara frisk? ehuru ~~Synes~~^{Synes} ~~vara~~^{vara} af svag kroppsbyggnad, han skall förut för brott icke varit lagförd, och berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att han ej deltagit i de folksamlingar som skola varit på Skabersjö, men att han sen varit i ett ärende på nämnda gård Fredagen den 14 dennes, och fått höra omtalas folkskockning tagit sin tillflykt till skomakare Möller och jämte honom ~~en~~ stund gömt sig på vinden ~~man~~^{man} ~~när de omsider~~^{när de omsider} nedgånge^{na} anträffats af 10 eller 12 bönder från Sonnarps by, af vilka, och i synnerhet af Pehr Hansson de tvungos att medfölja till Torup, och vidare till Klågerup, hvarest de genast gömde sig i ett uthus och där likfullt af Militairen arresterades.

N° 25 Nils Truedsson, dreng hos sin svärfader Ola Trulsson i Skabersjö, 38 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad ej tidigare lagförd förmanades att tala sanning och gör derpå en med Anders Larsson under No 23 öfverensstämmande berättelse

med undantag likväl att han på Klågerup under hela visatndet derstädes varit bland folkmassan vid gården fast obeväpnad och efter affairen af militairen blivnit gripen.

N° 26 Anders Malmqvist smed vid Skabersjö, 43 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall förut icke varit för brott lagförd, förmanades till sanning och berättade att han, sen han varit hemma i sitt hus om Fredags eftermid- dagen den 14 dennes, blifvit, af Wästraby derförbi, tågande byamän tvungen att medfölja ^{till Torup och vidare} till Klågerup, där han, som genast gömt sig undan, ej förmärkt annat, än att största delen af folkmassan var besupen.

N° 27 Jöns Jönsson: Skräddare på Skabersjö, 47 år gammal, säger sig vara besvärad af slag och ser svag ut, han skall för brott förut ej varit tilltalad, och berättar, efter är- hållen förmaning att tala sanning: att om Fredagen den 14 dennes, var han jemte åtskilliga drengar på arbete i Torvmos- sen, dit en okänd piga kommit och bett drengarne sig medfölja, hvilket de också gjort, men efter någon stunds förlopp åter- kommit och tillsagt Jöns Jönsson att gå bort med dem, och under vägen skall en af desse drengar eller Jöns Dahlgren sagt till honom under hotelser att han skulle följa med till Torup, det han alltså gjort och äfven tvungits att åtfölja folkmassan till Klågerup, varest han blivnit stående ute på gården och vid Militairens ankomst, genast vid anmaning af Befälhavaren, gifvit sig fången.

Jöns Jönssons, under denna sin berättelse visade utmärkte blödighet anmärkes. -

N° 28 Pehr Jöransson: dreng hos Anders Larsson i Skabersjö, 30 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall förut för brott icke varit lagförd, förmanades att tala sanning berättar han, att om Fredagen den 14 blef han af drengarne Ola Olsson och Pehr Jönsson i Ebbarp, i tjänst hos Anders Larsson derstädes budad, att genast gå till Torup, beväpnad med hötjufva, hvart hän han också sig begifvit försedd med

ett sådant redskap det han dock vid Torup bortkastat, folkmassan följde han till Klågerup varest han gömt sig i en lada.

Någon anförare säger han sig ej känna men anledningen till sammanskockningen skall varit missnöjet med utskrifvningen.

N° 29 Jöns Ericksson Åbo i Ebbarp, 59 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut ej för brott lagförd, förmanad att tala sanning upgifver: att då han om Fredagen den 14 var för herrskapet på arbete i Torfmässen jemte öfvriga Ebbarps Byamän, skall en obekant dreng från Oxie dit ankommit med tillsägelse från de å Torup församlade Bönder, att samtliga bönderne från Ebbarp genast skulle infinna sig på nämnda Säteri så vida de villa undgå ansvar, hvarpå Jöns Ericksson gått dit och vidare till Klågerup och under tiden varit obehäpnad om natten skall han velat från sistnämnda ställe bortgå, och då han hindrades dervid af så kallade Slumma pojken samt en okänd grönklädd karl har han gömt sig undan på en högåle, hvar-est han blivit gripen i sin oskuld.

betygar han med tårar.

N° 30 Anders Mårtensson, husman i Ebbarp, 36 år gammal af god hälsa men svag kroppsbyggnad, ej för brott skall han förut ej varit lagförd, och berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att då han om Fredagen den 14de var som kalkslagare på Skabersjö, skall först Pehr Hanssons piga från Sönnarp och sedermera en dreng från Törringe, hvilken under affairens med Militairen på Klågerup blivt dödsdömd, kommit till förstnämde gård och tillsagt så väl Anders Mårtensson som öfrigt där på hofveri varande folk att genast afgå till Torup, såvida de ville undgå att bli ihjälslagna och fråntagna hvad de äga, vilket också alla, utom Anders Mårtensson efterkommit, men sedan han någon stund väntat, har han äfven af frugtan för hotelsen, begifvit sig dit, och vidare till Klågerup, varest han, som ej var behäpnad döljt sig i en grop, å vilket ställe han blivt gripen.

Till någon anförare känner han ej, men har hört omtalas, att missnöjet med utskrifvningen skall orsakat resningen bland folket.

N° 31 Hans Andersson: i tjänst hos Åboen Hans Hansson i Ebbarp, 32 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, förmanades till sanning och berättar: att drengen Pehr Truedsson, i tjänst hos Nils Nilsson i Tjustorp bittida å Fredags morgonen kallat honom till Tjustorp, dit han också vid middagstiden afgått, men som han, ankommit till Tjustorp funnit alla borta har han fortsatt sin vandring till Wärby där han mött folkhoppen och åtföljt den samma till Torup samt vidare till Klågerup hvarest han ej kunnat urskilja någon anförare, men vid första skotten som Militairen lossade flydde han till Trägården och där fasttogs af Militairen. han säger jemväl, att missnöjet med utskrivningen skall föranlett sammanskockningen.

N° 32 Pehr Jönsson, dreng hos Anders Larsson i Ebbarp, 36 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad och skall förut ej varit för brott lagförd. Förmanades till sanning avger han en med Hans Andersson utsago överensstämmande berättelse, med tillägg att drengen Anders från Qvisle mölla vid folksamlingen fört ordet.

N° 33 Nils Larsson, Åbo från Ryd, 25 år gammal, har efter *föregiven* svag hälsa och är af mindre stark kroppsbyggnad samt förut ej lagförd, förmanades, och berättade, att drengarna Ola Ohlsson hos Enkan Metta i Skabersjö by och arresterade Pehr Jönsson, i tjänst hos Anders Larsson uti Ebbarp budat Åboarne i Ryd att genast gå till Torup med hotelser att nedgorda så vida de sådant icke efterkomma. Nils Larsson var då ej hemma utan på matken sysselsatt med arbete men efter *meddelad* ~~meddelad~~ underrättelse derom genom sin hustru och sina barn, har han med öfriga Bönderna i Ryd afgått till Torup och derifrån åtföljt folkmassan till Klågerup varest han oöfverväpnad, gömd på en högåle, blivit gripen. Hvarken någon anförare för folkmassan eller ändamålet med sammanskockningen vet han att uppgiva.

N° 34 Måns Jönsson Åbo i Ryd, 44 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, förut ej för brott lagförd, förmanades och berättade, att han, som i herrskapets ärende varit Fredagen den 14 här i staden och återkommit till sitt hem om aftonen Kl 6, har då hört omtalas sådana hotelser som Nils Larsson omnämt varföre han begivit sig till Torup. I öfrigt är berättelsen lika med Nils Larssons.

N° 35 Anders Möller Skomakare i ~~L~~unnarp huset, 37 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad. Efter ärhållen förmaning att tala sanning, aflägger han en med Pål Hallberg, under No 23 intagen, alldeles enahanda berättelse med tillägg att Nils Truedsson från Tjedarp åtföljt de från Sönnarp boende.

Sedan Kl nu lidit till 8 åtskiljdes domstolen.

1811 den 25 Juni

§ 1 S.d. kl 8 f.m. sammanträdde åter rådstufvorätten å vanligt ställe till fortsättande av Ransakningen öfver de, för oroliga uppträden häktade Personer, varvid Herr Advocat Fiscalen och Rådman Falkman, hemkommen från en behörig företagen resa, intog sitt säte i Rätten, därifrån Herr Rådman Möller sysslosatt med drengars Brott uteblef.

§ 2 För alla de den 22 dennes, har och nu förekallade personer, justerade uti Acktors närvaro protocollet öfver deras då afvlagda Berättelser, och var dervid intet att anmärka.

§ 3 Rådstufvo Rätten ansåg nödigt tillägga Protocollet för den 22 Juni att de af Rätten framställda frågor huruvida den tilltalade känt eller hört omtalas ändamålet och afsigten med den allmänna oron och folkreshningen. Om den tilltalade varit på ett eller annat sätt berusad^o, eller bland hopen sett

andra försvarsvapen, än hötjufvor och stakar. Om han känt huru vida folkhopens afvsigt varit att vela uttaga de arresterade drengarna, och vidare som skickat Kyrkoherden Ericsson samt Åboen Gadd.

Om någon anförare eller talare bland hopen varit känd om öfverens kommelse varit att sätta sig i försvar emot den till Klågerup ankomne militair troppen, och om den tilltalade hört Befälhavarens varning och tillsägelse åt folkhopen att godvilligt skingras, ~~hafven~~ ^{hafva} af alla och en hvar blifvit med nej besvarade, med de få undantag Protocollet särskilt utmärker. Huru stor folksamlingen vid Klågerup varit har ingen kunnat upgifva - att en del deraf varit försedd med hötjufvor hafva de flässta sett men ej kunnat ~~namngifva~~ ^{någon} då dessa skola mäst varit från främmande byar och till en stor del blifvit på stället dödade, att större samling varit väntad och flera folkskockar lördags morgon i antågande mot Klågerup men återvände på vägen vid underrättelse om affärens utgång har igenom erhållen svar på framställda frågor gorts troligt, äfven som att folksamlingen från Torup avgått till Klågerup i väntan att där få veta dels om lottningen till utskrivning icke blevo af, och dels om de arresterade drängarna utlämnades till dagen förut inskickade Kyrkoherden Ericsson och Åboen Gadd.

att folkhopen oaktat militair troppens ankomst kvarstannat vid Klågerup har efter vad de ~~sedan~~ ^{förmodan} hörda utrönas kunnat härrört af den ~~att~~ ^{förmodan} ej någon våldsamt medfart ansetts vara att befara.

§ 4 För N° 8, Per Hansson från Tjustorp lämnades ett så lydande intyg

Åboen Jöns Fadersson och dess hustru från Tjustorp hafva idag hos mig anmält, at deras dräng Pehr Hansson, som befinnes bland de fångar på Malmö slott, blifvit tvungen at följa uprorsmännen. Först till Torup - och sedan till Klågerup - och till bevis derå för sitt husbonfolk yttrat mycken förtrytsamhet at han ej fick vara ifred och stillhet - Samma klagan förde han äfven för mig Fredags föremiddag d. 14 Junu då jag mötte honom nära vid Tjustorp, hvarjemte, han

försäkrade, att alla föreställningar, som kunda hafva för afsikt at återkalla de förvillade, nu mera voro fruktlösa - och at det var svårt at vara nödsakad at deltaga i sammangaddningen.

Sjelf kan jag bevittna hans ledsnad häröfver - och tillägga at denne unge dräng, både under sin tjenstetid hos mig - och sitt öfriga visatnde inom Skabersjö Församling alltid iaktagit ett fredligt och skickligt upförande.

Skabersjö d 21 Junu

Sjödahl

Kyrkoherde

§ 5 Herefter förehades serskilt Åboen Christen Hansson från Bara i Protocollet upförd under N° 13., förmanades ytterligare till sanning, och berättar, det han påminner sig, att om Söndagen efter Sockne Stämman slut, Handels Betjenten Halck för flera utan för Christen Hanssons port församlade Personer haft det yttrande, att om drängarne ville holla tillsammans behöfde de ej låta utlotta sig.

Genom samtal med Christen Hansson utrönte domstolen, att hans sinnes författning är mindre redig.

I fängelset till de andre afhörde personer affördes Christen Hansson.

§ 6 I anledning af N° 31 Hans Anderssons berättelse, före kallades N° 10 Pehr Truedsson och ärkänner, att han, på tillsägelse af drengen Lars Andersson, i tjenst hos Bengt Månsson, tillsagt Hans Andersson och Pehr Jönsson att de genast borde begifva sig till folkhopen i Värby, äfven som att han lämnat arresterade drengen Sivert Jöransson från Västraby en lika tillsägelse.

§ 7 N° 32 Pehr Jönsson, underrättad om vad Nils Larsson under N° 33 emot han utsagt, svarar derpå att han väl varit med Ola Ohlsson i Ryd, men vill ej vidgå att där hafva budat någon, utan föregifver, att han haft att samtala med sin på stället boende Broder.-

§ 8 Ransakningen företogs.

N° 36 Pehr Hansson Åbo i Sönnarp, 53 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut ej varit för brott lagförd, berättar efter ärhållen förmaning att tala sanning, att drengen Ola Olsson, i tjänst hos Hendric Andersson i Skaberssjö först ensam om Fredags morgon och sedan tillsammans med flera bönder från Skabersjö samma dag om eftermiddagen eller den 14 dennes ankommit till Sönnarp, och tillsagt bönderna därstädes att genast åtfölja till Torup, med tillägg att så väl Prästen och Inspektoren från Klågerup som Prosten i Bara hvilka vägrat att den församlade folkhoppen åtfölja, blifvit med våld medtagna. Pehr Hansson skall då af frugtan för samma med ^{fast} åtföljt till Torup, utan att känna ändamålet med samlingen derstädes, och vidare med hela folkmassan fortsatt vandringen till Klågerup, där han gömd å en högåle, tillfångatogs.

Pehr Hansson som varit obehäpnad, säger tillika, att Åboen Anders Olsson från Alberta, skall bland folkhoppen på Klågerup antagit sig något befäl, men vid Militairens ankomst flydde han undan.

N° 37 Christen Bengtsson, Åbo i Sönnarp, 41 år gammal af god hälsa men svag kroppsbyggnad, skall förut ej blivit för brott lagförd, och berättar nu, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att sedan han om Fredags morgonen den 14 förmärkt allmogens upsåt att sammanskocka sig, har han gått från sitt hemvist och hållit sig undan, men hemkommen om aftonen, blifvit underrättad om de händelser Pehr Hansson omtalat, och derpå åfen från Skabersjö kommande folkhop blifvit medtagen till Torup och derpå vidare obehäpnad fått åtfölja till Klågerup, dock som han därstädes sett tillfälle för sig att undankomma, så har han om Lördags morgonen innan ännu Militairen förmärkts, begifvit sig därifrån på hemvägen, men derunder, på Tegarps fölads mark, blifvit af hussarer fasttagen.

N° 38 Nils Olsson Åbo i Sönnarp, 26 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och skall förut för brott ej varit tilltalad. Förmandes att tala sanning berättar han sig om Fredagen

den 14 hafva varit här i Staden, och på hemvägen härifrån, blifvit anträffad i Skabersjö af en folkhop som hotat honom, att såvida han ej afgick till Torup, slå ned honom, hvarföre, och då han mot aftonen hemkommen, hört omtalas hvad i Byen, enligt N° 36 Pehr Hanssons berättelse, därstädes sig tilldragit, har han trott sig ej kunna undgå att begifva sig till Torup, hvilket han ock gort, samt, ditkommen, måst åtfölja folkmassan till Klågerup, där han, obeväpnad, var ute på gården tills affairen med om Lördagsmorgonen ankomne Militairen börjades, då han döljt sig i ett hus, hvarest han blifvit gripen.

Någon anförare har han ej förmärkt och känner icke anledningen till sammanskockningen.

N° 39 Jöns Olsson Husman i Sönnarp, 71 år gammal säger sig vara svag till hälsan och är af medelmåttig kroppsbyggnad, skall förut för brott ej varit tilltalad anmodades att tala sanning berättar att han som varit på Skabersjö Fredagen den 14 dennes på återvägen derifrån mött Ladufogden från Ljunggården Bengt Andersson och gässen Nils från samma ställe som lämnat honom tillsägelse ej bli hemma har han likväl gått hem, och då av sin hustru fått veta den tillsägelse som i Byen blifvit lämnad och N° 36 Pehr Hansson omtalat hvarjemte hustrun omtalat, huru som den till Byen ankomne folkhop hotat att främdeles nedergöra Jöns Olsson, derest han ej begaf sig till Torup. Af fruktan för dessa hotelser gick han altså dit, utan att känna afsigten med samlingen, och ankommen till Torup måste han genast åtfölja folkmassan till Klågerup där han som varit obeväpnad lagt sig på en äng och i denna ställning blifvit af Militairen om Lördagsmorgonen arresterad.

N° 40 Johan Jeppesson husman i Sönnarp, 71 år gammal, säger sig hafva svag hälsa och är af svag kroppsbyggnad samt dessutom af ett vid Klågerup utaf en gevärskolf i huvudet ärhållit slag, bleserad. Förmanades att tala sanning berättar han, som för brott förut ej skall varit lagförd, att han, eftermiddagen den 14 under vägen till Torfmåssen blifvit anträffad af en folksamling från Sönnarp som tvang honom att medfölja till

Torup och vid ankomsten dit måste han med hela folkmassan afgå till Klågerup, där han, som ej orkade att stå, satt hela tiden uti ett hörn af gården, hvarest han arresterades, och vid hvilket tillfälle han utan att hafva satt sig till motvärn erhållit ofvannämnda slag.

N° 41 Jonas Jönsson Åbo i Västraby 41 år gammal, besvärad med brock och är af svag kroppsbyggnad, samt skall för brott förut icke varit lagförd, han förmanades att följa sanningen och berättar, att han vid sin hemkomst från skogen om Fredagen den 14 blifvit af Bönderna från Skabersjö och Ljung under hotelse tillsagd att medfölja till Torup, hvilket han alltså gjort, och vid ditkomsten följt med folkhopen till Klågerup hvarest han ej förmärkt någon anförare utan gömt sig på en högåle och derstädes blifvit gripen. Under hela tiden har han varit obeväpnad, ock kan ej upplysa anledningen till sammanskockningen.

N° 42 Jöran Sifversson, Åbo i Västraby, 52 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut ej varit lagförd, han förmanades till sanning och berättar: att om Fredagen den 14 skall en del af bönderne i Byen hemkommit från Torfmässen och berättat för Jöran, att de derstädes erhållit tillsägelse att afgå till Torup under hotelse att blifva nerslagna om de sådant ej efterkommo, hvarpå de begifvit sig dit och tagit honom med sig, hvarifrån han åtföljt folkmassan till Klågerup där han ibland hopen blifvit gripen.

Till någon anförare har han ej sett och vet ej heller anledningen till sammanskockningen men ibland Bönderne såg han 2ne okända vara försedda med gevär, och hörde äfven, under Militairens ankomst, skott lossas, men kan ej uppgifva om sådant skedde af förenämnda med bössor försedda personer.

N° 43 Sifvar Jöransson 21 år gammal hemma hos sin Fader ofvannämde Jöran Sifversson, af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut ej lagförd förmanad att tala sanning utsäger han, att Fredags morgon den 14 dennes kom gässen Pehr Truedsson från

Tjustorp till drengarne i Västraby med tillsägelse att de skulle begifva sig till Tjustorp där flera vore församlade i anledning av 2ne drengars arresterande: I följd varaf Sifver Jöransson jemte öfrige drengarne i Västraby gingo till Tjustorp, och då alla derifrån voro borta fortsatte de sin väg till Torup samt vidare med hela folkmassan till Klågerup, varest han, som var obeväpnad undfågnades med bränvin, och greps om Lördags morgonen bland hopen på gården.

N° 44 Ola Nilsson husman i Västraby, 68 år gammal af svag hälsa och kroppsbeskaffenhet, säger sig förut ej varit för brott anklagad, och efter ärhållen förmaning att följa sanningen berättar, att han om Fredagseftermiddagen, på tillsägelse af folk i Byen medföljt till Torup och vidare till Klågerup, der han satt sig i ett så kallat hänge och på samma ställe blivnit gripen.

Under hela tiden säger han sig hafva varit obeväpnad och kan icke upgifva någon anförare ej heller ändamålet med samman-skockningen men medgifver dock att han som han säger, förnummit det drengarna någon tid yrat, hvarom han likväl ingen anmälan hos Kronobetjeningen gjort. På Klågerup skall han sett flere okände med hötjufvor men ej på annat sätt beväpnade personer.

N° 45 Hans Christophersson: husman i Västraby, 32 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och förut icke för brott lagförd. han förmanades att tala sanning och gör en med N° 41 Jonas Jönssons utsago alldeles öfverensstämmande berättelse.

N° 46 Mårten Pålsson: husman i Västraby, 31 år gammal af god hälsa och stark kroppsbyggnad, säger sig förut ej hafva varit lagförd, samt efter ärhållen varning att tala sanning gör han lika berättelse med Jonas Jönsson (^{N^o 41} 40.41) allenast med tillägg, att han ute på gården bland folksamlingen, varav flera voro försedda med hötjufvor, men han obeväpnad, greps af Militairen.

Nº 47 Åke Christophersson: i tjänst hos dess fader Christopher Åke^{sen} i Västraby, Nº 6, 24 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall för brott tillförene ej varit lagförd. Efter ärhållen förmaning att följa sanningen upgifver han sig jemte flera drengar från Västraby hafva bevistat en samling hos drengarna i Tjustorp där de rådplägat angående svårigheten med utskrifvningen, men dagen då denna samling hölls kan han ej bestämma. I öfvrigt är dess berättelse lika med Nº 43 Sifvar Jörandssons utsago, dervid han blott tillägger, att orsaken till sammanskockningen skall varit missnöjet öfver 2ne drengars arresterande, och att han sett Anders Svensson från Qvisle på Torup bland folkhopen vara beställsam, samt höra efter om alla voro församlade, hvarföre Åke Christophersson sen anser honom som anförare.

Nº 48 Pehr Olsson Åbo i Risarps gård 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut ej lagförd, han förmanades till sanning och berättar, att om Fredagen den 14 dennes kommo Sönnarps byamän, vid deras afgang till Torup förbi Risarp, och då tillsagt honom att med följa hvilket han också gort, samt åtföljt hela folkmassan vidare derifrån till Klågerup, hvarest han gömt sig på en högåle där han äfven greps. Under vistandet på Torup och Klågerup såg han flera beväpnade med höttjufvor och 2ne med skutejevär, och föregiver, att drengarnas missnöje med utskrifvningen förorsakat sammanskockningen.

Nº 49 Anders Hansson: husman på Svenstorps Ljung, 48 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, förmanades och berättar: att han Fredagen den 14 dennes jemte flera, voro på hofveri å Skabersjö herrskapets Tegelbruk, då Ladufogden på Ljungsgård Bengt Andersson kommit till dem och sagt, att som de af församlade folket voro efterfrågade och äfven hotelse medelad, att så vida de ej gingo till Torup skulle de bliva nerslagne, gorde de bäst att, för att undvika detta begifva sig dit. Anders Hansson gick därpå, jemte de öfvriga till Torup varest han åtföljde folkmassan till Klågerup, der han gömde sig på högåle och der

arresterades.

Flera bland folkhopen säger Anders Hansson voro beväpnade med hötjufvor, och en okänd karl, som tros varit anförare för folkmassan, har han sedermera sett död skuten i porten vid Klågerup.

Nº 50 Mats Nilsson: husman i Ljunghuset, 48 år gammal av god hälsa och kroppsbyggnad samt skall förut ej vara lagförd.

Efter ärhållen förmaning att tala sanning berättar: att han om Fredagen den 14 dennes hemkommen från Torfmåssen, af övriga husmännen i Ljunghusen, som då voro stadde i begrepp att gå till Torup, blivit tillsagd medfölja, hvilket han ock gort, samt anlänt till Torup genast med folkmassan aftågat till Klågerup där han gömt sig i en lada hvarest han blev arresterad.

Nº 51 Johannes Pehrsson: dräng hos husmannen Lars Svensson i Ljunghusen, 23 år gammal, säger sig vara frisk ehuru han är af svag kroppsbyggnad, skall förut för brott ej varit tilltalad samt berättar efter ärhållen förmaning att tala sanning: huru ~~Som~~ han varit på hofveri å Ljunggården då bud ditkommit från Tjustorp med tillsägelse åt de där på hofveri varande Bönder, enligt den underrättelse ladufogden å stället Bengt Andersson honom derom lämnat, skulle avgå till en folksamling å Torup, hvilket Johannes Pehrsson efterkommit, och från nämnda ställe åtföljt folksamlingen till Klågerup, hvarest han, ut~~e~~ på gården arresterades Lördags morgonen af ditkommna Militairen.

På fråga uplyser Johannes Pehrsson vidare, att förut nämnde Bengt Andersson ej velat deltaga i detta uptråde, eller förmå andra dertill, men genom tvång och hotelser tror han att Bengt måst sig åtfölja, äfvensom att Johannes Pehrsson varit hela tiden obeväpnad och ej kunnat urskilja någon den han kunnat anse som förman, men bland folkmassan skola flera funnits försedda med hötjufvor, äfven som att han hört, det missnöjet öfver 2ne drengars arresterande skall föranledt sammanskockningen.

Nº 52 Ola Mattsson: husman i *Stoc~~ka~~* huset, 55 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, säger sig förut ej vara lagförd, och efter ärhållen förmaning att tala sanning berättar, att han, föranledd af ryktet och allmänna hotelserne utgått på vägen, där anträffats af flera folkhopar och af dem blifvit tvungen medfölja till Torup samt vidare till Klågerup. Obevärnad skall han hela tiden varit, men flera af folkhopen voro försedda med hötjufvor. När Militairen om Lördags morgonen ankommit till Klågerup samt affären begyntes, begav han sig derifrån, men strax vid gården blef han gripen af hussarer.

Nº 53 Anders Larsson: husman i Stenhulte huset, 36 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades och berättar, att Fredagen den 14 dennes skall han af en förbi dess hus tågande folksamling blifvit tvungen åtfölja till Torup, hvarifrån han, med hela folkmassan afgick till Klågerup, där han vid affären gömde sig i en lada, men efter den sammans slut gick fram och gaf sig godvilligt till fånga. Någon med skutgevär såg ej Anders Larsson bland folkhopen, men flera okända med hötjufvor, För öfrigt påstår han sig under hela tiden hafva varit obevärnad.

Nº 54 Rasmus Larsson: husman i Kirsebergs husen: 40 år gammal, säger sig vara frisk men är af svag kroppsbyggnad, och skall för brott förut icke varit lagförd, han förmanades till sanning och berättar: att då han Fredagen den 14 dennes jemte flera arbetare voro i torfmåssen, skall Ola Truedsson från Risarp ankommit och budat dem till att afgå mot Torup. Detta skall Rasmus Larsson efter kommit, och vid framkomsten till Torup genast åtföljt folksamlingen till Klågerup, hvarifrån han säger sig flera gånger velat gå men hindrades af folkhopen ibland hvilken han tillfånga togs Lördags morgonen af ditkommena Militären: Någon anförare har han ej förmärkt.

Nº 55 Jöns Månsson dreng hos Nils Pehrsson i Skammarp, 25 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut icke varit lagförd och berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att Fredags morgon den 14 dennes skola 2ne drengar, Lars Larsson hos A. Ohlsson i Värby och Nils Larsson hos Per Johansson i Bara, kommit hem till honom med tillsägelse att medfölja till Värby, hvilket han ock gjort och derifrån, i sällskap med åtskilliga personer från Byen fortsatt sin vandring till Torup samt vidare till Klågerup, där han vid Militärens ankomst skall gömt sig på en högåle, hvarest han till fånga togs.

Nº 56 Pehr Andersson Tjenstegosse hos Åboen Ola Andersson i Oxie, 20 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut ej varit för brott lagförd, förmanades och berättade: att drengen Lars från Ebbarp i tjenst hos Jöns Eriksson derstädes skall om Fredags förmiddag ankommit till Oxie By och tillsagt drengarne derstädes att de genast borde begifva sig till Tjustorp, de altså Lars åtföljt, och ehuru vid ankomsten till Tjustorp alla från Byen voro bortgångne, hafva de fortsatt sin väg till Värby där de stött på en större samling, med hvilken de följt till Torup och vidare till Klågerup där han gömde sig i Stället där han till fånga togs.

Nº 57 Pehr Nilsson: dreng hos Johan Johansson vid Bönnarp, 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ej varit tilltalad, och berättar, efter ärhållen förmaning till sanning att om Fredagen den 14 skall en liten okänd gosse ankommit till honom. med tillsägelse från Törringe drengar att han borde afgå till Torup, Pehr Nilsson gick derpå hem ifrån till Skabersjö för att skaffa sig närmare under rättelse och ankommen dit råkade samtliga drengarne från Törringe hvilka jemte honom af Kyrkoherden derstädes ärhöllo förmaning att hålla sig stilla och blifva hemma, men det oagadt medgifver Pehr Nilsson, att de åtföljts till Torup samt vidare derifrån med hela folkmassan till Klågerup. Att missnöjet med utskrifningen vållat denna sammanskockning skall han under vägen fått veta, men har ej deltagit i oväsendet utan varit obeväpnad samt gömt sig i en hölada på sistnämnda ställe der han till fånga togs.

Nº 58 Jöns Ohlsson: dreng hos sin Fader Ola Clousson i Törringe 20 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, förmanades till sanning och berättar, att gässen Lars, i tjenst hos Göran Sifversson i Västraby ankommit till Jöns Olsson då han jemte flera drengar från Törringe voro på vägen mot Herregården, att förätta arbete, med tillsägelse att så vida de ej gingo till Torup skulle där församlad Allmoge komma och slå ihjäl dem, hvarföre de altså tillsägelsen efterkommit, och ifrån nämnda ställe med hela folkmassan följt till Klågerup, hvarest han, som varit obehäpnad, blifvit, ute på gården gripen.

Någon anförare har han ej sett, men hört anledningen till sammanskockningen vara föranledd af missnöjet med 2ne drengars arresterande.

Nº 59 Jöns Åstradsson: dreng hos Lars Pehrsson i Törringe, 36 år gammal, säger sig vara besvärad af Brock men är för öfrigt af god kroppsbyggnad och skall för brott förut icke varit tilltalad, förmanad att tala sanning och berättar: att han ej vet huru budskickning kommit till Byen men att han af de öfrige drengarne derstädes blifvit tvungen att följa med till Torup och vidare till Klågerup, hvarest han hört åtskilliga okända Bönder, försedda med hötjufvor säga till dem som yttrat frugtan och ville gå derifrån, att de skulle försvara dem mot Militairen.

Jöns Åstradsson skall varit obehäpnad, och ei sett till någon anförare, men gömt sig på et högäle hvarest han blef till fånga tagen.

Kl. Ett åtskiljdes Rådstufvo Rätten.

Eftermiddagen.

Nº 60 Mårten Mårtensson: dreng hos sin Fader Mårten Mårtensson Nydahl i Resåckra hus, 19 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut ei varit anklagad för brott, han förmanades till sanning och berättar, att sedan han först varit i ärende att afhämta mäld, i Torups qvarn den 14 dennes, dit

flera orolige Bönder inkommit och ville tvinga honom att medfölja, men ifrån hvilka han likväl fått tillfälle att sig undansticka, har han sedan, hemkommen till sin fader, begifvit sig på marken i dennes arbete, och derifrån af drengen Rasmus Pehrsson, i tjenst hos Nils Andersson i Resåckra, som varit försedd med en laddad Bössa, blifvit tvungen åtfölja honom till Torup, hvarest de ankommit kl 5 om aftonen. Att åtfölja Folkmassan vidare till Klågerup säger Mårten Mårtensson sig icke kunnat undvika, och en Köpstads klädd okänd karl anser han hafva varit anförare.

Sjelf skall han ei på något sätt varit beväpnad, utan gömt sig i en lada, där han af Militairen tillfånga togs.

Efter det Mårten Mårtensson afgifvit denna Berättelse föredrog Herr Ordförande et till Rätten aflämnat så lydande Betyg:

Uppå begäran af Mårten Nydahl vid Resåckra får jag härmed lämna det san-färdiga Bevis att dess Son Mårten den 14de uti innevarande månad var till qvarns hos mig för att afhämta dess Faders tillhörige mjölsäck, Kl 9 föremiddagen då flera af oroliga Bandet inkom uti qvarnen då de ville tvinga ofvannämde gosse, fast han härifrån med hästar och vagn sig undanstack.

Torups Mölla den 18de Junu 1811
Magnus Fon Dank

Nº 61 Nils Larsson: husman i Nygårds huset, 49 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, och ei förut för brott anklagad: förmanad att tala sanning berättar han, att om Fredagen den 14de drengen Pehr Jönsson, i tjenst hos Nils Andersson i Bökesåckra först ensam, och sednare åtföljd af flere Personer, under flere hotelser budat honom att afgå till Wärby för att hindra arresteringen af 2ne drengar; Nils Larsson har i följd deraf gått till Wärby, hvarest han funnit flera församlade Personer, med dem gått till Klågerup, hvarest de tagit med kyrkoherden Ericksson, derifrån till Bara och uttagit Prosten Borup samt vidare till Torup och åter till Klågerup, men vid tillfällena ei deltagit i det föröfvade vållidet, eller vet att

uppgifva hvilka det utöfvat, utan alltid hållit sig efterst.

En vid affairen å Klågerup skutne dreng tror Nils Larsson hafva varit Anförare, och i öfrigt säger han sig under hela tiden hafva varit obehäpnad, och döljt sig undan i Fårstallet, där han tillfånga togs.

Nº 62 Lars Hansson: husman i Nygårds huset, 58 år gammal, säger sig hafva god hälsa men är af medelmåttig kroppsbyggnad och skall för brott förut icke varit lagförd. Förmanades att tala sanning gör han följande berättelse: Fredags morgonen den 14 dennes skall drengen Mats Trullsson eller Bökman som han sig äfven kallar, och är i tjenst hos Brodern Anders Trullsson i Bökesåkra 2ne gånger kommit till Lars Hansson och sista gången

försedd med en Bössa, tvungit honom att medfölja till Bökesåkra dit han sett Åboen Gadd äfven komma och hvarest flera personer voro församlade, med hvilka han afgått till Klågerup, derifrån till Bara och så vidare på sätt nyss ^{förut} afhöorde Nils Larsson berättat, med hvilken han för öfrigt till alla delar instämmer.

N° 63 Lars Nilsson: dreng hos Fadern Nils Larsson i Nygårds hus, 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och förut för brott ej tilltalad, han förmanades att följa sanningen och aflägger sin berättelse alldeles lika med Lars Hansson allenast med tillägg, att Mats Trullsson Bökman då han varit hos honom, åtföljdes af den dreng Pehr Jönsson benämd, som N° 61 Nils Larsson omtalat.

N° 64 Hans Jeppsson: dreng i Lyngby tillhör HH₁ Baron Benett på Toppeladugård af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej tilltalad, förmandes och berättade: att ehuru han om Torsdags afton blifvit budad af Jöns Olsson uti Skarpehemmanet, tillhörigt Nils Andersson i Bökesåkra, att avgå till Torup, har han likfullt hållit sig hemma tills flera Bönder och drengar från Hässleberga om Fredags morgon kommit och tvungit honom som ännu låg att upstiga och medfölja till Wismarlöv samt vidare till Klågerup, om förhållandet derefter gör han lika berättelse med N° 61 Nils Larsson.

N° 65 Christen Pehrsson: i tjenst hos Hans Pehrsson i Lyngby, 19 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut för brott ej tilltalad, Förmandes till sanning och berättar, att Bönderna från Hässleberga om Fredagen den 14 dennes bittida på morgonen kommit till honom och tvungit honom att följa med sig till Bökesåkra och de ställen vidare som N° 64 Hans Jeppsson omtalat, på Klågerup har Christen Pehrsson förmärkt att Möllesvennen i Espömölla och en nu jämväl arresterad Sadelmakare från Wismarlöv commenderat folkhopen, af hvilken den förre haft det yttrande att när krigsfolket ankommer, skolen gå på. Bland hopen hafver flera varit beväpnade med hötjufvor

men drängen Matts Bökman och skogvaktaren Pehr Möller var försedda med skjutgevär Christen Pehrsson skall ej deltagit i oväsendet och ej heller på något sätt varit beväpnad, men arresterades ute på gården

Nº 66 Bengt Jepsson: dräng hos Daniel Jöransson i Lyngby, 35 år gammal säger sig vara besvärad af bräck och är af svag kroppsbyggnad samt skall förut ej för brott varit lagförd, han förmanades att tala sanning och gör en berättelse som till alla delar öfverensstämmer med Nº 64 Hans Jepssons.

Nº 67 Anders Trulsson: tjenstegosse hos Jöns Andersson på kongsmarken 16 år gammal af god hälsa och klen kroppsbyggnad, och ej för brott tillförne anklagad, förmanades att tala sanning och berättar: att han Fredagen den 14 dennes, varit på hofveri å Toppeladugård dit drängarne från Gräntinge ankommit och tvungit honom, att följa med till Klågerup, derifrån han, åtföljt hela folkmassan tills de, till samma ställe återkomit, då han gömt sig i en hölada, hvarest han blifvit gripen.

Nº 68 Nils Jönsson: husman i Ericstorp 30 år gammal, af god hälsa men medelmåttig kroppsbyggnad, han skall förut ej för brott varit lagförd och efter erhållen anmaning att tala sanning, berättar, att han om natten emellan den 13 och 14de dennes, blifvit av granqvinnorna underrättad, om den allmänna tillsägelsen att samlas och de dervid åtföljde hotelser af fruktan för dessa han han afgått till Wärby där han råkat nu församlade folkhop med hvilken han åtföljt till Klågerup, i öfvkrigt tillägger Nils Jönsson att då de fasttogo Herr Prosten Borup i Bara såg han att Nils Hellman från Espö var den som anförde hopen.

Nº 69 Jöns Pehrsson: Mästerkusk vid Borreby Compagni och boende i Erikstorp, 19 år gammal, och utom ett slag i hufvudet som han vid Klågerup fått af en gevärskolf samt ett styng i ryggen af en Bajonett är han för öfrigt av god hälsa men klen kroppsbyggnad. Han förmanades att tala sanning och upgifver: att han, som för brott förut ej varit anklagad, blifvit af drängarne från Erikstorp tvungen om Fredagsmorgonen den 14de

dennes medfölja till Wårby och vidare till Hyby, för att som de skola yttrat, möta en Esquadron hussarer som varit i begrepp att arrestera 2ne drängar. Några hussarer hafva de ej mött, men i stället afgått till Klågerup och så vidare, som af andra förut berättat blivit. På Klågerup har han funnit flera beväpnade med hötjufvor sjelfv har han ej varit försedd med någon sådan, och skall blifvit om Lördagsmorgonen ute på gården arresterad. Han tillägger, att det så mycket håller lär synas, det han blifvit tvungen folkhopen åtfölja, som hans tjenst, befriar honom från utskrifning, hvilken hos de öfriga skall förordsakat sammanskockningen.

Han försäkrar det han ej satt sig i motvärn ehuru han blifvit som förut nämt är bleserad.

N° 70 Anders Mårtensson: husman i Erikstorp, 50 år gammal, af god kroppsbyggnad. Efter det han blifvit förmanad att tala sanning, börjar han en berättelse, hvaraf Domstolen genast kunde finna att han är betagen sine sinnens rätta bruk. Och som Actor tillkännagaf, det han, om Anders Mårtenssons vanskinnighet, ägde kännedom, så inställdes med honom förhöret.

N° 71 Nils Svensson: dreng hos Anders Olsson i Grentinge, 18 år gammal, utom ett slag i hufvudet af en musquit är han af god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit tilltalad och förmanad till sanning berättar, att han af öfrige drengarne i Byen blifvit tvungen, att försedd med hötjufva begifva sig till Torup, hvarifrån han åtföljt hela folkmassan till Klågerup, där han kastat hötjufvan ifrån sig och gömt sig i en lada hvarest han blifvit gripen äfven slagen med ett gevär försäkrar Nils sig icke hafva sökt försvara sig.

N° 72 Mårten Christophersson: husman i Grentinge är gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, han förmanades att följa sanningen och berättar: att han från Hessleberga fått tillsägelse att afgå till Torup, hvilket han ock gort, och derifrån följt folksamlingen till Klågerup, där han obehäpnad greps på gården.

Nº 73 Lars Pehrsson: husman i Grentinge 59 år af svag hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut ej varit anklagad och anmanad att följa sanningen berättar, att han af en tjänsteflicka från Gräntinge fått jemte hotelser Budskickning att genast med den församlade hopen avgå, det han alltså efterkommit, utan i öfrigt kunna meddela någon uplysning. På en höskulle vid Klågerup blev Lars Persson tillfånga tagen.

Nº 74 Hans Månsson:dreng hos Bengt Ohlsson i Grentinge 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall förut för brott ej varit lagförd, och berättar efter ärhållen förmaning att han Fredagen den 14 dennes, stadd på vägen till sin Fader i Lyngby, möttes af Rusthållaren Nils Andersson i Hessleberga samt dess husman Håkan Pehrsson och drengen Anders Pehrsson från Lyngby och Fjerdingsmans sonen Anders Larsson från Hessleberga jemte en annan okänd person, och tvangs af dessa sålunda gå till Genarps Åboer och drengar med tillsägelse att möta i Wärby försedda med hötjufvor, han har altså sett sig nödsakad efterkomma detta, samt framfört budskickningen till Alder *mannen* i Genarp Ola Persson, men i stället för hötjufvorenadast budat dem att medtaga stänger. sjelv har han afgått till Klågerup och vidare åtföljt folkmassan, med hafvandes en hötjufva den han tagit med sig från Klågerup därifrån han vid Troppens ankomst begifvit sig och har sedermera den 23 dennes blifvit af Hussarer arresterad och hitförd.

Nº 75 Nils Pålsson:Åbo i Grentinge, 55 år gammal af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall förut ej varit för brott anklagad. Efter ärhållen förmaning berättar han, att på tillsägelse och hotelser de utaf Nº 74 Hans Månsson omnämde personer har han måst buda Nils Nilsson i Hasslemölla att med hötjufvor och bullingar begifva sig till Wärby. Vidare har Nils Pålsson på nyssnämde Nils Nilssons begäran afgått med en lika budskickning till Göddelöf by som likväl sedan voro för-
diga att afgå.

Sjelf har han ej förenat sig med folksamlingen, utan endast på anmodan af Ladufogden på Toppeladugård och dess hustru,

att förskaffa dem underrättelse om någon fara var å färde, begifvit sig till Torup men derifrån till dem återvänt, hvar efter han, sedan angifning skall skett om den budning han sjelf ärkänt sig hafva verkställt, blifvit af Militären gripen och till slottshäcktet införd.

N° 76 Nils Jönsson: husman i Ginarp, 36 år gammal, vanför i venstra armen, men för öfrigt af god hälsa och kroppsbyggnad. Skall för brott förut ej varit anklagad, och berättar efter ärhållen anmaning att följa sanningen: att han af Genarps öfrige Byamän, hvilka voro försedda med hötjufvor, blifvit tvungen åtfölja dem till Klågerup och vidare med hela folkmassan, Sjelf var han obeväpnad, och som han gömt sig på logen har han ingen vidare uplysning att meddela.

N° 77 Magnus Lundberg: dreng hos smeden Ola Dyberg i Genarp, 25 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott ej förut lagförd. Förmanades att tala sanning berättar han, att ehuru Ålldermannen Ola Pehrsson i Byen Fredagen den 14 dennes tutat till allmen samling infann han sig icke dervid men der efter tillsades han af samtliga der församlade att åtfölja dem till Klågerup, hvilket han ock gort, samt vidare vandrade med hela folkmassan. I oväsendet skall han ej deltagit och ej heller varit beväpnad, men tillfångatogs ute på Klågerups gård, hvarken anledningen till sammanskockningen eller anförare dervid vet han att upgifva.

N° 78 Sone Hansson: Inhyses hjon i Genarp, 63 år gammal, svag och bräcklig samt skall förut för brott ej varit tilltalad, han förmanades att tala sanning och berättar då han Fredagen den 14 gick ifrån sitt hem i ett ärende till sina i Särslöf boende slägtingar, har han på Allmänna landsvägen blifvit fasttagen och afförd till de flera på Klågerup häktade personer angående sammanskockningen vari han på intet sätt deltagit, äger han för öfrigt ingen kännedom.

Nº 79 Nils Andersson: Åbo i Genarp, är gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott skall han förut ej varit anklagad, och berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att han på tillsägelse först af under Nº 74 hörde Hans Månsson och sedan af Nº 75 Nils Pålsson, Fredagen den 14 dennes, afgått till Wärby, försedd med hötjufva, och vidare åtföljt folkhopen, men vid ankomsten till Klågerup andra gången skickat hötjufvan hem. I oväsendet skall han ej deltagit, dock blef han ute på gården arresterad.

I anledning af Nils Anderssons upgift att äfven vara budat af Nº 75 Nils Pålsson före kallades denne och förklarar, att som Nils Andersson redan voro budad förut, så anser han den underrättelse han lämnat honom att afgå till Toppeladugård, ej som budning till sammangaddning.

Nº 80 Nils Andersson: husman i Slättehuset, af svag hälsa och kroppsbeskaffenhet, 60 år gammal, förmanad att tala sanning, berättar han, som för brott förut ej varit anklagad, att han i följe med de öfrige från Byen, afgått till Genarp och vidare åtföljt hela folksamlingen under hela tiden har han varit o-beväpnad och greps ute på Klågerups gård.

Nº 81 Anders Nilsson: husman i Risöhuset, 52 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt skall förut för brott ej varit lagförd, förmanad att tala sanning berättar: att han, på underrättelse af Nº 80 Nils Andersson om vad å färde var, åtföljt denne, med hvars berättelse han för öfrigt instämmer.

Godsägaren Herr Major Bennet på Toppeladugård, vederbörande tillkänna gifver att Anders Nilsson är något störd till sina sinnen, hvilket ävensom av R.R. synes troligt.

Nº 82 Nils Christensson: husman i Damhuset, 22 år gammal, af svag hälsa och kroppsbyggnad, han förmanades att tala sanning och utsäger: att han af Möllesvennen på Espö mölla Nils Hellman, blifvit om Fredagsmorgon bittida, tvungen att från sängen upstiga och med honom åtfölja till Klågerup och vidare med folkmassan. Igenom den befattning Hellman haft, med folket, anser han honom hafva varit dess anförare: och skall Hellman

för öfrigt tagit en af Herrskapets hästar på Torup och derpå ridit till Skabersjö samt åter. Under hela tiden har Christensson varit obehäpnad och vid framkomsten andra gången till Klågerup, gömt sig i en lada där han arresterades.

N° 83 Nils Pehrsson: husman i Torreberga, 58 år gammal af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, förmanad att tala sanning berättar han som för brott förut ej varit tilltalad, att då han Fredagen den 14de var på arbete i Torfmåssen, har dess hustru låtit honom veta, att vid en i Byen, efter af åldermannen Hans Andersson värkställd tutning, hållen samling, hade samtliga byemännen öfverenskommit, att afgå till Torup och i anledning, såväl deraf, som de allmänna hotelserna, har han på hustruns anmaning, äfven begifvit sig dit och vidare följt folkmassan till Klågerup, där han obehäpnad, gömt sig i en lada, hvarest han blifvit tillfånga tagen: och säger han sig ej känna något vidare om förhållandet.

N° 84 Hans Jönsson: dräng hos Pehr Jönsson i Torreberga, 21 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut ej för brott anklagad. Efter erhållen anmaning att följa sanningen, gör han följande berättelse, Fredagen den 14de dennes, då han var på hoveri vid Klågerups herregård, sydselsatt med stengärdesgårdsupläggande, kom drängen Hans Larsson i tjänst hos Jöns Jönsson i Wärby och Åboen Anders Olsson från Lyngby samt tvungo honom att åtfölja dem fram till gården hvarifrån han vidare beledsagade hela folkmassan till Torup och åter samt under tiden varit obehäpnad ute på Klågerups gård om Lördags morgonen fasttogs. På Klågerup har efter hvad Hans sett den så kallade Slommen hvarit inne efter brännevin till folkhopen, och en lika befattning har drengen Måns Svensson i Stanstorp haft Torups gård äfven som Måns räknat alla från Brågarps och Näfvitshögs soknar och befalt alla kvarblifvena samt tillsagt dem att om troppen ankom skulle folket ingå på Torups gård, samt om de där blefvo anfallna, skulle de försvara sig så länge de kunde.

N° 85 Hans Pehrsson: tjenstegåsse hos Åboen Anders Nilsson i Torreberga, 18 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, förmanad att tala sanning, säger han, som för brott förut ej varit lagförd, att då han med sin husbondes hästar, var selsatt att kjöra sten till gärdesgårdarne vid Klågerup, blev han på samma sätt som Hans Jönsson nyss berättat tvungen medfölja. En flicka hemskickades med hästarna som Hans Pehrsson nyttjat.

N° 86 Nils Pehrsson: Husman på N° 6, Torreberga, 40 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall förut ej för brott varit tilltalad. Förmanad att tala sanning, berättar han, sig hafva varit på ansökt som rycktare å Klågerups Herregård, om Fredags morgonen, då det ankommit folksamlingen, hvilken tillsagt honom medfölja, det han likfullt, ej gort förr än han vattnat kreaturen, då han begifvit sig åstad och hunnit i Hyby folkhopen, hvilken han sedan åtföljde. Obeväpnad har han hela tiden varit och arresterades ute på gården vid Klågerup .

N° 87 Måns Jönsson: Tjenstegosse hos Nils Mårtensson i Torreberga, 18 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, och skall för brott förut ej varit tilltalad, den berättelse han efter erhållen förmaning att tala sanning aflämnar instämmer till alla delar med hvad N° 84 Hans Jönsson utsagt, allenast med tillägg att han så mycket håller anser så kallade Slumma-pågen och drängen Måns Svensson från Stanstorp i tjänst hos Hans Andersson därstädes för anförare, som de commenderade folkhopen och hindrade Måns att bortgå.

N° 88 Hans Andersson: Åbo i Torreberga, 33 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad: skall för brott förut icke varit tilltalad förmanades att tala sanning och tillstår att sedan han af flera från Torreberga och Tegarp blifvit underrättad om samlingen på Torup har han afgått till Nefvitshög och med samling vid Wärby kungort för så kallade slumma-Pågen, eller en af honom till namn upgifna Lars Andersson jemte Mårten Mårtensson derstädes, med hvilka han om Greve afgått till Torup samt

samt vidare till Klågerup der han lagt sig på en högäle, hvarest han blifvir obemärkt, och efter affärens slut undan-
kommit men sistlidne Tisdag skall han hemma blifvit arreste-
rad och hit förd.

Nº 89 Pål Jönsson: husman i Torreberga, 25 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och utsäger, att då han Fredagen den 14 var på Trägårdsarbete å Klågerup, skall han af ditkomna folksamlingen blifvit tvungen medfölja till Torup och åter till Klågerup derifrån han dock fått tillfälle om natten sig under Truppens ankomst bort practicera, men likfullt skall han av kronorbetjeningen i orten blifvit sistlidne Tisdag gripen och hitförd.

Nº 90 Pehr Pehrsson: Åbo i Wärby 39 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit tilltalad. Han förmanades till sanning och berättar: att då rycket kom från Heckeberga om resningen därstädes följde drengarne i Wärby deras exempel, men Pehr Pehrsson, som ej var hugad att i denna tillställning deltaga gick om Fredagen den 14de till Torfmåssen, hvarifrån han tvangs af en förbi tågande folkhop att medfölja till Torup och så vidare, ankommen till Klågerup om aftonen gömde han sig på en högäle, hvarest han arresterades.

På något sätt skall Pehr Pehrsson ej varit beväpnad och någon anförare kan han ej uppgifva, samt ehuru han varit i Bara kyrkan den Söndagen då Sockne Stämman hölls, vet han ej något om Handelsbetjenten Halk, att berätta.

Nº 91 Mårten Åkesson: husman i Wärby 39 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut icke varit tilltalad och gör, efter ärhållen förmaning att följa sanningen, alldeles enahanda berättelse med Nº 90 Pehr Pehrsson. Från Kyrkan har Mårten hemgått innan Sockenstämman begyntes.

N° 92 Jöns Jönsson: Åbo i Wärby, 58 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, den berättelse som han, efter ärhållen förmaning till sanning aflämnade, instämde med hvad nästförut nämde Pehr Pehrsson och Mårten Åk^Nsson uppgifvit, allenast med tillägg det en Sadelmakare från Vismarlöf commenderade folksamlingen, och att Jöns Jönsson, i begrepp att flykta från Klågerup vid affärens börgan greps av en Soldat som gaf honom, oaktat han ej gorde motvern et slag i hufvudet.

N° 93 Sören Pehrsson: dreng i Wärby hos Sven Jönsson derstädes, 23 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit anklagad och efter ärhållen förmaning till sanning, berättar: att Fredagen före Söndagen då Socknestämman hölls i Bara, skall han af drengarne Jöns Andersson hos Anders Jönsson och Mårten hos Christen Hansson i berörda By blifvit budad till en samling som de derstädes förehade, och hvarvid de skola ^oöfverenskommit att ej ingå i lottningen.

Om Söndagen då Sockne Stämman hölls var han väl i kyrkan men deltog ej i oväsendet och såg icke Handelsbetsjenten Halk förren på gatan, inbegripen i et samtal det han likväl ej kunde ursklija, dock medgifver Sören Pehrsson sig hafva åtföljt de öfrige drengarne från Bara till Torup, för att angående utskrifningen samtala med Herr Baron Stjernblad, som de likfullt ej träffade hemma.

Fredagen den 14 dennes säger han vidare, låg han ännu, då de öfriga från Byen afgingo till Klågerup, men, under rättad derom steg han upp och följde med.

Någon anförare vet han icke att uppgifva, så mycket mindre som han å Klågerup gömt sig i et uthus, där han obehäpnad arresterades.

N° 94 Mårten Andersson: husman i Wärby, 35 år gammal, af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, han skall för brott förut ej varit anklagad, och efter ärhållen förmaning att tala sanning, berättar, att han om Fredags morgonen den 14 dennes, blifvit af Wärby och Bara drengar, tvungen åtfölja dem till Klågerup och vidare med hela folkhopen. På Klågerup stod han väl ute på gården då han till fånga togs, men skall ej varit

beväpnad, och Sockne Stämman skall han icke bevistat samt det således icke något om Handelsbetjenten Halck att berätta, liksom han ingen anförare kan upgifva.

N° 95 Ola Nilsson: husman i Wärby, 57 år gammal, säger sig hafva svag hälsa men är af god kroppsbyggnad, han förmanades att följa sanningen och säger sig för brott förut ej vara anklagad, och utan det han icke varit i kyrkan vid Sockne Stämman, gör han lika berättelse med N° 90 Pehr Pehrsson.

§ 11 lotten de i 3 § antog om frågor hafva för de i dag afhörde blifvit uprepade och besvarade på enahanda sätt hvarom

§ innehålle

För idag slutades Ransakningen, sedan klockan lidit till 8, och som R R af andra stundande göromål sysselsattes i morgon, så kan Ransakningen ej fortsättas förr än nästa Torsdag, då R R vill kl 8 på förmiddagen sammanträda.

1811 den 27 Juni

- N° 9 S.d. ^{Fill} Ransakningens fortsättande öfver de för upror anklagade personer, sammanträdde domstolens, § 1 i protocollet för sistlidne Rättegångsdag omnämde herrar. Ordförande och ledamöter, och anmältes, att herr Rådman Möller äfven för idag är hindrad af Kammars Rättens göromål.
- § 2 Uti Actors och de afhördes närvaro, justerades protocollet för den 25 dennes, och lämnades utan anmärkning.
- § 3 Härefter förehabes och afhördes

Nº 96 Ola Pehrsson: Åbo från Vinning Torp, 46 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, han skall förut för brott ej varit anklagad, och efter ärhållen förmaning att tala sanning berättar att då folksamlingen, Fredagen den 14 på föremiddagen, ankom från Klågerup, förbi dess hemvist, medförande, så väl Kyrkoherden Ericksson, som Ladufogden från Klågerup, blef han, af denna Folksamling, under hotelse, att nederslås, tvungen medfölja under vandringen till Torup och vidare till Klågerup, där han missnöjd med Bullret, deri han ej deltagit döljt sig på en högälle hvarest han blifvit till fånga tagen.

Sadelmakaren från Vismarlöf, till namnet okänd, säger Ola Pehrsson skall utfordrat och bland Bönderne från Hyby utdelt Bränvin.

Nº 97 Anders Pehrsson: dreng hos Jöns Pehrsson från Vinningtorp, 40 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit anklagad, han förmanades att tala sanning och berättar: att han var på dagsvärke å Klågerups gård, då Folksamlingen, om Fredags morgon, den 14 dennes Kl 7 ditkommit, af hvilken folksamling han tvangs medfölja om Bara till Torup och åter till Klågerup, hvarest han, som säger sig varit missnöjd med vad som föregick, gömt sig undan på en högälle, där han tillfånga togs.

På åställda frågor svarar Anders Pehrsson att de förste folkhoper som kommo till Klågerup voro från Hyby och Vismarlöf, samt deribland ingen enda af Frälsebönderne eller drängar under Klågerups gård, med undantag af dem som voro å stället på arbete och ^{tvungna} af de sammanskockade att sig med dem förena, och att då Herr Prosten Borup i Bara uttogs från sitt hem, såg Anders Pehrsson att Nils Hellman från Espe förde Herr Prosten för sig ut bland hopen.

Nº 98 Rasmus Mårtensson: husman från Vinningetorp, af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall förlidit år blifvit för bräcklighet afskedad från Mörnerska Kungl Hussarregementet, och för brott förut icke tilltalad, efter ärhållen förmaning att tala sanning, berättar Rasmus Mårtensson, att han af dem från Klågerup om Fredags förmiddag, den 14 dennes, afgångne

och förbi dess hemvist tågande folkhop, blifvit, under hotelse, tt annars varda nerslagen, tvungen medfölja under vandringen till Torup och åter till Klågerup, där han i oväsendet ej deltagit utan gömt sig på en högälle, hvarest han om Lördagsmorgonen ~~af~~komne Militären till fånga togs.

Nº 99 Ola Andersson: husman i Vinninge torp eller Grönljung, 46 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, förmanad till sanning, säger han sig för brott förut ej varit anklagad, och att han, som om Fredagen den 14 var sysselsatt med upppassning hos murare på Klågerups gård blifvit av dit komne folkskaror tvungen åtfölja om Bara till Torup och åter i gen till förstnämde ställe, utan att han deltagit i de våldsamheter som blifvit föröfvade hvarken med Prosten Borups uttagande i Bara, där han hållit sig efterst, eller å Klågerup, hvarest han undangömt sig på en högäle, där han tillfånga togs.

Nº 100 Nils Jepsson: husman från Grönljungs gård Vinninge, 69 år gammal, af svag hälsa och bräcklig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad.

Förmanad att tala sanning, berättar Nils Jepsson, att han, som Lördags föremiddag den (14)15 dennes var på vägen från sitt hem till Lund, för att afhämta Tobaksplanter, blef utan att han känner anledningen därtill ej heller något om sammangaddningen, fasttagen af en militär patrull och afförd till dem vid Klågerup häktade ~~all~~ *allmoge*.

Nº 101 Nils Hansson: Åbo i Vinninge, 39 år gammal, säger sig vara frisk, men är af svag kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit tilltalad. Förmanad att följa sanningen berättar han sig af en förbi dess hus om Fredagsmorgonen den 14~~de~~ tågande folkhop blifvit tvungen medfölja till Torup och vidare till Klågerup, hvarest han hört omtalas, att det var folkhopens önskan att tala med Herremannen om att genom desse åtgärd utfå 2~~ne~~ *2* arresterade drängar. I oväsendet skall Nils Hansson ingalunda deltagit, utan, då det var omöjligt att undankomma gömt sig i ett afträdeshus, och skall Trädgårdsmästaren Lindgren på Klågerups kunna intyga dess oskuld.

Nº 102 Anders Jönsson: Åbo i Vinninge 48 år gammal af gid hälsa och kroppsbyggnad och för brott förut ej tilltalad han förmanades till sanning och gör en med Nº 101 Nils Hansson utsaga öfverens stämmande berättelse, allenast skiljaktig deruti men, att han skall gömt sig uti betjentkammaren på Klågerup der han med flere blifvit tillfånga tagen.

Nº 103 Lars Olsson: Åbo i Vinninge 40 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, och förut för brott ej lagförd, den berättelse han, efter erhållen förmaning, afgaf är till alla delar lika med Nº 101 Nils Hanssons.

Nº 104 Jacob Andersson: Åbo i Vinninge, 40 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut ej varit anklagad och efter erhållen förmaning att tala sanning, är i sin berättelse äfven lika med 101 Nils Hansson, utom i den omständighet, att när han såg den om Lördags morgon till Klågerup ankomne Militären, gämde han sig undan på en högälle.

Nº 105 Anders Persson: Åbo i Vinninge 28 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och för brott förut ej tilltalad, han förmanades att tala sanning och gör i alla delar lika berättelse med Nº 104 Jacob Andersson.

Nº 106 Nils Jacobsson: husman i Vinninge 38 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt för brott förut ej anklagad, hans berättelse hvilken han efter erhållen förmaning att tala sanning, afgaf, är aldeles enlig med Nº 104 Jacob Anderssons.

Nº 107 Ola Nilsson: dreng hos Nils Hansson i Vinninge, 28 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, han skall för brott förut ej varit tilltalad och berättar efter erhållen förmaning att tala sanning, att då han om Fredags morgon Kl 7 till förrättande af hofveri arbete ankommit till Klågerups gård var den redan uppfylld af en samlad Allmoge, hvilken ibland sig hade herr Kyrkoherden Ericsson och ladufogden på gården, Strax efter Ola Nilssons ditkomst tågade folksamlingen derifrån och tvang ej mindre bemälte Herr Kyrkoherde och Ladufogde

än äfven Ola Nilsson att medfölja till Bara och vidare till Torup, samt mot aftonen åter till Klågerup. I Bara, der folkhopen våldsamt förmådde Herr Prosten Borup att dig åtfölja, skall Ola i samma våldsamhet ej deltagit och icke heller i de bullersamma uppträden, som hela dagen skola föröfvats, utan vid ankomsten till Klågerup andra gången, och då det varit omöjligt att undankomma, lagt sig på en högälle att sofva, der han ehuru väkt af flera skott, blifvit qvarliggande till han derstädes arresterades. Af någre öfverläggningar om sammanskockningen säger Ola Nilsson sig icke vetat.

Nº 108 Anders Nilsson: dreng hos Jöran Nilsson i Vinninge, 33 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit tilltalad han förmanades och berättade, att sedan om Fredagen de från Klågerup afgångne folksamling ankommit till Vinninge bt har den samma genom 2^{ne} bud, framförde af okände personer låtit tillsäga Jöran Nilsson, som bor på ett från byen utbrutit hemman, att både han och dess drengar borde, vid äfventyr att blifva hämtade, till byen ankomma. Anders Nilsson har derföre till byen sig begifvit och ditkommen, hört sammanskockningen vara föranledd af missnöjet med utskrifvningen och blifvit tvungen åtfölja folkmassan till Torup samt vidare till Klågerup, der han i anledning af erhållen förmaning utaf Ladufogden på stället att ej företaga sig något i gemenskap med den öfriga folkhopen och då det varit omöjligt att undankomma, gömt sig på en högälle, der han blifvit till fångatagen.

Nº 109 Anders Hansson: dreng hos Åboen Anders Jönsson i Vinningen, 20 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut för brott ej tilltalad, han förmanades och berättade att då folkhopen i från Klågerup ankommit till byen, har åldermannen derstädes Ola Nilsson genom sin dräng, Per Olsson låtit tuta till samling, hvilket lär ske vid alla ovanliga tillfällen vid hvilken samling Anders Hansson sig inställt och då blifvit tvungen genast årfölja folkhopen till Torup och vidare till Klågerup, derifrån han som på intet sätt deltagit i oväsendet, fått tillfälle undankomma och på hemvägen sig begifva, men möttes derunder af den mot Klågerup ankommande Militären, som honom till fånga tog.

N° 110 Jöns Hendricsson: dreng hos åboen Jöns Hansson i Eksholm, 17 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, efter erhållen förmaning att tala sanning afgaf han med tecken till blödighet och uppriktighet följande berättelse. Hemkommen från Torfmåssen om Fredags afton der han arbetat för sin husbond bemälte Jöns Hansson skall denne, som varit underrättad om samlingen å Klågerup tillsagt Jöns Hendricsson att genast dit afgå, hällst Jöns Hansson yttrade fruktan att annars blifva af folkhopen tillfogad skada; detta han Jöns Hendricsson sig undanbett och såsom skäl att ej efterkomma sin husbondes befallning föreburit sin oförmögenhet dertill härörande af en svår åkomma i benet, däraf Jöns Hendricsson ännu är besvärad, men på Jöns Hanssons ytterligare ytrade fruktan och meddelde tillsägelse han Jöns Hendricsson måst till berörde Säteri sig begifva, dock skall han fått tillfälle att derifrån om Lördags morgon sig bort practisera innan dit voro ankommen någon Militär, som Jöns Hendricsson likväl på hemvägen träffade, då han genast blef tillfånga tagen. Sin uppgift att af husbonden dertill tvungen afgå till Klågerup säger han sig kunna styrka med pigan Kristina Nilsson i tjänst hos bemälte Jöns Hansson.

N° 111 Lars Nilsson i Tegarp: 30 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ej varit tilltalad och berättar, efter erhållen förmaning att följa sanning, att Fredagsmorgon den 14 dennes skola 2^{ne} drengar, af hvilka han endast kände Pehr Andersson i tjänst hos sin fader, boende på Kongsmarken med bud från den till Bara ankomne folksamling, ingått till Lars Nilsson och tillsagt honom, att genast begifva sig till Bara, så vida han ville undgå, att blifva hämtad. Af fruktan för denna hotelse, begaf altså Lars Nilsson sig dit och inträffade just, som de hade uttagit Herr Prosten Borup, hvarpå hela folksamlingen aftågade till Torup. Om aftonen samma dag marcherade de mot Klågerup därunder Lars Nilsson gått hem, men i anledning af erhållen tillsägelse att komma åter, begaf han sig om natten till Klågerup, där han påstår sig ej hafva deltagit, uti något oväsende, utan vid militärens ankomst om morgonen undagömt sig på en högåle, där han arresterades.

Nº 112 Jöns Nilsson: husman i Tegarp 53 år gammal, af svag hälsa och kroppsbyggnad berättar, efter erhållen förmaning att tala sanning, att sedan Åboerne i Byen fått tillsägelse, att vid äfventyr af hämtning förena sig, med en mot Torup afgående större folkhop, hafva de lämnat honom, som ute på marken på arbete, därom underrättelse, han han altså begifvit sig hem och, utan att känna ändamålet, åtföljt folkhopen till Torup samt vidare till Klågerup där han gömt sig på en högåle, hvarifrån han på efterfrågan af Militären framgått och godvilligt gifvit sig fången.

Nº 113 Anders Pehrsson: husman vid Tegarp, 51 år gammal af svagt utseende, han förmanades att tala sanning och gör en berättelse hvaraf ehuru oredig, domstolen kunde utforska, att han af genom Byen tågande Bondhopen skall blifvit tvungen åtfölja till Torup och vidare till Klågerup hvarest han gömt sig på en högåle och blifvit tillfånga tagen. I anledning af Anders Pehrssons oredighet före kallades nästförut afhörde Jöns Nilsson som på tillfrågan om Anders i hemorten vore känd för att vara av svag sinnesförfattning, svarar: att han ofta har anfall af vansinighet, och att denna upgift kan vara grundad, har domstolen ett skäl att medgifva.

Nº 114 Jacob Nilsson: dräng hos Hans Andersson i Tegarp, 19 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, och skall för brott förut ej varit lagförd: Han förmanades och berättade, att Fredags morgon den 14 den skola 2^{ne} drängar, af hvilka han endast, lika med Nº 111 Lars Nilsson, känner Pehr Andersson, inkommit till honom med tillsägelse, att försedd med hötjufva, åtfölja folkhopen till Torup, såvida han ville undgå att blifva nedslagen.

Jacob Nilsson har derföre följt med dock utan att bevära sig med hötjufva, och så väl å Torup som Klågerup dit han med folkmassan sig begifvit, har han funnit en till namnet okänd Sadelmakare från Vismarlöf vara anförare, i så måtto, som denne å förra stället bland folkhopen utdelt förtäring och å sednare, varit sysslosatt, att i ordning upställa alla från Hyby Socken, till hvilken han äfven haft det yttrande, att de borde vara tillreds att försvara sig emot Hussarerna.

Från Klågerup skall Jacob Nilsson väl varit hemma, en del af natten men likväl återvändt och när han funnit Militären vara i antågande begifvit sig på flykten, derunder han blifvit af Hussarer fasttagen.

N° 115 Rasmus Olsson: dräng hos Åboen Christen Jönsson i Tegarp, 20 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit lagförd. Han förmanades och berättade, att sedan 2^{ne} för honom okända drängar om Fredags morgonen den 14de dennes inkommit till honom och, under hotelser, att annars blifva nedslagen, tvungit honom att utgå, till en genom Byen tågande folkhop, har han så mycket mindre kunnat undgå, att åtfölja densamma, till Torup och vidare till Klågerup som, Åboen Lars Nilsson i Byen ehuru mycket gammal och svag blifvit af hopen tvungen att till häst medfölja, men å Klågerup skall Rasmus Olsson, som ej sett något tillfälle för sig att undkomma för att dölja sig krupit in uti en bakugn, där han blifvit tillfångatagen.

N° 116 Jöns Hansson: Åbo i Yddinge, 38 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad. Förmanades att följa sanning berättar Jöns Hansson att en dess mot Klågerup på hofveri om Fredagsmorgonen den 14 dennes afskickad dreng skall på vägen af församlade folkhopen hört omtalas, att Jöns Hansson skulle afhämtas, och så vida han i godo ej vela afgå till Torup, nedslås, hvarföre bemälte dreng hemgått och lämnat honom underrättelse härom, och i anledning deraf samt under fruktan för hotelsen har Jöns Hansson begifvit sig till Torup, derifrån han åtföljt folkmassan till Klågerup, hvarest han blifvit stående på gården till dess Militären om Lördagsmorgonen ankommit och affären börjats då Jöns Hansson gömt sig på en högälle, och säger han sig ej kunnat höra den förmaning till folket att skiljas åt, som Befälhafvaren för Militären meddelat, efter som bland hopen samtliga ropat: vi gifver oss: och andra åter: Gå på! hvaraf et beständigt sorl, äfven som att han hört omtalas, att missnöjet öfver 2^{ne} drengars arresterande, varit orsaken till sammanskockningen. Å högällen skall Jöns Hansson blifvit till fångatagen.

N° 117 Sven Hansson Sjöholm Fiskare i Yddinge, 34 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt vanför i ena armen. För brott skall han förut ej varit anklagad, och berättar efter ärhållen förmaning att tala sanning, att på underrättelse af Jöns Hansson mot Klågerup afskickade men hemkomne dreng om hvad å färde var och de hotelser som blifvit omtalade att hämnas hvar och en som från folksamlingen uteblef, samt sedan dess gamla moder, för att rädda honom ifrån denna hä^mnd, sådant tillstyrckt begifvit sig till Torup och derifrån följt folksamlingen till Klågerup, hvarest han så mycket hällre skall af herrskapet förväntat skydd emot folkhopens våldsamhet, som han säger sig vara personligen känd af Säteri Ägaren Herr Kammar Herren Trolle, Ock som Herr Kammar Herren ej var hemma, så har han genast gömt sig på en högälle, där han blifvit till fånga tagen, och af förhållandet på Klågerup således ej bemärkt något, men vid ankomsten till Torup såg han huru som Folkhopen, ute på gården, af flera slags kärl förtärde mycke Bränvin.

N° 118 Matts Svensson: dreng hos Jöns Hansson i Yddinge, 22 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, han förmanades och berättade, att då ~~han~~ om Fredags morgonen den 14 dennes skulle, till förrättande af hofveri arbete afgå till Klågerups gård, mötte han, på vägen dit, uti Hyby By, en större folksamling af hvilken han tvangs att återvända hem med tillsägelse åt Åboer och drengar i Yddinge att genast begifva sig till folksamlingen, så vida de ville undvika att blifva i hjälslagne, detta har han fullgort, men tillkännagifver, att en lika budskickning skall genom drengen Christen Olsson hos Åboen Anders Nilsson i Byen derpå har Matts Svensson jemte öfrige från Yddinge begifvit sig till Torup, och, ditkommen, blef han jemte förenämde Christen af folksamlingen återskickad till Yddinge för att afhämta till folkhopens beväring hötjufvor, deraf Mats hopsamlat 2^{ne} och Christen vid pass 10, hvilka de på vagn till Torup affört, och hvaraf han sist försett sig med en. Folkhopen medföljde han från Torup till Klågerup, och sedab Militären ditkommit samt första skottet blifvit lossadt, kastade han hötjufvan ifrån sig och undanstack sig på en högälle där han till fånga togs.

Militär Befälhafvarens anmaning medgifver han sig hafva hört, men förmodade i allmänhet att Militären ej skulle skuta på folksamlingen.

Vidare säger Matts Svensson, att han sett en till namnet okänd Sadelmakare från Vismarlöf, utdela Bränvin å Klågerup bland folkhopen.

Nº 119 Nils Svensson: Åbo i Vismarlöf 54 år gammal, af god hälsa och kroppasbyggnad och för brott förut icke anklagad, han förmanades till sanning och berättar att han Fredags morgon den 14 dennes blifvit väkt af trumning i Byen, hvarföre han upstigit, gått ut och funnit på gatan en större folksamling, men då han fått veta afsigten med en sådan sammanskottning, har han begifvit sig hem och döljt sig undan, likväl, och sedan för honom blifvit kunnigt Folksamlingen hotelse att förstöra dens egendom och nedslå den som ej dermed sig förenade, har han, af fruktan härför, afgått till Klågerup dit han ankom just som folkmassan bland sig ^{hade} utfått kyrkoherden Eriksson. Tåget beledsagade han derpå om Bara till Torup och vidare åter till Klågerup, å hvilka ställen han icke skall deltagit i någon våldsamhet eller förövat något oväsande, utan på Klågerup gömt sig uti en högäle där han till fånga togs.

På frågor upplyser Nils Svensson, att Tisdagen den 11 skola drengarne från Wärby, Bara och flera ställen ankommit till Wismarlöf där de samlat drengarne i Byen, men hvad dervid tillgordes vet Nils Svensson ej annerlunda, än han hört omtalas det de öfverlagt om utskrivningen, äfvensom att han sett Sadelmakaren från Wismarlöf Hans Engström bland folkhopen på Torup utdela Bränvin.

Nº 120 Lars Hansson: husman i Brågarp 60 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut icke varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att då han med Torfskyrd Fredagen den 14 var syslosatt i Brågarps mässe hafva 2ne ridande personer ankommit till åtskillige på arbete i Gullåkra, nära Brågarps varande, Torfmässe och tillsagt dem att en och hvar borde genast afgå till Torup, till undvikande af den påföljd, att bliva nederslagen. Av fruktan för denna hotelse som Lars Hansson hört, och då han sett flera folkhopar begifva sig på vägen, har genast gått hem och derefter till

Stanstorp, hvarest han träffat flera med hötjufvor beväpnade personer, hvilka han måst åtfölja mot Torup, men sen utanför gården mött hela folkmassan hvilken han beledsagade till Klågerup, där han hållit sig ute tills Militären var i antågande då han försäkt undankomma men blifvit genast fasttagen.

Nº 121 Anders Johansson: dreng hos Pehr Jönsson i Hyby, 32 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ej varit anklagad, och, efter ärhållen förmaning att följa sanning, säger han sig icke hafva bevistat någon sammankomst med drengarne i Byen, derföre, att han med de öfrige icke lyder under et Säteri och således med dem ej utgör vanligt lag, men sedan Alldermannen i Byen om Fredags morgon den 14 dennes vid folkhopens ankomst tutat till samling, och Anders Johansson dervid sig infunnit, har han af de församlade blifvit tvungen medfölja till Klågerup och vidare om Bara till Torup samt åter till förstnämnda ställe. I de våldsamheter som mot prästerne i Klågerup och Bara blifvit föröfvade skall Anders Johansson ej deltagit, och under affären skall han försökt undkomma, men blifvit fasttagen. Någon anförare eller hufvudman kan Anders Johansson ej närmare uppgifva, än att han sett Sadelmakaren från Wismarlöf Commendera Hyby socken, under vistandet på Klågerup.

Klockan ett åtskiljdes domstolen. -

Eftermiddagen

§ 4 Som Rådstufvo Rätten saknar del af den raport General Majoren m.m. högvälborne herr Grefve Mörner öfver händelsen vid Klågerup afgifvit, och alldeles inga uplysningar blifvit meddelta rörande största delen af de personer hvilka sedermera blifvit arresterade och införda, men, efter de af Commindants Embetet afgifna namn listor tillhöra de under denna Ransaking innebegripne, så har Actor, att vända sig till Konungens Befallningshafvande för att begära dessa felande och för undersökningen nödvändiga handlingar.

§ 5 Undersökningen fortsattes med

N° 122 Anders Trullsson: Rusthållare i Winninge 38 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, han skall för brott förut ej varit lagförd, och, förmanades till sanning, utsäger, att sedan han ärhållit underrättelse om de allmänna hotelserne för dem som ej förenade sig med folksamlingen, och äfven fått veta, att Prästerne från Bara och Klågerup voro med i folkhopen, har han trott sig ej kunna unga att begifva sig till Torup, derifrån han följt folkmassan till Klågerup, hvarest han utan att vara bland de flere okände som han säger sig sett vilja försvara sig mot Militären, blifvit ute på gården tillfånga tagen.

N° 123 Anders Jönsson: Åbo i Wismarlöv, 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad han skall för brott förut icke varit anklagad och berättar efter ärhållen förmaning att följa sanningen, att strax efter det han om Fredags eftermiddagen hemkommit från Göinge härad har Älldermannen i Byen Åke Nilsson låtit trumma till samling, hvarvid han, såsom trött af resan ej tillstädes kommit, men vid ytterligare trumning Lördags morgon, begaf han sig till By~~en~~ Stämman, och då utan att förut om händelserne äga någon kunskap fått veta att en mängd ~~h~~taf allmogen var tillsammans å Klågerup, där ~~en~~ och hvar, till undvikande af plikt och annan svår påföljd skulle sig infinna, han gick derföre till Klågerup, innan ännu Militären ditkommit, dock sedan han förnummit, att folkhopens förhållande ej voro det rätta, gömde han sig genast på en högälle, hvarest han tillfånga togs.

N° 124 Hans Truedsson: Åbo i Wismarlöv, 57 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt för brott förut ej lagförd. Förmanades till sanning afgifver han en berättelse alldeles enlig med näst förut afhörde Anders Jönsson, endast med undantag, att han genast gömt sig och tillfånga togs uti Betjent kammaren.

N° 125 Pehr Olsson: Åbo i Wismarlöv 36 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej lagförd, han förmanades till sanning och berättade, att om Fredags morgon den

14 dennes skall allmoge från flera Byar under Toppeladugård ankommit till Wismarlöv, alla försedda med hötjufvor, derpå trumning i Byen hördes. Af dessa Bönder hvilka kvarlämnat sina hötjufvor i Wismarlöv skall Pehr Olsson blifvit på Wismarlöfs Åboers tillsägelse tvungen medfölja till Klågerup och vidare till Torup om Bara samt åter, men i det våld som mot Herr Prosten Borup och Herr Kyrkoherden Eriksson blifvit förövat, skall han ej deltagit, Från Klågerup hemgick ^{han} ~~han~~ Fredags afton dock, sedan trumning å nyo om Lördags morgon försig gått, har han till samma ställe återvänt. Då Militären ankommit skall han begifvit sig på flykten, men eftersattes och fasttogs af hussarer.

Sadelmakaren Engström från Wismarlöv, som utdelat Bränvin bland folksamlingen, säger Pehr Olsson sig äfven hafva hört gifva befallning, att de borde upställa sig Sockne vis, och uplyser jemväl Pehr Olsson att han hört omtalas, det anledningen till sammanskockningen varit missnöjet öfver 2ne drengars arresterande.

Nº 126 Ola Jönsson: Åbo i Borup 22 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, förmanad att tala sanning, säger han sig för brott förut ej varit anklagad, och berättar att han boende i ^{enslig} gård i frucktan för att bli med våld tagen hem-gått Fredags afton till sin i Wismarlöv boende ^{fader} ~~son~~ samt måst derifrån åtfölja och äfven instämmer i öfrigt, till alla delar lika med Nº 123 Anders Jönsson.

Nº 127 Hans Christoperson: för detta Åbo i Borup, 57 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit lagförd, han förmanades och berättade, att som han å Klågerup ibland den församlade folkhopen hadde 2ne svärsöner har han i tanke att hämta dem därifrån, om Lördags morgon begifvit sig på vägen dit, och därunder blifvit anträffad af Militär troppen som honom tillfångatog. I sammanskockningen säger Hans Christoperson sig icke hafva deltagit, och skall helt och hållet vara okunnig både om anledningen därtill och hvad derunder tillgordt blifvit.

Nº 128 Anders Jönsson, för detta åbo i Wismarlöv, 55 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, och skall för brott förut ej varit tilltalad, han förmanades till sanning och berättade att sedan han fått höra att alla från Byen om Fredags morgon begifvit sig till folksamlingen och dess hustru tillika erhållit underrättelse om de hotelser som blifvit lämnade har han af frugtan för dessa förmått honom att begifva sig till Torup, därifrån han åtföljt folksamlingen på vägen mot Klågerup, men vid ankomsten till Hyby, skiljde han sig därifrån och gick hem där han stadnade öfver natten, dock som han erhållit tillsägelse att återvända efterkom han denna och anlände Lördags morgon till Klågerup innan Militären ännu dtkommit då Anders Jönsson förmärkt folkhopens upsåt att försvara sig emot den ditvande Militären, har han deremot godt föreställningar, men som dessa ej skola lyckats skall han gömt sig uti en lada där han tillfångatogs, Wem som tillstyrkt hopen att försvara sig kan A. Jönsson ej upgifva.

Nº 129 Ola Andersson: husman i Wismarlöv 33 år af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall förut för brott ej varit lagförd förmanad till sanning berättar Ola Andersson, att sedan genom trumning af åldermannen i Byen om Fredags morgon den 14 dennes har blifvit med detta vanliga tecken kallad till By samling har han af en från Toppeladugårds gods dtkomne stor folksamling blifvit oagtat föreställning att sådant i anseende till dess hustrus sjukliga belägenhet vara för honom omöjligt, tvungen medfölja till Klågerup och vidare om Bara till Torup. I de våldsamheter som emot Herr Prosten i Borup och Herr Kyrkoherden Eriksson blifvit föröfvade skall han ej deltagit, men lika med nyss förut afhörde Anders Jönsson afgått till sitt hem och därifrån återvänt till Klågerup hvarest han som hört folkhopens önskan vara att utfå 2ne arresterade drengar, undandöljt sig i en hästkrubba där han blifvit gripen.

Nº 130 Per Jeppesson: dräng hos Hans Pålsson i Wismarlöv säger sig vara 27 år gammal, och för brott förut ej anklagad, han som är af god hälsa och kroppsbyggnad, förmanades till sanning och afgaf följande berättelse: Tisdagen den 11 kommo drängarna från Bara och Wärby samt några från Winninge till Wismarlöv

och ville som han säger öfvertala drängarne därstädes att samlas så snart någon Militär syntes och jämväl förmå dem att ej vidare utgöra hofveri, dessa upmaningar hafva drängarne i Byen lämnat utan afseende, men om Fredagen därpå sedan trumning i Byen till samling skett och dess husbonde derifrån hemkommen berättat att mycket folk var församlade från Toppeladugårds gods som med tvång och pock ville förmå bönderne i Wismarlöf att dem åtfölja till Klågerup har husbonden, för att undvika olägenhet af dessa församlade, tillsagt Per Jeppesson att dem åtfölja, har han altså med folksamlingen afgått till Klågerup och därifrån om Bara till Torup utan att deltaga i de därunder föröfvade våldsamheter, och lika med N° 129 Ola Andersson varit hemma samt återvändt till Klågerup, där han vid Militärens ankomst sökt dölja sig emellan kreaturen i stallen hvar-est han blivit fasttagen.

Att Nils Hillman från Espemölla skall varit anförare vill han sluta därutaf att denne, som han säger, utmärkt sig som den värksamaste ibland hopen.

N° 131 Nils Pehrsson: dräng hos åboen Lars Hansson i Wismarlöf. 21 år gammal, af god hälsa och kroppasbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad den berättelse som han efter ärhållen förmaning att följa sanning afgaf instämmer till alla delar med nyss förut afhörde Pehr Jeppesson, utan det att han ej varit hemma öfver natten.

N° 132 Hans Nilsson Engström: Sadelmakare i Wismarlöf 30 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott ej förut varit tilltalad, förmanad att tala sanning berättar Engström att ehuru åtskillige drängar från Bara Wårby och Winninge ville förmå honom att om Torsdags afton den 13 dennes afgå till Hyby för att hindra en anbefald arrestering å 2ne drängar därstädes, har han sådant icke efterkommit, men om morgonen därpå sedan flera bönder från Toppeladugårds gods till Wismarlöf ankommit och sådant genom tutning i byen kungordt blifvit, har han jämte flera åtföljt dem till Klågerup där han ej vill medgifva sig hafva varit bland dem som med våld uttagit Herr Kyrkoherden Eriksson, utan tillstår blott att han bett Herr kyrkoherden utkomma eftersom han hade något att med honom samtala, men hvarom detta samtal skulle vara

vill Engström ej upgifva, med folkhopen har följt till Bara därifrån till Torup och så åter till Klågerup samt påstår sig ej hafva deltagit i någon våldsamhet mot Herr Prosten Borup. Under vägen skall han hört de församlades önskan vara att utfå de arresterade drängarne. Å Klågerup vid Militärens ditkomst har han först sökt dölja sig i så kallade Borgstugan samt då han där ej ansett sig säker försökit till att undanfly men blifvit af Militären fasttagen.

Engström föresteldes at flera angifvelser emot honom blifvit gorda som villa han hafva varit anförare för folkhopen, och i denna egenskap haft åtskilligt ombestyr, men detta vill han ingalunda medgifva, utan säger att den enda befattning han hafvit, endast bestått däruti det han föranstaltat att någor i åtskilliga kärl på Torup gård utställt bränvin blifvit förflyttat till porten på det att det samma måtte blifva mera tillgängligt för en och hvar af folkhopen.

Actor hemställer om inte Engström emot vilcken så många besvärande omständigheter blifvit anmälte, borde i strängare fängelse hållas på det han måtte förmås till en mera uprigtig bekännelse än den han nu afgifvit, och R.R. beslöt det.

Bör Engström i särskilt fängelse rum till vidare insättas, på det han afstängd från de öfriga, må äga tillfälle att sig betänka.

N° 133 Anders Pehrsson Åbo i Göddelöf 41 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit lagförd förmanad att tala sanning berättar han, att sedan åldermannen i byen Åke Larsson om fredags morgon den 14 dennes tutat till samling, och Anders Persson dervid sig infunnit, har åldermannen kungordt, att bud ankommit att en och hvar borde afgå till Klågerup så vida han ville undvika att blifva nedslagen, och i anledning däraf hafva samtliga i Göddelöf trott rådligast vara, att sådant efterkomma, hvarföre och Anders Persson begifvit sig till Wärby där han råkat en folkhop med hvilken han åtföljt till Torup mera för att söka sina slägtingar än för att öka folksamlingen i från Torup begaf han sig om aftonen åter på hem vägen och därunder vid ankom-

sten till Wärby fredags afton blifvit af en Militär Patrouill fasttagen samt hitförd.

På fråga uplyser Anders Persson, att drengarne i Göddelöf några dagar förut varit samlade, för att öfverlägga om utskrifningen där med han hört dem vara missnöjda.

Nº 134 Pitter Ringström: smed vid Björnstorps gård säger sig vara 25 år gammal af god hälsa för brott ej förut anklagad han som jemväl är af god kroppsbyggnad förmanades att tala sanning, berättar att han af en till dess hemvist om Fredagen den 14 dennes Kl 10 föremiddagen ankommen folksamling från Hyllinge blifvit tvungen den samma åtfölja till Torup och vidare med hela massan till Klågerup. Under tiden skall han ej förövat någon våldsamhet utan å sistnämte ställe gömt sig på en högälle där han blifvit tillfånga tagen.

Nº 135 Nils Pehrsson: dreng hos Anders Larsson i Ettarp 24 år gammal har god hälsa och kroppsbyggnad, och skall för brott ej förut varit tilltalad, han förmanades att tala sanning och berättade att då han Fredagen den 14 dennes var sysselsatt med torfskyrd för Klockaren i byen, har dennes bud till honom ankommit med tillsägelse att genast hemgå och när han till byen ankommit funnos alla färdiga till afmarch mot Torup^x beledsagade hela folksamlingen till Klågerup hvarest han vid Militärens ankomst undandöljt sig på en högälle, där han blifvit fasttagen. Någon orolighet skall han ej förut förmärkt i Ettarp och säger sig icke känna anledningen till sammanskockningen.

Nº 136 Pehr Jönsson: husman i Hyllinge 33 år gammal säger sig vara af svag hälsa och äger klen kroppsbyggnad samt skall för brott ej förut varit anklagad, förmanad att tala sanning säger Pehr Jönsson, att han jämte hela Björnstorps gods som skall därom från frälse bönderna under Toppeladugård blifvit budskickade, afgått till Torup och vidare därifrån med folkmassan till Klågerup, å hvilket ställe han gömt sig på en högälle och blifvit tillfångatagen.

x vadan han dem åtföljt och ifrån Torup

§ 6

Härefter inlämnade Actor följande anförande till protocollet:

På alla de, under Svaneholms, Brodda, Heckeberga, Börringe, Näsbyholms och Dybecks gods, för deltagande i uproret, arresterade personer, får jag anhålla få framstälde följande frågor:

1. Hvilken, eller hvilka först begynte söka förmå drängarne, at förhindra Fullmäktiges utväljande för at resa till Ystad?
2. Hvarifrån Buden kommo, eller hvilka upviglade de öfriga, att alla drängarne skulle gå till Ystad för at råka Landshöfdingen?
3. Hvilka de voro som förmådde de öfriga at hos sine herrskap, neka hofveris fullgjörande?
4. Hvilken, eller hvilka voro talmän eller anförare på tåget till Ystad?
5. Hvilken, eller hvilka förmådde drängarna, at rycka up til Heckeberga, Börringe, Näsbyholm, Simontorp och Svaneholm?
6. Hvilka som budade, at beväpnade med liar och hö-tjuftvor, gå Lördagen til Röinge ängar och hvilka gifvit dem förändrade bud, at i stället vända om och gå till Torup?
7. Af hvilka och hvar de blifvit underrättade, om Bataillen vid Klågerup huru den utfallet och hvad beslut i anledning derest vidtogs?
8. Hvilka som på detta återtag voro anförare?
9. Hvilken, som först väckte frågan, att tvinga herrskaperne gifva ifrån sig skrifteliga åtaganden, att själfva fullgöra Utskrivningen och derifrån friftaga drängarne och andra dertil slippa skulla de svar som kunna gifvas på dessa och å de redan faststälde, samt å hela massan af de häktade, stälde lämpeliga frågor, gifva anledning till någon ytterligare spörsmål, förbehåller jag mig at med sådana få öka ^{AN} ~~antalet~~ af de nu upgifvna.

Malmborg

§ 7 Vidare förhåddes:

N° 137 Hans Jönsson: Åbo i Ekesvång under Heckeberga gods, 26 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, och skall för brott förut ej varit anklagad sedan han blifvit förmanad att följa sanningen säger han sig på intet sätt hafva deltagit i de oroligheter hvarom nu undersökes, utan tror att han genom misstag blifvit i stället för sin dräng Jöns Persson af en Militär patrull, från sitt hemvist hitförd, och på, stälde frågor har han ej några uplysande svar att meddela; skolandes det därför ålägga Actor att om anledningen till Hans Jönssons hämtande, göra sig underrättad.

N° 138 Jöns Pehrsson: dräng hos Maritz Jöransson i Bramstorp, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott ej förut anklagad är gammal och berättar efter ärhållen anmaning att tala sanning: att sedan han hört omtalas det flera begifvit sig till Lemmeströ by har han äfven gått dit men ej framkommit före än de mot Herr Prosten Nobelius därstädes upöfvade våldsamheter voro värkställda, hvarpå han åtföljt flera i byen församlade personer till Gerdslöf och Näsbyholm, hvarest flera från Heckeberga och Lemmeströ hadde sig infunnit, och där de med bränvin undfägnades, folkhopen har han vidare beledsagat till Skurups Prästegård, där han säger sig hafva ingått till sin i byen boende broder och således inte skall känna hvad därstädes förhåddes. Efter någon tids förlopp vandrade de till Svaneholm hvarest han som hållit sig efterst hörde omtalas att åtskilliga bland hopen aftvungit herr Baron Maklean en förbindelse, att han för sitt gods sjelf skulle anskaffa förstärkningsmanskaper. När folkhopen begaf sig derifrån skall Jöns Persson gått hem men strax derefter vandrat ut igen och stött på folkhopen nära Börringe dit han den samma åtföljde, dock som han ej ingått på Herregården vet han icke hvad sig där tilldragit i från Börringe har han med folkmassan afgått till Brodda, hvilket gods äfven var församlat, och alla dessa skola på denna gård blifvit förplägade med mat och bränvin som Inspektoren därstädes låtit utdela, hvar efter de åtskiljts samt hvar för sig hemgått.

På flere Jöns Persson åstälde frågor, kan han endast upplysa, att anledningen till sammanskockningen varit miss-

nöje med utskrifningen, at ladufogdens son från Heckeberga Åke Ohlsson varit den som emotagit de Högvälborne Herr Baron Maklean skall aflämnat: at från Börringe gods rycktet om sammanskockning skall sig härledas och at han sistlidne Fredag blifvit af en Hussarpatroull hemma arresterad samt hitförd.

N° 139 Fredric Hector dräng hos Jöns Fader Heyderidare Hector i Svartsberg på Heckeberga gods 20 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad ej förr lagförd anmodad att tala sanning berättar: att sedan han först av 2^{ne} okänte drängar från Börringe blifvit tillsagd att vid 10 skilling vite afgå till samma ställe för att med godset därstädes begifva sig till Lemmeströ, och därefter af 4 andra okända karlar ärhållit ett lika budskap, med tillägg att därest han ej komme han äfventyrade att blifva nedslagen har han om dessa tillsägelser lämnat Insputoren å Heckeberga gård underrättelse, och som Insputoren skall gifvit honom det råd, att häldre efterkomma hvad begärt blifvit än äfventyra påföljden, så har han begifvit sig åstad och hunnit den församlade folkhopen emellan Gårslöf och Svaneholm efter den sammans afgang från Lemmeströ och då genast fått weta at anledning till sammanskockningen voro deras föresatts att förmå Herrskapene sjelfva ikläda sig Roterungen och Förstärkningsmanskapets utgörande.

Folkhopen har Hector åtföljt till Näsbyholm och Svaneholm å hvilka ställen han skall hållit sig efterst, och då de därifrån aftågade till Heckeberga fick han tillfälle at där undankomma och ~~K~~este dagen därpå eller Fredagen den 14. till Sölvvitsborg, hvarifrån han först sistlidne Onsdag hemkommit då han genast häcktades och af en Hussarpantroul hitfördes.

Flera af domstolens gänte Actors i frammantill intagne anförande omnämde frågor kan han ej besvara utan ändast i anledning af de samma uplysa, att Pehr Gagn i Galtesjöhuset skall fört ordet på Näsbyholm, där drängen Jöns Jonasson i tjänst hos Lars i Påhult äfven skall varit en af de djärfvaste, och at han väl sett Kristen Bengtsson från Sarslöf, af Svaneholms gods, bland folksamlingen, men har om honom sig icke något bekant.

(Tidkar Skräddarens profession)

N° 140 Gustaf Ekelund Rotekarl för Heckeberga gård och boende hos en Murare vid ~~Heckeberga~~ därstädes, 52 år gammal, född i Hyby ^{Sothen} har god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott ej förut vara anklagad förmanades at tala sanning och berättade: at då han Torsdagen den 13 skulle uti ett ärende upgå till Herr Majoren och riddaren Silfversisköld på Heckeberga ~~gods~~ ^{Skall han af Heckeberga} som nära gården varit församlat blifvit anhallen och tvungen den samma åtfölja till Börringe. På något afstånd från Heckeberga skall godset från Näsbyholm till det förstnämnda samman stött och strax därefter har Svaneholms gods sig med de öfriga förenat.

Dessa församlades afsikt har Ekelund hört vara, at afgå till Herr Grefve Beckfris på Börringe för at begära ^{docentet} (som han säger) de kallat lottningssedlar hvarjämte de yttrat, at om de ej finge dessa skulle det sågå med Herr Grefven som det aflupit med stjernemännen och hvarmed Ekelund uplyser at de menat den mördade Excellensen Grefve Fersen under vägen har han gänte Betjenten Bergvall i tjänst hos Baron Macklain och som dess gods jämt Kusk och Trädgårds mästare åtföljt sökt komma främst i spetsen af hopen för at desto bättre kunna förmana dem at om de nödvändigt ville vidtala Herr Grefve Beckfris, de åtminstone skulle på ett anständigt sätt sitt ärende föredraga, och då de voro ^{här} ~~här~~ nära Börringe lopp Ekelund förut inpå gården för at få någon af betjeningen som kunde folkhopens ankomst hos Herr Grefven anmäla, men som ingen träffades skall Ekelund i så måtto för folkhopen fört ordet som han upgått i förstugan och för Herr Grefveb som där kom honom till mötes berättade afsigten med ditkomsten på sätt han hört den samma under vägen omtalas. Herr Grefve Beckfris skall därpå bedt Ekelund gå in i Jungfrukammaren och hvad där efter emellan Herr Grefven och allmogen förefallit vet han således icke, men det har han sett, at hela folkhopen å gården blifvit förplägade. Mot aftonen nödgades Ekelund omot sin vilja att åtfölja folkskaran från Börringe mot Klågerup och under vägen dit han under förebärande, at afhämta sin på Börringe kvarlämnade hatt, att vid Gustafs Kyrka sig från hopen afskilja, och därefter begaf sig hem hvarest han blifvit Onsdagen den 19 dennes arresterad.

Oagtat flera Ekelund åställda frågor kan af honom ingen vidare uplysning erhållas.

N° 141 Pehr Andersson Åbo i Hyby 42 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad men är sårad af ett hugg i hufvudet, för brott skall han förut ej varit anklagad och efter anmaning at tala sanning, berättar at då han i anledning af värkstäld trumning i byen om Fredags morgon den 14 dennes utgått på gatan har han där funnit en större samling af allmoge från Wismarlöfs by, hvilken under hotelse at annars slå ned honom tvang honom at medfölja till Klågerup och vidare igenom Bara till Torup, samt åter till Klågerup. Han försäkrar sig ej hava varit bland dem som ejenteligen tvungit Herr Prosten Borup och Herr Kyrkoherden Eriksson at hopen åtfölja, men at han efter at hafva förnummit det folksamlingens afsigt varit at utfå 2^{ne} arresterade drängar samt at emot den om Lördags morgon ankommen Militär, försvara sig, förmanad dem at hålla sig stilla och fredliga, därmed han likväl så mycket mindre kunnat något uträtta, som de flästa varit af bränvin öfverlastade hvarför han begifvit sig från Klågerup och gömt sig uti en Rågåker hvaräst han blifvit tillfångatagen, vid hvilket tillfälle han äfven utan at sätta sig till motvärn ärhållit ofvanämnda slag.

N° 142 Anders Pehrsson, dräng hos åboen Kristen Jönsson i Hyby, af god hälsa och kroppsbyggnad, 26 år gammal för brott skall han förut ej vara tilltalad, och berättar, efter ärhållen förmaning at tala sanning at han på kallelse af drängarne från Bara och Wärby, väl bevistat en i byen hållen samling, dervid en ej annorlunda än under namn af Mårten känd dräng, som fört ordet, skall föreställt drängarne i Hyby, de öfrigas önskan at i fall hussarer skulle komma och arrestera 2^{ne} drängar i Hyby de då ville hjälpa dem at försvara samma drängar, hvarpå Anders Persson jemte öfriga Hyby Vinning måste åtfölja de ankomne till Wismarlöf, men därifrån jämte de öfrige från Hyby at sig åter hem begifva, utan att hafva öfverens kommit eller utfört något försvar vid den sedan verkstälde arresteringen.

Sedan har Anders Persson ingenting afhört före än han om Fredags morgon den 14 dennes blifvit af en till byen ankommen folksamling från Toppeladugårds gods samt Wärby och Bara byar, tvungen medfölja till Klågerup, Bara och Torup, ifrån hvilket ställe han väl hemgick, om eftermiddagen, men i anledning af

det allmänna hotelserna begifvit sig om Lördags morgon till Klågerup hvarvid han uppehållit sig å en nära belägen äng, och genast vid Militärens ankomst godvilligt gifvit sig fången. I något våldsamt upförande säger Anders Jönsson sig icke hafva deltagit.

Nº 143 Pehr Larsson dräng hos Jöns Mauritsson i Hyby, 38 år gammal och utom en kräftaktig skada i ansigtet, säger sig vara frisk, samt är af medelmåttig kroppsbyggnad, har förut ej varit tilltalad för brott, och berättar efter ärhållen anmaning at tala sanning om drängsamlingen i Hyby lika med näst förut afhörde Anders Pehrsson, men med tillägg att drengarne från Bara dervid fordrat hans och fleras underskrift å et papper som han hört säga innehöll protest emot utskrifningen, men hvarå Pehr så mycket hällre skall vägrat sin handteckning, som han till krigstjenst skall vara oduglig, att med undantag, att han icke skiljt sig från folksamlingen, utan vid Militärens ankomst gömt sig i en lada, är dess berättelse, äfven för öfrigt öfverens stämmande med Anders Pehrssons utsago.

Nº 144 Nils Nilsson: Tjenstegässe hos Sven Ahlström i Hyby, 18 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott skall han förut ej varit lagförd: Den berättelse han efter ärhållen förmaning till sanning, afgaf, är utom det att han säger sig icke känna till drengsamlingen, deruti han såsom pojke icke deltagit lika med Nº 142 Anders Pehrssons derutinnan, att han Fredags morgon blifvit tvungen åtfölja folkhopen och derifrån ej sluppit för än han vid Klågerups till fånga togs.

Nº 145 Jöns Hansson. dräng hos Åboen Sven Pehrson i Hyby, 28 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad. Dess berättelse, afgifven efter ärhållen förmaning att följa sanning, är till alla delar öfverens stämmande med Nº 142 Anders Pehrssons.

Nº 146 Gunnar Rosenqvist. Timmergesäll boende i Hyby, 38 år gammal, föregifver sig vara besvärad af frossan, men äger god kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit anklagad, Förmanad att tala sanning, säger han sig icke äga någon kännedom om dreng samlingen, men om Fredagen skall han lika med de ofrige blifvit tvungen åtfölja folkhopen under vandringen till Klågerup och derifrån om Bara till Torup samt åter, dock skall han dervid icke utöfvat någon våldsamhet, utan vid Trouppens ankomst till Klågerup, tagit flyckten utåt en äng, där han skall blifvit fasttagen.

Nº 147 Hans Jönsson. husman i Hyby 44 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut ej varit anklagad, och efter ärhållen förmaning att tala sanning, berättar lika med nästförut afhörde Gunnar Rosenqvist, allenast skiljaktig derutinnan, att han döljt sig i et uthus.

Nº 148 Anders Andersson: Husman i Hyby, 50 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad och skall förut för brott ej varit anklagad, förmanad att tala sanning instämmer han till alla delar med Hans Jönsson.

Nº 149 Lars Jacobsson: Husman i Hyby 69 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt förut icke för brott lagförd: Han förmanades och instämmer helt och hållit med Hans Jönssons under Nº 147 intagne berättelse.

Nº 150 Lars Pehrsson Husman i Hyby, 64 år gammal, af svag hälsa och kroppsbeskaffenhet, han säger sig förut ej varit för brott lagförd och är i sin berättelse, aflagd efter ärhållen förmaning att följa sanning, äfven lika med Nº 147 Hans Jönsson.

Nº 151 Pehr Jönsson: Husman i Hegnads husen vid Hyby, 59 år gammal är af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar att han af Anders Mickel i Kyrkoskog på Klågerups gods blifvit, under hotelse att annars få plickta En Tunna Öl och 14 stop bränvin, samt vid äfventyra att varda ödelagd, tvungen afgå till Torup, derifrån han åtföljt folk-

samlingen till Klågerup, hvarest han skall undanstuckit sig i Trägården, där han blifvit till fånga tagen.

Nº 152 Anders Bertelsson. Husman från Hyby hägnads hus, 55 år gammal, af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, för brott skall han förut ej varit tilltalad, och, efter ärhållen förmaning att följa sanning, berättar, att han, af frugtan för de Allmänna hotelserne, och sedan han fått veta, att samtelige Åboar och drengar från Hyby derföre äfven begifvit sig till Torup, trott sig sådant icke heller kunna undvika, Från Torup skall han åtföljt folkmassan till Klågerup, där han lagt sig på en högåle, hvarest han blifvit till fånga tagen.

§ 8 Att alla de i 3dje § af protocollet för den 25 dennes omnämde frågor, äfven blifvit de i dag afhörde personer åställda, och på lika sätt som samma § utvisar, besvarade i det anmärkes.

§9 Sedan klockan nu lidit till 8 åtskiljdes Domstolen.

Den 28 Juni

§ 1 S.d. Efter det R.R. i gardags protocoll omnämnda Herrar Ordförande och ledamöter utom Herr rådman Lohman, som är hindrad af Auctions göromål gemte Herr Rådman Möller nu Klockan 8 på dagen blifvit samlade, och Actor jemväl tillstädes kommit, fortsattes ransakningen öfver de för samman-gaddning, och upror häcktade personer, i följande ordning.

Nº 153 Nils Nilsson Åbo i Skammarp, 40 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anlagad. Efter ärhållen förmaning att följa sanning berättar han att sedan dess grannes hustru om Fredags eftermiddag den 14 dennes lämnat honom underrättelse derom, att bud skall ankommit till Byen från en å Torup församlad folkhop, med tillsägelse det så väl Åboen som husmän och drengar genast borde begifva sig dit, så vida de ville undvika att som han skall ytt^{rat}at, blifva olyckeliga, har han, som jemväl förnummit, att de öfrige i

Byen, af frugtan för berörde hotelse, afgått till Torup, på lika anledning, dem efterföljt, och från Torup har han beledsagat hela folkmassan till Klågerup, där han, missnöjd med förhållandet, undandöljt sig uti en lada, hvarest han blifvit till fånga tagen.

På fråga säger Nils Nilsson sig icke känna hvem som bud skickningen till Byen framfört.

Nº 154 Pehr Nilsson: dreng i Skammarp i tjenst hos Åboen Nils Nilsson därstädes 35 år af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut icke lagförd, han förmanades till sanning och gorde sin berättelse sålunda: om Fredags morgon den 14 dennes skola drengarne Hans Larsson hos Jöns Jönsson och Lars hos Anders Ohlsson i Wärby samt drengen Nils hos Per Johansson i Bara jemte en annan okänd karlsperson, ankommit till Pehr Nilsson och tvungit honom upstiga samt dem åtfölja till Wärby, där han för sig ¹⁷² ~~fånga~~ flera församlade personer och med hvilka han aftågade om Hyby, hvarest ännu flera tillstötte, till Klågerup samt vidare till Bara och Torup och derefter åter till Klågerup, där han Lördags morgon, gömd i en hölada, blef arresterad.

I våldsamheterne mot Herr Prosten Borup i Bara och Herr Kyrkoherden Eriksson på Klågerup, säger Pehr Nilsson sig icke hafva deltagit, men ärkänner, att han vid Sockne stämman i Bara varit i bland dem som bestrit lottningen och för hvilka drengen Mårten i Bara förde ordet, och hvartill han säger drengarne i berörde By hafva honom förmått.

Nº 155 Nils Larsson: Tjenstegässe hos Lars Andersson i Skammarp 17 år gammal af god hälsa men klen kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och gör derefter sin berättelse som till alla delar är lika med Nº 153 Nils Nilssons.

Nº 156 Anders Nilsson: Åbo i Yddinge, 45 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit anklagad, Förmanad att tala sanning berättar han, att, på underrättelse af Jöns Hanssons från Byen mot Klågerup till dagsverke om Fredags morgon den 14 dennes afskickade men åter hemkommen dreng Mats Svensson, att denne blifvit tvungen af en i Hyby anträffad folkhop till Byen återvända,

för att kungöra Åboer och drengar, att så vida de ville undgå att blifva nedslagne, genast afgå till Torup, och då Matts Svensson äfven berättat, att Herr Prosten Borup och Herr Kyrkoherden Eriksson voro med bland folkhopen, har han, af frugtan för hotelsen, jemt flera från Yddinge, begifvit sig till Torup och derifrån vidare till Klågerup, hvarest han undandöljd i en lada, av Militairen tillfånga tagen.

Nº 157 Pål Hansson: husman i Yddinge, 42 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad; skall för brott förut ei varit anklagad och berättar, efter ärhållen förmaning till sanning, att då för honom, som varit på Arbete i Torfmåssen, blifvit meddelad den underrättelse drengen Matts Svensson till Byen framfört, och efter det alla öfrige från Byen voro afgångne, har han, lika med dem, af frugtan för hotelsen, begifvit sig till Torup och där förenat sig med folkmassan. Å Klågerup, hvarest han hört Sadelmakaren från Wismarlöf Commendera Bön-derne till upställning, och derföre anser honom som anförare, skall Pål Hansson i en lada blifvit till fånga tagen.

Nº 158 Hans Larsson: husman i Yddinge, 44 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, utom en skada i högra armen, samt för brott förut ei anklagad. Till alla delar lika med Nº 156 Anders Nilsson, är den berättelse som Hans Larsson, efter ärhållen förmaning att följa sanning, aflämnade.

Nº 159 Pehr Larsson: Åbo i Hollmeja, 49 år gammal, säger sig vara frisk, men är af svag kroppsbyggnad, Förmanad att följa sanningen säger han sig för brott förut ei varit anklagad, och att han, på ärhållen underrättelse från Yddinge om den allmänna hotelsen, sett sig deraf tvungen afgå till Torup dit han ankommit Fredags eftermiddag den 14 dennes Kl 3 och hvarifrån han åtföljt folkmassan till Klågerup där han, undandöljd i et uthus blifvit till fånga tagen.

Nº 160 Hans Andersson Berggren: dreng hos Åboen Pehr Larsson i Hollmega, 24 år gammal god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott skall han förut ei varit anklagad, och gör, efter ärhållen förmaning till sanning, lika berättelse med näst förut afhörde Pehr Larsson.

N° 161 Pehr Pehrsson: dreng hos Sven Nilsson i Hollmega, 36 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut ei anklagad, Han förmanades och berättade: att då de i Byen försport på hvad sätt Allmogen från flera ställen blifvit tvungen förena sig med folksamlingen, och att deribland äfven skulle vara Herr Prosten Borup samt Herr Kyrkoherden Ericsson, har han, för att, som han säger, undvika all olägenhet, afgått till Torup och vidare med folkmassan till Klågerup, där han varit öfver natten tills han om Lördags morgonen, gömd på en högälle, af ditkomne Militairen arresterades.

N° 162 Anders Pehrsson: dreng hos Pehr Hansson i Hollmega, äger god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För skogs åvärkan skall han vara under tilltal stäld vid Lofte Tings Rätten i orten, hvarest målet oafgort hvilar. Sedan Anders Pehrsson blifvit förmanad till sanning, aflägger han sin berättelse, alldeles öfverensstämmande med näst förut afhöorde Pehr Pehrsson's utsago, allenast med tillägg att han sett Sadelmakaren från Wismarlöf å Torup vara sysselsatt med att i ordning uppställa Hyby Socken.

N° 163 Anders Pehrsson: dreng hos Jöns Nilsson i Holmeja, 22 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad. För brott skall tillförens icke varit anklagad, och, efter förmaning att följa sanning gör enahanda berättelse med näst förut afhöorde Anders Pehrsson.

N° 164 Matts ^{Larsson} ~~Svensson~~: husman i Holmega, 54 år gammal, äger god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall för brott förut icke varit lagförd, den berättelse han, efter ärhållen förmaning att tala sanning afgaf, är till alla delar lika med N° 161 Pehr Pehrsson's.

N° 165 Anders Jönsson: Ladufogde på Bökebergs släts gård, säger sig vara 30 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut icke lagförd. Förmanad till sanning upgifver, att under det han i något ärende varit borta från gården Fredagen den 14 dennes, skall, efter hvad han sedermera fått höra, han blifvit eftersökt af bud från folksamlingen, och sedan han hemkommit har en hustru meddelat honom under-

rättelse om de allmänna hotelser om hämd å dem som icke vid folksamlingen å Torup sig inställde, af frugtan för dessa hotelser har Anders Jönsson altså till Torup afgått och derifrån beledsagat ^{hela} folkmassan till Klågerup, där han likväl ei hållit sig bland Folket utan afsides i Trägården, men det oaktadt blifvit af Militairen ärtappad och hit förd.

N° 166 Anders Bengtsson: Tjenstegåsse på Bökebergsslätts gård, 16 år gammal, ser sjuklig ut och är af svag kroppsbyggnad, samt skall för brott förut icke varit lagförd, han förmanades till sanning och utsäger, att då han Fredagen den 14 dennes hemkommit från arbete i Torfmossen och fått veta att dess Fader Bengt Andersson blifvit tvungen åtfölja en Folkhop till Torup samt derifrån vidare till Klågerup, har han för att uppsöka honom, till sistnämde ställe sig begifvit, och då han, i bland folkhopen ei kunde igenfinna fadern, skall han velat återvända, men hindrades dervid af en grönklädd och med bössa försedd okänd karl, hvadan han måste qvarstadna och blef altså af Militairen till fånga tagen.

N° 167 Jöns Trullsson: husman i Stora Sveda~~ka~~, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall för brott förut icke varit anklagad, efter ärhållen förmaning att följa sanningen, berättar, att då han Lördagen den 15 dennes var på vägen från sitt hem till Hyby för att vidtala en där boende Skräddare, skall han af den då från Klågerup mot staden afgående Militair styrkan, blifvit, under förmenande att han vore en Spejare, fasttagen, och med öfrige arresterade Bönder, hitförd. Han försäkrar sig hafva varit i viktigt ärende stadd, och intill dess han blef häcktad, okunnig om sammangaddningen samt anhåller att mycket hållldre blifva lösgifven som han har hustru och 4 små Barn.

N° 168 Anders Jönsson: Rusthållare i Hessleberga, 45 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad. Förmanad att tala sanning utsäger, att sedan han först natten emellan den 13 och 14 dennes hört att ett Bud till Byen ankommit, har han sedermera, eller strax derefter af en dreng i Byen fått tillsägelse att upstiga och utkomma och efter att hafva sådant fullgort, å Bygatan funnit en större

samling från Bökesåkra hvilken tillsagt honom att medfölja, och hvarvid drengen Ola Hendricksson, i tjänst hos Nils Andersson på N° 4 i Byen, i synnerhet allfvarligen föreställt honom den fara han kunde löpa, om han denna tillsägelse ei efterkom. Anders Jönsson har altså dertill sett sig tvungen samt beledsagat folkhopen genom Wissmarlöf och Hyby till Klågerup samt derifrån om Bara till Torup samt återigen till Klågerup, utan att han deltagit i någon våldsamhet, och vid Militairens ankomst till sistnämde ställe, skall han gått ut på en åcker där han blifvit fasttagen.

N° 169 Jöns Olsson: dreng hos Nils Andersson i Hessleberga, 23 år gammal, och utom et svårt Bråk, för hvilket han blifvit som Landtvärnist Casserad, är han af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades och berättade, att vid en af Älldermannen i Byen Hans Jönsson genom vanlig tutning vid midnatten emellan den 13 och 14 dennes för anstaltad Bye stämma, dervid Jöns Ohlsson sig infunnit, skall han ärhållit underrättelse om, så väl att samtelige i Wismarlöf då redan skulle vara i antågande mot Klågerup, som ock det kringsspridda ryktet, att en hvar som ei begaf sig till en å Klågerup beramad samling, skulle blifva nedslagen, och i anledning deraf skall Jöns Ohlsson ei vågat annat, än begifva sig dit, men sedan han ankommit till Wissmarlöf der flera voro församlade, och förnummit deras förhållande icke vara riktigt, har han velat återvända, men hindrades dervid af drengarne Jöns Andersson i Bara och Hans Larsson från Wärby, och måtte altså medfölja till Klågerup, derifrån om Bara till Torup och så åter till Klågerup. I någon våldsamhet härunder skall han icke deltagit, men medgifver, att af de till folksamlingen afhämtade hötjufvor, han försett sig med en, den han likväl starx derpå bortkastat, och greps af Militairen ute på gården.

Folksamlingen skall efter hvad han hört omtalas, varit föranledd af missnöjet öfver 2^{ne} drengars arresterande.

N° 170 Anders Bengtsson: dreng hos Anders Jönsson i Hessleberga 24 år, af svag hälsa och kroppsbyggnad, och skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning och in-

stämmer till alla delar med näst förut afhörde Jöns Olsson, endast med den skillnad, att han, vid Militairens ankomst, döljt sig på en högälle.

Nº 171 Johan Pehrsson: husman i Hessleberga, 47 år gammal, för breklighet afskedad från vargeringen, och skall för brott förut icke varit lagförd, förmanad att följa sanning i sin berättelse, utsäger han, att då han om Fredags middag den 14 dennes hemkommit från Torfmässen, har dess hustru berättat honom de allmänna hotelser hon hört omtalas, och på det han måtte undvika påföljden af dem förmått honom afgå till Torup. I från nämde ställe följde han folkmassan till Klågerup, derifrån han likväl, jemte 2ne andra, före Militairens ankomst, sig förfogade, men på vägen mot sitt hem möttes han af Militairen som honom fasttog.

På fråga säger han att Nils Hellman från Espe Qvarn anført folkhopen sålunda att han sagt de skulle gå från Torup till Klågerup.

Nº 172 Åke Hansson: Husman i Hessleberga, 55 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut ei lagförd, förmanades och berättade, att om natten emellan den 13 och 14 1808 skall först en okänd karl bultat på hos honom, och lämnat tillsägelse, att medfölja till Klågerup, och sedan skall drengen Matts Bökman försedd med laddad Bössa inkommit och tvungit honom sig beledsaga till Bökesåkra och Wissmarlöf, der de för-enat sig med flera folkhopar och afgått till Klågerup samt derifrån om Bara till Torup och åter.

Åke Hansson skall beständigt hållit sig efterst och således icke deltagit i våldsamheterne mot Prosten Borup och Kyrkoherden Ericksson, och på Klågerup undanstack han sig vid Militairens ankomst i en lada, där han till fånga togs.

Nº 173 Anders Larsson: dreng hos Fadern Lars Ohlsson i Hessleberga, 25 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, men på Klågerup huggen af en hussar i venstra axelen och högra handen. Förmanad berättar han sig på budskickning af den i Byen församlade allmogen, hafva medföljt dem till Klågerup, men innan han ditkom, hvilket dröjde något emedan han höll sig efterst,

voro Kyrkoherden Ericksson och Ladufogden redan uttagne till folkhopen, med hvilken han afgick till Torup, utan att deltaga i våldet emot Prosten Borup, under affairen vid Klågerup ville han taga flyckten, men greps af en hussar som honom eftersatte och tillfogade förutnämde blessurer utan att hafva gördt motstånd.

Nº 174 Jöns Bengtsson: dreng hos krono Länsman Clausson på Claustorp 30 år, af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, förmanad till sanning berättar han, att natten emellan Torsdagen och Fredagen den 13 och 14 dennes skall en flock Bönder till honom hemkommit och tvungit honom medfölja till Klågerup, derifrån han måste åtfölja folkmassan till Torup och åter, men i någon våldsamhet påstår han sig icke hafva deltagit, vid Militairens ankomst till Klågerup döljde han sig undan på en högäle, där han till fånga togs.

Nº 175 Carl Andersson husman i Bökesåkra 50 år, säger sig vara frisk, men är af svag kroppsbyggnad samt för brott förut ei anklagad. Förmanad till sanning utsäger Carl Andersson, att då han ifrån sitt utom Byen belägne hus, skulle begifva sig till Arbete hos sin husbönde Nils Andersson i Bökesåkra, har han af den derstädes församlade folkhopen blifvit tvungen medfölja till Klågerup, Torup och åter ^{till} Klågerup, där han, döljt sig i en lada och till fånga togs.

I de utöfvade våldsamheterne säger Carl Andersson sig ei hafva deltagit.

Nº 176 Ola Hansson: husman vid Bökesåkra 47 år gammal af god hölsa och medelmåttig kroppsbyggnad, utom det att han i ena armen är något vanför; för Skogsåverkan skall han förut varit afstraffad 17 dagars vatten och bröd, efter ärhållen förmaning utsäger han, att en från Byen ankommen folksamling tvungit honom medfölja.

I våldsamheterne skall han ei deltagit, utan döljt sig ut^o en hölada där han till fånga togs.

Nº 177 Lars Hansson: dreng hos Skräddaren Johan Johansson i Bökesåkra, 18 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit anklagad och efter

ärhållen förmaning att följa sanningen berättar, att han på budskickning af drengen Pehr Jönsson i den så kallade Skarpagården vid Hessleberga och äfven under hotelser att annars blifva nedslagen afgått till Hessleberga, ditkommen, tvangs han af en församlad folkhop att återvända för att lämna tillsägelse åt andra husmän i Bökesåkra att äfven sig infinna och för att förse sig med hötjufvor, sedan han uträttat detta vände han åter till folkhopen och följde med den samma, först till Wismarlöf där de samtelige nedlagt sine hötjufvor, och sedan till Klågerup, samt Torup och åter till Klågerup, där han vid Militairens ankomst gömde sig på en högälle hvarest han till fånga togs.

I någon våldsam handling skall han ei deltagit utan alltid hållit sig efterst, och uplyser, att de värste och hätskaste af folkhopen dels tagit flykten och dels blifvit nedskutne af Militairen.

Truedsson

N° 178 Jöns ~~Trullsson~~ Truedsson: hos Hans Trullsson i Bökesåkra, 23 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei anklagad, han förmanades till sanning och berättade, att han i anledning af drengen Pehr Jönssons från Skarpagården tillsägelse, att vid äfventyr af hämtning, försedd med hötjufva, borde förena sig med den i Byen församlade folkhop, hvilket han altså efterkommit och samma folkhop åtföljt.

I öfrigt är dess berättelse lika med näst förut afhörde Lars Hansson.

Härvid intages et till domstolen aflämnat Jöns Truedsson angående så lydande Bevis.

Att drängen Jöns Truedsson skattskrifven i Bökesåkra af Lyngby Sogn, alltid fört en stilla vandel och med anständigt och Christeligt upförande gort sig fördelacktigt kjänd, kan jag så mycket mer på begäran intyga, som jag känner honom från Ungdoms åren hvadan jag har anledning til den öfvertygelse, att han blifvit af frugtan, för illa sinnades hotelser tvungen emot sin böjelse deltaga i de uproriska företag, hvilket jag samfärdigt härmed lämnar till uplysning.

Lemmeströ d 25 Junu 1811

W. F. Nibelius.

Härads Prost

Nº 179 Matts Bökman: dreng hos sin moder Ingar Anders dotter i Bökesåkra, 32 år gammal af god hälsa och stark kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei varit anklagad, och efter ärhållen förmaning att följa sanning, erkänner, att sedan han sjelf derom blifvit tillsagd af drengen Pehr Jönsson i Skarpa hemmanet, har han budat alla i så kallade Nygårds husen att försedda med hötjufvor, begifva sig till Wissmarlöf, där flera i anseende till ärhållen underrättelse, att några drengar, af en utskickad hussar patrull skulle arresterad^s, voro församlade. Äfvensom att han med sig hade en bössa jemte et horn med fint krut, en stor pung med grofva hagel och en annan med större samt mindre kulor jemväl också blåner samt papper till förladdning, hvilka persedlar, nu af Actor till Domstolen inlämnade erkännas af Bökman vara de samma som honom vid häcktandet fråntogs, och hvilka han efter föregifvande haft med sig för att gå på jackt, men hvarvid Actor gör den anmärkning, att han ei tillika var försedd med skuttaska, som Bökman erkänner sig äga, denna upgift synes mindre trolig äfven i denna omständighet, vidare, och efter derom gorde ärindringar tillstår han, att då husmännen i Nygårds husen ei godvilligt ville följa honom, har han sökt öfvertala dem dertill, och att han varit närvarande då Herr Kyrkoherden Ericksson och Ladufogden på Klågerup tvungos att gå ut till folkhopen, men detta tvång skall ha sjelf ei utöfvat, samt att han först sedan Militairen börjat lossa skott på folkhopen, döljt sig undan i en lada där han till fånga togs.

Vandringen från Klågerup om Bara till Torup har han gort lika som de öfrige, men påstår, att då han med folkhopen ankom till Bara har han på någon tid gått inn till sin där boende Broder, och ei varit tillstädes då Herr Prosten Borup uttogs till folkhopen. Å Klågerup var Skogvaktaren ~~Pehr~~ Möller äfven försedd med Bössa, och att denna haft öfverläggning med folkhopen om att försvara sig mot Militairen säger Bökman sig hafva hört.

Nº 180 Pehr Möller: Skogvaktare vid Bökesåkra, 51 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning och gorde sin berättelse sålunda, Fredagsmorgonen den 14 dennes skola drengen

Jöns Månsson hos Nils Andersson i Bökesåkra, Åboen Nils Nils-son och husmannen Pehr Nilsson från Dunstorp och husmannen Ola Bengtsson från Allmänningen vid Toppeladugård inkommit och tvungit honom upstiga samt medfölja till Wissmarlöf, hvarvid han medtagit sin Bössa den han likväl under vägen inlagt i Stridsmölla, Folkhopen från Wissmarlöf beledsagade han till Klågerup och följde med hela vägen till de dit om Aftonen återkommo. I våldsamheterne mot Herr Prosten Borup och Kyrkoherden Ericksson skall han ei deltagit, men säger, att Nils Hellman från Espe och Bengt Hansson från Räfteorpet dervid utmärkt sig.

Nils Hellman, som han säger genom sina åtgärder skall visat sig såsom Anförare, har på Torup tagit en af Herrskapets hästar och derpå ridit till Skabersjö samt åter. Möllers Bössa som han i Stridsmölla qvarlämnat skall Bökman genom Ola Pehrsson från Nygårdshusen låtit afhämta till Klågerup, där han densamma återtagit, och efter en half timmes vistande på berörde ställe, jemte förut nämde Ola Pehrsson begifvit sig hem, där han sedermera blifvit fasttagen och införd.

Actor anmärker att after Herr General Major Mörners upgift, skall Möller försedd med bössa drifvit Nygårds husmän för sig men dertill nekar Möller äfven som berörde husmän endast upgifvit Bökman som dem där tvungit dessa.

§ 2 Matts Bökman före kallades i anledning af Möllers berättelse, och på fråga hvarföre han efterskickat dennes Bössa? svarar: att samma Bössa ei efterskickat, utan endast lämnat Ola Pehrssons underrättelse om stället hvarest den var inlagd, hvarpå han denna Bössa afhämtade.

Actor påstår att i anseende till det osammanhängande i Bökman's berättelse och dess synbara förlägenhet att dölja sanningen, han för att få betänke tid, måtte uti enskildt fängelse hållas, och hvartill R.R. fann skäligt bifalla.

§ 3 Vidare fortsattes Ransäkningen med

Nº 181 Jacob Andersson: Åbo på et från Måsshedinge utbrutit hemman, 35 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att sedan han genom et okänt bud vorden Fredagen den 14 vid middagstiden kallad till Byen, har han genast blifvit af de öfrige församlade förmådd medfölja

till Torup och derifrån med folkmassan till Klågerup, där, sedan han 3ne serskildte gånger försökt undankomma men af okände personer hindrats, han undandöljt sig i et uthus, hvar-est han blifvit till fånga tagen.

Till frågad säger Jacob Andersson sig icke kunna uplysa huru de i Byen fått underrättelse om sammangaddningen.

N° 182 Anders Sörensson: dreng hos Pehr Hansson i Måssheddinge, 22 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott säger han sig förut ei varit anklagad, och efter ärhållen förmaning till sanning, berättar, utom det att han af et okänt Bud blifvit från Torfmåssen hemkallad, alldeles lika med näst förut afhörde Jacob Andersson, äfven i det att han sökt men ej kunnat undankomma.

N° 183 Jöns Nilsson: Åbo i Grönland utbrutit från Örups by, 35 år gammal af god hälsa och ^{av}medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut ei varit anklagad, och berättar, att han på tillsägelse af en från Lyngby ankommen dreng den han ei annor-lunda känner, än att han är Son af en Bonde i Hessleberga, allmänneligen kallas Sven Svärjare, afgått till Torup och deri-från med folkmassan till Klågerup, kvarest han, gömd uti et Spenne hö, blifvit till fånga tagen.

N° 184 Mårten Lundström: Skomakare i Örup, 42 år gammal, säger sig vara svag till hälsan, men är god kroppsbyggnad. För brott skall han förut ei varit anklagad, och efter ärhållen förma-ning till sanning berättar, att som under der det han varit på arbete i Stanstorp, han fått höra de allmänna hotelserne gick han, för att vara fredad, till sitt hemvist, samt dit-kommen, äfven fått höra lika budskickningar varit, och att de deri Byen voro budade till Torup, så har han klockan ungefär-ligen 12 om natten emellan den 14 och 15 dennes begifvit sig till folksamlingen på Klågerup, där han, undanstucken i et ut-hus, blifvit till fånga tagen.

N° 185 Hans Johansson: dreng hos sin Styffader Nils Jacobsson i Örup, 27 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, efter ärhållen förmaning

att följa sanning, berättar han, att Fredagen den 14 i denna månad, sedan han sent om aftonen hemkommit från arbete i Torfmåssen, och fått höra de hotelser näst förut afhörde Lundström omtalat och att alla från Byen redan begifvit sig till folksamlingen, har han, Kl 12 om natten afgått till Klågerup i sällskap med bemälte Lundström, med hvars berättelse han för öfrigt instämmer.

N° 186 Nils Jönsson: dreng hos sin moder Åboen Jöns Jönssons Enka i Örup, 21 år gammal, och är utom et svårt Sabelhugg i huvudet af god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut ei varit anklagad och berättar, efter ärhållen förmaning att följa sanning, alldeles lika med näst förut afhörde Hans Johansson med hvilken han på en gång hemkommit från Torfmåssen Sabelhugget skall han fått utan att på något sätt hafva satt sig i motvärn.

N° 187 Nils Andersson: husman i Alberta, 42 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei tilltalad. Förmanades och berättade, att som vid dess hemkomst från Torfmåssen Fredags afton den 14 dennes, han fått höra, det budskickning varit i Byen, att den som ei begaf sig till folksamlingen skulle blifva ned slagen, så har han af frugtan för denna hotelse afgått till Klågerup, hvarest, sedan han flera gånger försökt att undankomma men blifvit hindrad, han döljt sig på en gäle, där han blifvit till fånga tagen.

N° 188 Lars Månsson: dreng hos Pehr Larsson i Mellanheddinge, 30 år gammal, af gdo hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut ei lagförd, efter ärhållen förmaning att följa sanning, utsäger: att, utan att någon samling eller öfverenskommelse derom förut varit träffad, har han, på ärhållen underrättelse om de allmänna hotelserne, trott sig nödsakad afgå till Torup, derifrån han åtföljt hela folkmassan till Klågerup, hvarest han, som vid Militairens ankomst döljt sig på en högäle, blifvit till fånga tagen.

N° 189 Jöns Larsson: dreng hos sin Fader Lars Ohlsson i Hemmestorp, 21 år gammal ofärdig i Ryggen men för öfrigt af god hälsa, och skall för brott förut icke varit anklagad, Förmanad att tala sanning berättar han att, efter det et okänt Bud ankommit från Wallby, och jemte tillsägelsen att afgå till Klågerup, kungort, att om de sådant ei efterkommo blefvo de nedslagne, har han, af frugtan för denna hotelse begifvit sig till Klågerup, där han, vid Militairens ankomst döljt sig bakom en Gärdesgård och blifvit till fånga tagen.

N° 190 Pehr Nilsson: dreng hos Lars Nilsson i Hemmestorp, 19 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt förut för brott ei lagförd. Efter ärhållen förmaning att följa sanning gör han en lika berättelse med näst förut afhörde Jöns Larsson, allenast med den skillnad, att han genast vid ankomsten till Klågerup lagt sig att sofva i en lada där han till fånga togs.

N° 191 Anders Jönsson: husman i Hemmestorp, 51 år gammal, är af svag hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut ei varit anklagad, berättar, efter ärhållen förmaning till sanning äfven lika med N° 189 Jöns Larsson, dock tillägger, att han vid häcktandet, oansett han ei gort något motstånd, af en hussar fått et Sabelhugg i hufvudet.

N° 192 Anders Månsson: dreng hos Nämndemannen Christen Andersson i Lilla Mölleberga, 23 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad. För brott skall han förut ei varit anklagad och efter ärhållen förmaning till sanning berättar, att efter den Budskickning ankommit till Byen att Åboer och drengar därstädes, till undvikande af stryk och bot af Bränvin, skulle afgå till Torup, och han, stadd på arbete i Torfmåssen, sådant fått spörja, har han till Torup sig begifvit, hvarifrån han följt folkmassan till Klågerup, där han, före affairen lagt sig på logan att sofva, i hvilken författning han blifvit gripen.

Som middagstiden nu inträffat, åtskiljdes domstolen.

Eftermiddagen

§ 4 Till Rådstufvo Rätten har ankommit Hans Excellences och Fältmarskalkens m.m Högvälborne Friherre herr J. C. Tolls så lydande skrifvelse:

Högädle Herr Commerce Råd och Riddare af kongl Wasa Orden! Så ock Malmö Stads Vållofte Rådstufvu Rätt!

Då jag efter hitkomsten blifvit underrättad om förhållandet och särskilte omständigheter med en del af den mängd Allmoge, som för de uproriske utbrotten arresterade och till Slottshäcktet härstädes afförde, nu äro ställdte under Ransakning vid Rådstufvu Rätten, finner jag mig för-anlåten ock berättigad förordna det uppå Rådstufvu Rättens pröfning får ankomma, att, emot borgen lösgifva dem af berörande häcktade, som för Ålders bräckligheter eller andre bevekande orsaker, synes framför de öfrige i uproret delaktige, böra en lindrigare medfart åtnjuta, men jemte en sådan för dem stäld borgen, förelägges de, at när så af vederbörande påfordras, sig ofelbart åter inställa, och Rådstufvu Rätten afgifver till Konungens Befallningshafvande en nogran Förteckning å alla dem, som sålunda vare de nu och framgent lösgifne.

Härförutom och då jag tagit i betraktande, at arbete och rörelse, för de härvid vande fängslade Bönder i Allmänhet är så väsenteligen nödvändig, till förekommande af Sjukdommar, anbefalles nu Commendanten at fördela dessa fångar, till något tjenligt arbete på Citadellet, 1. till 2. timmar för och lika lång tid efter middagarne vid tjenlig väderlek, under den ~~härskning~~, som vederbör.

BEVAKNING

Malmö den 28 Junu 1811

J C Toll

Fältmarskalk och General

Befälhafvare i Skåne

E. Rönström.

§ 5

Ransakningen fortsattes vidare med

N° 193 Jeppa Nilsson: ^{Ad.} Åbo i Önsvala, 55 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit anklagad, och efter ärhållen anmaning att följa sanningen berättar att om Fredagen den 14 denna månad skall på eftermiddagen till Byen ankommit en folksamling som tillsagt alla Åboer och drengar derstädes att medfölja, och, då de sådant vägrat, till en början, våldsammeligen medtagit Åboen Pehr Hansson. Jeppa Nilsson har då, af frugtan för en lika medfart, begifvit sig med folksamlingen till Torup men när hela folkmassan derifrån aftågade mot Klågerup skall han skiljt sig ifrån den samma och i stället stält sin väg mot hemmet, dock kom han ei längre än till närheten af Wärby, utan blef där Fredags afton af en Militair patrull arresterad och hitförd.

N° 194 Anders Jacobsson: Åbo i Stora Mölleberga, 46 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad och skall förut ei varit för brott lagförd. Dess berättelse, aflagd efter ärhållen förmaning att följa sanningen, är till alla delar lika med näst förut afhörde Jeppa Nilssons hvilken han åtföljde då han vid Wärby greps.

N° 195 Jöns Pehrsson: dreng hos Pehr Jöransson i Önsvala, 65 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, han berättar, efter ärhållen förmaning att följa sanning, att sedan en till Byen ankommen folkhop tvungit honom åtfölja till Torup, i öfrigt ett lika förhållande med under N° 193 afhörde Jeppa Nilsson och således blifvit Fredags ^{på vägen} ~~dagen~~ aftonen och införd.

N° 196 Pål Jönsson: Åbo i Önsvala, 40 år gammal eger god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall förut för brott ej varit lagförd, berättar efter erhåller förmaning till sanning, att på underrättelse från dess hustru till honom i torfmåssen om de hotelser den till byen ankomne folkhop omtalat, har han så väl i anledning deraf som dess hustrus yttrande fruktan och önskan att till undvikande af all olägenhet med folkhoppen sig förena, afgått till Torup, för öfrigt instämmer Pål Jönsson med N° 193 Jeppa Nilsson och de öfrige med hvilka han på en gång togs.

Nº 197 Jeppa Nilsson: Åbo i Kyrkoheddinge, 42 år gammal är sjuklig och af medelmåttig kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att han, i anledning af de hotelser, den till byen ankomne folkhop omtalat, medföljt till Torup, och att förhållandet för öfrigt med honom är lika med Nº 193 Jeppa Nilsson och de här ofvan intagne under Nº 194-5- och 6.

Nº 198 Bertil Persson: Åbo i Wallby 37 år gammal, har god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades och berättade, att då Wallby Byemän Fredagen den 14 dennes höllo ett så kalladt klinegille, skall underrättelse till dem inlupit om de allmänna hotelser som blifvit använde för att förmå allmogen begifva sig till Torup och i anledning heraf skola de flästa yttrat att de ej vågade uteblifva, men Bertil Persson har, innan han derpå ville ingå, begifvit sig till Dalby för att i ämnet rådfråga sin der boende svärmoder och Svåger. Vid ankomsten till Dalby var allmogen derstädes äfven i lika afsigt församlade och sedan han på tillfrågan lemnat dem underrättelse om förhållandet i Wallby, och deremot fått veta, att de i Dalby ej trodde sig våga att lemna kallelsen ouppfyld, har han begifvit sig på väga mot Torup, men som han vid sin ankomst till Wärby erhållit underrättelse om de våldsamma uppträden, som af folkhopen blifvit föröfvade, så har han derpå vänt tillbaka till sitt hem, hvarest han Tisdagen den 18 dennes af en hussarpatroull varden arresterad och hitförd.

Att Bertil Persson, enligt anteckning å en öfver de häktade till domstolen ingifven Förteckning, skall budat vill han ej erkänna.

Nº 199 Jöran Nilsson: Åbo i Grefve af Nevitshögs socken, 49 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit lagförd, förmanades till sanning och berättade, att Fredags föremiddag den 14 dennes skall en folksamling från Nefvitshög, Stanstorp och Torreberga, anförd af så kallade slumma pågen, ankommit till Grefve och tvungit honom medfölja till Torup och derifrån har han beledsagat hela folkmassan till Klågerup, men innan Militairens ankomst begifvit sig ifrån gården ut på marken hvarest han blifvit till fånga tagen

och skall Slummapågen så väl vid Torup som Klågerup utmärkt sig såsom anförare för folkmassan, och sagt det ej vore farligt utan borde de stå på sig.

Nº 200 Anders Nilsson: dreng hos sin Fader Nils Andersson i Grefve 35 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall förut pliktat för Slagsmål och Sabatsbrott, dess berättelse, afgifven efter erhållen förmaning att följa sanningen, är utom det, att Hans Andersson från Torreberga skall anført folkhopen i Grefve och att han ej vet någon anförare att uppgifva till alla delar lika med näst förut afhörde Jöran Nilsson.

Nº 201 Jöns Andersson: tjenstegosse hos Anders Andersson i Grefve, 23 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och berättade lika med Anders Nilsson, men tillägger att han hört omtalas det missnöjet med utskrifningen varit anledningen till sammanskockningen.

Nº 202 Åke Olsson: Smed, boende i ett hus utanför Nefvitshögs By 36 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit lagförd, han förmanades och berättade, att Hans Andersson från Torreberga under hot af stryk och att dess hus skulle blifva uppbrändt, tvungit honom medfölja till Torup, derifrån han jemte hela folkmassan begifvit sig till Klågerup. Innan ännu Militairen förnummits skall han Lördags morgon flyktat från sistnämde ställe, men fasttogs af en på vägen anträffad hussar patrull.

Nº 203 Nils Olsson: lärgosse hos näst förut afhörde Åke Olsson, 25 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, han skall förut för brott ej varit lagförd och efter erhållen förmaning att följa sanning berättar, att, sedan dess mästare för honom omtalat hotelsen, har han lika med honom vandrat till Torup och Klågerup, der han undanstucken i en lada till fånga togs af Militairen. Han säger sig hafva hört, att missnöjet med utskrifningen föranlett sammanskockningen.

Nº 204 Lars Andersson: eller den så kallade Slumma pågen från Nefvitshög 46 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad och skall förut för brott ej varit tilltalad, på erhållen förmaning att följa sanningen, berättar han lika med Nº 202 Åke Olsson att han af Hans Andersson från Torreberga blifvit tvungen att följa de församlade till Torup och Klågerup, men ifrån sistnämde ställe säger han sig om Lördags morgonen vid dagningen hafva hemgått.

Underrättad om alla de under ransakningens lopp emot honom gjorde angifvelser, nekar han dertill helt och hållit, och domstolen kunde, oaktadt flere framstälde frågor, icke af honom utröna annat än att han ganska noga viste, att endast 3 karls personer i Nefvitshögs by ifrån folksamlingen uteblifvit.

Benämningen af Slumma påg härleder sig deraf att Lars Andersson som icke kan holla vattnet ej brukar byxor utan en framtill samansydd Räck eller så kallad Slum.

Nº 205 Nils Nilsson, dreng hos Pål Åkarsson i Nefvitshög, 27 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, samt skall för brott tillförne ej varit anklagad efter erhållen förmaning att följa sanningen, säger han sig hafva blifvit om Fredagen den 14 dennes från Torfmåssen hemkallad och då af dess husbonde tillsagd att han väl, i anledning af hotelserne ej kunde undgå att till Torup sig begifva, men förmanades derjemte att ej företaga sig något obehörigt, ankommen till Torup, har han derifrån att följt folkmassan till Klågerup, der han, gömd i en loga, blifvit till fånga tagen.

Nº 206 Mårten Mårtensson, dreng hos Jöns Siversson i Nefvits-hög har god hälsa och kroppsbyggnad, samt berättar att han för brott förut ej varit anklagad och i öfrigt lika med Nº 200 Anders Nilsson, endast med det undantag, att han från Klågerup före Militair trouppens ankomst begifvit sig till sitt hem, der han, den 18de dennas af en Militair patrull arresterades.

Här hit 12/1 85
Böste

N° 207 Ola Nilsson, husman i Nefvitshög, 42 år gammall, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad och förut för brott ej lagförd, förmanades berättade att efter budskickning till byn hade han som varit i Torfmässen med de öfrige ansett sig nödsakad afgå till Torup och sedan till Klågerup där han gömd på afträdeshuset till fånga togs.

N° 208 Nils Johansson, dreng hos Anders Nilsson i Nefvitshög, 22 år gammall af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt för brott förut ej lagförd, efter erhållen förmaning till sanning utsäger han, att sedan han om Fredagen den 14 dennes hemkommit från Torfmässen, och fått veta de hotelser Hans Andersson från Torreberga i byen haft, har han af fruktan för desamma, afgått till Torup och vidare med folkmassan till Klågerup, der han undandöljd på en högälle, blifvit tillfånga tagen.

N° 209 Åke Persson, dreng hos sin Fader Per Jönsson i Nefvitshög 18 år gammall, har god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit anklagad, förmanades till sanning samt berättade aldeles lika med N° 200 Anders Nilsson dock har endast hört omtalas att Hans Andersson från Torreberga budat.

N° 210 Niclas Jonasson Karlström, i Nefvitshög afskedad Vvargerings karl, 58 år gammall af svag hälsa och kroppsbeskaffenhet samt skall för brott förut ej varit anklagad tvungen af det i byen samlade folk har han måst åtfölja till Torup och sedan Klågerup där han på gällen till fånga togs.

N° 211 Jeppa Nilsson, Rusthållare i Nefvitshög, 30 år gammall af hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit lagförd. Förmanad till sanning gör han lika berättelse med N° 208 Nils Johansson, med tillägg, att dess hustrus oro och fruktan äfvenledes verkat på hans afgång. Om Hans Andersson vet han ej annat än hvad han hört berättas.

N° 212 Johannes Hemfeldt: afskedad soldat, boende i Nefvitshög, 44 år gammall, och förutom det han är ofärdig i högra armen och handen skall han vara af god hälsa och kroppsbeskaffenhet.

För brott är han förut ej lagförd, och tillkännagifver, efter erhållen förmaning att följa sanning, att, då han Fredagen den 14 dennas, oansedt Hans Anderssons hotelser ej gått ifrån byen i tanken att sig undanhålla, skall han mött 3^{ne} drengar af hvilka han igenkänner den under N° 205 afhörde Nils Nilsson, hvilka tvungit honom att så vida han ville undgå att blifva nedslagen, medfölja till Torup, ifrån denna gård skall han åtföljt folkmassan och under det han efter Militairens ankomst till Klågerup sökt undankoma, blifvit af hussarer fasttagen.

§ 6 I anledning af Hemfeldts uppgift att att hafva blifvit hotad och tvungen af N° 205 Nils Nilsson, före kallades denne samt på underrättelse derom nekar till denna angivelse men medgifver, att han underrättat Hemfeldt om de för honom berättade hotelser.

§ 7

N° 213 Tufve Persson, Alderman i Stanstorps by, 54 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad. Han förmanades till sanning och uppgifver, att under dess frånvaro skall Hans Andersson från Torreberga varit i byen och lemnat den tillsägelse, att han såsom Alderman, borde samankalla folket i byen samt kungöra dem, att de till undgående af hämtning, borde infinna sig vid Torup. Efter det Tufve Persson hemkommit och härom fått kännedom, skall han väl fullgjort Hans Anderssons tillsägelse, men så väl han som öfrige i byen hafva i öfrigt lemnat den utan afseende samt blifvit hemma, och för denna dess åtgärd säger han sig hafva blifvit Tisdagen den 18 dennas af en Militair patrull gripen ~~Samt~~ ^{och} hitförd.

N° 214 Måns Svensson, dreng hos Sven Hansson i Stanstorp, 28 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad. Han förmanades till sanning och berättar, att han väl i anledning af Hans Andersson från Torreberga hotelser afgått till Torup och vidare till Klågerup, men derifrån, innan ännu Militairen ankommit, i anledning af Slumma pågens angivelse, att han för folkmassan varit anförare, blifvit eftersökt samt derföre infunnit sig och blifvit arresterad.

§ 8 Slumma pågen eller rätteligen Lars Andersson, i anledning häraf före kallad, vidhåller på så sätt sin angifvelse, att Måns Svensson varit anförare, som han säger, att denne på Torup uppropat samt i ordning ställt Nefvitshögs Socken, men uppgifver, att Måns Svensson, efter vunnen underrättelse om angifvelsen emot honom sjelf infunnit sig och blifvit i Slottshäktet insatt och Måns Svensson tillstår härefter, att han på Torup efterfrågat folket från nämde Socken.

N° 215 Nils Nilsson, dreng hos Hl Fält Camereraren Cronsioe på Croneslätt. 23 år gammall och utom ett hugg i hufvudet, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att under det han arbetade i åkern vid Croneslätt, har en förbi tågande folkhop tvungit honom medfölja till Torup, derifrån han åtföljt folkmassan till Klågerup, hvarest han ute på gården fasttogs af Militairen och vid samma tillfälle, oansedt han ej skall satt sig till motvärn, af en Hussar tillfogats ofvannämde hugg.

N° 216 Jöns Larsson. husman i Brågarp, 36 år gammall, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, han skall för brott förut ej varit anklagad och, efter erhållen förmaning att följa sanning, berättar, att, då han från sitt arbete i torfmåssen, Fredagen den 14 dennes till byen hemkommit skall just vid samma tillfälle en större folkhop äfven dit anlönt hvaraf han blifvit tvungen medfölja till Torup och Klågerup, derifrån han i tanke att fly undan, vid Troppens ankomst utgått på en åker, men blifvit af Hussarer eftersatt samt fasttagen.

§ 9 De i 3dje § af protocollet för den 25 dennas intagne frågor hafva äfven idag blifvit de afhörde åstälde och med de få undantag, protocollet innehåller, af samtelige med Nej besvarade, hvilket här anmärkes.

§ 10 Sedan klockan nu är öfver 8, så inställdes för idag undersökningen, och domstolen åtskiljdes.

1811 den 29 Junu

§ 1 S.d. Till ransakningens fortsättande öfver de för uppror häktade personer, hade Rådstufvu Rättens Herrar Ordförande och ledamöter lika med gårdagen, idag Klan 8 föremiddagen, åter sammanträtt och förekom jemväl Actor, Stadsficalen Malmborg.

§ 2 Då Rådstufvu Rätten saknar all upplysning om de under ransakningens lopp ofta omnämde arresterade drengar, hvars häktande skall, efter fleras utsago, till en del föranlett sammangaddningen, beslöt Rådstufvu Rätten, det Actor skall hos K b.f. äska och Rätten meddela derom underrättelse.

§ 3 Actor tillkänna gifver att han till svar å sin i följd af R.R. Beslut aflåtne skrifvelse den 27 dennas från K.g.ens Befallningshafvande erhållit ett så lydande

Memorial

Då Stads Ficalen å denna eftermiddag hit ingifvne memorial dertil föranledt at upgift icke skulle vara lemnad å alla dem, som för delaktighet i Allmogens uplopp, blifvit til Slottshäktet härstädes införde och derstädes hålles häktade, för at, vid vällofte Rådstufvu Rätten undergå ransakning, har jag härom inhämtat upplysning af tjensteförrättande Commendanten Herr Majoren Callerholm, som tillkännagifvit, at han låtit tilställa vällofte Rådstufvu Rätten en noggran förteckning, som til namn och hemvist uptager alla de personer, som til och med gårdagen till Citadellet ankommit och för mer eller mindre brottslighet, i anseende till berörde uplopp äro införde, Stadsficalen saknar således icke kännedom och hvilka de personer äro; med hvilka Undersökningen här fortgå och skall när Stadsficalen upgifver namnen å dem: om hvilka i nödiga omständigheter upplysningar genom min åtgärd kunna förskaffas, de samma, med all möjlig skyndsamhet blifva infordrade och derom Stads Ficalen redan den 19 dennes ärhållit min skrifvelse, till efterrättelse.

Til H. Hb. Grefven General Majoren och Riddaren Mörner afgår nu bref innehållande, at H. Herr Grefveb och General Majoren, antingen til mig eller Directe till domstolen ville upgifva

alt vad til hans kunskap om de häktades brottslighet kan hafva inlupit, jemte de Handlingar, som i mer eller mindre mån kunna upplysa förhållandet och bidraga til undersökningens oafbrutne fortgång och afslutande. För öfrigt är Stads Ficalen under- rättad, at å Lands Canseliet härstädes lemnas alla de under- rättelser, som til mig inlupit i händelse de i någon omstän- dighet begäras och äro at gagna.

Malmö Lands Cancellie den 27 Junu 1811

G:F: von Rosen.

H Hoffman

Stads Ficalen Malmborg.

§ 4 Härefter förehades

N° 217 Anders Bengtsson Åbo i Ingelstad 45 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, samt skall för brott för- ut ej varit anklagad; han förmanades till sanning och berättar att han, utan att med sig känna någon brottslighet, blifvit på herr kyrkoherden Peterssons föranstaltande Torsdagen den 20 dennes, af kronor Länsman Finberg arresterad och hitförd, och som Rådstuvu Rätten om honom ej eger annan kännedom än att han blifvit upptagen å en till Rätten ingifven förteckning å de personer som för upproret vid denna domstol böra undergå Ran- sakning, så skall Å^Ctor erhålla Utdrag af detta protocoll med föreläggande att i denna omständighet hos Konungens Befall- ningshafvande begära närmare upplysning.

§ 5 I anledning af actors förmenande, att Anders Bengtsson skall äga kännedom om de å slottshäktet arresterade, Möllaren Ola Erlandssons och Åboen Anders Månssons från Måns- torp förhållande tillfrågades han härom och säger att han om dem ej vet annat att berätta, än att han Söndagen den 15 den- nes mött dem på vägen nära Månstorps qvarn, då de bett honom taga sig i akt för flera folksamlingar, hvilka der på orten skolat synas, och derjemte yttrat, att de ämnade söka skydd här i staden.

§ 6

N° 218 Nils Kihlgren. Skomakare vid Månstorp, 33 år gammal af god hölsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej varit anklagad, han förmanades till sanning och berättade, att han Lördagen den 15 dennes vid middagstiden tillsammans med mjölnare Ola Erlandsson vid Månstorp och på dess häst ridit hit till staden, för att undgå att blifva tvungen medfölja de folksamlingar, som han hört sägas vara der på orten och hvilket han så mycket häldre trott vara sanning, som Inspector Lundberg på Månstorp af enahanda anledning skall åtföljt Månstorps Esqvadron hvilken aftonen förut upbrutit och dessutom hört detsamma omtalas af bönder, som varit på väga hit å staden men af fruktan derföre återvänt. På det han desto säkrare måtte kunna komma igenom folkhopar, i fall han sådana anträffat, har han försett sig med en laddad pistol jemte kulor och krut.

På fråga, huru han åtkommit pistolen, hvilken till Rätten blifvit aflemnad, och synes vara en vanlig Hussar pistol, säger han, att, sedan den blifvit casserad har han köpt densamma i börgan af året af Rusthållaren Jöns Matsson från Arrie.

Af Actor, genom domstolen åtfrågad om Kihlgren under vägen hit varit inne uti Kjeglinge krog: svara han, att han jemte Erlandsson strax efter middagstiden gått derin för att taga sig en sup brännvin.

N° 219 Olof Erlandsson, Möllnare å Månstorps qvarn, 42 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, han skall förut för brott ej varit anklagad och säger lika med Kihlgren, att han af fruktan för folksamlingarne begifvit sig hit till staden och under vägen endast varit inne hos Truls Jönsson i Arrie, han förhölls, att Kihlgren tillstått, det de äfven varit uti Kjeglinge krog och medgifver sluteligen också sådant.

§ 7 Kihlgren före kallades härefter och tillstår likaledes att han äfven varit hos Truls Jönsson i Arrie. Vidare tillstå båda, att då de ankommit hit till staden, hafva de på tillfrågan af en på Gustaf Adolfs Torg passerad vagt, hvarest de skulle träffa Månstorps Esqvadron, fått det svar, att derom kunda de hos Borgmästaren erhålla underrättelse,

hvarföre de ridit åt herr Commerce Rådet, Borgmästaren och Riddaren Nordhlandhs gärde.

Actor upplyser, att Kihlgren och Ola Erlandsson, väl varit vid Herr Commerce Rådets Borgmästaren och Riddarens port, men den förstnämde skall ridit der förbi och först efter tillfrågan hvad de vore för folk, och hvarthän de ämnade sig qvarstadnte. Detta förklara Kihlgren sålunda, att han väl i uppgifna afsikten ämnat söka Borgmästaren, men först velat rida till sin syster, i tjenst hos Enkan Wallengren.

N° 220 Anders Persson Rusthållare i Naffentorp, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad och skall för brott förut ej varit lagförd: han förmanades att följa sanningen och berättade, att han om Lördagen den 15 deñes på budskickning af Prosten i Bunkeflod såsom Alderman i Byen, låtit sin dreng trumma till samling och dervid tillsagt Åboar och drengar i Naffentorp att enär de hörde klockringning, skulle de afgå till kyrkan. Afsigten med detta uppdrag utaf Prosten känner han ej men tror att den så mycket under kunde vara att som han säger sätta sig upp, hvilket på åtskillige andre ställen af missnöjet med utskrifningen skall skett, som de der i byen redan hade börjat lega förstärknings manskape. Domstolen, så väl som Actor saknar all upplysning om ordsaken till Anders Perssons häktande; Till vinnande hvaraf Actor alltså bör sig hos Konungens Befallningshafvande anmäla.

²²¹
N^o Mårten Nilsson Hjort, dreng hos Nils Trulsson i Bläntarp, under Simentorps gård, 50 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad och finnes å en till Rådstuvu Rätten inlemnad förtekning vara upptagen såsom den der budkaflat i Efverlöf; för brott skall han förut ej varit anklagad och berättar att samma dag som folksamlingen varit på Simentorps gård, hvilken dag han ej närmare kan bestämma, skall han efter det i Bläntarps by varit tutade till samling, dervid han sig icke infunnit, blifvit af dess husbonde utan att någon dervid varit närvarande tillsagd, att jemte 5 stycken andre afgå till Efverlöf och tillsäga drengarne derstädes, att de vid 10 Rd vite skulle möta uti Bläntarp, för att vidare begifva sig till Simentorp. Detta skall han i så måtto efterkommit, som han vandrat mot Efverlöf och till drengen Lars Sörensson

från samma by som han mött på vägen, aflemnat sitt budskap men som bemäldte Lars Sörensson försäkrat honom att ingen i byen åttlydde denna kallelse, så har han återvänt till Simentorp, dit folkhopen före honom var ankommen.

Vidare säger Hjorth, att då å berörde gård folkhopen låto för egarinnan, Fru Grefvinnan von Heyne anmäla sin önskan att få skriftelig förbindelse, det Fru Grefvinnan ville för sitt gods själf förskaffa Förstärknings manskap, skola drengarne Ola Jönsson från Bonarp och Ola Larsson i tjänst hos Per Lavarsson uti Bläntarp fört ordet och dervid, ganska höfligt sig yttrat.

Denna folkhopens önskan skall Fru Grefvinnan Heyne uppfylit, men starx efter det de erhållit förbindelsen, hafva hussarer ankommit och skingrat dem, hvarpå Mårten Hjorth gått hem.

På de flere så väl domstolens som Actors här frammantill intagne frågor kunde han ej upplysa mera, än att samma dag som de afgått till Simentorp hade ett okänt bud kommit till Bläntarp med tillsägelse att de följande dagen skulle möta på Röinge ängar.

Nº 222 Henrig Carlsson, dreng hos Nils Truedsson i Kjellby, 28 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut ej anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att då han Fredagen den 14de varit i Grefve torfmåsse på arbete, skall en der förbi tågande folksamling, af hvilken han endast kände Lars Andersson eller så kallade Slumma pågen, under hotelse att blifva nedslagen, tvungit honom medfölja till Torup och vidare till Klågerup, der han såsom trött af dagens arbete, lagt sig i ett uthus att sofva, i hvilken författning han af Militären antastades och tillfånga togs.

Om förhållandet med Henric Carlsson är till domstolen ingifvit ett så lydande bevis.

För att fulljöra den hvarje menska åliggande pligt att bidraga till olycklige men oskylige liksom befrielse från undergång eller nesligt straff, anse ~~vi~~ oss böra i djupaste ödmjukhet afvisera en sanständig berättelse angående drengarne Henrik Carlsson och Anders Hansson, af hvilka den förstnämde är häcktad såsom anträffad bland de på Klågerup nästledne ~~vecka~~ församlade upp-

roriske Allmoge, och den sistnämde eller Anders Hansson där blifvit af ett sabelhugg sårat och är nu under läkares vvard.

Nästledne gårdag 8 dagar sedan eller den 14 dennes klockan nära Ellevæ på föremiddagen kommo minst Femtio oss okände Bönder till en torfgraf på Fäladsmarken vid Grefve By, där vvi med ofvannämde drengar vvoro sysslosatta med torfskyrde, den ankommande troppen tillsade oss genast under de svåraste hotelser att dem åtfölja, men efter många böner och föreställningar lyckades oss sluteligen att få qvarblifva dock kunde vvi icke utvärka samma tillåtelse för drengarne, ehuru dessa under tårar och jämmer äfven derom anhöllo utan tillsades om de vville behålla lifvvet, att genast, åtfölja hopen som också med dem bortgingo.

Sanningen häraf känna ~~v~~vi.

Paulson från Kjellby.

edeligen styrka och intyg om vår trovvärdighet och frejd, hoppas vi erhålla af vvar älskade Själ Sörjare Högvördige Herr Domprosten Dockter Hellman.

Lund d 22 Junu 1811

Mårten Kålbäck

Jackop Nilsson

Borgare i Lund

Jordbrukare i Kjellby

Bengt Hansson

Hans Svänsson

Borgare i Lund

Jordbrukare i Kjellby

Att Jordbrukarna Jacob Nilsson i Kjellby och Hans Svensson dersammanstädes, alltid upfört sig såsom trogne och laglydiga Konungens hundersåtar, hvilka efter all min öfvertygelse välsom icke kunnat hindra eller hålla tillbaka deras 2^{ne} tjenstedrengars oförsigtige förhållande, vid den omskrifne farlige frestelsens stund, Kan jag med godt samvete, på ära och tro, härmedelst intyga: äfven som det, at Borgarna här i staden Bengt Hansson och Hans Svensson, hvilka varit åsyna vittnen af tilfellet och händelsen i torfmåssen, äro trovärdige män och kände för god fröjd.

Lund den 22 Junu 1811

Johan Hellman

Domprost i Lund

N° 223 Pål Månsson, dreng hos sin stjuffader, Christen Christophersson i Skurup under Svaneholms gård 23 år, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ej vvarit anklagad, han förmanades och berättade, att Torsdagen den 13 dennes skall en stor folkhop af Heckeberga, Börringe och Nesbyholms gods ankommit till Byen samt under hotelse, att annars blifva ihjälslagen, tvungit honom medfölja till Svaneholm, med förklarande, att folket vore stadt i uppsåt, att besöka den ena herregården efter den andra, för att förmå egarne sjelfve för sine gods anskaffa förstärknings manskap. Ankommen till Svaneholm, erkänner Pål Månsson, att han, jemte nu häktade Christen Bengtsson och drengarne Torkel hos Åboen Joseph Svensson i Skurup och Lars Persson hos sin stjuffader Ola Larsson i Sarislöf tillika med Ladufogdens på Heckeberga son, gått upp till Herr Baron Macklean, för att förmå honom om förstärkningsmanskapets anskaffande afgofva sin skrifteliga förbindelse, och af hvilka personer Ladufogdens son skall fört ordet och föreskrifvit Herr Baronens ordalagen till förbindelsen, hvilken, sedan den blifvit fördig, han äfvven emottagit och aflämnat till Pål Månsson från hvilken den åter efter nedkomsten på gården, der de öfrige församlade voro, blifvit fråntagen af drengen Nils i tjenst hos Perh Larsson i Skurup. Pål Månsson säger vidare, att vid folkhopens ankomst till Svaneholm var Herr Baronens ej hemma men strax derpå anländ skall han genast då han stigit ur vagnen blifvit af folkhopen omringad och varvid förutnämde Ladufogde son fattat i Baronens: sedan folkhopen vunnit sin önskan och erhållit förbindelsen om utskrifningen samt 3^{ne} särskildte bevis öfver dess utfärdande skall den aftågat till Heckeberga, dit de först ankommit morgonen derpå, och som gårdegaren, Herr Majoren och Ridaren Silfversköld ej var hemma, skall Inspektoren på gården blifvit tvungen, utan att Pål Månsson kan säga af hven, att å sitt herrskaps vägnar gifva en lika förbindelse, den förutnämde drengen Nils jemväl emottagit, derjemte skall folkhopen, på Ladufogdens föranstaltande, blifvit förplägade. Skräddaren Ekelund, säger Pål Månsson sig väl hafva sett ibland folkhopen emellan Heckeberga och Börringe, men kan ej påstå att han varit anförare.

Härefter skall Pål Månsson skiljt sig hopen och gått hem. På de flera Pål Månsson åstälde frågor har han intet vidare upplysande svar att meddela än att 11 drengar vid sammanskockningen utför Ystad, angående förstärknings manskapet utgörande, skolat från godset sig infunnit deribland Pål dock icke varit.

N° 224 Christen Bengtsson, dreng hos Jöns Nilsson i Sarislöf, 23 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut ej anklagad, han förmanades att följa sanningen och berättar aldeles lika med Pål Månsson, men tillägger, det han sett, att då Ladufogde sonen från Heckeberga hvilken skall heta Åke Olsson öfverlemnade Pål Månsson den af Herr Baron Macklean erhållne förbindelsen, skall Pål tillsagt Herr Baronen att densamma omskrifva, hälst han i så måtto voro origtig, som i stället för att den innehöll, det Herr Baronen ville för sitt gods låta lega förstärknings manskap, borde den, efter Pål Månssons tanke, innehålla, att Herr Baronen skulle slikt manskap för sitt gods anskaffa och hvilken tillsägelse Herr Baronen af förutnämde Åke Olsson jemte en annan för Christen Bengtsson okänd person blifvit tvungen efterkomma, att han sett 2^{ne} personer deraf den närvarande dräng på gården som begagnat Herr Baron Mackleans hästar för att utrida till Herr Baronens inhämtning och att Skräddaren Ekelund skall från Heckeberga främst i spetsen gått för den till Börringe aftågande folkhop, hvilken Christen Bengtsson lika med Pål Månsson ej längre beledsagat. Å uppgifvena frågorne svarar Christen Bengtsson angående drengarnes afgang till Ystad på samma sätt som Pål Månsson och uppgifver antalet endast till 3 ty om flera viste han icke, samt för öfrigt att Fredagen den 14de skall ett okänt bud från Svenstorp under Näsbyholms gård ankommit till Sarislöf med tillsägelse att folket derstädes borde samma dag afgå till Torup, hvilket de likväl ej efterkommo, och att han af ryktet hört, det ett lika bud varit i byen om en sammanskockning på Röinge ängar.

§ 3 I anledning af Christen Bengtssons uppgift att Pål Mårtensson skall tillsagt Herr Baronen Macklean om förbindelsens omskrifvande, förhades åter bemäldte Pål Månsson och vill endast erkänna, att sedan Åke Olsson yttrat, det för-

bindelsen vore origtig, han deruti instämt, dock tillstår han, att Herr Baronen skrifvit en annan; föregifvandes att han ej kan läsa skrifvit, ehuru han medgofver sig kunna något skriva.

§ 4

N° 225 Jöns Jeppsson. dreng hos Anders Holm i Kiemparp 21 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ej lagförd, han förmanades och berättade, att då han Torsdagen den 13 i denna månad varit i ett ärende vid Svaneholms smedja där han af 2^{ne} okände personer från Lemmeströ Socken blifvit tvungen åtfölja folkhopen upp till gården, hvilket tvång han säger sig kunna med vittnen styrka. På Svaneholm skall han hållit sig ute på gården vid trappan till dess han af Baronens kammartjenare Jacob blifvit på Baronens rum uppkallad för att för de Nervarande som fordrade Brännevin, intyga, att sådant ej på gården funnes, och hvarom han som der förut varit i tjenst, skulle ega kännedom. På de för honom upprepade frågor säger han sig ej veta annat svara, än att drengen Per Hansson i tjenst hos Sven Olsson i Hjulstorp, någon tid förut ankommit Kiemparp och tillsagt att drengarne derstädes skulle hålla sig redo att afgå till Ystad, men denna tillsägelse har Jöns Jeppsson ej efterkommit; att han sett en karl från Heckeberga gods från stallet å Svaneholm uttaga en af herrskapets hästar och derpå ridit med en dreng på gården, som af Inspektoren vid folkhopens ankomst dit blifvit skickad efter herr Baronen och att han enär folksamlingen aftågat från Svaneholm mot Heckeberga, fått tillfälle, att sig i skogen undansticka, samt der efter begifva sig hem.

§ 5

I anledning af hvad som förekommit emot Ladufogden Ola Nilssons son, Åke Olsson på Heckeberga, beslöt Rådstufvu Rätten, det Actor har, att foga nödig anstalt om dess häktande, äfvensom att Actor bör besörja det Olof Hector och Mårten Ölöf från Espe huset vid Toppeladugård samt Hans Larsson Bött i Wärby blifva för rätta stälde.

§ 6

Nº 226 Anders Bengtsson dreng hos Bengt Pehrsson i Stubbarp, 22 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning i sin berättelse, föreholler han, att aflägga den i sådan ordning som händelserna sig tilldragit: han utsäger altså, att han jemte öfriga drengarne å Brodda gods, efter budskickning från Allmogen af Eljarps by under Rydsgård utan att känna hvem samma bud framfört, afgått till Ystad den dag då öfverläggning om förstärknings maskapet därstädes förehades med Allmogens deputerade, men något hinder för dessa deputerade utnämmande vid Sockne stämman, hvarom ryckte skall vara utspridt, säger han icke upstått, och skall deras afsigt med afgangen mot Ystad, warit att medtala Herr Landshöfdingen, om förskoning från utskrifningen, dock inkom de ej i staden utan möttes af en hussar commendering, hvars anförare tillsagt de församlade att åtskiljas och begifva sig hem, det de ock skola efterkommit.

Angående befrielse från hoveri skyldigheten berättar Anders Bengtsson, att drengen Pehr Ottosson, i tjänst hos Sven Olsson i Hjulstorp warit den som uppmanat de öfrige å godset att sådant sig undandraga, och i anledning ^{här af} ~~hvar af~~ de samtliga medtalat Säteri Ägaren Herr kammereraren och Riddaren Cronsiöe, samt begärt att Herr kammereraren, emot det de med detta opus uthärdade, ville sjelf besörja om förstärkningsmanskapets utgörande för godset. Efter något samtal med Herr kammereraren och Riddaren, hvarvid de blifvit öfvertygade om ofoget af deras begäran skola de lofvat, att sina skyldigheter ei vidare åsidosätta, men å nyo skall Pehr Ottosson förmått dem med hofveri arbetet uphöra, dermed de ei heller sedermera sig befattat.

Vidare säger Anders Bengtsson: att Fredagen den 14 i denna månad skall Heckeberga gods ankommit till Brodda, hvilket gods då äfven samlades, och båda dessa hafva derpå upgått till gården, samt af Inspektoren fordrat Förbindelse på, att Säteri Ägaren skulle för hela godset besörja utskrifnings eller Förstärkningsmanskapets utgörande, men som Inspektoren på eget bevåg ei kunde lämna en sådan Förbindelse, så

har Ladufogden på gården Ola Hansson blifvit updragen att hit till Staden inresa, för att om Allmogens påstående Herr Kammeraren och Riddaren Cronsiöl underrätta, till hvilken ända herefter egen önskan, blifvit försedd med en af Inspektoren Ekelund författad och af Actor nu inlämnad så lydande förpassning.

Ladufogdeb Ola Hansson förpassas härmed, att fritt få resa till vårt Herrskap i Malmö, för att skaffa oss sådane betyg, som fredar oss för all utskrifning och lottning till Förstärkningsmanskap eller rotering, och den som rör honom skyller sig sielf, hvad följderne blifva.

Brodda den 14 Junu 1811.

På hela godsets vägnar

Anders A.B.S. Bengtsson	Pehr PTS Trullsson
från Stubbarp N ^o 16	fr. Mell Slimminge
Ola Hendricksson	Mårten Jönsson
Bomärke	Bomärke
från Sletteröd och	från Björnekroken
Torpareroten	

Hvilken Förpassning Anders Bengtsson ärkänner sig på Inspektorens och Ladufogdens begäran, jemte de öfrige underskrifvit, utan att den blifvit för honom upläst, eller han, som ei kan läsa skrifvit, om innehållet annorlunda underrättad, än att den skulle utmärka Ärendet hvaruti Ladufogden blifvit hit-skickad.

Jemväl berättar Anders Bengtsson, att natten emellan den 14 och 15 dennes skall, efter hvad han hört, budskickning kommit från Lemmeströ, till Brodda Gods, som medfört den tillsägelse, att alla Åboer, husmän, drengar och pojkar borde, så vida de wille undgå att blifva nedslagne, möta vid Lemmeströ den 15de, och i anledning deraf hade de äfven sig församlat samt begifvit på väga, men ankomne förbi Svaneholm, besinnat sig och återvänt hvar till sit hem, dertill han förmodar at ärhållen underrättelse om Militairens rörelser i orten, gifvit anledning.

Å de öfrige Anders Bengtsson åställde frågor kan han icke lämna vidare uplysande svar än att de drengar som till Ystad, då öfverläggning angående Förstärknings manskapet förehades dit sig begifvit, skola, på tillsägelse af den emot dem utskickade Militairs befälhafvare, genast åtskiljts.

N° 227 Pehr Trullsson: dreng hos Hans Nilsson i Slimminge, 29 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, han skall för brott förut ei varit anklagad, och förmanad till sanning, berättar lika med näst förut afhörde Anders Bengtsson, men medgifver, att intagne Förpassningen, blifvit, förinnan han den samma underskrifvit, för honom upläst.

N° 228 Mårten Jönsson, dreng hos Ola Olsson Björnekroken, 30 år gammal, af god hälsa och stark kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei varit anklagad, och efter ärhållen förmaning att följa sanning, berättar till alladelar lika med N° 226 Ander Bengtsson, utom i den omständigheten att han medgifver det intagne Förpassningen för ladufogden på Brodda blifvit, innan han den samma underskrifvit, för honom upläst.

§ 7 Rådstufvuu Rätten lät härefter med anledning af den från Commendants Embetet ärhållne namn förteckning öfver de för upror häktade personer, sig förekalla. 1. Åboen Lars Persson från Tuleboden. 2° Husmannen Matts Pehrsson och 3° drengen Anders Olsson från Klägeröd, alla af Brodda gods, och som sistl Tisdag den 25 blifvit arresterade och införde. 4° drengen Lars Gudmundsson och 5° drengen Hans Hansson, båda från Arlöfs gård, arresterade och införde sistl Torsdag den 27. 6te drengen Pehr Eriksson, 7de Nils Andersson, 8de Hans Hansson, 9de Anders Andersson, 10de Mårten Jönsson, 11de Jöns Andersson, 12de Ola Andersson, och 13de Lars Carlsson alla 8 från Dybeck arresterade Onsdagen den 19de, 14de drengen Ola Olsson från Röddinge, 15° Mårten Isacksson do, 16° Do Anders Larsson do, 17° Dito Hans Börjasson, 18° Dito Pehr Knutsson och 19 Jeppa Mårtensson från Korre möllan, af Ekeröds gods, äfven den 19 arresterade, 20. drengen Pehr Olsson i Trelle-

borgs huset under Jordberga gods, arresterad den 20de, 21° Nils Pehrsson och 22-do Jöns Johansson från Welleröd under Asmåsa gård, arresterade Onsdagen den 19, 23. Rusthållaren Lars Mårtensson i Wanstad, arresterad samma dag, 24 drengen Nils Pehrsson från Södra Börringe, säger sig blifvit arresterad vid Börringe qvarn, då Militaire Trouppen återgick från Klågerup, 25 Snickare lärlingen Joachim Hubert från Börringe, arresterad i förra veckan, och 26 drengen Nils Nilsson från Alberta, som blifvit arresterad Söndagen den 23. -

Då R.R. rörande alla desse personer, med undantag af den sistnämde, får hvars namn på en lista står tecknadt budare, men till hvilken befattning han nekar, saknar all underrättelse, både om anledningen till deras häcktande, och huru vida de kunna komma att inbegripas under före varande ransakning, hälst ingen af dem skall, efter hvad de sielfve förklarar, deltagit i de folksamlingar, som äro föremålet för denna undersökning, så beslöt R.R. det hade Actor, att, med utdrag af detta protocoll, vända sig till Konungens Bf hfde, för att, genom dess åtgärd vinna nu felande uplysningar med nödige bevis, efter hvars anhållande R.R. å nyo sammanträder att fortsätta ransakningen, hvilken emedlertid uppskutes, sedan nu alla de för Rätten upgifne häktade, äro hörde.

§ 8 I anledning af hans Exellens Fältmarskalken m.m. Herr Friherre Tolls till R.R. under gårdagen aflätne skrifvelse, beslöt R.R. uppå derom gord anhållan, och efter Actors hörande, det skulle emot borgens skrifter som till Rättens ordförande aflämnas utur häktet lösgifvas.

N° 8 drengen Pehr Hansson från Tjustorp,
N° 197 Rusthållaren Jeppa Nilsson från Kyrkheddinge
och N° 222 drengen Henric Carlsson från Kjellby.

§ 9 att de i 3dje § af protocollet för den 25 dennes intagne frågor, lika ledes för idag blifvit de afhörde åställde, och företer hvad protocollet särskilt utvisar af samtäl med Nej besvarade, det anmärkes. Klockan Ett åtskiljdes Rådstufvu Rätten.

1811 den 3 Julu

§ 1. S.d. hade åter R.R. herrar Ordförande och Ledamöter, till fortsättande af ransakningen öfver de för delaktighet i upror häktade personer, sammanträtt.

I närvaro af Actor och de afhörde Justerades protocollet för den 27, 28 och den 29 i förra månaden, och hvarvid

1° N° 179 Matts Trullsson Bökman, tillfrågad wäl säger ännu ei kunna påminna sig, det han ombett en wid namn Ola Pehrsson att från Stridsmöllan afhämta N° 180 Skogvaktaren Pehr Möller uti möllans inlagde Bössa, men tillägger att han ei heller bestämdt kan neka der till: dock om så skett påstår han sig dermed haft för afsigt förskaffa Ola Pehrsson tillfälle att från folksamlingen undankomma. Sin egen Bössa, qvarlämnad i Hyby och laddad med hagel samt 2^{ne} så kallade snärpor eller smärrakulor, sedan han dagarna förut varit på And-Jakt, upgifver han sig på återvägen till Klågerup hafva med sig tagit, men den samma derstädes vid Militairens ankomst från sig kastat.

2 N° 132 Sadelmakaren Hans Nilsson Engström tillägger sin förra berättelse, att Älldermannen i Wismarlöf Åke Nilsson 3^{ne} serskildte gånger låtit trumma i Byen, och annamat honom att begifva sig till folksamlingen, med hvilken Åke Nilsson upgifvit wilja sielf förena, och att drengarne i Byen, några dagar förut haft en sammakomst med drengarene från Bara och Wärby som dit kommit, men han förblifver ytterligare vid sitt förnekande af de emot honom gorde angifvelser.

3° N° 140 Rotekarlen Ekelund tillägger att då han vid Heckeberga anträffade folksamlingen ämnade der sig till Björnstorp, men på Ekelunds tillkännagifvande, att han i ärende skulle gå till Börringe, beslöt folkhopen genast att äfven begifva sig dit och honom åtföljde. Vidare säger Ekelund till bevis för sitt upsåt det han 2^{ne} gånger under vägen mellan Heckeberga och Börringe uppmanat sina följeslagare, att räcka honom handen uppå, det de ei skulle ohöfvligt bemöta den hederlige Herr Grefve Beckfris, utan anständigt anmäla ärendet, hälst

han annars ei wille dem deruti biträda.

Till Protocollet anmärkes af ~~af~~ drengen Ekelund som i ransakningen äfven förekommer under benämning af Skräddaren hvilket handtverk han kan, ej är i kronans tjenst som roteringskarl utan skall dertill af P. Majoren och Riddaren Silfversköld på Heckeberga vara han skall af folkhopen blifvit kallad General men hvarken han sjelf eller någon af de hörde har velat ärkänna detta; i öfrigt har Ekelund mycken lätthet att tala och hävda des begär att dervid vara vidlyftig.

och 4° N° 142 Anders Pehrsson uplyste, det han nu ärhindrat sig, att den af honom omnämde dreng Mårten, skall hafva tillnamn af Bengtsson.

Eftermiddagen

Emot aflämnade Coutionir = (Borgen) och med förbindelse att enär och så ofta påfordras, för rätta sig inställa, endtledigades ur häktet:

- N° 4 Åboen Ola Månsson från Tjustorp
- 5 Åboen Rasmus Larsson från di/
- 23 di Ander Larsson från Skabersjö
- 24 Skräddaren Pål Hallberg di
- 26 Smeden Anders Malmqvist di
- 27 Skräddaren Jöns Jönsson di
- 29 Åboen Jöns Ericksson från Ebbarp
- 30 Husman Anders Mårtensson di
- 33 Åboen Nils Larsson från Ryd
- 34 De Måns Jönsson di
- 35 Skomakaren Anders Möller från Skabersjö
- 37 Åboen Christen Bengtsson från Sönnarp
- 38 De Nils Olsson de
- 39 Husman Jöns Olsson de
- 40 De Johan Jeppsson de
- 41 Åboen Jonas Jonsson från Wästraby
- 42 Dito Jöran Sifversson de
- 44 Husman Ola Nilsson Di
- 45 Di Hans Christophersson Di

- N° 46 Husman Mårten Pålsson från Wästraby
- 49 Do Anders Hansson på jungen
 - 50 Do Matts Nilsson do
 - 52 Do Ola Mattsson från Stockhem huset
 - 53 Do Anders Larsson från Stenhultshuset
 - 54 Husman Rasmus Larsson från Kirsebergshuset
 - 70 Anders Mårtensson från Erickstorp
 - 96 Åboen Ola Persson från Winningetorp
 - 98 Husmannen Rasmus Mårtensson Do
 - 99 Do Ola Andersson Do
 - 100 Do Nils Jeppsson från Grönljung vid Winninge
 - 101 Åboen Nils Hansson i Winninge
 - 102 Do Anders Jansson do
 - 104 Do Jacob Andersson do
 - 105 Do Anders Pehrsson do
 - 106 Husman Nils Jacobsson do
 - 109 drengen Anders Hansson do
 - 122 Rusthållaren Anders Trullsson do
 - 218 Skomakaren Nils Kihlgren från Månstorp
 - 219 Möllnaren Olof Erlandsson do

§ 4 Actor tillkännagaf, att han jemte skrifvelse från Konungens Befallningshafvande, af denna dag, hvarigenom meddelas underrättelse att Åboen Anders Bengtsson från Ingelstad, ei är inbegripen bland de personer, som vid denna domstol, för upror, böra undergå Ransakning, utan kommer han, efter fogad anstalt, att för obehörigt förhållande vid en Sockne Stämman, rörande förstärknings manskapets utgörande, att vid Oxie härads Lofl Tings Rätt för rätta ställas, - ärhållit et Herr Kyrkoherden Petterssons Memorial till konungens Befallningshafvande, hvarigenom meddelas godt loford om möllnaren Olof Erlandsson och Skomakaren Nils Kihlgren.

§ 5 Härefter åtskiljdes Rådstufvu Rätten.

1811 den 4 Julu

§ 1 S.d. hade åter R.R. herrar Ordförande och ledamöter, till fortsättning af Ransakningen öfver de för upror härstädes häcktade personer, sammanträtt, äfvensom Actor tillstädes kommit.

§ 2 Justerades protocollet för sistl Rättegångs dag.

§ 3 I anledning af hvad under Ransakningen före kommit emot drengarne Hans Ohlsson, i tjenst hos Jöns Harfvidsson i Bara och Mårten Bengtsson hos Christen Hansson i samma By ansåg R.R. nödigt, att dessa personer, genom Actors åtgärd för Rätten inställas.

§ 4 S.d. På derom gord anhållan fann R.R. skäligt, att, i anledning af Hans Ecullens, Fältmarskalkens m.m. Hhl Friherre Tolls skrifvelse den 28 nästl Junu, emot aflämnande Borgens skrifter, utaf de för delaktighet i upror häktade personer, från arresten andtlediga:

- N° 11 Husmannen Ola Svensson från Bara
- 13 Åboen Christen Hansson från do
- 60 Gossen Mårten Martinsson Nydahl från Resåkra
- 120 Husmannen Lars Hansson i Brågarp
- 21 Inhyesesman Jöns Jacobsson i Bara
- 133 Åboen Anders Pehrsson i Göddelöf
- N° 149 Husm. Lars Jacobsson i Hyby
- 193 Åboen Jeppa Nilsson i Önsvala
- 194 Di Anders Jacobsson i Mölleberga
- 195 drengen Jöns Pehrsson fr Önsvala
- 196 Åboen Pål Jönsson dito
- 199 Dito Jöran Nilsson i Grefve
- 200 drengen Anders Nilsson Dito
- 201 dito Jöns Andersson från Dito
- 210 Niclas J. Karlström från Nefvitshög

hvarjemte, och då anmält blifvit, att N° 20 Nils Andersson skall vara rubbad till sina sinnen, hvilken anmälan R.R. som ånyo förekallade Nils Andersson, fann vara grundad, R.R. prä-

fade skäligt, det bemälte Nils Andersson, som ei förmår för sig skaffa någon Borgen, må utan en sådan, från arresten lös-gifvas.

§ 5 I anledning af N° 13 Christen Hanssons N° 17 Pehr Hanssons, N° 18 Lars Larssons och N° 21 Jöns Jacobssons berättelser, förekallades handelsbetjenten Halck, och, hörd öfver de emot honom gorde angifvelser, nekar dertill i alla, utom hvad angår Christen Hanssons upgift att han af honom blifvit skänkt med et glas dricka, samt påstår, att han endast sagt sig ei wilja utgå i egenskap af Förstärkningskarl, utan, om lotten föll på honom, i sitt ställe annan dertill lega, Intalades härvid Christen Hanssons, att han icke med wisshet kunde vidhålla, det Halcks ytrande warit sådant, som han, enligt 5§ af protocollet för den 25 sistl Junu upgifvit, och begär Actor att sådant måtte anmärkas såsom et ytterligare bevis på Christen Hanssons mindre sinnes redighet.

§ 6 Föredrogs et i från höglofl Kongl Justitio Cantlers Embetet till R.R. ankommen skrifvelse af den 28 sistl Junu hvarutinnan tillkännagifves, att Kgl Maist, i stället för herr Lagmannen Hedenstjerna, som anmält siukdoms förfall, i nåder förordnat Herr Lagmannen och Riddaren von Brinkman, att i egenskap af Justie Cantesler, öfvervara de undersökningar som i Skåne företagas rörande de sig tilldragne uproriske upträden, samt att, om för Herr Lagmannen hinder skulle möta, Justitie Cantesleren och Commendoren Hhl Grefve Trolle Wackmiyster undfått nådig föreskrift om de åtgärder som, i sådant fall böra af honom vidtagas hvarjemte Herr Ordföranden föranstalta Kgl Majst och Rikets Högl Götha hofvrätts skrifvelse af den 26 Junus, enligt hvilken Herr Advocat Fiskalen och Rådmannen Falkman blifvit förordnad, att i egenskap af serskild Ordförande, uptaga och lagl förevara med denna Ransakning vid de tillfällen Herr Ordföranden af andra Embets göromål derifrån är hindrad.

1811 den 5 Julu

§ 1. S.d. för att fortsätta Ransakningen öfver de för uppror häktade personer, hade R.R.s herrar Ordförande och ledamöter, utom herr Rådman Möller som är syslosatt med Käm-mers Rätts göromål, idag. Klockan 8 sammanträtt, Äfvensom Actor tillstädes kommit.

§ 2 Uplästes och justerades protocollet för sistlidne gårdag.

§ 3 Efter öfverläggning fann Rådstufvu Rätten nödigt förståndiga Actor, att icke för närvarande i denna Ransakning indraga flera personer än sådane, hvars förhållande hafva o-skiljacktig gemenskap med de undersöknings ämnet som redan förekommit.

§ 4 Actor anmälte, att han nu från konungens Befall-nings hafvande ärhållit åtskillige för undersökningen nödige uplysningar, och deribland en afskift af General Majorens m.m. högvälborne herr Grefve H. Mörner till Hans Excellence Fält-marskalken m.m. H Herr Friherre Toll aflåten, så lydande Rapport.

Afskrift

Ödmjukaste Raport

Då jag med anledning utaf flera den 13de dennes inlupne Berättelser, förmodade att den Hussar Landshöfdinge Embetet härifrån afsänt till Ers Ecellens uti Ystad med De-pescher och med hvilken jag Förväntade Ers Ecellens förhåll-nings Ordres, vore af Insurgenterne uppsnappad, företog jag mig att efter middagen göra requisition hos Landshöfdinge Em-betet på den del af härvarande Militär styrka, som Commendan-ten kunde utan äfventyr för staden och Citadellet umbära, och sedan den sistnämde deröfver hörd, medgifvit sig hafva till-räckligt af hvad som öfverblef, samt fått tillstånd att in-kalla 50 beridna Caribinierer af Öfverste Lieutenantens Es-

qvadron vid Eders Ecelens Regemente, äfven som genom Commerce Rådet Nordlinds omsorg, behöfligt, antal Hästar för här kvarblifne oberidne styrka, af mitt i Nåder anförtrrodde Regemente samma Afton skulle anskaffas, afmargerade Jag med den beridne odisponerade delen deraf, 40 Hussarer 100de Man af Konungens Eget Varfvade Regemente under Major Mohrmans Befäl, jemte 4 St 3 pundige Nickor Kl 5 efter middagen, och lät under Marchen Månstorps Esqvadron af Kungl Skånska Hussar Regimentet, som dertill middags tiden fått Ordres stöta till mig allt efter som den kunde hinna samlas. Vägen togs öfver Östra Skräflinge och Sallerup till Torup hvarest 2000de Insurgenter berättades vara församlade. Sex Bönder anträffades som föregåfvo sig hafva räddat sig från den öfrige hopen i Torup och stärckte mig i denna tanke: jag lät dem under bevakning hit införas för vidare Examineras. Vid min ankomst till Torup hade likväl alla dragit sig till Klågerup efter att hafva våldsammeligen förskaffat sig sina förnödenheter, hvarföre jag så snart folk och Hästar fått något likt hvilat fortsatte Tåget emot sistnämde ställe.

Då jag kom så långt utom Hyby att mitt Avant Garde kunde synes märktes väl någon rörelse och spridning bland Allmogen, men deras Chefer lären genast åter upmanat dem ty de funnos strax åter skåckade till ett antal af ungefär 800de och då första Hussar Patrouillen framkom voro de i porten uppställda med bössor och Hötjufvor, samt ömsom under Hurrande ömsom under Högst ovettiga uttryck provoquerade till attagen. Öfversten Grefve Ridderstolpe anmanade dem att hålla inne med sine oqvådes ord, och gifva sig under Lagarna, men som de det oagtat fortforo i hotelser afsände Han till mig Rapport derom. Emedlertid hade 2 a 3 af hopen synts villja andraga något då Öfverste Ridderstolpe red emot dem för att höra deras önsningar, som desse gingo derpå ut: att återfå 2^{ne} Bonddrängar, hvilka dagen förut blifvit på Landshöfdingens requisition inhämtade till Malmö Slott, och de icke på erhållit svar, att precist detta aldeles icke kunde dem beviljas, men att De ändå borde upföra sig som laglydige Undersåtar ville skingra sig eller falla till föga, lottsades Grefve Ridderstolpe villja med Hussarerne anfalla dem. Då de detta oagtat satte sig i motvärn med sine Hötjufvor och fortfor i smädelse Ord sålunda: Kom hit Edra Canallier, med mera dyligt, lät jag emot dem

lossa 2^{ne} Nickskott. Porten som de då företogo sig att under tiden låsa under Hurra rop och fortfarande smädelser, måste med Infanteri "forceras" hvarefter Affairen blef lika afgörande som hastig. Jag har icke utan rörelse kunnat se 30 a 40 Bönder beröfvade sine lif och många Bleseras. Men deras upförande och motstånd, jämte Hussarens och Soldatens nit blefvo dertill naturlige orsaker.

195 af hopen som sedermera småningom togos har jag i går Aftons med mig hit infört och låtit på Slottet hit insätta. Återvägen togs enligt de Ordres jag anvid Torup under Marchen af Eders Excellens erholt, till Börringe, men hvarken där eller i Svedla, Hylltarp, Skabersjö eller Oxie fants någon mera skockning, utan hade tvärtom en utskickad redan i går förmiddag till mig hemfört flere Socknars bön om tillgift, vid löfte att förhålla sig hädanefter laglydigt, och med Underdånighet fullgöra hvad dem befalltes.

Det oagtadt gör jag mig ej säker för dess förnyade försök. Jag skall ej underlåta att inhämta nödiga uplysningar om deras företag och på alt sätt dem förhindra.

Tillägges att Då Klågerups reconoserades af Ryttmästare Sanken Kl 1. om natten, sköto Isurgenternas utpost på Hussar Patroullen och blefvo sedermera under Affairen någre man å min sida bleserade, dels af stygne och en af att skott laddat med Järnnagel.

I från Lund är en budkafvel ärtappad och härstädes arresterad, som sökt upvigla Drängar och Geseller uti Lund att åtfölja Insurgenterna.

Trouppens Nit som utförde denna Expedition så väl Indelt som Värfvat kan jag ej nogsamt berömma, och förvissa Eders Excellens om deras trofaste beslut att kufva Lagbrytaren. Haglösa Esqvadron har ärhållet Ordres att upbryta och inrycka i Malmö till Tjenstgöring.

H. Mörner.

General Major

Med Orginalet lika lydande intygas

O.W. Hjärne

1811 den 5 Julu

hvarjemte Actor fått sig tillstälde och nu aflemnade de förbindelser att för godsens utgöra Förstärknings och Roterings manskap, som Allmogen tvungit Hovmarskalken Högvälborne Herr Grefve C.L. Beckfris på Börringe, Herr Baron Macklean på Svanholm, Herr Majoren och Riddaren, Högvälborne Baron C. von Blixen på Näsbyholm samt Inspektoren L.P. Florén på Heckeberga å Herr Majoren och Riddaren P.D. Silfverskjölds vägnar, utgifva, hvilka Förbindelse Actor förmåler skola, enligt honom tillika lämnad underrättelse, hafva funnits hos en Gosse på Heckeberga gods. Äfvensom Actor föreviste et af Ryttmästaren Högvälborne Herr Baron von Leeven till Konungens Befallningshafvande under den 22 nästl Junu aflåtit Memorial, hvaruti förmåles, att hemmans brukaren Anders Pehrsson från Naffentorp, i anledning af husmannen Pehr Larsson och Christen Pehrsson derstädes, för Herr Baron och Ryttmästaren vid en recognosering gorde uppgifter, blifvit, såsom misstänkt, att i Byen hafva lämnat tillsägelse om samling på Skabersjö, arresterad och hitförd.

För att höras öfver hvad sålunda förekommit, inställdes för Rätta förut under N° 220 afhörde Rusthållaren Anders Pehrsson från Naffentorp, som, efter det han fått åhöra Ryttmästarens HHgl Leevens förberörde Memorial, förklarar, att sedan Herr Baron och Ryttmästaren af husmannen Pehr Larsson och Christen Pehrsson sagt sig hafva fått någre Anders Pehrsson misstänkt görande uppgifter och i anledning deraf fordrat dess bekänneelse, skall Anders Pehrsson för Herr Baron och Ryttmästaren som velat veta om något bud från annan by varit i Naffentorp sagt, att han väl talt med drengen Nils Hansson, i tjenst hos Pehr Pehrsson från Klagstorp, hvilken dreng kommit till Byen Lördags aftonen, men ingalunda, efter Herr Barons och Ryttmästarens då yttrande förmodan, om någon sammanskockning på Skabersjö, derom Anders Pehrsson skall yttrat, hvarken han lämnat tillsägelse i Byen, eller Nils Hansson något budskap medfört, förmanades Anders Pehrssons, det Herr Baron och Ryttmästaren Leeven ej riktigt fattat hvarken hans utsago eller husmännens berättelse.

Af de omnämde Pehr Larsson, Christen Pehrsson och Nils Hansson hvilka efter Actors föranstaltande tillstädes

woro, hördes:

1. Pehr Larsson husman i Naffentorp, berättande, att då han jemte flera om Lördags afton den 15 Junu från Torfmåssen hemkommit, skall Anders Pehrsson som de treffat på gatan, för dem omtalat, att alla från Naffentorps By skulle möta på Skabersiö, men någon dag och tid dertill har han ei omnämt, detta Anders Pehrssons yttrande förmåler Pehr Larsson att han ej ansett som någon tillsägelse, utan, som han säger, för et löst prat, äfven som han tillägger, att Anders Pehrsson förut tillsagt honom det bud varit från Bunkeflod, att enär de hörde klockklämtning der ifrån, skulle de mangrant möta i samma By för att försvara sig i fall någon folkskock skulle dit ankomma utaf flera personer som vid detta tillfälle varit tillstädes vet Pehr Larsson ei att upgifva, mer än Christen Pehrsson

2. Christen Pehrsson: husman i Naffentorp, instämmer till alla delar med Pehr Larsson, dock tillägger, att de i Byen öfver-enkommit att vid klockklämtning i Bunkeflod dit afgå, men någon öfverläggning om samling på Skabersiö skall ei upstått.

Anders Pehrsson ärkänner samtalet angående kallelsen till Bunkeflod vid tecken med klockan, och medgifver äfven att han, jemte flera, kan hafva omtalat rycktet om samling på Skabersiö, dertill han likväl så mycket mindre haft för afsigt att upmana någon som han aj känt ändamålet med denna sammankomst eller haft derom någon tillsägelse.

För att vinna uplysning om rätta förhållandet, begär Actor att få, såsom vittnen Afhörde Åboene Mickel Jönsson, Ola Pehrsson och Måns Månsson från Naffentorp, hvilka nu tillstädes äro, och som något jäf emot dem hvarken anmältes eller af domstolen utletas kunde, så framstodo de, aflade vanliga vittnes Eden, om hvars vigt och värde de underrättades, och serskilt hörde, berättade:

1. Åboen Mickel Jönsson: att vid samling i Naffentorps By, föranstaltad af Anders Pehrsson såsom åldersman Fredagen den 14de i förra månaden har drängen Pehr Jönsson derom anmodad af sin husbonde Anders Pehrsson som först mot slutet af samlingen sjelf tillstädes kommit, gifvit tillkänna, att så wäl

Åboer som drengar i Byen borde, i följd af v. pastor Hallerströms tillsägelse, så snart klockklämtning från Bunkeflod hördes, sig å detta ställe infinna. Anledningen härtill skall han ei då velat, men säger, att den så mycket mindre kunnat wara elak, som deras kyrkoherde alldrig welat dem något ondt. Mickel Jönsson som hela tiden af berörde samling warit tillstädes, försäkrar att han ej hört Anders Persson eller någon mskä nämna någon sammankomst på Skabersjö äfvensom att i Naffentorp och närgräntsande byar under hela tiden ej afhört den aldra minsta orolighet.

2. Åboen Ola Pehrsson instämmer till alla delar med Mickel Jönsson, och

3. Åboen Måns Månsson gör äfven en alldeles lika berättelse, vittnesmålen uplästes och ärkändes

härförutom inlämnades et så lydande Bevis:

Den 15 Junu, om eftermiddagen der undertecknad hos Herr Prosten Holst i Tygelsjö, där ett ryckte genast ankom, om en Bondetropps ankomst ungefärligen då vid Arrie: - kan huru denna underrättelse kunde vara falsk, eller ej, for jag genast hem, och lät Rapportera till närmaste förposterne, hvad jag hade hört, och under vägen lät jag tillsäga Aldermannen Anders Persson i Naffentorp om trumning, på det om något besök skulle inträffat, att Allmogen i tide skulle vara beredde, at göra motstånd, hvilket härmed försäkras af

Bunkeflod den 1. Julu 1811.

L.S. Hallerström

S.M. Adjunct

Att trumningen på framsagde tid, skedde ute anförde ärende och afsigt, intygar

Ola Johansson

Pär Persson

1811 den 5 Julu

Anders Pehrsson anhöll härefter, att som dess oskuld genom de afhörde vittnens Berättelser och det intagne Beviset blifvit updagad, samt han redan gemon arresten börjat lida till sin hälsa, han måtte, emot inlämnad Borgen, på fri fot ställas, och som Actor deremot ei hade något att invända, så fann R.R. skäligt bifalla det Anders Pehrsson, emot inlämnad och godkänd Borgen, från häktet endtledigas.

På anmälan af Actor att Nils Hellman från Espe mölla sjelfmant hit till Staden ankommit, hos vederbörande sig anmält och derefter blifvit i Slottshäktet insatt, förhades bemälte,

N° 229 Nils Hellman, som säger sig vara Contingint Borgare i Lund och dreng hos Enkan Chistena Pehrs dotter i Espe mölla, 30 år gammal, af god hälsa och stark kroppsbyggnad samt för brott förut ei anklagad: Efter ärhållen förmaning att tala sanning afgifver han följande Berättelse. Då han Fredagen den 14 Junu bittida om morgonen var på Arbete i Espe Torfmåsse, skall en 14 års flicka, hvars namn han ei vet, men som lär vara dotter af husmannen Pål Nilsson i Lyngby ankommit till honom med tillsägelse att infinna sig vid en folksamling i Hyby, utan att vidare kääna afsigten härmed efterkom han denna tillsägelse, och från Hyby åtföljde de där församlade till Klågerup hvarest, vid hans ankomst Herr Kyrkoherden Ericksson redan var ute bland Folkhopen. 'Som genast begaf sig på vägen åt Bara, dit Hellman, som vid Winningetorp, jemte drengarne N° 179 Matts Bökman från Bökesåkra och N° 174 Jöns Bengtsson från Clactorp skiljt sig från Folkmassan och afgått till Winninge för att få någon mat, ei inträffat förr än det flästa folket jemte Herr Prosten Borup hade dem från afgått, och förr än vid sin ankomst till Torup skall han den dagen ei sett bemälte Herr Prost, Från nämde gård blef han, jemte Åboen Hans Pehrsson från Nötabo, på hvar sin häst hvilka de fått låna af gårdsskrifvaren afskickad till Skabersiö i ärende som han säger att få underrättelse huru vida an af Folkhopen på Wärby åcker, utom Hellmans medverkande fasttagen Person väckeligen vore Informatorn från Snapparp, hvarföre han sig utgifvit, och sedan Hellman härom blifvit af Inspectorens hustru och gårds-

skrifvaren på Skabersiö öfvertugad, har han återvänt och derom underrättat folkhopen, som samma person derpå lösgifvit med folkmassan begaf han sig från Torup till Klågerup, derifrån han, vid Militairens ankomst undanflydde, och har under tiden hört omtalas, att sammanskockningen varit föranledd af missnöjet öfver 2^{ne} drengars arresterande, och om hvilkas lösgifvande man på Klågerup inväntade underrättelse från Malmö.

Tillfrågad hvem som skickat honom till Skabersiö svarar Hellman: Vi voro alla derom öfverens.

De tillvitelser som N° 65 Christen Pehrsson, N° 68 Nils Jönsson, N° 82 Nils Christensson, N° 97 Ander Pehrsson, N° 171 Johan Pehrsson och N° 180 Pehr Möller emot Hellman gort, bestrider han helt och hållit, och upgifver, att sedan folkmassan öfverenskommit att begifva sig från Torup, har han endast sagt: Kom låt oss gå. hvarvid han likfullt ej varit den förste som afgått: tilläggandes, efter ärhållne flere föreställning att upricktigt bekänna sanningen, att han under hela tiden varit obevärad, men, under vägen från sitt hem till Hyby, gått in till husmannen Christen, boende i så kallade Fästan vid Toppeladugård, och, åtföljd af den Flicka som efter dess förut gorde upgift, skall lämnat honom tillsägelsen, anmanat bemälte Christens son, förut under N° 182 afhörde Nils Christensson att sig åtfölja.

N° 230 Anders Svensson, dreng hos Mickel Nilsson i Qvisle, 30 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning och berättade att Fredags morgon den 14 Junu skola drengarne Lars Andersson hos Bengt Månsson i Tjustorp ock häcktade N° 3 Pehr Larsson till honom inkommit samt tvungit honom sig medfölja till Torup, hvarifrån han åtföljt hela folkmassan som gick mot Klågerup, men ankommen till Hyby, stadnat där qvar öfver natten och påföljande morgon begifvit sig till sitt hem, utan att hafva varit på Klågerup.

Underrättad om hvad N° 3 Pehr Larsson, N° 8 Pehr Hansson, N° 9 Anders Jacobsson, N° 10 Pehr Truedsson, N° 32 Pehr Jönsson och N° 47 Åke Christophersson mot honom angifvit, ärkänner han, att måndagen efter det författningen om Förstärknings manskapet blifvit upläst, har han infunnit sig bland

drengarne i Tjustorp och med dem samtalat angående lottningen seruti hvarken han eller de öfrige skola warit sinnade att ingå, och vid hvilket samtal han medgifver sig yttrat den förmodan, att det ei war Konungens utan Landshöfdingens påbud om Förstärknings manskapets utgörande, men sedan han wid en öfverläggning med Kyrkoherden Sjödahl, dervid han å de församlade drengarnes vägran fört ordet, fått af bemälte Herr Kyrkoherde veta rätta förhållandet härmed, skall han ei vidare gort några invänningar, utan endast tillstyrckt drengarne att hos herrskapet begära, att det ville för godset anskaffa förstärknings manskap, Äfven som Anders Svensson förklarar, att ehuru han på Torup bland folkhopen utdelat på gården utsatt bränvin samt så wäl derföre som af den anledning N° 8 Pehr Hansson upgifvit, och hvilken upgift han i så måtto ärkänner, som han tillstår sig wid utdelningen tilltalat åtskilliche, - han äfven som drengen Nils Andersson från Skabersiö blifvit kallad anförare, skall sådant endast warit lek eller som han säger på lotteri: vidare tillägger han, att wid samlingen i Tjustorp med drengarne skall han hört någon nämna, att det wore Adelens tillställning med utskrifningen, för att sjelfva slippa rotera, och att bland folkmassan på Torup fråga upstått om de skulle afgå till Skabersiö, men det skall Anders Svensson afstyrkt, och till någon vidare bekenneelse eller uplysning meddelande kan han, oagtadt framställde frågor och förmaningar icke förmås.

- § 6 Emot inlämnade Borgens skrifter, fann R.R. skäligt från häcktet endtlediga N° 189 Jöns Larsson från Hemmestorp som, jemte det han är krympling skall wara besvärad af stor värk och et öppet sår på högra låret, samt derjemte
- N° 110 drengen Jöns Hindricksson från Eksholm
- N° 156 Åboen Anders Nilsson från Yddinge
- N° 157 husmannen Pål Hansson från dito
- 158 dito Hans Larsson dito
 - 159 Åboen Pehr Larsson från Holmeja
 - 160 drengen Hans Andersson Berggren från dito
 - 161 Do Pehr Pehrsson dito
 - 162 Do Anders Pehrsson do
 - 163 Do Anders Pehrsson do
 - 164 husmannen Matts Larsson do
 - 165 Ladufogden Anders Jonsson från Bökebergs slätt

N° 166 Gossen Anders Bengtsson do
och N° 189 drengen Jöns Larsson från Hemmestorp.

1811 den 6 Julu.

S.d. för att fortsätta Ransakningen öfver de för upror häcktade personer, hade R.R. herrar Ordförande och ledamöter, utan Herr Rådman Lohman, som är hindrad af auctions göremål, idag åter sammanträtt, och förekom äfven Actor Stadsfiskalen J. Malmberg.

§ 2 Utaf de anklagade ställdes för rätta

N° 231 Ola Jönsson Brodd, husman vid Hessleberga, 36 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades och berättade, att sedan han torsdags aftonen den 13de hört tutas i Byen till wanlig samling, den Ola ej bevistat har kort derpå till honom som redan war gången till sängs hemkommit drengen Pehr Jönsson från Skarpa hemmanet i Hessleberga och tillsagt honom att genast underrätta de öfrige husmännen, det de försedda med hö-tjufvor, stakar eller stänger borde infinna sig i Byen, där han äfven, bewäpnad skulle tillstädes komma, denna tillsägelse skall Ola Jönsson i så måtto efterkommit, som han kallat nu häcktade afskedade soldaten Jöran Hellberg, drengen Anders Larsson hos sin Fader Fjerdingsmannen Lars Olsson och husmannen Ola Jönsson vid Hessleberga att infinna sig i Byen, dock utan att omnämna det de borde förse sig med vapen, Sjelf har han derpå afgått till samlingen och, sedan alla tillstädes kommit, under natten derifrån med de öfrige begifvit sig till Klågerup där han wäl sett Folkhopen till sig uttaga herr Kyrkoherden Ericksson, hvarvid husmannen Pehr Hansson från Ericks-torp emot herr kyrkoherden upförde sig sturskt och otidigt, men i detta wäld skall Ola Jönsson Brodd ei deltagit. Från Klågerup begaf han sig med folkmassan till Bara, der Brodd ei var inne i prästgården och vet således icke något om herr prosten Borups medfart, och vidare åtföljde han tåget till Torup samt åter till Klågerup, hvarifrån han, innan Mili-

tairens ankomst förfogade sig hem, och har sedermera, enligt Herr Majoren och Riddaren Philanderskjöld arresterad samt hitförd.

På flere åställdes frågor kan han endast lämna den uplysning, att han å Torup sett Sadelmakaren Engström springa omkring med en käpp i handen stojande bland folkhopen hvarifrån har Ola Jönsson medtagit hötjufvan den han dock skall i Wismarlöf inlagt utan att sedan återfå.

N° 232 Jöns Hansson Brodd, husman wid Hessleberga, 60 år gammal af svag hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad. Efter ärhållen förmaning, berättar, att då han tillsägelse af drengen Pehr Jönsson från Skarpa hemmanet sent på aftonen den 13de att infinna sig i Hessleberga, gått ut har han träffat näst intill honom boende afskedade Solldaten Hellberg, hvilken han, på begäran åtföljt till Assartorp qvarn, Assartorp och Claustorp å hvilka ställen Hellberg upbudat folket och budat till samling å Klågerup, och med Hellberg har han gått till Hessleberga och vidare lika med dess nyss förut afhörde son Ola Jönsson Brodd med hvars berättelse han för öfrigt instämmer, dock tillägger han, under synbar sinnes rörelse, att innan de i Hessleberga församlade afgått mot Klågerup, skall han warnat dem att afstå derifrån. Vid Torup har Jöns Hansson sökt undankomma men Sadelmakaren Engström från Wismarlöf som blifvit det varse har fattat Jöns Hansson i kragen med tillsägelse: går du någonstädes hän din gamle Skälm så skall jag piska dig. - Om någon annan nyss afhörde O. Jönsson hört detta kan ej med säkerhet upgifva men O. Jönsson hörd ärkänner berättelsen.

N° 233 Jöran Hallberg: afskedad soldat från konungens eget warfvade Regemente, nu boende vid Hessleberga, 49 år gammal, säger siga wara besvärad af bräck, men är för öfrigt af god hälsa och stark kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit lagförd, han förmanades och berättade att han om natten före Fredagen den 14 Junu blifvit först väckt af N° 231 Ola Jönsson Brodd och tillsagd att afgå till Wärby hvilket oagtadt han likväl qvarlegat, och sedan af N° 232 Jöns Hansson Brodd, som kommit in till honom, ärhållit en lika tillsägelse,

hwarpåhan med denne åtföljt till Assartorps qvarn, Assartorp och Claestorp hwarest Brodd skall bulltat upp folket, men hvilken af dem som å dessa ställen framfört tillsägelsen att samlas i Klågerup, säger han sig ei kunna påminna; Återkommen till Hessleberga, följde han med de församlade till Klågerup, där han likfullt ei war inne och wet således icke hwad med herr Kyrkoherden Ericksson förelupit, likasom han wid Folkmassans aftåg till Torup om Bara ei bemärkt förhållandet mot herr prosten Borup eftersom han höll sig tillbaka, men deremot å Torup sett Sadelmakaren Engström förordna om Folkets uppställande i ordning; hurusom Nils Hellman och Åboen Hans Pehrsson från Nötabo på hvar sin häst (uttagne på stallet) afridit till Torup samt på vägen till Klågerup ifrån Torup: att Matts Bökman och Pehr Möller woro hvar för sig försedda med Bössa.

Från Klågerup gick han lika med 2^{ne} näst förut afhörde och blef på samma gång med dem efter angifning arresterade.

§ 3 Ola Jönsson Brodd och Nils Hansson Brodd hördes öfver hwad Hellberg emot dem angifvit och vidbliva sina förra berättelser: men Hellberg ändrar efter mycken föreställning på så sätt sin utsago, som han upgifver det han kanske hade upstigit och var till en del påklädd då han med Jöns Hansson samtalade, och om detta skedde inne hos honom i stugan eller i Förstugan säger han sig ei kunna sig ärhindra.

Under förhöret med Hellberg wisade han en särdeles fräckhet; och i anseende så wäl der till som dess synbara föresatts att dölja sanningen samt då närwarande herr Majoren Callerholm intygade att Hellberg under sin tjenstetid wid dess Compagnie utmärkt sig, som orden föllo, för en inbunden vingelmakare, derföre han flera gånger blifvit extrajudicialiten afstraffad, fann R.R. nödigt, uppå Actors derom gorde anmälan, det bemälte Hellberg i serskilt Fängelserum insättas, på det han må äga tillfälle betänka sig på en mera upriktig bekännelse.

§ 4

N° 234 Ola Hendricksson: dreng hos Nils Andersson i Hessle-

berga, 24 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall brott förut ei warit lagförd; han förmanades till sanning och berättade, att då han Torsdags afton den 13 Junu skulle uti et Ärende frmn Byen bortgå, har han hört wanlig tutning till samling och derföre återvänt samt funnit i Byen åtskillig församlad Allmoge af hwilken, då Åboen Anders Jönsson därstädes saknats, Ola blifvit tvungen honom uthämta, Sedan de fläste, och deribland Ola Hendricksson försett sig med hötjufvor har folksamlingen begifvit sig mot Klågerup, men under vägen i Wismarlöf inlagt hötjufvorne, och å Klågerups gård skall herr Kyrkoherden Ericksson blifvit till folkhopen uttagen, dock säger Ola, att som han hållit sig efterst har han dervid ei kunnat bemärka annat, än att Nils Hellman från Espe häftigt tilltalat herr Kyrkoherden.

Från Klågerup har hela folkmassan afvandrat till Torup och vidare åter till Klågerup dermedes han ej deltagit i någon våldsamhet, hvilket från sistnämde ställe bortgått innan Militairen ditkommit, och har han sedermera blifvit arresterad för det han skall budat föromnämde Anders Truesson.

Efter åställde frågor uplyser Ola Hendricksson, att Sadelmakaren Engström från Wismarlöf å Torup utvist hvarest Hyby Socken skulle i skogen hafva sitt samlingsställe.

N° 235 Hans Pehrsson Hemqvist Åbo i Nötabo under Heckeberga gods, 45 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit anklagad. Sedan han blifvit förmanad att följa sanningen afgifver han följande berättelse.

Torsdagen den 13 Junu skola 3^{ne} okände karlar från Börringe gods ankommit till Heckeberga gods och, jemte öfrige Bönder samt drengar derstädes, äfven tillsagt honom att medfölja under en tillämnad vandring åt Börring och Svaneholm denna tillsägelse skall likwäl Hemqvist och 2^{ne} andra Åboer af godset ei efterkommit, men då han, efter ärhållen varning af en till namnet okänd piga hos Jöns Nilsson från Granholmen skulle om Fredagsmorgonen till Toppeladugård afgå för att möta Heckeberga gods som då war på hemvägen, har han vid sin ankomst

till Wismarlöf anträffat en Folkhop stadd i begrepp att afgå till Torup till hvilket ställe han blifvit tvungen åtfölja; under vägen fasttog folkhopen nära Wärby en karlsperson, som sade sig wara Informator på Snapparp och medfördes till Torup, i hvilken åtgärd Hemqvist säger sig ingalunda deltagit i. Från Torup skall han welat begifva sig hem, men hindrades der- vid af Folkhopen, som, då den förmodade att 2^{ne} Esqvadroner hussarer skulle ankommit till Skabersiö, updrog honom att så- som afskedad hussar och således mera skickelig, än dess Åbo Anders Gerkersson vilken först varit ämnad till denna beskick- ning, jemte Nils Hellman från Espe, dit rida, för att utforska om hussarer woro ankomne och efterfråga huruvida 2^{ne} drengar från Hyby socken, hvilka blifvit arresterade men af folkhopen återbegärda, woro lösgifvna, äfven ock för att förskaffa under- rättelse om förutnämde vid Wärby fasttagne karlsperson, till denna färd låntes utaf gårdsskrifvaren 2^{ne} hästar hvarpå de redo till Skabersiö, och sedan de där fått weta, dels att inga hussarer ankommit och dels att förberörde karlsperson war den samma hvarför han sig utgifvit, begåfvo de sig åter till Torup och lämnade folkmassan del af de inhämtade underrättelserne, hvarpå Informatorn lösgafs och folksamlingen förfogade sig till Klågerup derifrån Hemqvist likfullt, innan Militairens ankomst begaf sig till sitt hem, hvarest ahn sedermera blifvit arre- sterad och hitförd.

Tillfrågad upgifver Hemqvist, att Anders Gerkers- son och Trued Olsson båda i Nötabo warit de som af Heckeberga gods blifvit hemma från tåget mot Börringe, men deremot warit med honom åt Torup och Klågerup.

N° 236 Ola Pehrsson. Åbo i Genarp, 48 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt för brott förut ei lagförd: han förmanades till sanning och berättade att han i anledning af drengen N° 74 Hans Månssons från Grentinge honom lämnade tillsägelse, det samtliga Åboer och drengar från Byen skulle, försedda med hötjufvot, möta i Wärby, sett sig nödsakad såsom Allderman tuta till samling, hwarvid han lämnat underrättelse om det honom tillförde budskap, och skola så wäl Åboer som drengar öfverenskommit att icke efterkomma kallelsen, men sträxt derpå, och innan de från samlingen åtskiljdes ankom

Åboen N° 75 Nils Pålsson från Grentingen med et lika budskap och tillagt, att så wida de ei hörsammade skulle Heckebergane komma och med våld medtaga dem; hvadan de, af frugtan der för sett sig nödsakade åtfölja, sedan han först som han säger blifvit tvungen buda N° 8 Nils Andersson i Stättehuset och äfven häcktade men ej ennu till ransakningen ställde Pehr Larsson eller så kallade Pehr Gagn i Galtesjö huset. Ola Pehrsson så wäl som de öfrige hafva warit försedde med hötjufvor, hvaraf han, jemte Pehr Gagn insatt sina i Slotta huset på Toppeladugårds gods, och sedan de framkommit till Torup skall han fått tillfälle begifva sig hem, hvarest han sedermera blifvit häktad och hitförd; och i någon vidare sammangaddning påstår han sig icke hafva deltagit.

N° 237 Lars Mårtensson Åbo i Wanstad, 66 år gammal säger sig wara af svag hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei wara lagförd, han förmanades och berättade att en Morgon, före den 14 Junu skola 4 å 6 drengar från Röddinge, ag hvilka han igenkänner de nu häcktade, inkommit till honom och, såsom Allderman i Byen, begärt dess tillåtelse att få samla drengarne i anseende till et angeläget samtal, hvarom de ei lämnat honom vidare underrättelse, detta säger han sig ei kunnat neka, och efter en half timmas förlopp sedan ändast några personer warit samlade skola förstnämde drengar från Byen återgått. I denna samling eller någon annan sammangaddning påstår Lars Mårtensson sig icke hafva deltagit likasom han säger sig icke äga medvettande af någon brottslighet, och förmenar att han endast för den tillåtelse han lämnat drengarne i Byen blifvit Onsdagen den 19 Junu arresterad och hitförd.

Någon annan uplysning än att han blifvit häktad för delaktighet i upror, förmäler Actor sig icke hafva om Lars Mårtensson ärhållit.

N° 238 Ola Olsson: dreng hos Mårten Andersson i Röddinge, 24 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit anklagad. Förmanades till sanning och berättade:

att en Onsdag i sistlidne månad, utan att närmare kunna upgifva tiden, skola drengarne Nils Pehrsson hos Ola Hansson och Knut Olsson från Ballringe torp jemte en annan okänd person kommit till honom med tillsägelse, att Lördagen derpå möta å Röinge ängar, under yttrande derjemte, att ei förtänka hvad som efterföljde om denna tillsägelse icke efterkoms, hvar på skall Ola Olsson svarat, att han för ingen del deltog i någon folksamling; men som drengarne Jeppa Mårtensson och Anders Gummarsson från Korre möllor om Torsdagen gort honom en lika anmaning, så har han, jemte häcktade drengarne Hans Börjasson, Mårten Jhacksson och Pehr Knutsson tillika med en annan dreng, hvars namn han nu ei kan sig påminna, afgått till Wanstad för att dels utforska dervarande drengarnas tankar om samlingen på Röingen ängar och dels gifva dem lika underrättelse som de sjelfva ärhållit: härpå hafva de i Wanstad där de af Äldermannen Lars Mårtensson begärt få tala med drengarne och där träffat några stycken skola fått det svar, att Byens drengar ei kunde yttra sig förr än de sins i emellan derom öfverlagt.

Åter hemkomne från Wanstad hfva de förblifvit tillsammans för att äfven i ämnet rådgöra, hwarunder deras kyrkoherde Odman till dem inkommit och förmanat dem att ei afgå till Röinge, hälst den där tillämnade folksamlingen skulle efter hwad han förmält, sig hafva hört, äga för afsigt att göra upror; Och som de sådant sig ingalunda förestält; utan förmodat, att sammankomsten wore beramad för att träffa en allmän öfverenskommelse om lottning till utgörande af förstärkningsmanskapet: så hafva Ola Olsson och de öfrige drengarne i Röddinge efter denna underrättelse för hvilken de tackat Pastorn, blifvit hemma.

På fråga uplyser Ola Olsson, att wid ankomsten till Wanstad hafva de af en dreng blifvit wista till Äldermannen Lars Mårtensson, som genom sin son låtit sammankalla drengarne dock kom som han förr berättat endast 3 å 4 stycken tillstädes.

Nº 239 Mårten Jsacksson: dreng hos Jöns Jönsson i Röddinge, 33 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit anklagad; förmanad att tala sanning, gör han en till alla delar lika berättelse med näst förut afhörde Ola Olsson; men kan ei upgifva, huru wida det war Älldermandens son i Wanstad som sammankallat drengarne derstädes.

Nº 240 Hans Börjasson: dreng hos Måns Pehrsson i Röddinge. 23 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit anklagad; han förmanades till sanning och instämde till alla delar med Nº 238 Ola Olsson.

Nº 241 Pehr Knutsson: dreng hos Mårten Larsson i Röddinge, 20 år gammal, har god hälsa men klen kroppsbyggnad och skall för brott förut ei warit anklagad. Efter ärhållen förmaning att följa sanningen berättar han et alldeles lika förhållande som Nº 238 Ola Olsson.

Nº 242 Anders Larsson: dreng hos Bertil Larsson i Röddinge, 24 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit lagförd, han förmanades till sanning och utom i den omständigheten, att han i lika afsigt som de öfrige afgått till Wanstad, warit i Ramsåsa, utan att få något swar, gör han lika berättelse med Nº 238 Ola Olsson.

Nº 243 Jeppa Mårtensson: dreng hos Anders Böös i Korre Mölla 26 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit anklagad, han förmanades till sanning och berättade: att då han en dag i förra månaden war på Arbete i Torfmåssen skola drengarne Nils Pehrsson och Ola Hansson från Ballringetorp till honom ankommit med tillsägelse att på följande Lördagen möta å Röinge Ängar, och att, så wida han sådant försummade, han icke borde förtänka hvad som efterföljde: hemkommen från Måssen underrättade han derom drengen Anders Gummarsson, och med honom, sent om aftonen afgick först till Röddinge för drengarne derstädes samt sedan jemte en dreng från samma By, vid namn Nils Mattsson hos O. Andersson, i lika ärende till Welleröd, derifrån de återwänt

till Röddinge; och som han derstädes varit närvarande vid drengarnes sammankomst, då Socknens Kyrkoherde förmanade dem att blifva hemma, så har han, på samma grund som N° 238 Ola Olsson omtalat, ei gått till Röinge; För öfrigt tillägger han, att i Röddinge skola drengarne genom lottkastning sins emellan afgort, hvilka af dem skulle afgå till Wanstad, Ramsåsa eller Welleröd.

N° 244 Jöns Johansson: dreng hos Anders Nilsson i ^MWelleröd, 31 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, och skall för brott förut ei varit anklagad: berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att sedan de der i Byen först från Ballringetorp och sedan af drengarne Jeppa Mårtensson och Anders Gummarsson från Korre Möllor samt Nils Mattsson från Röddinge fått underrättelse om en allmän samling å Röinge ängar, under hotelse att om de derifrån uteblefvo, de ei borde förtänka hwad som efterföljde, har han jemte häcktade drengen Nils Pehrsson från samma By, på et lika sätt budat 2ne drengar från Hörred, men efter det de i ~~M~~Welleröd genom ryktet fått kunskapet om kyrkoherdens förmaning till drengarne derstädes, och dels om det sätt hvarpå folksamlingen å Simontorp blifvit genom Militairens åtgärd skingrad, har hvarken han eller någon annan från förutnåde By sig wid samlingen å Röinge ängar infunnit.

N° 245 Nils Pehrsson: dreng hos Pehr Nilsson i ^MWelleröd 22 år gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad: han skall för brott förut ei varit anklagad och efter ärhållen förmaning att tala sanning, gör alldeles lika berättelse med näst förut afhörde Jöns Johansson

§ 5 I anledning an N° 243 Jeppa Mårtenssons upgift om lottkastningen, förekallades drengarne från Röddinge N° 238 Ola Olsson, N° 239 Mårten Isacksson, N° 240 Hans Börjasson, N° 241 Pehr Knutsson och N° 242 Anders Larsson hvilka samma upgift för riktig ärkänna; men Åboen N° 237 Lars Mårtensson från Wanstad säger sig icke weta huru wida dess Son, efter N° 238 Ola Olssons föregifvande, sammankallat drengarne i Byen.

§ 6 då R.R. åtgärd för närvarande inställes genom saknande uplysningar, om hvilkas förskaffande Actor blifvit föreständigad: warder Ransakningen af sådan anledning uppskuten, intill dess detta hinder, efter Actors anmälan warder häfvit.

1811 den 9 Julu

§ 1

S.d. Sedan Actor anmält dels att han nu wore försedd med vittnen emot N° 198 Åboen Bertil Pehrsson från Wallby samt N° 139 Fred: Hector och dels att flera personer, såsom delaktige i uproret, blifvit, efter fogad anstalt, till Slotts häktet införde hade R.R. Herr Ordförande jemte Ledamöter herrar Rådmannen Advocat Fiscalen H.A. Falkman, J. Killander, E. Möller och C, Faxe i dag sammanträtt.

Vittnena emot Bertil Pehrsson och Fr. Hector upgifver Actor wara Åboerne Nils Pehrsson, Nils Jönsson, Jöns Larsson, Nils Johansson och Nils Ericksson från Dalby, hvilka förekallade, funnos öjäfwise, aflade vittnes Eden, warnades för mehn Ed och därefter , hvar för sig hördes samt berättade:

1: Nils Pehrsson: att under det Norra delen af Dahlby Byamän, i följd af dess kallelse såsom Älderman woro en dag samlade för att rådgöra angående något föröfvadt ohägn i deras Åkrar, har Bertil Pehrsson åtföljd af sin i Dahlby boende Svåger, ridande ankommit för att begifva sig från Byen, hvarvid Bertil frågat de församlade, om de hört omtalas någon orolighet som, efter hvad de i Wallby försport, skulle vara å färde vid Torup och Börringe, och härpå har så wäl Nils Pehrsson som de öfrige svarat att de hvarken hört något sådant omtalas eller wille dermed hafva att göra.

På i anledning af detta tillägg i svaret gord fråga om ei Bertil Persson låtit förstå någon afsigt att wela förmå dem till deltagande uti oroligheterna? svarar vittnet

sig kunna på sitt Samvete intyga, att Bertil ei haft något yttrande som kunnat dertill föranleda.

Rörande Fr: Hector säger vittnet sig alldrig förr än nu hafwa sett denna person, och betygar, att hvarken genom honom eller någon annan kallelse till sammangaddning blifvit meddelad i den, eller norra delen af Byen, för hvilken vittnet är Ällderman: hvarjemte vittnet uplyser, att Dahlby By är indelad i 2ne delar neml. Norra och Södra Jordelag, och att för hvardera är en Ällderman.

2. Nils Jönsson: gör lika berättelse med förra vittnet med den förändring att Bertil Pehrsson som yttrat klagan öfver oroligheterna, äfven frågat de församlade huru de ämnade göra? hvarpå honom blifvit lämnat det svar att de ei ville befatta sig dermed, derwid Bertil förklarar, att Wallbyarne jemnväl ämnade blifva hemma och ingalunda förena sig med de oroliga med mindre de skulle våldsammeligen tvingas dertill. Vittnet säger desslikes, att Bertil Pehrsson icke welat förmå dem till något deltagande, utan grufvat sig öfver tillställningen.

Om Hector har han et lika yttrande med förra vittnet.

3. Jöns Larsson: Öfverensstämmer till alla delar med Nils Pehrsson, äfwen för hvad angår arresterade Fr. Hector.

4. Nils Johansson: hörande till så kallade Södra Jordelaget i Dahlby: att wid middags tiden om Fredagen den 14 Junu, då nämde Jordlag hade sammankomst till öfverläggning om någon dikes stängsel, skall Bertil Pehrsson kommit ridande till Byen och med bekymmersamt utseende omtalat, att oroligheter i Södra Byarne war å färde, då äfven de församlade yttrat sig genom ryktet derom äga kännedom, men af Bertil Pehrsson väktes ingen fråga om deras deltagande uti oroligheterna, utan förklarades å ömse sidor, att de dermed ei wille hafwa att skaffa; härefter har Bertil Pehrsson ridit bort, för att besöka sina längre upp i Byen boende släktingar.

Om Fredric Hector säger vittnet, att han samma dag den 14de på eftermiddagen passerat genom Dahlby och haft en qvins person på vagnen, dermed han stadnat wid Gästgifvaregården, hwarest vittnet och en stor del andra från Byen, efter förut hafda samlingen, voro tillhopa, då Hector, utan att vittnet kan minnas om han blifvit frågad, omtalat, det Heckerberga gods varit samlat och gjort besök på åtskilliga ställen, i afsigt att, som vittnet säger sig kunnat sluta, förmå herremännen afgifva skrifteliga förbindelser om förstärkningsmanskapets utgörande äfvensom att Hector sagt det han ämnade sig till Sölvetsborg, dit han af folksamlingen skulle hafwa ärhållit permission till måndagen eller Tisdagen så, efter hvad han låtit förstå skulle åter blifwa någon samling, vartill Hector ei tordes uteblifva.

Hector kan icke förneka riktigheten af detta vittnesmål men säger sig icke veta att någon ytterligare samling varit till dess återkomst utsatt.

5. Nils Ericksson: instämmer till alla delar med näst förut afhörde vittnet hvad Bertil Pehrsson angår, äfvensom i vittnesmålet mot Hector utom i den omständigheten, att han icke hört honom fälla något yttrande om samling wid dess hemkomst men tillägger, att Hector, under dess wistande i Byen ei har från vagnen afstigit.

I anledning af den så beskaffade skiljaktigheten emellan Nils Pehrssons och Nils Jönssons vittnesmål, att den sednare omtalat, det Bertil Pehrsson frågat de församlade hvad de ämnade göra, blef den förstnämde före kallad, och säger sig ei hafva hört en sådan fråga, men det vill han nu minnas att Bertil sagt det Wallbyarne blefvo hemma om de ei tvingades till annat.

Vittnesmålen uplästes och ärkändes.

Bertil Pehrsson anhåller att sedan, efter hans förmenande, dess oskuld blifvit, genom de afhörde vittnen updagad, han måtte från arresten endtledigas, hvartill, sedan

Actor förklarar sig deremot ei hafva något att påminna, R.R. fann skäligt i så måtto bifalla, som Bertil Pehrsson, emot ingifven och godkänd Borgen tillsvidare på fri fot ställas.

§ 2 Protocollet för sistlidne Rättegångsdag uplästes och Justerades.

§ 3 Herr Ordföranden aflämnade 2^{ne} med skrifvelse af den 5 dennes från Herr Öfversten och Riddaren C. von Platen ärhållne protocolls utdrag öfver med åtskillige, för delaktighet i sammangaddning hållne förhör, med personer som äro vid denna Rätt under ransakning samt redan blifvit hörde. Och beslöt R.R. att framdeles företaga granskning och jämförelse i anledning deraf

§ 4 den under N° 233 afhörde afskedade soldaten Hellberg förehades, och medgifver nu, att Jöns Hansson Brodd råkat honom utan för sitt hus och att Brodd således ei varit inne hos Hellberg; äfven som att han i Assartorps qvarn, Assartorp och Claestorp å förstnämde ställe, där de ännu voro uppe, och å sednare ställen der de legat bultat up folket samt lämnat tillsägelsen, men påstår, att Brodd i samtalen derom deltagit hvartill dock denne ytterligare nekar.

§ 5 Vidare ställdes för Rätta

N° 246 Lars Ohlsson: dreng hos Bengt Månsson i Tjustorp, på 20 året gammal af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad för brott skall han förut ei varit anklagad är nu efter R.R. beslut till ransakning instäld och berättade, efter ärhållen förmaning till sanning: att sedan han om Fredags morgonen den 14de Junu åtföljt de öfrige drengarne till Torup, blef han af drengen Jöns Nilsson från Tjustorp, hvilken wid Klågerup worden dödsakuten, twungen hemgå, och tillsäga Älldermannen i Tjustorp Nils Andersson att genom tutning sammankalla Byamännen samt föreständiga dem att infinna sig wid Torup, de angifvelser N° 4 Ola Månsson, N° 5 Rasmus Larsson och N° 7 Hans Olsson emot Lars Olsson gort, som skulle han, wid den samling som på dess begäran blifvit föranstaltad, varit tillstädes, fört ordet, och genom hotelser förmått Byamännen afgå till

Torup, säger han så mycket hällre wara ogrundade, som han endast talt med förutnämde Nils Andersson samt N° 5 Rasmus Larsson, och någon stund derefter skola åtskillige Åboer åtföljt honom till Torup: med folkmassan gick han vidare derifrån till Klågerup, hwarifrån han, wid Militairens ankomst begaf sig hem.

N° 247 Hans Olsson: dreng hos Jöns Harfvidsson i Bara, 36 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei lagförd; förmanades att tala sanning berättar efter många omsvep, att han under sistlidne Pingsthelg gått till Kläggeröd under Brodda gods, för att besöka sin der boende Broder drengen Lars Olsson hos åboen Pehr Nilsson, och som han å detta ställe fått weta, att drengarne under Brodda gods ämnade, då öfverläggning i Ystad skulle företagas om Förstärknings manskapets utgörande, begifva sig dit för att samtala med Landshöfdingen om befrielse från utskrifningen, så har han härom, vid sin hemkomst, lämnat underrättelse i Bara, hwarpå drengarne derstädes updragit honom att åter afgå till Brodda för att inhämta kännedom huru i denna omständighet tillgått: Efter att hafva uträttat detta updrag. och dervid förnumit, att drengarne från Brodda gods väl varit på väga mot Ystad, men af Militair Befälhafwaren derstädes blifvit afviste utan att få tala wid Landshöfdingen, inträffade han åter i Tjustorp då drengarne derstädes, jemte drengarne från Wärby och Hyby, samt en del från Skammarp och Winninge redan woro församlade för att rådslå angående utskrifningen hvarom dagen derpå eller Söndagen var pålyst Socken stämma: vid samlingen inställde Hans Olsson sig genast, lämnade redo för sin beskickning och med de öfrige fattade det Beslut att vid Sockne Stämman bestrida lottningen. I denna afsikt infann han sig också vid Sockne Stämman, och medgifver att han dervid varit närmast Kyrkoherden, med hvilken, äfven som med Handelsbetjenten Halck, hwilken han säger sig hafva sett, han likfullt påstår sig icke hafva talt vidare ärkänner Hans Olsson att han om eftermiddagen samma dag med de öfrige drengarne afgått till Torup för att begära det Herr Baron Stjernblad ville för godset anskaffa förstärknings manskap, men herr Baronen bortreste just vid deras ankomst, hvar-

vid åtskillige sprungo efter herr Baronen och deribland Hans Olsson, Att han om Fredags morgonen den 14 Junu följde med de öfrige till Klågerup och derifrån om Bara till Torup, utan att deltaga i våldet emot herr Prosten Borup och herr Kyrkoherden Ericksson: - Att han å Torup fått sig tillställt en hötjufwa hwilken han utan att begagna den förde med sig till Klågerup dit han om aftonen åtföljde folkmassan, och att han sedan portarne för nämde gård blifvit af ditkomne Militairen upskutne, samt han funnit det omöjeligt att försvara sig, sprungit bort, och att första Skottet Militairen lossade blef af folkhopen med hurra rop besvarat, deri Hans Olsson dock icke deltog, tilläggandes, att han hört folkhopen omtala, det de icke förmodade att Militairen skulle skuta skarpt utan endast med löst krut.

1811 den 9 Julu
Eftermiddagen

N° 248 Mårten Bengtsson: dreng hos Christen Hansson i Bara, 27 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei lagförd: Sedan han först på förmiddagen blifvit förekallad men med mycken tredska nekat till alt hvad Ransakningen emot honom inneholler och till hvars häcktande föranledt, samt derföre öfver under dagen blifvit i särskilt fängelse insatt berättar nu efter erhollen förmaning till sanning angående nästförut afhörde Hans Olssons beskickning till Brodda lika med hvad denna sielf utsagt och tillstår i öfrigt, att han varit en af dem som för andra gången anmodat Hans Olsson till Brodda upresa, att han jemte några andre drengar, väl varit inne hos Tjenste gossarne för att bedja dem att bevista de förras samling samma dag som Hans Ohlsson hemkommit från Brodda, men påstår, att han dervid icke, på sätt N° 16 Johan Olsson omtalat, använt något tvång; att han, i följd af vid berörde samling träffad öfverenskommelse å Sockne stämman högt påstått, att han ei gick in på någon Lottning; att han, som från Sockne Stämman gick hem att äta åter var den förste på Byens samlingsplats, där, på af honom väckt fråga, drengarne öfverenskommit

att afgå till Torup för att tala med Herr Baronen Stjernblad om befrielse från Förstärknings manskapets utgörande hvilket de sig ock företagit, och att då Herr Baronen vid deras ankomst afrest till Markie har Mårten Bengtsson främst för åtskillige drengar genvägen om Trädgården sprungit efter Herr Baronen som likväl ei kunde uphinnas, och derefter väckt frågan att söka Herr Baronen på Markie, hvilket de öfrige drengarne bestridde.

Angående dess delaktighet i sammanskockningen ut-säger Mårten Bengtsson, att då han, Fredagsmorgonen den 14 Junu jemte en annan dreng från Byen afgått till Hyby, skall Toppeladugårds gods jemte Allmoge från flera Byar ditkommit och tvungit så väl honom som Hyby Byamän och drengarne att årfölja till Klågerup, Bara och Torup, men å intet dera ställe skall han utöfvat någon våldsamhet, hälst han å Klågerup hållit sig efterst och i Bara, medan folksamlingen uttog Herr Prosten Borup, varit hemma hos sin husbonde och ätit. Från Torup hvarest han undfägnades med Brenvin och tillställdes en hötjufva, begaf han sig med folkmassan åter till Klågerup, där han i qvarnen hötjufvan insatte och uppehöll sig på gården ända tills skott blifvit lossade af Militairen och den samma var i begrepp att inrycka, då han flydde undan, men något hurra rop säger han sig icke hafva hört.

Underrättad om N° 142 Anders Pehrssons angifvelse rörande samlingen i Hyby, medgifver Mårten Bengtsson äfven, att han, jemte flera drengar begifvit sig till Hyby, för att med drengarne därstädes, i anledning af Herr Baron Stjernblads för honom såsom att rycktet omtalte yttrade, att ämna skaffa ut hussarer för att arrestera några drengar, rådgöra, huru vida de borde försvara dessa drengar, hvarför han säger sig icke hafva varit mera hugad än de öfrige, och vill icke vidgå, att han vid denna samling fört ordet: Någon öfverenskommelse till motvärn i händelse af arrestering skall icke blifvit träffad och ej heller försökt då sedermera drängarne Anders Pålsson i Hyby och Lars Nilsson i Yddinge blefvo natten till den 14 genom Hussar patrull här i från staden häcktade för büllesamt upförande vid sockne stämman i Hyby Kyrka.

På åställde frågor svarar han, att han ei känner någon anförare, hälst de, som efter dess förmenande hade sådan befattning, woro från Toppeladugårds gods och honom till personer okände, och att han både sett handelsbetjenten Halck i Kyrkan, och hört honom, efter det han derifrån utkommit i närvaro af Mårtens husbonde Christen Hansson samt åboen Nils Mattsons son från Skammarp, yttra: det de borde taga fast och ruska honom, men huruvida detta yttrande warit om Herr Baron Stjernblad eller Herr Prosten Borup, ehuru han uppgifver denne sednare, synes Mårten Bengtsson wara ösäker.

N° 249 Ola Fredricksson som ock kallas Hector, husman i Esped under Heckeberga gods af 60 års ålder säger sig hafva svag hälsa men är af god kroppsbyggnad, samt skall för brott förut ei varit lagförd, han förmanades till sanning och berättade, att han, på tillsägelse af en ungefärligen 12 års gammal gosse infunnit sig den 14de i förra månaden i Wismarlöf och derifrån wid Klågerup men då folksamlingen ifrån dessa ställen redan afågtt till Torup, fortsatte han och dess granne Mårten Ölöf sin väg dit men derunder, nära Wärby, anträffade folkhoppen, med hvilken de begifwo sig på återtag till Klågerup, dock skall Hector wid Hyby welat skilja sig derifrån, men hindrades af folkmassan, På Klågerup uppehöl han sig likwäl endast en kårt tid och fick derefter tillfälle att undankomma samma afton.

Underrättad om, att emot honom wore angifvit, det han welat twinga herr Prosten Nibelius och dess Adjunkt i Lemeströ att åtfölja den folkhop som där i Byen warit församlad, och som till dess häcktande af Militair befälhafvaren i orten föranledt, påstår han detta så mycket hellre wara ogrundat, som han ei warit med folksamlingen på den orten, hvilket han ärbjuder sig med vittnen ådagalägga.

N° 250 Mårten Ölöf i Esped af Heckeberga gods, 40 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, medgifver sig för flera år sedan wara afstraffad med vatten bröd för brott emot sin då warande husbonde Af herr Prosten Lundberg i Bösarp anklagad och häktad af ovanförde anledning som nyss afhörde Hector är, dess berättelse, aflagd efter ärhållen förmaning att följa sanningen ordagrant lika med berörde N° 249 Ola Hectors.

Nº 251 Hans Larsson som äfven kallas Spött, dreng hos Jöns Jönsson i Wärby, 25 år gammal af god hälsa och kropps byggnad samt för brott förut ei anklagad, han förmanades att följa sanningen och berättar att han jemte de öfrige från Byen om Fredagen den 14 Junu afgått till Torup, men då han derifrån skulle åtfölja den till Klågerup aftågande Folkmassan, stadnade han hemma någon stund och qvarlämnade hötjufvan med hvilken han varit försedd, dock, och oagadt han då såg att Militair war i annalkande gick han likväl till Klågerup hvarifrån han först, sedan Militairen ditkommit och börjat skuta, samt öpnat portarna, förfogade sig till sin Fader i Göddelöf och derefter till Pehr Pehrsson i Dörred, der han ej vågade sig på hemvägen hos hvilken han uppehållit sig en natt, hvarpå han återvänt till sitt hem.

Att hafva budkaflat, hvarför Hans Spött blifvit angifven häktad och insänd, will han ei medgifva.

Nº 252 Åke Olsson: dreng hos sin Fader Ladufogden på Heckeberga Ola Nilsson, 20 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit lagförd, berättar, efter ärhållen förmaning att tala sanning, att han på tillsägelse af Pehr Hanssons i Stora Pehrstorp tjenste gosse Ola Andersson afgått Torsdagen den 13de till Södra Börringe för att där möta åtskillig församlad Allmoge som Ola Andersson sagt annars skulle slå ijäl honom, och som Folksamlingen redan var afgången från så wäl Södra Börringe som Lemmeströ, där han den eftersökte, så har han begifvit sig till Gärslöf där han anträffade de församlade just som de skulle tåga derifrån, han har derpå följt med till Näsbyholm, hvarest han hörde flera tala med Herr Baron von Blixen, vidare till Skurup, och då Kyrkoherden derstädes, med hvilken de församlade velat tala, ei var hemma, till Svaneholm, där han varit efterst, och ei längre än på trappan, huru det tillgått då Herr Baron Macklean meddelte förbindelsen om Förstärknings manskapets utgörande säger han sig således icke veta, men upgifver att samma Förbindelser blifvit honom af en okänd person tillställd, från Svaneholm följde han folkhopen Torsdags afton till Heckeberga

och påföljande morgon till Börringe gård, derifrån han sedermera begifvit sig hem, å dessa 2ne ställen påstår han sig icke hafva deltagit i något wäld eller oväsende, men de därstädes ärhållne Förbindelser hafva äfven blifvit honom öfverlämnad - derjemte upgifver Åke Olsson, att innan han begaf sig hemifrån har han rådgort derom med sin Fader som, jemte honom frugtade för hotelserna. att han väl under tåget från Heckeberga till Börringe sett Rotekarlen Eklund, men ei förmärkt några åtgärder af honom, som kunna föranleda Åke att tro det han varit anförare.

Att han till Majoren och Riddaren Silfverskjöld på Heckeberga aflämnat alla emottagne Förbindelserne rörande förstärkningsmanskapet, och ändteligen att han för sitt förhållande i Svaneholm varit för Rätta vid Wemmenhögs härads hefl Tings Rätt, der om väl blifvit underrättad men ej fått del af ransakningen

Oagtdadt föreställningar om de flera emot Åke Olsson gorde angifvelser, kan han ei förmåss till en noggrannare bekänneelse.

N° 253 Pehr Gagn: Timmerman i Galteslöhuset af Toppeladugårds gods, 35 år gammal, af god hälsa och Kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit lagförd, han förmanades till sanning och på gord föreställning medgifver sig wäl hafva varit bland de förste i folkhopen på Näsbyholm, men ingalunde, som N° 139 Fredric Hector omtalat, fört ordet derstädes då Folkhopen fordrade Herr Baron von Blixens förbindelse att för godset utgöra Förstärknings manskapet, hvilket han i stället säger att drengen Anders Jönsson Grimen från Svarfvaretorpet skall gort, och derjemte tillsagt Herr Baronen att en sådan Förbindelse, som Herr Baronen Anders tillställt, i något afseende ändra.

Den upgift Actor säger sig äga, att Per Gagn skall å Svaneholm sönderslagit fönster och dörrar, säger han wara ogrundad, och påstår att han upfört sig tyst och stilla.

Som Gagn varit under Ransakning vid Wemmenhögs Härads Tings Rätt uppskjutes rörande honom vidare undersökning intill dess del af Härads Rättens Protocoll erholles.

N° 254 Pehr Hurtig, bevärad Vargeringskarl för Börringe Closser af Sallerups Compagnie och Kongl Skånska Carbinjer Regimentet, har dessutom dreng tjenst, hos Ola Andersson i Lemmeströ, 26 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, förmanad att följa sanningen ärkänner, att sedan folksamlingen ankommit till Lemmeströ, har han förenat sig dermed och att han varit den förste som, rätta vägen, eller igenom porten åtföljd af flera ut af de församlade och beväpnad med en större käpp eller stock, ingått till Herr Prosten Nibelius, hvilken åtskilliga andra som efter öfverenskommelse inträngt genom en bakväg skulle hindras undankomma, han skall likfullt ei deltagit i ofredandet hvilket han säger att Herr Prosten sig ådragit derigenom att han felat emot Författningen och i lott lag indelat så wäl Hurtig som flera andra, hvilka woro i Kronans tjenst, äfvensom gifta med barn.

Folksamlingen har Hurtig åtföljt till Näsbyholm, hvarvid näst förut afhörde Pehr Gagn tillkommit och ärbjudit sig att blifva anförare, denna skall ock å Näsbyholm fört ordet. till Svaneholm ankom ei Hurtig förr än folkhopen begaf sig derifrån då han följde med till Heckeberga, derifrån de följande drengar begåfvo sig till Börringe äfven Rotekarlen Ekelund sig infunnit, och under yttrande att han ville blifva folkhopens General, anført dem till Börringe och där uppsökt Inspektoren för att genom honom få hos Herr Grefve Beckfriis anmält de församlades önskan, att om Förstärknings manskapets utgörande för godset, ärhålla Herr Grefvens Förbindelse sådan Förbindelse, uthändigad i flera Exemplar skall N° 252 Åke Olsson jemte drengen Helje i tjenst hos Åboen Anders Christensson i Gerslöf emottagit.

Öfvan hörd Pehr Hurtig sålunda emot näst förut afhörde Pehr Gagn angifvit, hördes denne sednare, men nekar att han ärbjudit sig att blifva anförare, och påstår att han endast sagt sig wilja dem åtfölja.

1811 den 12 Julu

§ 1. S.d. hade åter R.R. Herrar Ordförande och ledamöter utan Herr Rådman Lohman, som är hindrad af Autions kammare göromål, sammanträtt, för att fortsätta Ransakningen öfver de, för delagtighet i upror, å Slottshäcktet härstädes förvarade personer.

§ 2. Actor, som tillstädes kommit, inlämnade Wemmenhögs Härads Lofl urtima Tingsrätts Ransakning, öfver drengen Åke Olsson från Heckeberga, Vargerings karlen Hurtig och Timmermannen Pehr Gagn, som derstädes äfven warit under tilltal ställda dels för deras delagtighet i sammangaddningen, och dels för utöfvande våldsamheter emot Herr Prosten Nibelius i Lemmeströ, hvilken Ransakning till handlingarna lades.

§ 3 Härefter företogs Justeringen af Protocollet för den 9 dennes, hvarvid, och som nu anmält blifvit, att det våld N° 249 Ola Fredricksson Hactor förut warder angifven hafva föröfwat emot Herr Kyrkoherden Nibelius och dess Adjunct i Lemmeströ, rätteligen skall skänt i Lyngby Prästgård, så åtspordes härom bemälte Hector, hvilken förklarade att, då han, jemte Mårten Ölöf och drengarne Måns Nilsson, Christopher Nilsson samt Bengt, i tjenst på Espe gården tillhörig Herr Majoren och Riddaren Silfverskiöld, woro på vägen mot Klågerup, skola de, i ingen annan afsigt än att begära dricka väl ingått i Lyngby Prästgård, och där vidtalat Comministern Håkansson samt tjenstepigorne, men ei på minsta sätt våldsammeligen sig upfört, och vill han wedەرlägga angifvelsen med et inlämnat så lydande Bevis:

Att Ola Fredricksson, vid uproret i Präste gården genom et utspridt ryckte har skolat satt Tjufvan för mig, är wist intet grundat, som försäkras af
Lyngby den 23 Junu 1811.
J. Håkansson

Äfvenledes förekallades Mårten Ölöf, som på en lika fråga, svarar, att han till Lyngby Prästgård ingått med de här ofvannämde personer, men har för öfrigt sielf ei haft något ärende dit, och försäkrar att han ei begått någon våldsamhet.

§ 4 Emot N° 138 Jöns Pehrsson, N° 223 Pål Månsson och N° 224 Christen Bengtsson qonfronterades N° 252 Åke Olsson, som wäl ärkänner, att han, enligt Jöns Pehrssons berättelse blifvit af Inspektoren på Svaneholm tillstald 18 R.D.B. till Bränvin för Heckeberga gods, men nekar hafva begärt hvarken bränvin eller pengar ock oaktadt föreställning om de angifvelser emot honom Pål Månssons och Christen Bengtssons berättelser innehålla, vill han i början ei ändra sin utsago likväl, på ytterligare efter uprepade förmaningar till bekännelse säger han sig hafva varit in om dörren i Herr Baron Mackleans rum på Svaneholm, och ändteligen, sedan Pål Månsson och Christen Bengtsson honom erhindrat samt dertill lämpad fråga blifvit görd medgifver han sig hafva varit så nära Herr Baronen der han satt wid sitt skrifbord, som han nu är Rättens Secreterare, hvars stol han står tätt bakom, Äfven som han tillstår att hafva till Herr Baronen aflämnat den förbindelse om Förstärknings manskapets utgörande som Folkhopen på Näsbyholm ärhållit af Herr Baronen von Blixen, i likhet härmed han begärt att Herr Baron Macklean ville i samma afseende författa sin Försäkran, hvaraf Åke emottagit 2ne Exemplar, men vet ej om han lämnat något till Pål Månsson som han icke skall känna.

I anseende till den skiljaktighet som finns emellan N° 253 Pehr Gagns och N° 254 Pehr Hurtigs härstädes afgifna Berättelser och deras, enligt ovanför omnämde Ransaknings protocol. vid Wemmenhögs Härads Lofl TingsRätt gorde bekännelser, före kallades dessa Personer, samt tillfrågade förblifva hvar för sig wid deras inför denna domstol afgifne erkännanden samt påstå enständig och uttryckelige den förra att ei hafva begärt någon Förbindelse af Herr Baron von Blixen eller ens hafva talat med honom, och den sednare att ei hafva burit våldsam hand på Herr Prosten Nibelius.

§ 6 Actor anmälte, att på dess föranstalltande woro för sammangaddning och föröfvade vålsamheter å Svaneholm samt Brodda åtskilliga Personer häcktade och hitförde, hvilka hördes i följande ordning.

Nº 255 Anders Svensson Åbo i Ugglesiö under Svaneholms gods, 43 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad samt för brott förut ei anklagad men säger sig, såsom angifven att hafva deltagit i uproret, varit för rätta i Ystad, angifvelsen, hvilken Actor förmåler emot honom skall vara gord, att hafva kringfört budkafvel, vill Anders Svensson ei ärkänna, men säger att då han Lördagen den 15 Junu, på begäran av dess ^{Sjuka} sika hustru ridit till Åboen Anders i Torpet Korrarp under Simontorps gods, för att om botemedel för henne förskaffa sig underrättelse, och hvilken resa han så mycket hällidre företagit sig, som han derigenom fått tillfälle undanfly åtskillige från Brodda Gods ankommande folkhopar hvilka han frugtade velat tvinga honom sig medfölja, träffade han under vägen åtskillige husmän och dren- gar af sist nämnda gods som frågat om han mött några folkhopar och hvarthän de ämnade sig, det förra har han bejakat och på den sednare frågan svarat, det han hört att de ämnade sig till Torup; derjemte skola nämde husmän och dren- gar velat förmå honom att från Kläggeröd upbuda några som de saknade, men efterkommandet deraf har han undvikit dymedless, att han föregifvit sig wara stadd i et lika ärende till Blentarp och att han således skulle skynda sig; betygandes nu, att han ej warit i Blentarp och tillstyrcko derföre inlämnar ett Bevis af den 26 Junu, försedt med underskrift af Nils Trullsson och flera Bomärken, hvilket Bevis innehåller, att Anders Svensson icke warit i Blentarp med budskap om någon orolighet. På återvägen från Korrarp, hvarest Åboen Anders ei warit hemma skall han besökt en i Slimminge boende Enka, utan att tala med någon annan, och i sammangaddningarne eller oroligheterna påstår han sig ei hafva på något sätt deltagit.

Nº 256 Mårten Nilsson Åbo i Saritslöf på Svaneholms gods, 42 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei warit Lagförd: han förmanades till sanning och berättade, att han om Fredagen den 14 skall blifvit af en tågande folksamling från Börringe, Heckeberga och Näsbyholms gods tvungen medfölja till Svaneholm, hvarest han hört bland folkhopen omtalas, det de ville förmå Herr Baron Macklean, att för godset sjelf anskaffa förstärknings manskap. Å Svaneholm säger han sig genast hafva ingått i et öppet stående rum af den Byggnaden hvilken Inspektoren bebor, och hvarest skall

finnas en qvarn, för att dölja sig för Herr Baronen som han wille ei skulle bemärka honom bland folkhopen hvilken han mot sin vilja måst medfölja, och har således efter hvad han säger ei förmärkt några våldsamheter samt ännu mindre deri deltagit, och då han förnummit, att Herr Baronen var i sina rum samt åtskilliga af folkhopen uppe hos honom, skall han smugit sig från gården och begifvit sig hem samt sedermera ei warit med på någon samling.

Mårten Nilsson tillfrågad uplyser, att han af den orsak, att han icke hade någon dreng, blifvit tvungen åtfölja folkhopen, hvaribland annars icke skall funnits hemmans åboer af Svaneholms gods.

N° 257 Nils Nilsson: dreng hos Pehr Larsson i Skurup, 25 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit lagförd, han förmanades till sanning och berättade att han Fredagen den 14 Junu af 3ne okände personer från de i granskapet warande folksamlingar utaf Näsbyholms Börringe och Heckeberga gods, blifvit tvungen medfölja dessa till Svaneholm där han ej sett huru det tillgått vid Herr Baron Mackleans hemkomst, men sedan han någon stund uppehållit sig på gården, skall han liksom många andra begifvit sig upp i Herr Baronens rum där flera utaf hopen woro församlade, men genast åter nedgått, utan att hvarken förmärka att någre våldsamheter föröfvades eller i sådane deltaga, från Svaneholm följde han folkmassan först till Heckeberga där han såg huru som okände personer förmådde Inspektoren derstädes att gifva lika förbindelse angående förstärknings manskapet som de förut af Herr Baron Macklean skulle hafva ärhållit sedan till Börringe hvarest N° 252 Åke Olsson warit den som affordrat Herr Grefve Beckfriis enahanda Förbindelse. och derefter skall Nils Nilsson, jemte Svaneholms gods återvänt hem, utan att han sedermera deltagit i några sammangaddningar.

N° 258 Anders Jönsson: dreng hos Ola Pehrsson i Skurup, 28 år gammal, blind på venstra ögat men för öfrigt af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei varit anklagad och gör, efter ärhållen förmaning att tala sanning, följande berättelse: Fredagen den 14 Junu skola 6 okände karlspersoner af främmande gods till honom hemkommit och tvungit honom med-

följa till Svaneholm dit folkhopen förut hade afgått, och han skall ei ankommit förr, än Herr Baron Macklean redan war upgången i sina rum, och som han qvarstadnat på ladugården, så säger han sig icke känna hwad som kan hafwa sig tilldragit. Folkhopen åtföljde han från Svaneholm till Heckeberga och Börringe, men då han beständigt hållit sig efterst, vet han ei annat, än att han hört omtalas det å båda dessa ställen ärhållits förbindelser, att Herrskaperne själfva för godsen skulle utgöra förstärknings manskap, och härefter, oagtat åtskillige welat förmå honom att medfölja till Klågerup skall han, jemte flera, vänt åter hem, samt påstår sig hvarken förr eller sedermera hafva deltagit i några oroliga upträden.

Nº 259 Jöns Rasmusson: dreng hos Sven Jönsson i Sandåkra under Svaneholms gods, 31 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei varit anklagad och efter ärhållen förmaning att följa sanningen, säger sig hafva blifvit af 4 okände karlar från Heckeberga, Börringe och Näsbyholms gods, Fredagen den 14de i förra månaden, tvungen medfölja till Svaneholm, hwarest han sett Herr Baron Macklean, som genom en dreng på gården jemte en karl af folkhopen efterskickades, wid hemkomsten blifva af folkhopen omringad samt åtföljd af några up i rummen, hwaribland Jöns Rasmusson ei skall hafva varit och påstår sig således icke veta huru det tillgått vid Förbindelsens ärhållande. Då folkhopen afgick från Svaneholm skall han velat begifva sig hem men hindrades dervid af åtskilliga personer, och måste således medfölja till Heckeberga och Börringe hvarest han hört omtalas det dess gods ärhållit Förbindelser och Förstärknings manskapets utgörande, utan att hafva urskiljt hvem samma Förbindelser begärt eller för folkhopen fört ordet; jemte flera från Brodda och Svaneholms gods gick han hem då folkhopen förfogade sig från Börringe och skall ei deltagit i någon vidare sammangaddning.

Nº 260 Christen Rohlsson: dreng hos Sven Axelsson i Sandåkra, 30 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut ei varit anklagad, han förmanades till sanning och gör alldeles lika berättelse med näst föur afhörde Jöns Rasmusson.

N° 261 Anders Rasmusson: dreng hos Ola Andersson i Sandåkra, 21 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, Efter ärhållen förmaning att följa sanningen, gör han, utom i den omständigheten, att, sedan dess Styf Fader af folkhopen först blifvit tvungen medfölja, men sedermera fått undslippa, har Anders i dess ställe blifvit nödgad åtfölja folkmassan, alldeles lika berättelse med N° 259 Jöns Rasmusson.

N° 262 Lars Nilsson: Åbo i Stora Skallstorp under Brodda gods, 35 år gammal, säger sig vara frisk och är af god kroppsbyggnad, för brott skall han förut ej varit anklagad och efter ärhållen förmaning till sanning, berättar, att sedan drengen Jöns från Kilima om natten emellan Fredagen och Lördagen den 14 och 15 Junu till honom hemkommit med tillsägelse att påföljande dagen vara beredd att afgå med en folksamling till Torup, utan att vidare omnämde afsikten, har han Lördags morgon infunnit sig på en allmänning vid Brodda, hvarest var församlat största delen af godset hvilket han derpå åtföljt till Svaneholm där de hvilade och hvarest åtskillige, men ei Lars Nilsson skall varit inne för att, som de sagt ärhålla dricka, dock var, vid dessas utkomst, 3^{ne} Personer, af hvilka han endast igenkände drengen Helje Pehrsson, i tjenst hos Jöns Sörenson från Slimminge, försedda med Bössor, hvilka Lars förmodade de ärhållit på gården, eftersom de ei hade några när de ditingo, derefter skall folksamlingen någon tid lägrat sig i Svaneholms Skog, och sedan underrättelse inlupit dels om händelsen på Klågerup samma dags morgon och dels derom, att Hussarerna från Ystad voro i antågande, hafva de samtliga återvänt till sina hemvist, och säger Lars Nilsson, att han för öfrigt ei deltagit i någon sammangaddning, icke ens vid folksamlingen å Brodda, dertill han ei heller blifvit budad.

Huru de nyss omtalte underrättelser erhållits vet Lars Nilsson icke att upplysa.

N° 263 Arfvid Nilsson: husman i så kallade Lilla Pinan under Brodda gods, 40 år gammal af svag hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För annat brott skall han förut ei varit anklagad

men i afseende till sitt förhållande vid sammangaddningen säger sig varit för Rätta stäld i Ystad, förmanad att följa sanningen afgifver han följande berättelse, Fredagen den 14 Junu skall husmannen Nils Olsson från Edet låtit tillsäga Arfvid Nilsson att på följande dags morgon, försedd med skarp laddat gevär, infinna sig å så kallade Björnakroken för att derifrån afgå till Torup, under hotelse att annars plikta Fem R.d och blifva i hiäl slagen.

Af frugtan för denna hotelse säger Arfvid Nilsson sig hafva afgått till Björnakroken där en större del Allmoge redan var församlad, dessa församlade måste han åtfölja till Svaneholm, och som han derstädes sett sin Broder, Ladufogden å gården, stå upi ett fönster bredvid Herr Baronen Mackleab, af hvilken Folkhopen skall begärt blifva försedd med Skutgevär, så säger Arfvid först, att han sökt komma till sin Broder för att begära et sådant, men då han ei kunde tränga sig genom Folkmassan ämnat vänta ut honom i dess kammare, och sedan ändrar han denna upgift i så måtto, som han upgifver sig ei velat af sin Broder begära något skutgevär, utan endast tala med honom då Herr Baronen nekat folkhopen, genom Stalldrängen från Brodda Petter Lund framförde begäran, att ärhålla de skutgevär som kunde finnas å gården, hafva de vänt sig till Arfvid, för att af honom hvilken förr tjänst på gården, få underrättelse hvarest Gevären förvarades, och när han ei lämnat dem någon uplysning derom, skola åtskillige ingått i Inspektorens rum, där drengen Helje Persson, i tjänst hos Jöns Sörensson från Slimminge bekommit en Bössa, drengen Pehr Ottosson hos Sven Olsson i Hjulstorp en Pistol och drengen Ola Hendricksson hos Tufve Larsson i Slätteröd likaledes en Pistol, och skall Skogvaktaren på Svaneholm, äfven försedd med Bössa, varit ute bland folkhopen, men sedermera skiljt sig derifrån och gått åt skogen. Herr Baron Macklean skall förmanat folket att hålla sig stilla och fredligt samt att hvar till sitt hemgå och omtalat det hussarer annars kunde komma och skilja dem åt, men om detta gifvit anledning till Folkhopens hemgång vet han icke, dock skola de derefter förfogat sig hem.

Nº 264 Nils Mårtensson: dreng hos sin Fader Mårten Olsson i Hellede under Brodda gods, 22 år gammal af svag hälsa och me-

delmåttig kroppsbyggnad samt för brott förut ej anklagad, Förmanades till sanning erkänner, att han, efter ärhållen budskickning, förenat sig med den Folksamling som ämnat sig till Torup eller Klågerup men stadnat vid Svaneholm, derstädes skall han ei varit inne på gården och vet således ei något som sig där tilldragit samt har med Folkhopen återvänt till sitt hem. På fråga säger han sig icke kenna N° 255 Anders Svensson från Ugglesiö, som efter hvad mot honom blifvit upgifvit skall budat på Brodda gods.

N° 265 Nils Mårtensson: dreng hos Nils Olsson i Slimminge, 26 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad: Frö brott skall han förut ei varit lagförd men i Ystad varit för Rätta i och för dess delagtighet i sammangaddningen. Han förmanades till sanning och berättar sig hafva blifvit af 2^{ne} ridande okände karlar, natten före Lördagen den 15 Junu tillsagd att förena sig med Folkhopen som skulle afgå till Klågerup, detta har han efterkommit, men å Svaneholm, där Folkhopen stadnat, ei deltagit i någon våldsamhet, utan, sedan han af en piga blifvit skänkt med dricka, gått ut från gården och lagt sig vid Trägårdsmästare huset. Innan Folkhopens återgång till hemmet, hvartill han säger sig icke veta annan orsak, än att han jemte 14-15 stycken andra derpå blifvit sinnade och af de öfrige åtfölts, skall han äfven sett de af N° 263 Arfvid Nilsson omnämde med skutgevär försedde Personer.

Och tillägger Nils Mårtensson, att Lördags natt äfven varit budning till samling å Röinge Ängar men genom hvem vet han icke, samt, efter, derom görd fråga, säger sig icke känna till någon budning genom Anders Svensson från Ugglesiö.

N° 266 Lars Olsson: husman i Slimminge under Brodda gods, 40 år gammal, säger sig vara siukelig och är af medelmåttig kroppsbyggnad, samt utan det, att han för sin angifne delaktighet i sammangaddningen varit för Rätta i Ystad, skall han för brott förut ei varit lagförd. Förmanad till sanning berättar Lars Olsson om budningen och afgangen till Svaneholm lika med näst förut afhöorde Nils Mårtensson, för öfrigt säger han sig hafva varit inne å Svaneholm men skall dervid ei deltagit i någon våldsamhet, och vet ei att upgifva hvarföre Folkhopen icke fortsatte sitt tillämnade tåg åt Klågerup utan från Svaneholm återvänt.

N° 267 Jacob Hansson: Ladufogde på Skönabäck under Brodda gods, 42 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut icke varit anklagad, han förmanades till sanning och berättar, att då han Lördagen den 15 Junu var på vägen från Skogen till gården, möttes han af Åboen Matts Pehrsson från Kläggeröd som ombad honom medfölja till Torup, med Allmogen från Slimminge skulle de sammanstöta vid Hölja huset, och derifrån begaf han sig, jemte åtskilliga andra till Janstorp för att åtfråga där boende Inspektoren Leche, huruvida de borde efterkomma Folkhopens begäran att gå med till Torup; Inspector Leche skall han likväl ei råkat och icke varit längre än i Förstugan till dess hus, varest han vidtalat Inspektorens hustru samt påstår sig icke veta, det Leche, enligt den uppgift som Actor ärhållit, blifvit af ankommna Folket, nödsakad flykta ur huset och derefter fasttagen sat till Folkhopen afförd, Äfvensom han förnekar sin husbondes Herr Kammereraren och Riddaren Cronnoes uppgift, att af honom hafva blifvit åtvarnad, att ei företaga i någon upproriske tillställningar.

N° 268 Åred Pehrsson: dreng hos Sören Håkansson i Kjellby Qvarn 28 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut ei varit lagförd, han förmanades till sanning och berättade, att då han Fredagen den 14 Junu jemte flera andra Personer, och deribland under N° 222 afhörde Henric Carlsson, var på arbete i Grefve Torfmåsse, skall han, lika med denne, blifvit af en derförbi tågande Folkhop, tvungen medfölja till Torup och vidare Klågerup, derifrån han likväl så tidigt fick tillfälle undankomma, att han gåendes Kl 2 om natten hann fram till sin i Lund boende Syster.

Actor företer en från Konungens Befallningshafvander honom tillställd Rapport af v: Krono Befallningsmanne Lindfors, hvarigenom mot Åstrad eller rätteligen Åred Pehrsson angifves, att han natten emellan den 14 och 15 Junu eller den samma då affairen forelopp vid Klågerup, ridit igenom Stanstorp och Gullåckra Byar, å sednare stället efterfrågat hvarest så väl Åboerne som drengarne voro, och då någon upgifvit, att de hade medgått till Klågerup, under svordom yttran sin förundran öfver att han ei sett dem derstädes samt att, jemte det han låtit förstå att all undsättning å Klågerup då behöfdes sagt sig sköla skynda mot Flackarp och Wärpinge, för att upbuda

dessa Byar, äfvensom att han i Handelsman Linschougs handelsbod i Lund skall yttrat, att Bönderne icke hade något ont gort, att Militairen smugit sig på dem och dymedelst segrat, att man finge se om icke den på Börringe församlade Allmogen toge både Militairen och kärrorna, att han för sin del alldeles icke rymt från Klågerup, utan att han med 3ne Socknars Fullmäktiges tillstånd begifvit sig hem endast för att ömsa kläder, emedan han Marcherat 4 mil med Trädskor och ändteligen; att det hade varit skam, om han annorledes hade öfvergifvit Kammeraterne.

Dessa tillmälen, hvaröfver Åred Pehrsson hördes, påstår han vara ogrundade, och säger sig, vid berörde tillfälle icke hafva passerat igenom, utan på sidan om Stanstorp och Gullåckra Byar.

N° 269 Jöran Nilsson: Åbo i Winninge under Klågerups gods, 48 år gammal, har god hälsa och är af medelmåttig kroppsbyggnad samt säger sig för brott förut ei vara anklagad. Emot Jöran Nilsson har vice Krono Befallningsmannen Lindfors angifvit, att han Fredagen den 14 Junu infunnit sig i Klågerups Torfmåsse, och sökt komma i tal med Östra Thorns derstädes för Torfskyrd församlade drengar, hvarefter bland dem förnummits oro och gäsning, och flera ytt^{at} lust att blifva i Klågerup öfver natten, samt sagt, att samling skulle ske på gården, att Militairen väl väntades men icke lossade skott på dem m.m.. Äfvensom att han under uploppet skall visat sig nitisk.

Hörd öfver dessa angifvelser och förmanad att tillstå sanningen, nekar han helt och hållit att upgifne dag hafva samtalat något angående uproret, men säger, att han några dagar förut råkat berörde drengar i måssen och då fräntagit dem en sig tillhörig bräda som de lagt öfver Åen intill Ången, ifrån hvilken sednare han dymedelst velat stänga dem, och påminner sig dervid med dem hafva samtalat angående lottningen, derom han sagt att i Winninge då ännu icke voro något afgort, och skall dess nabo Jöns Pehrsson hvilken hörar mycket illa då varit tillstädes.

I öfrigt upgifver Jöran Nilsson, att han väl af Folkhopen som passerat genom Byen, blifvit tvungen medfölja till Torup men vid samlingens afgang derifrån, fått tillfälle att komma undan och derpå begifvit sig hem, samt att han för

öfrigt ei deltagit i någon sammangaddning.

§ 7 I anledning af N° 254 Pehr Hurtigs upgift, att Rote-
karlen Ekelund skall tillbudit sig att blifva Folkhopens Gene-
ral, före kallades bemälte Ekelund, som nu var ganska svag och
säger att han icke kan påminna sig et sådant yttrande.

§ 8 Utom i de fall då protocollet annorlunda utvisar,
hafva i protocollet, under 3 § för den 25 och 6 § för den 27
Junu intagne frågor nu ställde alla afhörde personer, blifvit
med nej besvarade.

1811 den 13 Julu

§ 1. O.d.Sammanträdde åter R.R. Herrar Ordförande och Leda-
möter.

§ 2. Actor, Stadsfiscalen Malmberg, inlämnade et så
lydande, Anförande till protocollet af det Förhör, som väl-
lofte Rådstufvu Rätten hållit med Älldermannen Lars Mårtensson
från Wanstad och de från Röddinge och Welleröd samt andre den
Nägdens, hit till Slottet för delaktighet i uproret, införde
Innevånare, tror jag mig tydeligen kunna finna, at den åtgärd
de til äfventyrs haft, icke har den minsta gemenskap med de up-
träden, som här i Orten sig tildragit, utan varit riktade å
Rynge, Ystad och deromkring belägne ställen, hvarest orolig-
heter förefallit. I denna min tanke styrkes jag äfven af den
berättelse, eller Förhör, som Herr Öfversten och Riddaren Ba-
ron von Platen hållit på Söfvestad och låtit komma til denna
Domstols kännedom, af dylik beskaffenhet är äfven förhållandet
med de under Dybecks gods arresterade och hitförde, om hvilka
ej eller någon underrättelse inlupit, hvari deras egenteliga
förbrytelse kunnat bestå och dem de, icke en gång sielfva, an-
tingen icke velat eller icke kunnat uplysa, och vid gransk-
ningen af den förteckning som inkommit öfver de, från Landskro-
na Fästning hitsände, företer sig samma förhållande hälst ran-
sakningen icke, på något enda ställe ens ger anledning, än

mindre upplyser, at dessa personers syftemål legat åt de ställen, å hvilka de förbrytelser skjedt, som hafva samband med denna Undersökning.

Af dessa orsaker och då det ej är med den fortgång och ordning, som bör åtfölja detta, ändå nog vidlyftiga mål, öfverensstämmande, at inblanda andra, än behörige personer bland dem, som redan, til et stort antal, fylla fängelserne på detta Slott och medelst deras marche, egentligen höra til Vållofte Rådstufvu Rättens handläggning, hvilken aldrig skulle finna sin gräns, om ei Domstolen derföre sielf sätter et mål, finner jag mig befogad ödmjukast hemställa, om ej alla här ofvan uptagne arresterade Personer böra från denne Rätt förvisas och all åtgärd härstädes med dem uphöra; i hvilken händelse protocollet öfver dem, jemte det i denna fråga fällande Beslut torde varda utskrifvit och till Konungens Höga Befallningshafvande insändt.

Malmborg.

Hvad Actor andragit tog R.R. i öfvervägande, och som det under Ransakningen ei kunnat utredas att drengen Mårten Nilsson Hjort från Blentarp, Åbon Lars Mårtensson från Wanstad, drengarne Ola Olsson, Mårten Isacksson, Hans Börjasson, Pehr Knutsson och Anders Larsson från Röddinge, Jeppa Pedersson från Korre Mölla, Jöns Johansson och Nils Pehrsson från Welle¹ röd haft någon delaktighet i de våldsamma upträden som här å orten förefallit, och hvilka egentligen utgöra föremål för denna domstols handläggning, utan deremot vordet uplyst att de brottsligheter hvar före dessa personer äro häktade stå i samband med de sammaskockningar som varit bestämde till Rynge Ängar, hvarom lämnas domstol. Redan företagit undersökning.

Alltså finner R.R. sig obehörig att rörande dessa personer vidtaga vidare åtgärd hvilken för den skull till verderbörlig domstol hänskjutes.

Äfvensom och då Wemmenhögs Härads lofte Tings Rätt är sysselsatt med Ransakning öfver åtskillige uti Häradet förefallna uproriske händelser, R.R. af enahanda anledning, ej finner sig tillkommen att företaga någon undersökning rörande drengarne från Dybecks gård och gods Pehr Eriksson, Nils Andersson, Hans Hansson, Anders Andersson, Mårten Jönsson,

Jöns Andersson, Olof Andersson samt Lars Carlsson, aldenstund deras brottslighet består hufvudsaken icke upgifven, likväl efter hvad genom dessa personers hörande kunnat utrönas, ej är att hänföra till gemenskap med de händelser som Ransakningen vid denna Rätt egenteligen afser.

Och sluteligen beträffande drengen Sven Simonsson från Ellinge, Smeden Sven Hansson, drengarne Nils Pålsson, Pehr Åkesson och Eric Hansson från Remmarlöf samt Åboen Pehr Hansson från Söderhviddinge, angifvne, Sven Simonsson, att hafva slipat en hötjufva i upsåt att dermed vara färdig och gagnas vid ett tillämnat uplopp. Sven Hansson att hafva verkställt smide med liars räckning att nyttjas af drengar i lika lagstridigt ändamål. Nils Pålsson och Pehr Åkesson, att hafva bett Sven Hansson om Arbetet å liarne, i afsigt att dermed vara utrustade, för att åtfölja en förväntad Bondhop, Eric Hansson, att han låtit sig nyttja som budkafla till underrättande om Bondsamlingens ankomst till Remmarlöf, i anledning hvaraf de 2ne sistnämde låtit rätta liarne, och Pehr Hansson, att under det mäst trotsiga och elaka upförande vid de i Söderhviddinge varande hussarer upträtt dels under trug och lock upmanat andra dertill.

Så äga dessa emot dem angifne förhållanden ei heller någon gemenskap med ämnet för R.R. handläggning, hvadan R.R. finner skäligt att jemväl för hvad berörde personer beträffar, hänskuta målet till behörig domstol. Skolandes altså detta Beslut, och hvad undersöknings protocollet om de här ofvan fört uppräknade 10 personer innehåller, utskrifvas, och jemte 2ne från General Adjutanten Öfversten och Riddaren Högvälborne Herr Baron von Platen ärhållne protocolsutdrag öfver hollit förhör med åtskillige öfverlämnas till Konungens Befallningshafvande till vidare nådig åtgärd.

§ 3. På derom gord anhållan och emot aflämnade Borgens Skrifter, fann R.R. skäligt från häktet endtlediga

- N° 12 Åboen Pehr Andersson från Bara
- " 19 drengen Anders Andersson från di
- " 127 Hans Christophersson från Borup
- " 146 Timmer gesäll Gunnar Rosenqvist från Hyby
- " 155 Gossen Nils Larsson från Skammarp
- " 186 drengen Nils Jönsson från Örup.

1811 den 15 Julu

§ 1. S.d. Hade R.R. Herrar Ordförande och ledamöter sammanträtt.

§ 2. I Actor och vederbörandes närvaro, justerades protocollet för den 12 och 13 dennes samt lämnades utan anmärkning.

§ 3. Actor anmälte, att, med angifvelse att hafva budat till Slottshäcktet blifvit införd Husmannen Anders Nilsson hvadan för Rätten inställdes bemälde:

N° 270 Anders Nilsson: Husman i Troberga vid Klågerup, 40 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei varit anklagad och berättar efter ärhållen förmaning till sanning, att då han Fredagen den 14 Junu hade varit här i Staden och var på vägen hem, möttes han i Wärby af sin hustru som hade dit gått för att underrätta honom om Folksamlingen på Torup och råda honom, till undvikande att blifva tvungen med samma folksamling sig förena, att taga en omväg hem detta hustruns råd säger Anders Nilsson sig hafva efterkommit, men då han mot Aftonen hunnit till Klågerups Skog, anträffades han af samtliga Husmännen dess Grannar som underrättade honom att de af en ridande Karlsperson hvilken förmentes vara från Wissmarlöf, blifvit under hotelse tillsagda att afgå till Torup, och att han gorde bäst att följa med, hälst han annars kunde blifva samma karlsom var strax bakefter dem, våldsammeligen tvungen dertill. Anders Nilsson lät derföre sin hustru köra hem med hästar och vagn och förenade sig med Husmännen samt ärkänner att han jemte de öfrige, gort klädvafvaren Ågren en lika anmaning, hvilken oagtadt han dock blifvit hemma, men vill ei vidgå, att han emot Ågren för att förmå honom, använt någon hotelse hvilket blifvit upgifvit och till Anders Nilssons häcktande genom Nordberg föranledt, när Anders Nilsson med de öfrige ankommit till Yddinge, och karlen från Wissmarlöf då ej mera syntes, öfverenskommo de att återvända, och för att undgå att blifva ytterligare tvungen, gingo de till Klågerups Skog och uppehölllo sig der till Lördags Afton, då de till sina hemvist åter sig begofvo.

Upläst och ärkänt.

N° 271 Lars Gudmundsson: dreng på Arlöfs gård, 18 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott tillförne ei varit anklagad och förut omnämd i 7 § af prot. för d. 27 Junu efter ärhållen förmaning till sanning ärkänner Lars Gudmundsson, att ehuru husmannen Pehr Nilssons hustru lämnat honom tillsägelse att dölja sig undan i anseende till folksamlingarne har han likväl med sin husbondes tillstånd, jemte sin kamrat, äfven häcktade Hans Hansson, begifvit sig på väga mot Kyrkoby för att besöka den sednares därstädes boende Slägtingen, härunder anträffade de vid Nordanå en folksamling som tillsade dem att medfölja, utan att upgifva hvarthän, men de gingo likfullt först hem för att äta, och derefter, i stället för att återgå till folkhopen, som de lofvat, begofvo de sig mot Arlöfs husen vid Lomma vägen, hvarest Lars Gudmundssons Förälldrar äro boende, för att lämna underrättelse om folksamlingarne i orten, dock af Smed Gesällen Jöns Sandgren, hvilken, försedd med en käpp deruti var dolk, förmådde dem medfölja till Nordanå, Tullstorp, Sallerup och Kattarp, å hvilka ställen de likfullt endast varit inne hos Lars Andersson i Tullstorp och 2^{ne} Enskiftade gårdar i Sallerup, och Sandgren har dervid upbudat till samling, Efter denna färd vände de åter hem, och skall Sandgren, nära Arlöf till Hans Hansson försålt förutnämde Käpp med dolk.

Lars Gudmundsson, som föreställdes, det han var misstänkt att hafva med våld sökt förmå de öfrige tjenstedrengearne å Arlöf, att åtfölja till folksamlingen i Nordanå, säger sådant vara ogrundat, och att han endast underrättat dem, det åtskillige hade sammanskockat sig i Nordanå By.

Upläst och ärkänt.

N° 272 Hans Hansson: dreng på Arlöf 21 år gammal, har god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad, han som enligt 7 § af protocollet för den 27 Junu ville medgifva någon brottslighet gör en lika berättelse med näst förut afhörde Lars Gudmundsson, allenast med tillägg att Sandgren under vandringen till Nordanå, Tullstorp, Sallerup och Kattarp tillsagt alla dem de mötte att medfölja, hvilket likväl endast en dreng från Bulltofta som förmenas heta Pehr

och tjäna hos Hans Nilsson, efterkommit, äfvensom att Sandgren ville dertill förmå en Carabiner från Sunnanå.

Lika med Lars Gudmundsson förnekar Hans Hansson att hafva velat tvinga öfriga drengar på Arlöf att gå till Folksamlingen i Nordanå.

Upläst och ärkänt.

N° 273 Lars Pehrsson: Åbo i Tullboden under Brodda gods, 40 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut ei varit anklagad ehuru han af Militairen, på angifvelse att hafva budkaflat, blifvit häcktad och införd, nekar han riktigheten af denna angifvelse, och säger sig på intet sätt hafva deltagit i sammangaddningen.

Upläst och ärkänt.

Som Actor nu anmäler, att alla för delagtighet i uproret häcktade Personer blifvit hörde, så upskutes Ransakningen till dess Actor blifver med nödiga vittnen försedd.

1811 den 16 Julu

§ 1 S.d. Sedan Rådstufvu Rättens Herrar Ordförande och Ledamöter i dag på föremiddagen voro församlade inträdde Herr Lagmannen och Riddaren af Kongl. Nordstjerne Orden, välborne G. von Brinckman samt upviste Kongl. Majts under den 27 sistl. Junu Herr Lagmannen och Riddaren meddelte nådiga Förordnade, att i egenskap af Justitio Canseller, öfvervara undersökningarne, angående de i Skåne förefallne uproriske upträden.

§ 2. Ordföranden anmälte icke allenast att R.R. under den 20 sistl. Junu hos Höglof. Justitio Cansellen Embetet tillkännagifvit huru som R.R. i anledning af Kgl Bfhfds begäran, att företaga förevarande undersökning, väl ansett sig icke kunna ungå, att den samma påbörja, men att likväl hos Rådstufvu Rätten betänklighet upstått, huruvida denna dess befattning vore öfverensstämmande med föreskriften i 16 § af Regeringsformen den 6 Junu 1809, och hvarföre R.R. till ungående af den ansvariga påföljd, som i et eller annat afseende för R.R. möjligen skulle kunna upstå, anhållit om Just. Cancellers Embetets föreskrift, huru R.R. i denna ovanliga omständighet hade

att sig förhålla, utan äfven, att Höglofte Justitio Cancellers Embetet, i anledning här af, uti Skrifvelse av den 28 Junu gifvit tillkänna, det R.R. ägde, i fall någon Communication med välbemälte Embete skulle anses nödig, deruti vända sig till tillförordnade Justitio Cancellern.

Tillförordnade Herr Justitio Cancellern yttrade, att som de anklagade genom deras uproriske företag satt sig utom lag, Kungl föreskriften i Regeringsformens 16 §, att en hvar må blifva dömd af den domstol, hvarunder han rätteligen hör, vid närvarande tillfälle de anses öfverträdd, då R.R. åtgärd är inskränkt endast till Ransakning, och denna dess befattning med Kgl Majts Nådiga Bref den 22 November 1749 öfverensstämmer.

§ 3 Tillförordnade Herr Justitio Cancellern anförde till Protocollet, att han redan haft tillfälle genomläsa Ransaknings Protocolle, och funnit med hvad synnerlig verksamhet och nit Rådstufvu Rätten handhaft denne vidlyftiga undersökning, och att han ei kunde annat än å Justitio Cancellers Embetets vägnar, deröfver betyga Sin fullkomliga tillfredsställelse, derom Tillförordnade Herr Justitio Cancellern också hos Kongl Majst redan skall gort underdånig anmälan, hvarjeme och på Actor, Stadsfiscalen Malmborgs hemställan, huruvida han längre i följd af Konungens B.f.h.f.des. honom lämnade Förordnande borde, i egenskap af Actor detta mål utföra. Tillförordnade Herr Justitio Cancellern förklarade sig dessto hålldre Malmborg dervid bibehålla, som dess ådagalagde skicklighet honom till et sådant förtroende berättigade.

§ 4 I Tillförordnade Herr Justitio Cancellerns öfvervaro granskades Ransaknings Protocollet, och beslöts, sedan Actor förmält sig, oagadt alt bemödande, ei emot någon af nedannämde, kunnat vinna annan uplysning, än hvad Protocollet innehåller, att från häktet lösgifva:

Nº 2 Skatte hemmans åboen Petter Gadd

Vid öfverläggning om denna Persons lösgifvande, fann R.R. uppå derom af Tillförordnade Herr Justitio Cancellern gifven anledning nödigt anmärka, att under Ransakning största noggrannhet blifvit använd att kunna upptäcka, huruvida denna Person haft någon verksam del i oroligheterna, men att det oagadt

ingen annan uplysning vunnits, än hvad Ransakningen innehåller.

- N° 6. Åboen Nils Nilsson från Tjustorp
 " 7. do Hans Olsson derstädes
 " 9. Tjenste Gossen Anders Jacobsson do
 " 14. Husman Anders Olsson från Bara
 " 15. Drengen Måns Nilsson do
 " 16. Gossen Johan Olsson do
 " 17. Dito Pehr Hansson do
 " 22. Dito Jöns Olsson do
 " 25. Drengen Nils Tuasson från Skabersjö
 " 31. Åboen Hans Andersson från Ebbarp
 " 43. Drengen Sifvar Jöransson från Wästraby
 " 47. Dito Åke Christophersson do
 " 48. Åboen Pehr Olsson från Risarp
 " 51. Drengen Johannes Pehrsson från Ljunghuset
 " 55. Do Jöns Månssohn från Skammarp
 " 56. Gossen Pehr Andersson från Oxie
 " 61. Husman Nils Larsson från Nygårdshusen
 " 62. Dito Lars Hansson dito
 " 63. drengen Lars Nilsson dito
 " 64. Dito Hans Jappsson från Lyngby
 " 65. Dito Christen Pehrsson dito
 " 66. Dito Bengt Jeppsson dito
 " 67. Gossen Anders Trullsson från Kongsma
 " 68. Husm. Nils Jönsson fr Erickstorp
 " 69. Mäster kusken Jöns Pehrsson dito
 " 72 Husman Mårten Christophersson fr Grentinge
 " 73. Dito Lars Pehrsson från dito
 " 76. Husman Nils Jönsson från Genarp
 " 78. Inhyses man Sâne Hansson dito
 " 80. Husman Nils Andersson fr Slättehuset Genarp
 " 81. Dito Anders Nilsson från Risahuset
 " 82. Dito Nils Christensson i Damhuset
 " 83. Dito Nils Pehrsson i Toreberga
 " 84. Drengen Hans Jönsson do
 " 85. Gossen Hans Pehrsson do
 " 86. Husman Nils Pehrsson do
 " 87. Gossen Måns Jönsson do
 " 89. Husman Pål Jönsson do

- N° 90. Åboen Pehr Pehrsson från Wärby
 " 91. Husman Mårten Åkesson do
 " 92. Åboen Jöns Jönsson do
 " 94. Husman Mårten Andersson do
 " 95. Husman Ola Nilsson do
 " 97. Drengen Anders Pehrsson fr Winningetorp
 " 107. Drengen Ola Nilsson från Winninge
 " 108. Dito Anders Nilssin dito
 " 111. Åboen Lars Nilsson från Tegarp
 " 112. Husman Jöns Nilsson dito
 " 113. Dito Anders Pehrsson dito
 " 114. drengen Jacob Nilsson dito
 " 115. Dito Rasmus Olsson dito
 " 116. Åboen Jöns Hansson från Yddinge
 " 117. Fiskaren Sven Hansson Sjöholm dito
 " 119. Åboen Nils Svensson från Wissmarlöf
 " 121. drengen Anders Johansson från Hyby
 " 123 Åboen Anders Jönsson i Wissmarlöf
 " 124. Dito Hans Truedsson dito
 " 125. Dito Pehr Olsson dito
 " 126. Ola Jönsson från Borup
 " 128. Åboen Anders Jönsson från Wissmarlöf
 " 129. Husman Ola Andersson dito
 " 130. drengen Pehr Jespersson dito
 " 131. Dito Nils Pehrsson do
 " 134. Smeden Peter Ringström från Björnstorp
 " 135. drengen Nils Pehrsson från Ettarp
 " 136. Husman Pehr Jönsson från Hyllinge
 " 137. Åboen Hans Jönsson från Ekesvång
 " 141. Åboen Pehr Andersson från Hyby
 " 142. drengen Anders Pehrsson från do
 " 143. dito Pehr Larsson från do
 " 144. Gossen Nils Nilsson dito
 " 145. drengen Jöns Hansson dito
 147 " 146. Husman Hans Jönsson dito
 " 148. Dito Anders Andersson dito
 " 150. Dito Lars Pehrsson dito
 " 151. Dito Pehr Jönsson från Hegnadshusen
 " 152. Husman Anders Bertilsson från Hegnadshusen.

- N° 153. Åboen Nils Nilsson fr Skammarp
 " 168. Rusthållaren Anders Jönsson fr Hessleberga
 " 171. Husman Johan Pehrsson dito
 " 172. Åke Hansson dito
 " 173. drengen Anders Larsson dito
 " 174. Dito Jöns Bengtsson från Claestorp
 " 175. Husman Carl Andersson från Bökesåkra
 " 176. Dito Ola Hansson dito
 " 178 drengen Jöns Truedsson från Bökesåkra
 " 181. Åboen Jacob Andersson från Måsheddinge
 " 182. drengen Anders Sörensson dito
 " 183. Dito Jöns Nilsson i Grönland utbrutit från Örup
 " 184. Skomakar Mårten Lundström dito
 " 185. drengen Hans Johansson dito
 " 187. Husm. Nils Andersson från Alberta
 " 188. drengen Lars Månsson från Mellanheddinge
 " 190. Dito Pehr Nilsson från Hemmestorp
 " 191. Husm. Anders Jönsson Dito
 " 192. drengen Anders Månsson Lilla Mölleberga
 " 202. Smeden Åke Olsson från Nefvitshög
 " 203. Läro Gossen Nils Olsson dito
 " 206 drengen Mårten Mårtensson dito
 " 207. Husm Ola Nilsson dito
 " 208 drengen Nils Johansson dito
 " 209. dito Åke Pehrsson dito
 " 211. Rusthållare Jeppa Nilsson dito
 " 215. drengen Nils Nilsson från Cronoslätt
 " 216. Husman Jöns Larsson från Brågarp
 " 231. Dito Ola Jönsson Brodd från Hessleberga
 " 232. Husman Jöns Hansson Brodd från Hessleberga
 " 170. Anders Bengtsson från Hessleberga
 " 57. Pehr Nilsson från Bönnarp
 " 58. Jöns Olsson i Törringe
 " 59. Jöns Åstardsson i Dito
 " 205. drengen Nils Nilsson från Nefvitshög
 " 212. Afskedad Soldat Johanes Hemfeldt

den 17 Julu

§ 1. S.d. då R.R.ns Herrar Ordförande och Ledamöter voro församlade, tillstades kom Tillförordnade Justitie Cancelleren Herr Lagmannen och Riddaren af Kongl. Nordstjerne Orden von Brinkman.

§ 2. I anledning af de för N° 132 Sadelmakaren Engström från Wissmarlöf besvärande berättelser af de i målet hörde Personer, Confronterades han med:

1. N° 92 Åboen Jöns Jönsson från Wärby som förklarar att Engström är den samma Person, hvilken han hört och sedt Commendera Folkhopen på det sätt, att han, jemte flera, tillsagt, det en och hvar skulle hafva sina hötjufvot tillreds, samt tillägger, att han, med eftersyn härom, visat sig särdeles beställsam.

Denna Jöns Jönssons upgift bestrides till riktigheten af Engström.

2. N° 114 drengen Jacob Nilsson från Tegarp:

Denne vidblifver sin berättelse, men Engström vill ei ärkänna annat, än att han sagt det de skulle få Bränvin om de ville vara stilla och skickelige, att han, för att tilldela dem Bränvin upstält Hyby Socken och att han, om hussarerna ei sagt till Hyby Socken annat än att de skulle agta sig för dem.

3. N° 121. drengen Anders Johansson från Hyby:

dess berättelse att Engström Commenderat Hyby Socken, kan han ei närmare förklara, än att han säger sig hafva hört Engström stojande tilltala dem,

På annat sätt, än att han sammankallat dem för att få Brännvin, vill Engström ei medgifva detta.

Och på fråga å båda, huru vida Folket voro försedda med hötjufvor, innan de ännu låto undfägna sig med Bränvin svarar Engström att han vill minnas, det de som hade hötjufvor voro med dem bevärade, förr än de ärhöllo Bränvin, men Anders Johansson säger sig härom icke äga någon kännedom, emedan han höll sig bakom hela Folkhopen.

4. N° 125 Åboen Pehr Olsson från Vissmarlöf: han förbilfver vid sin Berättelse och uplyser, att Sadelmakaren Engström strax vid Folkhopens ankomst till Torup gifvit befallning om den sammas upställande Socken vis, och derefter utdelat Bränvin, men säger derjemte, på stäld fråga, att höthufvorne icke ankommit förr på eftermiddagen, derpå Folkhopen afgått till Klågerup, och att vid detta tillfälle Engström efter hvad han vet icke anfört dem.

Någon annan bekännelse än den Engström förut afgifvit, kan han ei förmåss aflämna.

5. N° 231 Ola Jönsson Brodd och

6. N° 232 Jöns Hansson Brodd: hafva båda deruti instämt, att Sadelmakaren Engström, vid Torup, då Jöns Hansson sökt undankomma, fattat honom i kragen, med tillsägelse. Går du någon städes hän din gamla Skälm så skall jag piska dig, och upgifver såsom vittne härom drengen Jöns hos Nils Andersson från Bökeåckra.

Detta oagtat säger Engström ei kunna påminna sig en sådan händelse.

§ 3 Emot N° 88 Hans Andersson från Torreberga hördes:

1. N° 202 Åke Olsson Smed i Nefvitshög, hvilken ändrar i så måtto sin Berättelse som han ei skall sjelv talt med Hans Andersson utan endast af Lars Andersson och Mårten Mårtensson i Byen blifvit underrättad, det Hans skall lämnat i Byen en sådan tillsägelse, som Åke Olsson upgifvit.

Hans Andersson ärkänner detta, men säger sig hafva sielf ärhållit en lika tillsägelse.

2. N° 206 Mårten Mårtensson från Nefvitshög, säger nu att han, på sätt Åke Olsson upgifvit, af Hans Andersson blifvit budad, och hvilket denne sednare ärkänner, men att han varit någon anförare vill han icke medgifva.

§ 4 Emot N° 204 Lars Andersson från Nefvitshög hördes.

N° 84 Hans Jönsson från Torreberga, han förklarar nu, att den emot Lars Andersson angifne befattning endast bestått deruti, att han, ståendes bredvid et på Gården utställt kärl med Bränvin, ropat på Nefvitshögs Socken att framkomma, och blifva förplägade, men äfven detta nekar Lars Andersson.

§ 5. Emot Nº 246 Lars Olsson i Tjustorp hördes Nº 7 Hans Olsson och Nº 9 Anders Jacobsson, hvilka hvar för sig vidhåller sina Berättelser, deraf Lars ei vill erkänna annat, än hvad dess utsago under Nº 246 innefattar.

§ 6. Med Nº 214 Måns Svensson från Stanstorp Confronterades Nº 84 Hans Jönsson från Torreberga, denne sednare ändrar sin uppgift så lunda, att ehuru Måns af någon skall blifvit tillsagd att räkna Socknen, har han ei sett honom göra det, och Måns förklarar, i anledning af hvad emot honom blifvit angifvit, att en okänd karl skall lämnat honom, som ej var längre eller annorstädes på Torups gård än i Förstugan, et kärl, eller så kallad Bytta med Bränvin, hvilket han ställt ut på gården, att han ei räknat Brågarps och Nefvitshögs Socknar, utan endast frågat efter hvarest det voro, och att han väl sagt, att de skulle blifva inne på gården, men det ingalunda i afsigt att försvara sig och Hans Jönsson kan ej heller bestämt säga att Måns Svensson haft sådant yttrande.

§ 7. Nº 169 drengen Jöns Olsson från Hessleberga erkänner å föreställning, att han haft hötjufva med sig hemifrån, men kvarlämnat den i Wissmarlöf, och i öfrigt förbliver han vid sin berättelse.

§ 8. Nº 170 Anders Bengtsson tillfrågad vill ei medgifva, att han varit försedd med hötjufva och näst föregående Jöns Olsson besannar denna uppgift.

§ 9. Nº 57 Pehr Nilsson, Nº 58 Jöns Olsson och Nº 59 Jöns Åstardsson, erkänner väl, att de af Herr Kyrkoherden Sjö-dahl blifvit förmanade att hålla sig stilla och blifva hemma, men förklarar, att det varit dem så mycket mindre möjligt att efterlefva denna förmaning, som de af Folkhopen tvungos medfölja.

§ 10. Emot Nº 229 Nils Hellman hördes

1. Nº 65 Christen Pehrsson från Lyngby, hvilken förblifver vid sin Berättelse, att Nils Hellman Commenderat Folkhopen och sagt att när krigs Folket kommer skolen I gå på.

2. N° 68 Nils Jönsson från Erickstorp denne yttrar nu, att han, vid sin Berättelses afgifvande i så måtto fel sagt sig, som det ei var i Bara, vid Herr Prosten Borups uttagande, utan å Klågerup, då Folkhopen tvang Herr Kyrkoherden Ericksson att sig med den samma förena, som Hellman var anförare, hvartill han förklarar sig böra sluta deraf, att Hellman hafvit mycket att tala med Herr Kyrkoherden, och dervid varit högljudd.

3. N° 97 Anders Pehrsson från Winningetorp han förblifver vid sin berättelse, och tillägger att Hellman till Folkhopen å Klågerup jemväl yttrat: Låt Pastoren säga hvad han vill, han måste ändå följa med.

4. N° 130 Pehr Jespersson dennes yttrande att Hellman utmärkt sig såsom anförare derigenom att han bland Folkhopen varit den värksamaste, Förklarar Hellman sålunda att Pehr Jespersson till äfventyrs tagit sig anledning att angifva honom såsom verksam, derföre att han hört honom fråga Herr Kyrkoherden Ericksson efter orsaken till 2ne drengars arresterande från Hyby Socken, men Pehr Jespersson säger, att Hellman, genom sin beständiga eftersyn bland Folkhopen visat beställsamhet.

utom 5. N° 171 Johan Pehrssons upgift, att han sagt det de skulle gå från Torup till Klågerup, och hvilket han upgifver sig hafva föreslagit, på det Folkhopen skulle få underrättelse, huru det med Herr Kyrkoherdens beskickning hit till Staden aflupit, förnekar Hellman riktigheten af alla emot honom gorde Angifvelser.

1811 den 19 Julu

§ 1. S.d. hade Rådstufvu Rättens Herrar Ordförande och Ledamöter sammanträtt.

§ 2. I tillförordnade Herr Justitie Cancellerns närvaro och sedan de anklagade blifvit för Rätta ställde, anhöll Actor,

att såsom vittnen få afhörde: Herr Prosten och Kyrkoherden Olof Borup, Commministern And Rafsten, och Klockaren Olof Olsson från Bara, Skolmästaren Carl Östberg från Wärby, klockaren Carl Grönvall från Hyby, vice Pastor Sven Nilsson och Klockaren Gunnar Malmberg från Nefvitshög, Kronor Länsman Jöhl Holmberg från Hjärup, Husman Lars Olsson från Wärby, Smeden Nils Möller från Salterup, Herr Kyrkoherden Anders Ericksson från Klågerup, Inspectoren Olof Blomberg, Gårdsskrifvaren Ola Svensson Årstedt, Ladufogden Sven Andersson, Trädgårdsmästaren Anders Lundgren och Timmermans Gesällen Harald Fastberg från Skabersiö samt drengen Hans Larsson från Törringe, och då något jäf emot dessa hvarken anfördes eller utletas kunde, före kallades de, aflade Ed, förmanades, serskilt hördes och derunder berättade.

1. Herr Prosten och Kyrkoherden O Borup angående Handels Betjenten Halck: att han alldeles intet känner denna Person, och kan om honom ei säga annat än att han under Sockne Stämman sett en okänd karl, som Herr Prosten sedermera hört berättas hafva varit bemälte Halck.

Tillfrågad om anledningen till de förelupne oroligheterna, säger Herr Prosten sig böra tillskrifva sådant drengarnes missnöje med utskrifningen. I öfrigt skola drengarne i Herr Prostens Församlingar hela sistlidne vinter fört et oordentligt lefvorne och visat olydnad emot Förmän, och jemväl Lördags Afton, före Sockne Stämman, hållit sammankomst samt derunder supit och stojat.

Om dessa oordentligheter har Herr Prosten och Kyrkoherden väl icke gort anmälan hos Krono Betjeningen, men tror att sådant icke kunnat, derförutan, undfalla deras vetskap.

Bland samtelige för delagtighet i uproret häcktade och nu för Rätta varande Personer, utvisar Herr Prosten drengarne Mårten Bengtsson och Lars Larsson från Bara såsom de der vid Socknestämman i samma By, angående Förstärkningsmanskapets bland den sorlande Folkhopen, i synnerhet, men väsentligast Mårten Bengtsson, utmärkt sig, detta förklarar Herr Prosten sålunda, att dessa, jemte de öfrige drengarne, hindrade Åboarne att under-

skrifva tecknings Längden, under yttrande, att de beklagade den hvilken vågade lämna sin underskrift, och att de gemensamt vägrade att underkasta sig den af Konungen befalte utskrifning och detltagandet i Lottning, samt detta alt oagtadt de Alfvarsammaste föreställningar om den vådeliga påföljd deras förfarande skulle medföra.

För öfrigt säger sig Herr Prosten sig icke med den säkerhet kunna igenkänna någon af de brottslige, att Herr Prosten kan, på Sin aflagde Ed, tillåta sig någon upgift om dem, men upgifver vidare, att sedan Herr Prosten, Fredagen den 14 Junu, blifvit tvungen medfölja Folksamlingen, har han efter de samtal som under vägen förefallit, funnit, att drengarne ansågo Författningen om utskrifningen icke vara gifven af Konungen, utan som en tillställning af Adelsmännen hvarföre den skulle verkställas af Prästerskapet, som höllo med dem.

På frågor uplyser Herr Prosten att han ei hört talas om något sammanträde å Rynge Ängar, att det endast varit drengar från Frälse gods som begått olagligheterne i Kyrkan och att de anklagade af dess Församling äga god Christendoms kunskap. upläst och ärkändt.

2. Comministern Rafsten från Bara: att då Herr Prosten Borup vid Sockenstämman föreställde drengarne vådligheten af deras olydnad, och att de derigenom blottställde sina lif, skall Mårten Bengtsson, som stod närmast Prosten, trotsande svarat: att sådant vore lika godt, endast det ginge fort: de skulle ändå förr eller sednare dö. Och skall Mårten Bengtsson, då han begaf sig ur Kyrkan, äfven genom sin gång utmärkt en särdeles spottskhet.

Emot de öfrige tilltalade och närvarande Personer, kan vittnet icke upgifva någon brottslighet, äfven som Comminister Rafsten om andre omständigheter, som med oroligheterne hafva gemenskap, säger sig ingen uplysning kunna lämna, utom hvad angår samlingen Lördagen före Socknestämman, derom vittnet gör lika berättelse som Herr Prosten Borup med tillägg, att dervid, såsom både ovanligt, och som vittnet yttrar märkvärdigt, sig äfven infunnit drengar från Hyby, Wärby och flera andra Byar, hvilka

efter hvad vittnet hört berättas, ingått öfverenskommelse att bestrida den följande dagen vid Sockne Stämman förekommande fråga om utskrifningen.

upläst och ärkänt.

3. Klockaren Olof Olsson från Bara: att han sielf icke sett Handels Betjenten Halck vid Sockne Stämman men sedermera hört omtalas, det en Person med detta namn skall varit i Kyrkan och tillstyrkt Folket att stå på sig. -

vittnet kan ei upgifva af hvem det hört denna berättelse, utan säger, att sådant varit et allment rykte.

Vid Sockne stämman skall vittnet varit, på sitt behöriga ställe, nära Herr Prosten Borup och då hört drengen Mårten Bengtsson, som trängt sig nära Herr Prosten, föra ordet för drengarne, och, stojande flera gånger uprepa sitt nekande till utskrifningen, med yttrande att antingen skulle alla eller ingen utgå som förstärkningsmanskap, hvaruti de öfrige drengarne med et oredligt sorl instämde. - På föreställning af Herr Prosten Borup, att de äfventyrade sina hufvuden genom et slikt förhållande, skall Mårten Bengtsson svarat: det vore lika godt, de sluppo då att komma i krig.

Vidare säger Olof Olsson att då han Lördags afton från Länsmannen ärhållit kungörelserne som om Söndagen skulle upläsas, har han dermed begifvit sig mot Prästgården, men som han hade sig bekant, att drengarne hela dagen varit samlade hos Åboen Pehr Johansson och derunder supit samt stojat, så har han, af sådan anledning, tillsagt drengen Lars Larsson, hvilken han på gatan träffade, att han hade med sig en kungörelse, som utsatte et vite af 10 RD Bn för hvar och en hvilken vid Sockne Stämman gorde något buller eller motstånd, - och derpå skall Lars Larsson svarat att de ändå icke ingingo på någon lottning, eller dertill lämna-de sin underskrift, utan skulle någon utgå, ville alla göra det.

Någon vidare uplysning har vittnet ei att upgifva.
upläst och ärkänt.

Drengen Lars Larsson vill endast ärkänna att han vid det af vittnet omtalade tillfälle haft det yttrande, att om någon skulle utgå, ville de alla göra det.

4. Skolemästaren Carl Magnus Östberg från Wärby: att Handels Betjenten Halck under Gudstjensten i Bara Kyrka inkommit och blifvit stående på gången till Gudstjenstens slut, och då drengarne derpå kommit ned springande från läktaren, skall Halck frågat vittnet hvad sådant betydde? och derpå fått det svar: att Sockne Stämman skulle hållas om lottningen då Halck yttreligare frågat, om den då skulle verkställas? skall vittnet sagt sig tro, att lottningen följande dagen skulle för sig gå. -

Under Sockne Stämman skall Halck varit stående nära Kyrkodörren på så kallad Fattig Stocken, utan att, efter hvad vittnet kunnat förmärka, hafva samtalat med någon.

Då Herr Baron Stjernblad och Herr Prosten Borup voro utgångne från Kyrkan, samt Halck sett drengarne springa efter dem, skall vittnet hört honom yttra: hvad vilja de nu? dermed kunna de ingen ting uträtta sedan de sagt sin mening.

Vittnet tillfrågades huru vida det förut hört omtalas anledningen till de sedermera utbrutne oroligheter, eller om, genom främmande Personer, någon sådan dertill kunde vara gifven? och svarar härpå sig ingen ting annat känna, än att vittnet hört drengarne vara missnöjda med lottningen, hvilken de ei ville sig underkasta, och derom haft flera sammankomster, hvarvid de skola utsatt vite för dem af drengarne som inte infann sig vid Sockne Stämman för att bestrida lottningen, samt att deras föresatts varit, att antingen utgå mangrant eller alldeles icke.

Om de öfrige tilltalade och nu närvarande Personer säger vittnet sig ingenting känna.

Upläst och ärkänt.

5. Husmannen Lars Olsson i Wärby: att han väl sett Handels Betjenten Halck inkomma i Kyrkan under Gudstjensten, men derefter eller vid Sockne Stämman skall vittnet ei blifvit honom varse, förr än alt Folket utgingo från Kyrkan, - I öfrigt kan vittnet ei lämna någon uplysning.

upläst och ärkänt.

6. Smeden Möller från Sallerup: att Söndagen den 9 Junu, skall Handels Betjenten Halck kommit till Byen, och då gått in till

vittnet, för att få Tobaks Eld, hvarvid han omtalat, det han bevistat Sockne Stämman i Bara, som varit mycket bullersam och att Bönderne hållit på att knuffa Prästen, - derjemte skall Halck under vidare samtal om händelsen yttrat: det skrifningen borde föregå lottningen.

Handels Betjenten Halck fordrad att upgifva hvad skrifning han ment vid detta samtal, säger sig icke kunna påminna sig, att han haft et sådant yttrande, men väl att han kan hafva utlåtit sig, det utskrifvningen skedde af den orsak, att Herremännen ei kunde skaffa Roteringskarlar - Af hvem Halck fått anledning till et sådant yttrande, vill han ei upgifva, utan säger sig hafva hört det af flera omtalas.

Oagtadt föreställning att i från sig leda misstanken att vara uphofsman till förutnämde brotsliga eller åtminstone obetänksamma samt förledande yttrande, kan Handels Betjenten Halck icke förmåss till någon närmare upgift, - och tillfrågad: hurvida han, rörande utskrifningen Ärendet eller de händelser, som med de förefallne upträden äga gemenskap, haft samtal med några främmande Resande eller utländsk Person? svara: Nej! så mycket mindre, som han icke är mäktig något främmande Språk.

Vittnesmålet och Halcks berättelse uplästes samt erkändes.

Angående Handels Betjenten Halck är jemväl till domstolen inlämnat ett af Herr Kongl Hofpredikanten, Prosten och Kyrkoherden härstädes C Schönbeck utgifvit så lydande Bevis:

1811 den 19 Julu.

Uppå begäran af Herr Handelsman J.H. Halck, har jag, med vederbörligt tillstånd, i dag besökt dess å Citadellet härstädes häcktade Son, Handelsbetjenten Thom. Halck, at om dess sinnes författning kunna afgifva mitt embets betyg.

Jag fann, vid mitt inträde i fängelserummet, Halck lugn, mera gladlynt, än nedslagen. Utan någon af mig gifven anledning, yttrade Halck, att han inför Domstolen upricktigt ärkänt sitt brott.

På min ärindran, at hans närvarande belägenhet vore et medel i den Alsmäcktoges hand, at bereda honom

til en fullkomlig förbättring, syntes Halck, enligt sin kända okunnighet, icke förstå, at han i någon annan måtto inför Gud vore felacktig, än hvad han obetänksamt kunnat företaga, i afseende på det brott, hvarföre han nu vore häktad.

Min flereåriga öfvertygelse, blef under vårt samtal än mera stadgad, at Halcks urskilningsgåfva är ganska slapp, hans begrep i andeliga äfven som verldsliga saker vacklande, oredige och högst ofullkomlige. Utan upfostran, knappt förmögen att kunna skrifva sitt modersmål, än mindre at hopsätta et sammanhängande bref, har halck tillbragt all sin tid i sin Faders Hus, syselsatt med en obetydelig minut handel.

Inom denna trånga krets har hela hans odling varit inskränkt, hvarföre också Halck, såvida underlägsen i lefnadssätt af sine jämnåriga blifvit med åtlöje och förackt ansedd.

Detta med allmänhetens kännedom fullkomligen öfverensstämmande intyg har jag ansett mig pliktig at på begäran meddela.

Malmö d 16 Julu 1811.

Chr. Schönbeck

Kyrkoherde

7. Herr Kyrkoherden And: Ericksson från Hyby: inlämnade sitt skrifteligen författade vittnesmål så lydande:

Vittnesmål av Kyrkoherden
Ander Ericksson Hyby

På kallelse af Konungens Höga Befallnings hafvande, att aflägga vittnesmål uti den vid Malmö Vållofte Rådstug Rätt änhängige sak rörande allmogens upproriske företag får under-tecknad med edelig förbindelse afgifva följande.

Redan den 19 sistlidne Maj, då deputerade skulle väljas vid allmän Sockne Stämma för att infinna sig vid Cantzeliet till viktiga ärenders afgörande i afssende på förstärkningsmanskapets uppsättande, yppades missnöje bland drängarna genom

genom hotelser för de husbönder, som underskrifvit protocollet, hvilket jag nu, sedan allt blifvit stillat fått veta. Detta missnöje förenat med hotelser tilltog allt mera och visade sig mere uppenbart då för^{teck}stärkningarna skulle upprättas på manbare personer mellan fyllda 20 och 45 år. Den 9 Junu skred detta till ännu högre grad, så att undertecknad kom i fullkomlig ärfarenhet der af, vid då varande Socknestämman som hölls i afsigt att uppläsa, godkänna och underskrifva ofvannämde förteckningar samt att utröna församlingens tankar om den ville lotta eller lega. Hvad som vid denna Socknestämman tilldrog sig har undertecknad i ett särskilt Memorial hos Konungens höga Befallningshafvande till känna gifvit. I anledning af detta Memorial blefvo 2^{ne} Drängar arresterade, som vid Socknestämman förde ordet för de andra.

Den 14 Junu klockan mellan 6 och 7 f.m. kom Inspector Wiberg i min kammare och berättade att en hop allmoge anlände till Klågerups gård.

Jag klädde mig genast och gick den till mötes vid östra porten, med tillfrågan hvad deras ärende var?

Med mycken häftighet fordrade denna samling att jag skulle följa dem till Malmö för att uttaga de 2^{ne} drängar som blifvit arresterade. Jag sökte föreställa dem faran af detta företag, men i deras hetta och förvillelse kunde inga föreställningar äga rum. Sedan många frågor blifvit gjorda och svar gifvna fordrades åter att jag skulle följa, jag nekade alfvaligen att efterkomma denna deras begäran, men genom eder och hotelser, och sluteligen genom knuffande i ryggen och fasttagande i armerna under skrik och stojande blef jag förd ner till stora porten. Der stannade hopen, då jag under de ömmaste föreställningar säkte föra denna förvillade hop till rätta. Under det jag talade kom en af mina åhörare fram och begärte att jag skulle så blifva hemma och att jag i stället kunde skriva med dem till Malmö. Han öfverröstades af hopen och marchen företogs till Bara. Allmänna taleämnet hos dem, som under vägen flockvis omgafvo mig, var att adelsmän och präster skulle blifva våldförde, endast de förut fått de 2^{ne} arresterade. De förre derföre att de så länge varit rådande öfver sina bönder och att de voro orsaken till denna utskrifning, som föregades och åstadkom så många ledsamheter, och de senare eller Prästerne emedan de höllo med Adelsmännen och voro således icke bättre att anse. Någon bland hopen berättade

de möjligheten af detta företag genom ett nyligen verkställt exempel i det han sade: Wi voro i går hos Prästen i Lemmeströ och han fick så mycket han behöfver för sin tid.

Wid Bara by stannade hela hopen, sedan någon bland dem höjt ropade halt! Några sprungo in i byen och prästgården för att taga Prosten Borup med sig. Efter någon tids väntan utan för byn gick jag in och vid min ankomst i Prästgården mötte jag prosten tillika med dess Comminister omgifvne af en stor hop Prosten yttrade då sin oro och billiga ledsnad öfver dessa händelser.

På vägen mellan Bara och Torup mötte vi 2^{ne} ridande sedda på afstånd ropades bland hopen: der äro två Hussarer, förklädda hussarer, med häftighet lupo de unga drängarna dem till mötes och fattade tyglarna samt omringade dem. Wid vår ankomst till denna förutlupne hop, bad Prosten Borup att de måtte låta dem fara i fred, efter mycket stoj och skrik släpptes sluteligen tyglarna, de tvenne ridande kunde ej för trängsel skull komma fram på vägen, hvarföre de satt öfver gropen och redo med största skyndsamhet öfver sädeså kern, några sprungo efter, utan att upphinna dem. Men enligt berättelse blefvo de fasttagne af en hop allmoge, som kom efter, då en af dem likväl slapp undan, den andra blef tvungen stiga af hästen och leda den, under det han följde hopen till Torup. Sedan vi kommit fram till Torup hade de fläste ändrat sitt beslut att gå till Malmö, i det stället afgjordes att några skulle skickas dit förr att utfordra de tvenne drängarna.

Undertecknad blef ålagd att tillika med 2^{ne} bönder resa i detta ärende, men på det att ärendet, enligt deras tanke, så mycket säkrare skulle efter deras önskan blefva afgjort, ålades jag att skrifteligen uppsätta deras begäran till Konungens Höga Befallningshafvande, och på befallning måste både Prosten Borup och jag underskrifva den, ehuru jag sökte undvika detta i det jag föreställte dem faran af både underskrifva och den ålagda resan; men de försäkrade att ansvaret och faran skulle de taga på sig.

Sedan således denna beskickning var färdig, befall-
tes Inspektor Florman att skaffa hästar till den samma, hvarpå
han svarade: jag har inga hästar att lämna: jag är en tjenare
och äger således icke rätt att utlämna min husbondes hästar,
utan skaffa er hästar i Byen. Med eder och svordommar bekräftades
att de skulle hafva hästar och utan vidare omväg selades 2ne
arbetshästar och en vagn förespändes.

Då allt således var färdigt, gick jag ut och satte
mig på vagnen, den ena bonden satte sig i vagnen bredvid mig,
och den andre ropades; men genast hördes några röster, som fordra-
de: Gadden skall följa med: då han strax steg upp i vagnen.

I det samma vi körde från stället säger jag till den
församlade menigheten: Nu reser jag i ett ärende, som säkerligen
gör att jag blir satt i arrest! Ett allmänt rop hördes då bland
hoppen: Om pastorn blir satt i arrest, så skola vi komma och taga
honom ut.

Malmö den 19 Julu 1811

And. Eriksson

Kyrkoherde i Hyby

Fortsättning på § 7.

hvarjemte herr Kyrkoherden, på åställde frågor, säger sig hafva
hört: att åtskillige drängar från Hyby Socken, warit samlade i
Bara aftonen före Socken stämman därstädes eller den 9 Junu; och
att herr Kyrkoherden, såsom de mäst bullersamma vid Sockne Stäm-
man i Hyby, icke kunde erhindra sig andra än de för denna orsak
häcktade och under serskild Ransakning ställde 2ne drengar.

Örörande drengen Mårten Bengtsson från Bara, säger
herr Kyrkoherden, att på dess, i skrifteliga vittnes målet om-
nämde fråga åt den till Klågerup ankomne Folkhoppen, hwad deras
ärende war? det warit denne som lämnat det swar herr Kyrkoherden
tillika upgifvit. Mårten Bengtsson skall derjemte, efter herr
Kyrkoherdens yttrande, gått honom inpå lifvèt, och med mycken
häftighet samt öfwerdådiga åthäfvor, hwarwid någon af de närstå-
ende tagit honom i armen och sagtat dess ifwer, - gort många
frågor, om orsaken till drengarnas arresterande, hvilket han sagt

wara oriktigt. Jemväl uplyser herr Kyrkoherden, att Åboen Göran Nilsson från Wininge med pockande ton tillsagt Inspektoren å Torup, att skaffa hästar åt herr Kyrkoherden, som skulle till staden inskickas. Men huru hästarne sedermera ärhållits, wet ei herr Kyrkoherden, likasom han icke för öfrigt emot de anklagade kan någon uplysning lämna.

Herr Prosten Borup, som är tillstädes, intalar härvid, att han af herr Kyrkoherden Erikssins berättelse blifvit erhindrad och kan på sin Ed taga, att af herr Kyrkoherden om nämde Åboen Göran Nilsson från Wininge, icke allenast med mycket pock å Torup fordrat hästar och vagn till herr Kyrkoherdens hit forslande, utan ock, så väl å berörde ställe som under vägen dit, warit beställsam och stojande. Hvad emot Göran Nilsson sålunda förekommit, will han på det sätt förklara, att han, som jemte herr Kyrkoherden Ericksson, i början var af Folkhopen utsedd, att hit till Staden afresa, utaf den anledning begärt få låna hästar och vagn, att han dymedelst kunde bereda tillfälle för Herr Kyrkoherden och sig, att från Folkhopen undankomma, men herr Kyrkoherden Ericksson kan ei uplysa, huruvida Göran Nilsson haft en sådan afsigt.

Upläst och ärkänt.

8. Klockaren Carl Grönvall i Hyby: kan, oagtadt åställde frågor alldeles ingen uplysning i detta mål meddela.

9. Vice Pastoren Sven Nilsson från Brågårp: att älldermannen Tufve Pehrsson från Stanstorp som warit tillstädes vid et i Stanstorp med de lottskyldige hållit enskildt sammanträde, dervid yttrat, att den föreslagne utlottningen icke wore det rätta, utan om riket behöfde försvar borde, sedan hela krigsmagten war i verksamhet samt befans otillräckelig, enhwar till krigstjenst duglig Person, utgå, hwarefter i samma yttrande flera af de församlade instämt.

Angående drengen Måns Svensson från Stanstorp, säger Herr vice Pastorn, att han om honom icke kan upgifva någon brottslighet, utan, under en tid af nära 3ne år, som herr vice Pastorn warit lärare i Församlingen, fått tillfälle att känna

honom såsom en ganska stilla och beskedlig, men mycket rädd och enfalldig yngling, och om han, efter hwad herr vice Pastorn för-
måler sig hafva hört wara för domstolen angifvit, skulle wid
Folksamlingen åtagit sig något anförande, säger herr vice Pastorn
sig så mycket hällre äga öfvertygelse om, att sådant warit en
följd af andras förledande, efter som Måns alltid ansets för bästa
drenge i Socknen och inom den samma haft allmänt förtroende.

Såsom et Bevis på Måns Svenssons oskuld yttrar herr
vice Pastorn sig ei böra ungå anmäla, att just wid det tillfälle
då Måns skulle arresteras, har han, på herr vice Pastorns till-
frågan om dess brottslighet, bekänt, att den endast bestod deru-
ti, att han å Torup begärt bränvin, som han likväl ville betala,
men i denna föresatts, blifvit af en okänd person på et så efter-
tryckeligt sätt hindrad, att den okände satt honom hötjufva för
bröstat, och skall herr vice Pastoren, med den nära kännedom
han om Måns Svensson äger, af dennes utseende och förhållande
under bekännelsen, hafva fullkomlig anledning att sätta tro till
den samma.

Om Lars Andersson, eller så kallade Slumma Pågens
delagtighet i oroligheterne svarar, på gord fråga, Herr vice
Pastoren sig icke äga någon kunskap, men uplyser, att Lars Anders-
son i sitt lefvorne skall wara mindre ordentlig, och känd för
liderlighet samt ansedd för hvad man kallar en öfversittare.

Någon vidare uplysning har vittnet icke att med-
dela.

Vittnesmålet upläst och ärkänt. -

att Måns Svensson, under åhörandet af detta vitt-
nes målet wisat en särdeles blödighet, anmärkes.

Eftermiddagen

fortsattes vittnes förhöret med

10. Klockaren Gunnar Malmberg från Brågarp: att han icke känner
någon brottslighet föröfvad af de nu för rätta ställde Personer,
och vet om oroligheterne ei annat, än att han med vice Pastor
Nilsson warit tillstädes wid den af honom omtalte enskildta sam-
ling i Stanstorp, derwid han hört, att drengarne sagt sig icke

wilja ingå på någon lottning, utan alla mangrant utgå, när det blefve nödvändigt, men hvem som egenteligen fällt detta yttrande, säger vittnet sig, för det allmänna sorlet, icke kunnat urskilja.

Upläst och ärkänt.

11. Krono Länsman Joh. Holmberg från Hjärrup: vet ei annat, att kunna uti fråga warande ämne upplysa, än att äfven han, warit på samlingen i Stanstorp, där mycke bullersamt tillgått, men vittnet, som endast kårtare tid haft tjenstebefattning i Districtet, har icke känt och kan således nu ei heller uppgifva någon af de Personer som warit mäst högljudda.

Sedan herr Kyrkoherden E.C. Sjödahl och klockaren Jacob Stoltz från Skabersjö, hvilka af Actor äfven blifvit till vittnen åberopade, nu tillstades kommit och ojäfviga befunnits, fingo de aflägga vittneseden, warnades, och derefter hvar för sig hördes.

12. Herr Kyrkoherden E.C. Sjödahl: aflämnade sitt skrifteliga så lydande vittnes mål:

Uppå min redan aflagda Ed får jag härmed aflemna följande skrifteliga berättelse rörande de oroligheter som inom Skabersjö församling yppats sistlidne Junu Månad: Under en Embets förrättning i Tjustorp, Måndagen den 10 Junu på föremiddagen, blef jag af en Åbo derstädes, vid namn Rasmus Larsson underrättad, att flere drängar började samlas, och att de ej som vanligt skötte sina göromål. Då detta ej kunde annat än väcka min uppmärksamhet, beslöt jag att något dröja i byen, för att vinna närmare upplysning om sakens rätta förhållande. Denna upplysning vann jag genom drängen Anders Svensson från Qvisslemölla, som väl i början yttrade, att de voro samlade för att öfverenskomma om förstärkningsmanskapets utgörande, men sedan tillstod, att de ämnade undanbedja sig den påbudna lottningen, att de hellre ville enär så behöfdes gå alle, - att Roterungen först borde gå för sig - att de tviflade det Kongl. Majst. hade befallt annat m:m: som jag ej så noga kan påminna mig. Under allt detta røjdes likväl ej något oljud utan tycktes hvar och en med stillhet afhöra mina föreställningar och varningar. Desse värkade endast för ögonblicket. Jag ansåg derföre min plickt att i tide

underrätta Herr Grefven Landshöfdingen m:m: Thott, som då vistades i Malmö, om desse började oroligheter. Detta var samma dag på eftermiddagen. Mot aftonen infunno sig en betydlig del af Skabersiö Sockne drängar, jemte flera från Oxie och några från Skammarp, i Prästegården. Uppå tillfrågan hvad deras ärende vore, svarade någre, att de kommo för att vidare tala med mig - för att se förordningen om Förstärkningsmanskapet, - att be mig det jag ville utvärka befrielse från Lottning, med hvad nera som redan i Tjustorp blifvit yttrat. Drängen från Qvisslemölla förde äfven här ordet mer endels, men på ett sätt som utmärkte höflighet, hvarom äfven de öfriges förhållande vittnade. Förnyade erindringar om det lagstridiga uti dylika sammangaddningar och det vådliga i deras företag sparades väl icke, men ehuru flera tycktes vela rätta sig derefter, fortsatte de likväl alla sin gång från Prästegården till Skabersiö Gård, för att, som de föregåfvo, begära befrielse från hofveriet tills lottningen vore förbi. Detta var Drängarnas förhållande så vidt jag känner, måndagen eller den 10 Junu.

Följande dagen hörde jag blott omtalas, att de åter vore samlade i Tjustorp, - att de infunnit sig i Bjäresjö Prästegård på föremiddagen, men om eftermiddagen och i synnerhet mot aftonen skiljdes de från hvarandra.

Onsdagen och Torsdagen var det tyst och stilla. Men Fredagen den 14 vid pass kl 7 om morgonen fick jag åter den obehageliga underrättelsen, att ibland drängarna märktes ny rörelse, långt starkare än tillförne. Att jag genast affärdade en express till Herr Grefven Landshöfdingen m:m: Thott i Malmö, med anhållan, att anstalt måtte göras till förekommande af vidare oroligheter kan jag ej förtiga.

Jag gjorde detta så mycket helldre, som jag viste att Högbemälte Herre på det ömmaste behjertade saken, och säkert tog de bästa och kraftigaste steg till det ondas hemmande. I medlertid underlät jag sjelv att göra nya försök, att öfvertala och varna.

Utanför Prästegården infunno sig samma morgon de måste drängar af Törringe Socken jemte några från Skabersiö och beklagade, att de ej fingo vara i stillhet - att de ånyo voro uppbudade - och frågade: hvad de borde göra? Återgå till Edra hem - och under intet villkor lyda budskickningar af det slaget, var mitt svar, som tillika åtföljdes af flere föreställningar, som väckte rörelser och värkade den föresattsen att följa mina råd.

Hervid förenade de likväl det villkoret att jag ville söka att öfvertala dem som voro samlade i Tjustorp, att också återvända - Äfven detta försökte jag, och skyndade att begifva mig på vägen dit. Men då jag närmades byen kom en dräng vid namn Pehr Hansson emot mig med hälsning från de öfrige, att de nu voro gångna till Värby, och att alla mina bemödanden att återkalla dem voro frucktlösa, hälst de nu mera ej vågade annat göraett med så många andra. Dock gjorde jag det sista försöket, då jag skickade en skriftelig uppmaning till alla drängar af Skabersiö och Törringe Socknar att skilljas från den öfriga skaran, och återgå till sina hem.

Derefter begaf jag mig vid middagstiden till Malmö, där jag fick tillfälle att genast för Generalen Högvälborne Herr Grefve H. Mörner aflemna berättelse om desse oroliga uppträden, och besvara de frågor som han i detta afseende gorde mig.

Vidare har jag ej att anföra.

Malmö den 19 Julu 1811.

E.C. Sjödahl.

På frågor tillägger likväl herr Kyrkoherden, att vid Sockne Stämman angående utskrifningen, har herr Kyrkoherden icke kunnat förmärka något missnöje, utan skall alt tyst och stilla aflupit samt underskrifningen skett utan motsägelse, och före samlingen i Tjustorp, har herr Kyrkoherden icke kunnat vänta eller förutse de händelser som inträffat, till hvilka herr Kyrkoherden ei heller känner någon anledning, och att drengen Anders Svensson från Qvislemölla, under den tid han vistats i Församlingen, dit han kommit sistlidne Michaelis, gort sig känd för et stilla och skickeligt upförande.

13. Klockaren Jacob Stoltz från Skabersiö: någon vidare uplysning har han ei att meddela, än hvad som innefattas i dess inlämnade skrifteliga vittnesmål, så lydande

Då jag den 14de Juni inkom i Prästgården, war redan Tvenne drängar af Skabersiö Socken därstädes, för at tillsäga Prästdrängarne gemte dess Husmän at genast möta vid Torup för at med de öfrige bönderne vara följacktige, under dessa tillsägelser bad förut nämde 2ne drängar Commenistern derstädes

flera gonger om förlåtelse för dett de varit nog gerfva upbuda Pastor Schiödahls folk, men vore de af sine Kamrater strängeligen besatta där till, och således stod dem omöjligt unvika. -

Detta är hvad jag hört och vet sant vara.

Försäkrar af

Skabersiö den 19 Juli 1811

Jacob Stoltz

14. Inspectoren Olof Blomberg från N° 32 Skabersiö: Sitt vittnesmål inlämnade han skrifteligen så lydande:

På förhand bör jag nemna, att jag ei har synnerligen att angifva rörande oroligheterna inom Skabersiö Socken sistlidne Junu månad - Att ibland drengarne märktes mycken rörelse måndagen den 10 Junu. Att denna fortfor större delen af följande dagen, att onsdagen och Torsdagen ei märktes till några oroliga uppträden, men att de börjades å nyo om fredagen den 14 Junu är endast det jag med visshet vet, ty sistnämde dag wid middags tiden reste jag bort och war således ei vittne till den oro som sedermera omtalades, hvad jag i öfrigt känner om sakens förhållande är grundat endast på de berättelser som jag emottagit än af en än af en annan - Att anföra alla dessa berättelser såsom sanna, tror jag mig ei med Ed kunna bestyrka.

Skabersjö den 19 Julu 1811

O. Blomberg

På fråga tillägger likväl Inspectoren, att han hört, det missnöjet med utskrifningen förorsakat sammanskockningarna.

15. Gårdsskrifvaren Olof Årstedt på Skabersiö: Att sedan Godsets drengar antingen måndagen eller Tisdagen nyss före den 14 Junu varit på samling i Tjustorp, och Törringe drengar på återvägen derifrån gingo förbi Skabersiö Gård, skall han, på fråga: hvad öfverenskommelse wid samlingen blifvit träffad? ärhållit det svar: att de wid ytterligare budskickning skulle å nyo tillstådes komma, och att de emedlertid borde utgöra hofweri arbetet. På följande dagen blefvo samma drengar befaldta till hofveri å Skabersiö, hvilken befallning de äfven på så sätt wisade sig wilja

efterkomma, som de begifvit sig på vägen åt gården, men helt nära den samma, skall, efter hvad vittnet hört, omtalas, att bud från annan By till dem ankommit, med tillsägelse att återvända hvarföre de också återgått.

Om Fredagen den 14 efter att hafva hört omtalas, det en stor Folksamling skulle wara wid Torup, begaf vittnet sig dit, för att utforska huru vida samma Folksamling äfven ämnade sig till Skabersiö, nära förstnämde ställe i Skogen blef sådant vittnet berättat af ett par okände karlar hvarföre vittnet återvände, men möttes af Åboen Pehr Hansson och husmännen Pehr Johansson samt Nils Pehrsson från Sönnarp af hvilka den förstnämde nedstött till marken framför vittnets häst den hötjufva, hvarmed han varit försedd, under yttrande, att vittnet nu wore dess Krigs=Broder, derföre ock Pehr Hansson kallade vittnet du, med antydan att åtfölja; och då vittnet försökt öfvertala Pehr Hansson att afstå ifrån denna dess antydan har han satt tjuftvan mot vittnets kropp, men vittnet har likväl efter något samtal, och under föregifvande att vilja återkomma, sedan hästen blifvit hemma aflämnad, fått tillfälle att undan slippa.

Pehr Hansson intalar, att det ei varit i något ont upsåt, eller, som han säger, på alfwar, som han bemött vittnet på sätt det nu berättat, och vittnet fordradt, att bestämdt yttra sig i denna omständighet, swarar, att vittnet åtminstone för ögonblicket ansåg det wara Pehr Hanssons fulla alfwar, ehuru vittnet nu, och då det icke synnerligen känner Pehr Hanssons lynne, ej kan taga sådant på sin Ed, men uplyser, att Pehr Hansson vid det omvittnade förhållandet, en gång myst eller dragit på munden.

Samma dag på Eftermiddagen skola Nils Hellman och Åboen Hemqvist ridande ankommit från Torup till Skabersiö och efterfrågat om någre hussarer där förnummits, och då detta blifvit med nej besvarat, hafva desagt sig medföra hälsning från Almogen vid Torup till Inspektoren, Gårdsskrifvaren och Ladufogden, att med Folkhoppen sig förena, hvilket de 2ne sednare likväl icke efterkommo och Inspektoren war ei hemma.

Vittnet som hört omtalas, att Informatorn från Snapparp wore af Folkhoppen wid Torup qwarhållen, säger sig derom

hafva frågat Hellman och Hemqvist, hvarpå Hellman svarat, att Folkhopen wäl anhållit en karlsperson, som troddes wara hussar, men lofwat, att så wida det wore Informatorn från Snapparp, skulle han genast lösgifvas.

Upläst och ärkänt.

16. Ladufogden Sven Andersson från Skabersiö: att Tisdags Afton, då vittnet infunnit sig i Tjustorp, för att upbuda drengarne till hofveri arbete har vittnet funnit dem redan församlade, hvilket de äfven föregående dagen skola warit, i ärende, som de sielfve sagt, att öfwerlägga om lottningen; kallelsen till arbetet hafva de hörsammat.

Om Hellman och Hernqvist gör vittnet lika berättelse med näst förut afhörde Gårdsskrifvaren Årstedt, men tillägger, att då desse icke kunnat förmå Årstedt och vittnet att medfölja, hafva Hellman och Hernqvist begärt, att de följande morgonen wille wara dem till mötes å Klågerup.

Upläst och ärkänt.

17. Trägårdsmästaren Lundgren från Skabersiö: Har ingenting i undersökningsämnet att uplysa.

18. Timmer Gesällen Harald Fastberg: vet ei annat, än att han sett Hellman och Hernqvist, vid det tillfället de warit på Skabersiö gård, och hört samtalet emellan dem och Gårdsskrifvaren Årstedt, rörande Informatorn från Snapparp, hvars lösgifvande, så snart de till Torup återkommo, Hellman med handslag lofwade.

Upläst och ärkänt.

19. Hans Larsson från Törringe: vet ingenting annat, än att, då han Tisdagen den 11 Junu infunnit sig vid en samling som drengarne hade i Tjustorp skall han hört, huru som drengen Nils Andersson från Skabersiö skall, före samlingens slut, hållit som han säger, tal utaf ölet, dock, efter flera frågor, uplyser han jemväl, att vid samma tillfälle blifvit beslutit, att wid wite af en Tunna öl, ingen skulle indgå på lottningen.

Upläst och ärkänt.

Herr Kyrkoherden Sjödahl som är tillstädes, uplyser på denna gord fråga, att nu sedermera skola drengarne inom dess

Församling, utan all gensägelse, ingått på att lega Förstärkningsmanskap, det de ock redan sig förskaffat, äfwensom att emot Pehr Göranssons och Pehr Hanssons upförande inom Församlingen, efter hvad herr Kyrkoherden har sig bekant, ingenting skall wara att påminna.

Härförutom hördes utan Ed.

N° 35 Anders Möller, hvilken, oansedt hvad han förut berättat, säger sig ei kunna med visshet bestå dervid att Pehr Hansson från Törringe warit den som egenteligen tvungit honom afgå till Torup, men väl att han funnits med i flocken, försedd med hötjufva.

1811 den 22 Julu.

§ 1. S.d. hade R.R. åter sammanträtt, hvarvid då herr Commerce Rådet, Borgmästaren och Riddaren Nordlindh af andra Embetsgöromål war hindrad att tillstädes komma, herr Advocat Fiscalen och Rådmannen Falkman, i följd af Kongl Majst och Rikets höglofte Götha hofr st Förordnande 26 sistlidne Junu, intog sitt Säte som Ordförande, äfwensom herr handelsmannen Björkman, i stället för herr Rådmannen Möller, hwilken anmält sjukdoms förfall, adjungerades till ledamot.

För att bewista undersökningen tillstädes kom tillförordnade herr Justitio Cancellaren.

§ 2 Genom Actors föranstaltande woro för Rätta ställde

N° 274 Pehr Jönsson, dreng hos Enkan Stina Buntin på SkarpaGården vid Hessleberga, 39 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, För brott skall han förut ei warit anklagad, och gör, efter ärhållen förmaning att följa sanning, följande berättelse:

Natten emellan den 13 och 14 Junu skall drengen Sven Jönsson, i tjenst hos Hans Truedsson från Wissmarlöf ankommit till Pehr Jönsson, med hälsning från öfrige drengarne i samma By, att bewärad med hötjufva eller käpp, genast infinna sig wid en folksamling i Wärby. Utan att med sig taga något vapen, gick

Pehr Jönsson derpå mot Wärby, hwarunder han, wid så kallade Nygårds wången anträffade Jöns Truedsson från Bökesåckra, hvilken han underrättat om sitt ärende och bad honom medfölja. Från Wärby beledsagade Pehr Jönsson de derstädes församlade till Wissmarlöf och Klågerup och derifrån åtföljde han Folkhopen om Bara till Torup och åter till Klågerup, hwarest han obewärad, uppehöll sig till Lördagsmorgon, då han, före Militairens ditkomst, fick tillfälle att afgå till sitt hem.

På derom gorde frågor will Pehr Jönsson ei ärkänna, hvarken att han, på annat sätt än berättat blifvit, budat någon från Bökesåckra, ej heller att han deltagit i de wåldsamheter som blifvit föröfwade mot herr Prosten Borup i Bara och herr Kyrkoherden Ericksson på Klågerup, emedan han alltid hållit sig af sides, af hwilken anledning han också icke kan upgifva någon hufvudman, och för öfrigt säger han sig icke känna anledningen till sammangaddningen eller någon annan till uplysning tjenande omständighet.

Upläst och ärkänt.

Actor förklarade sig icke finna anledning till talan anhållande emot Pehr Jönsson hvarföre han fick afträda.

Nº 275 Ola Olsson: dreng hos Hendric Andersson från Skabersiö, som förestår sin Moders Märta Hendrics dotters hemman, 33 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut ei warit anklagad, förmanades till sanning och berättade, att han Fredagen den 14 Junu på ärhållen underrättelse om samlingen i Wärby, och sedan öfrige drengarne från Skabersiö dit afgått, äfven begifvit sig till Wärby, derifrån han följde de församlade till Torup, och som Folkhopen derstädes yrkat, att Åboerne från Skabersiö äfven skulle sig infinna, så wida de wille förekomma Folkhopens inställelse på Skabersiö, så har Ola Olsson hemgått för att härom meddela så wäl herr Kyrkoherden som Åboerne underrättelse, vid sin hemkomst skall han ei råkat den förra men af de sednare woro åtskillige, i följd af förut ärhållen kunskap om hvad i färde var, på gatan församlade, och efter dessas tillsägelse, tutade Ola Olsson, såsom dreng hos Alldermannen i Byen, (hvilken sielf icke war tillstädes, utan på arbete i Torfmåssen) till allmän samling hvarvid han kungorde hvad han å Torup ärfarit, i anledning hvaraf de samtelige honom dit åtföljde, Folkmassan

beledsagade han från detta ställe till Klågerup, men derifrån gick han hem om Lördags morgonen före Militairens ankomst.

På flere åställdes frågor erkänner han endast, att han af herr Kyrkoherden Sjödahl ärhållit förmaning att hålla sig hemma och stilla, samt kan för öfrigt ei lämna någon uplysning.

Denna berättelse uplästes och erkändes af Ola Olsson hvarefter R.R. uppå Actors derom gjorda påstående, beslöts att Ola Olsson bör i fängsligt förvar härstädes insättas, hvarföre han till häktet affördes.

§ 3 Actor hade till vittne åberopat Åboen Nils Andersson från Bökesåckra, men som det uplystes, att anklagande Matts Trullson Bökman är dennes Syster Son, så ansåg R.R. Nils Andersson i sak som Bökman så nära rör, icke kunna få vittne bära. Utom Ed berättade likväl Nils Andersson, att då han Fredagen den 14 Junu af drengarne i Byen, som varit i Wissmarlöf, hört omtalas, att Åboerne skulle till en samling derstädes äfven sig infinna, så wida de ville ungå att blifva hämtade, så har han i Wissmarlöf sig infunnit, men efter en kårt tids vistande derstädes, skall han återgått, och försäkrar sig icke hafva någon vidare uplysning att meddela.

§ 4 Förekallades följande till vittnen åberopade Personer, hvilka sedan samtelige de anklagade blifvit för Rätta ställde, och något jöf icke kunnat utrönas, aflade vittnes Eden, om hvars vikt och värde de underrättades, samt serskilt hörde berättade:

1. Krögaren Anders Svenssons hustru Elna Catharina Anders dotter från Lund: att Lördags morgon den 15 Junu kl 9 på föremiddagen har N° 3 drengen Pehr Larsson från Tjustorp inkommit i vittnets stuga och efter det han förtärt något öl, berättat, att han af den församlade Folkhopen blifvit utsatt på vagt vid en qvarn men derifrån flyktat.

Sedan Pehr Larsson en tid varit inne i rummet, har han tillsagt vittnet och dess piga att sig medfölja, utan att omnämna hvart hän, och då Pehr Larsson i den mon sett bestört och förvirrad ut, att vittnet frugtade det han vore från sina

sinen, har vittnet med honom utgått på gatan, hvarest handelsman Lindskog kommit gåendes och, påkallad af vittnet, efter ärhållen underrättelse om Pehr Larssons förhållande, fasttagit honom och fört honom med sig bårt.

Upläst och ärkänt.

2. Pigan Ingar Matts dotter, i tjenst hos näst förut afhörda vittne: att Pehr Larsson, som sett bestört och förvirrad ut, inkommit i Anders Svenssons Stuga och där, på begäran, ärhållit något öl som han förtärt, och som vittnet derpå utgått, så hvar det icke åhört Pehr Larssons af förre vittnet omtalte berättelse och ei heller åtföljt honom ut på gatan.

Upläst och ärkänt.

3. husmannen Nils Åkasson från Dyngesvångs huset: att Pehr Larsson, som Lördagen den 15 Junu stod uti Krögaren Anders Svenssons i Lund förstuga, tillfrågat vittnet som dit kommit huru står det nu till med oss, samt tillsagt vittnet att sig medfölja, utan att nämna hvarthän, och då vittnet nekat sådant samt ursägtat sig med sin höga Ålder har Pehr Larsson yttrat hvad då? Derefter skall vittnet gått sin väg, utan att Pehr Larsson sådant hindrat.

Upläst och ärkänt.

4. handelsmannen Jean Jacob Lindskog från Lund inlämnade sitt skrifteligen författade vittnes mål, så lydande:

Kallad att vittna angående Drängen Pehr Larsson från Tjustorp, som här i Staden blifvit gripen för tillvitad budkafling, får jag afgifva följande berättelse om hvad jag i denna del har mig bekant.

Vid middagstiden den 15 sistlidne Junu eller dagen efter uploppet vid Klågerup, under det jag i sällskap med Herr Adjuncten Wickelgren förbi gick Hökaren Anders Pers hus, hvarest näring håller, kom dennes hustru ut till mig och ropade: Handelsman Lindskog! För all del tag fast den där karlen, pekade på en å gatan gående Bonddräng, han har varit här inne och anmodat mig och folket som var hos mig att följa med honom. Jag gick då till denne Bond-dräng, som sedermera utgaf sig heta Pehr Larsson, och frågade honom hvar han hade hemma, hvartill han svarade på Skabersjö gods, men på fråga om hans ärende här i Staden, yttrade

han att det icke angick mig. Som han således föreföll mig misstänkt i synnerhet då sammanskockningarne bland allmogen ännu icke hade aldeles uphört, ansåg jan nödigt, att man gjorde sig försäkrad om hans person till dess han gifvit närmare besked om sitt ärende, hvarföre jag tillsade honom att i sådant ändamål följa med mig. Jag hade då ämnat att först föra honom till Kongl Räntmästaren Cronsiös nära vid belägne hus och där inhämta en omstendelig berättelse af Per Larsson; Men under vägen anträffade vi jemte flera personer, Herr Kongl Räntmästaren Cronsiör och Bryggaren Möller, hvilka, underrättade om hustru Anders Pers an gifvelse emot bemälte Per Larsson, funno säkerast att taga honom i allmänt förvar samt således afförde honom till Stadens häckte.

Under det Per Larsson således ledsagad, passerade förbi Stora Torget, yttrade någre där varande Bönder, hvilka jag likväl icke vidare känner hvarken till namn eller hemvist, att han här i Staden äfven upbudat dem att följa sig, och Prosten Borup som ock tillstädes på Torget, yttrade likaledes att den gripne Per Larsson dagen förut varit hos honom i Bara med den samlade Bondhopen och att han verit en af de värste.

Vidare har jag mig icke bekant, huruvida Per Larsson varit stadd i budnings ärende eller om han verkligen budat någon, ej heller vet jag någon annan omständighet att tillägga, än att Per Larsson, då han såg några på gatan församlade komma emot honom, yttrade till mig ett slags hot (i händelse något ont honom vederfors) som jag likväl icke till ordalydelsen helt och hållet påminner mig, men som, efter mitt omdöme, tycktes utmärka liksom att han påräknade att hans Anhang skulle hämnas hvad honom öfvergick.

Lund den 22 Julu 1811

Jacob Lindskog

På fråga tillägger vittnet att Pehr Larsson tyckts vara häpen och förvirrad och angående N° 268 drengen Åred Pehrsson från Kjellby säger vittnet, att bemälte Åred i vittnets händelsbod, några dagar efter upträdet vid Klågerup, berättat sig wäl hafva blifvit tagen i Torfmässen och tvungen medfölja Folkhopen, men att han sedermera ei rymt ifrån den samma, dertill han yttrat sig vara för hederlig karl. utan med 3^{ne} Socknars Fullmäktiges wetskap gått hem, för att få andra kläder, att Folkhopen vid Börtinge wäl skulle segra på Militairen, som jemte Canonerne, torde

falla i Allmogens händer, att Allmogen intet ondt gjort, icke ens nedtrampat någon Åker, utan endast önskat att utfå 2ne arresterade drengar från Hyby och hvilket Åred yttrat wara ganska billigt, men att Åred Pehrsson vid samma tillfälle sagt sig skola fara ut och upbuda Folkhopen, försäkrar vittnet, gord fråga, icke kunna sig ärhindra.

Upläst och erkänt.

5. husmannen Jöns Johansson från Flackarp, äger ingen uplysning i förevarande mål att meddela.

6. Krögaren Pehr Jönsson från Hyby, att han med häcktade drengen Pehr Larsson från Tjustorp har Räkning om åtskillig förtäring till drengarne i sistnämde By, hvilken Räkning på det sätt föres, att öfwer 2ne dertill inrättade trädpinnar, som passar jemt tillsammans, hvilka här i orten allmänneligen brukas under namn af krogstocken och hvaraf vittnet samt Pehr Larsson hafva hvars en, göres, för hvarje fjerdedels tunna öl som på Credit ärhållles, en inskrifning - den af dessa som är i vittnets vård, upwisar vittnet, och finnes dem wid nu anställt jemförelse till alla delar hoppassande med den trädstock eller pinne som Pehr Larsson wid häcktandet fråntogs och förmodades wara en Budkafvel.

Något vidare har vittnet sig icke bakant.

Upläst och erkänt.

7. Comministern Sven Håkansson från Lyngby: att häcktade Olof Hacter och Mårten Ölöf, jemte 2ne andra okände personer, alla försedda med hötjufvor, Fredagen den 14 Junu inkommit i Trägårdens vid Lyngby Präst-gård, och tillsagt vittnet att medfölja, utan att hwarken säga i hvad afsigt eller hvarthän, och då vittnet härom gort fråga, skall Olof Hector, som i synnerhet visat sig ifrig, i det han lagt handen på Tjufvan med häftighet svarat, att vittnet borde medfölja, för att, som orden fallit, slå en på pannan, i hvilket yttrande en af de okände instämt, vittnet skall då gifvit tillkänna sitt missnöje öfver deras förhållande, under försäkran att ei vilja efterkomma deras tillsägelse; hvadan Hector påstått att vittnet borde medfölja eller gifva dem Bränvin, men Ölöf deremot utlåtitt sig att de icke wore i Fiendteligt land, hvarpå de bårtgått, vidare har vittnet sig icke bakant.

Upläst och erkänt.

8. Hans Svenssons Enka Elna Hans dotter från Lyngby har sig ingenting om ifråga varande ämne bakant.

9. Candidaten Jonas Foustedt från Snapparp: att han Fredagen den 14 Junu kl emellan 9 och 10 på föremiddagen, blifvit, helt nära Torup, af en antågande Folkhop fasttagen och tvungen med följa till berörde ställe, hvarvid häcktade Nils Hillman och Olof Hector varit ifrigast, men i synnerhet Hector som fattat vittnet i bröstet äfven som en annan okänd person, hvilken varit Landt-värnist framfört vittnet under armarne. Bland folkhopen skall den tanken varit rådande att vittnet wore hussar, hvarföre de velat behålla vittnet som gisslan, till dess de lösfått de 2^{ne} natten: förut arresterade drengar. Någon bland hopen skall också ur vittnes ficka tagit Bref, öppnat ett deribland och tvungit vittnet att läsa det, derefter vittnet återfått Brevet. Å Torup skall vittnet gått in på Bokhållarens kammare, hvarest först Nils Hellman inkommit och tillfrågat vittnet om det verkligen wore hussar som blifvit förnekat, sedan skall Hector inträtt och fordrat mat af Bokhållaren samt sluteligen äfven Måns Svensson från Stanstorp som begärt Bränvin, och då Bokhållaren frågat huru många tunnor dertill skulle åtgå har Måns Svensson yttrat: prata inga gloser.

Vidare säger vittnet, att Sadelmakaren Engström från Wissmarlöf, äfven fordrat Bränvin, att Hillman, jemte en annan som vittnet icke kände tillsagt Bokhållaren att lämna 2^{ne} hästar för en resa åt Skabersiö, att någon tid derefter Hillman, åtföljd af Hector, yttrat: att han varit på Skabersiö och där fått veta att vittnet icke wore hussar, hvarföre de bett vittnet förlåta hvad som passerat, med tillsägelse, att begifva sig hem, hvarpå de åtföljt vittnet ned till stallet att där förskaffa sin häst, och då åtskillige af folkhopen velat hindra vittnet att fara sin väg skola Hellman och Hector, genom det inflytande de tycktes äga öfver de öfrige, förmått Folkhopen att låta vittnet begifva sig bårt, hvarvid de beledsagat vittnet genom Folkhopen och deras Förpåster, derunder Hector sagt de skola minnas på Torup, att vi varit inqvarterade här.

På fråga uplyser vittnet, att anledningen till sammanskockningen, efter hvad som kunnat förmärkas, varit missnöjet med lottningen och 2^{ne} drengars arresterande, samt att vittnet hört flera okände Personer bland Folkhopen säga att de

icke stadnade förän de kommo till Malmö, eller annars fingo sin önskan upfylld.

Upläst och erkändt.

10. Inspectoren Carl Wilhelm Wiberg på Klågerup: att då Folksamlingen Fredagen den 14 Junu på föremiddagen från Wissmarlöf ankommit till Klågerup, har han af den samma blifvit tvungen medfölja om Bara till Torup; af de som härvid warit mäst ifriga säger vittnet sig igenkänna Sadelmakaren Engström från Wissmarlöf, hvilén för folkhopen fört ordet, och sagt till vittnet medfölja, hwarvid Engström hotande uplyftat käppen. På Torup har Nils Hellman af Bokhållaren begärt hästar för att derpå, jemte en annan rida till Skabersiö och inhämta underrättelse, huru vida Militair wore dit ankommen, och då sådant blef honom nekat tillsade han Bokhållaren att medfölja till Stallet Hector har flera gånger af Bokhållaren och Inspectoren Florman fodrat Bränvin med hotande åthäfwor, och yttrat till denne sednare: du skall hädanefter ei blifva så fet. Samma dag mot aftonen inkom Hellman till vittnet som war på Bokhållarens kammare och frågade, om vittnet wille gå med till Skabersiö, och då vittnet swarat sig önska att få återvända till Klågerup, och derpå nedgått, hafva åtskillige af Folket yttrat äfven vilja begifva sig dit samt andra åter till Skabersiö, men när vittnet gick åt Klågerup efterföljde hela folkhopen, vid framkomsten till detta ställe hafva åtskillige fordrat Bränvin, utan att vittnet kunnat utskilja hvilka de voro.

I anseende till Engströms förhållande och den inflytelse han hade på Folkhopen under vägen från Klågerup till Torup och på detta sednare ställe, säger vittnet sig anse honom som anförare eller hufvudman för Folkmassan, men deremot kan vittnet ei uplysa, om Engström på återvägen från Torup till Klågerup tagit sig någon anförarebefattning, efter som vittnet sluteligen blifvit efter Folkmassan, och skall ändamålet med Folksamlingen efter hvad vittnet hört, warit, att utfå 2ne arresterade drengar.

Upläst och erkändt.

11. Inspectoren Lars Kilian Florman från Torup: att strax efter det Folksamlingen på Fredagen den 14 Junu Kl 10 föremiddagen ankommit till Torup, har Sadelmakaren Engström af vittnet fordrat Bränvin till Folket, samma Engström hade ock bestyr om aftonen

att upställa Hyby Socken. Flere gånger har Ola Hector på et pockande vis fordrat mat och Bränvin samt jemväl haft den utlåtelse, att Herr Baron Stjernblad och vittnet skulle blifva tunna och ei längre sitta på Torup.

På frågor uplyser vittnet, att det i så måtto ansett Sadelmakaren Engström vara anförare, som han, efter hvad vittnet förut berättat upropat och upställt Hyby Socken samt derwid blifvit åtlydd, och har han äfven varit bland de första som med Socknen afmarcherade, samt att i likhet med hvad vittnet hört, ändamålet med sammaskockningen varit att utfå 2ne arresterade drengar.

Upläst och erkändt.

12. Gårdsskrifvaren Elof Rybeck från Torup: att då Folksamlingen till Torup ankommit hafva åtskillige bland dem yttrat sin önskan att någon af de tillstädes warande så kallade Köpstadspersoner ville för Folkhopen upsätta en skrift till Landshöfdingen med anhållan att utfå 2ne arresterade drengar, vittnet tror att Herr Prosten Borup måst efterkomma detta, Så wäl Sadelmakaren Engström som Ola Hector hafva af vittnet fordrat mat och Bränvin och Nils Hellman har af vittnet begärt hästar för en resa till Skabersiö samt då vittnet sagt sig icke wåga hästar utlämna har Hellman antytt vittnet medfölja till Stallet, där en och annan karlsper-son, utan vittnets tillåtelse eller anvisning uttog 2ne hästar.

Oagtadt åställde frågor kan ingen närmare uplysning af vittnet ärhållas.

Upläst och erkändt.

13. Ladufogden Matts Olsson från Torup: att då han Fredagen den 14 Junu varit på arbete i Torfmåssen med en del Hofveri arbetare har en Folksamling dit ankommit, å hwars vägnar Sadelmakaren Engström tillsagt vittnet att låta arbetarne åtfölja folksamlingen, hwilket vittnet ej wågat sätta sig emot, utan, för att fria sig sielf gått till Skogen, och icke återvänt förr än om aftonen, då Militairen till gården war ankommen, samt har således ingen vidare uplysning att meddela.

Upläst och erkändt.

14. Trägårdsmästaren Nils Wahlström från Torup: vet ei vidare att berätta, än att Sadelmakaren Engström Fredags morgon bittida den 14 Junu hälsat vittnet, sagt att mycket folk skulle efterkomma och derefter tagit vägen åt Bara, vittnet har blifvit skrämmd af Engströms yttrande angående Folket som skulle komma efter och derföre flyktat till Nygård, hvarifrån han icke återvänt förr än Kl. 2 om natten.

Upläst och erkändt.

15. Ladufogden Jöns Nilsson från Klågerup: att då Folkhopen Fredagen den 14 Junu ankommit till Klågerup har vittnet af den samma blifvit, jemte Herr Kyrkoherden Ericksson och Inspektoren Wiberg tvungen medfölja, utan att vittnet kan upgifva någon som wid det tillfället förde ordet, eller fram för de andra utmärkte sig såsom anförare, Efter framkomsten till Torup såg vittnet Sadelmakaren Engström bära Bränvin till Hyby Socken och befalla dem att afgå till en utanför gården befintelig grind hvilken befallning blifvit åtlydd.

Någon stund derefter mötte vittnet Engström, och tillsade, att icke wara så befallande, hvartill Engström svarat, att han äfven skulle befalla Ladufogden, derest han icke wille wara höflig, och hwarvid Engström hotande mot vittnet lyftat sin käpp, härefter skall vittnet återgått till Klågerup.

På frågor uplyser vittnet: att det sett häcktade Hellman och Hernqvist rida till Skabersiö och derifrån återkomma, att vittnet ansett Engström å Torup wara anförare eller hufvudman för Hyby Socken i anseende till de befallningar han gifvit och hvilka blifvit åtlydda, och att, då Hyby Socknemän efter förut nämde upgift gingo till grinden, war Engström väl icke i Spetsen, men då några wille blifva efter har han dem påropat och tillsagt åtfölja, men någon vidare uplysning kan vittnet icke meddela.

Upläst och erkändt.

16. Trägårdsmästaren Nils Lindgren från Klågerup: att Fredagen den 14 Junu Kl ungefärligen 10 på föremiddagen hafva af den till gården ankomne Folkhop omkring 10 okände Personer ingått till vittnet och tillsagt honom att medfölja de öfrige först till Torup och sedan till Malmö, i afsigt att på sednare stället ut-

få 2^{ne} arresterade drengar; vittnet har wäl icke welat åtlyda denna tillsägelse, men sluteligen sett sig tvungen dertill och derpå afgått först till Bara, hvarest åtskilligt folk warit inne i Prästgården, utan att vittnet, som stått ute på vägen, kunnat urskilja hvad därstädes sig tilldragit, sedan till Torup hvarest vittnet sett Sadelmakaren Engström från Wissmarlöf bland Folket från Hyby Socken utdela Bränvin och Bröd; Och som vittnet der- efter fått tillfälle att hembå, så har vittnet ingen vidare up- lysning att meddela.

Upläst och erkändt.

17. Ladufogden Pehr Pehrsson från Assartorp, har sig ingenting vidare bekant, än att afskedade Soldaten Hellberg åtföljd af Jöns Brodd N:r 232, klockan vid pass 11 om natten emellan den 13 och 14 Junu kommit till vittnet med bud, att genast möta i Wärby och tillsagt vittnet, att derom äfven underrätta det öfriga Folket, men detta Budskap har vittnet icke hörsammat utan blifvit hemma.

Upläst och erkändt.

18. Hanna Hans dr näst förut afhörde Pehr Pehrssons hustru, att hon, som redan legat vid Hellberg ankomst, endast af dess man fått veta dennes ärende.

19. Pigan Bengt Jespers dotter i tjenst hos samma Pehr Pehrsson vet ingen ting som tjenar till uplysning, uti frågan rörande ämnet.

20. Smeden Jöns Holmström från Wärby: att då han Fredags morgon den 14 Junu sett Folkhopen ankomma mot Byen har han, jemte 2^{ne} andra Personer som varit hos honom flyktat till Skogen, där han qvarblifvit till Kl. 1 om middagen då han återvänt. Och som han vid sin hemkomst hört omtalas de hotelser Folkhopen yttrat emot dem som icke förenade sig med den samma, så har han, af frugtan derföre, men blött en kårt stund sig därstädes uppehållit, utan att han, som döljt sig i et kalkhus, kunnat förmärka någon an- förare, eller se hvad sig tilldragit.

Upläst och erkändt.

21. Åboen Pehr Johansson i Bara: att ehuru drengarne Lördagen före den Söndag då Sockne Stämman hölls, angående Förstärkningsmanskapets utgörande, hos honom varit samlade, kan han icke lämna någon närmare uplysning om hvad dervid förefallit emedan han icke war hemma vid drengarnes ditkomst, och sedermera blott en kårt tid varit inne bland Församlingen, dervid han hört dem samtliga yttra, att de hälldre ville mangrant gå ut i fält än låta lotta sig. På fråga säger vittnet, att drengen Mårten Bengtsson från Bara wäl bevistat berörde samling, men dervid, i vittnets närvaro, icke utmärkt sig fram för någon annan, Och som vittnet icke bevistade Sockne Stämman om Söndagen så kan af vittnet ingen uplysning om huru dervid tillgått ärhållas.

Om Fredagen den 14 Junu hade vittnet i et ärende gått till Smeden Jöns Holmström i Wärby, och då Folksamlingen var i antågande till samma By, flyktade vittnet lillika med bemälte Holmström åt Skogen för att dölja sig, men vid samma tid som Holmström och af ena handa anledning som han, nästförut afhörd, upgifvit, återvände han och afgått till Torup, dock har vittnet blifvit tvungen derifrån åtfölja Folkhopen till Klågerup. Någon anförare kan vittnet icke upgifva och ei heller, oagtadt åstälde frågor, lämna någon närmare uplysning.

Upläst och ärkändt.

22. Åboen Jöns Harfvidsson i Bara: att då han Söndagen den 9 Junu bevistade Sockne Stämman, och drengarne upgingo till stället för öfverläggningarne, war drengen Mårten Bengtsson den främste, han har ock framför de öfrige, varit ganska högljudd, och som vittnet hade sitt ställe nederst i Kyrkan, så har vittnet af framman för varande folkhopen blifvit hindrad att närmare förmärka hvad sig tilldrogs.

Fredagen den 14, sedan vittnet har i från Staden hemkommit blef vittnet af en till Byen på eftermiddagen ankommen folkhop, tvungen medfölja till Torup, hvarest vittnet hörde Sadelmakaren Engström från Wissmarlöf bland Folkhopen utdela befallningar, hvilkas innehåll vittnet likväl icke kunnat urskilja, Folkhopen måste vittnet vidare beledsaga till Klågerup, där Engström bullersamt upförde och äfven meddelade befallningar bland Folket men innan Militairen ditkommit har vittnet fått tillfälle begifva sig hem.

Upläst och ärkändt.

§ 5 Öfver hvad genom vittnes målen emot de anklagade förekommit, hördes dessa.

1. drengen Pehr Larsson från Tjustorp vill ei ändra sin Berättelse.
2. drengen Åred Pehrsson från Kejllby förnekar riktigheten af handelsman Lindskogs vittnesmål, för hvad det honom rör.
3. Ola Fredricksson Hector vill ei erkänna mera, än att han af vittnet Comminister Håkansson från Lyngby begärt Bränvin, att han jemväl på Torup fordrat sådant, jemte mat, och att han befrämjat Candidat Forstedts undankomst från Torup.
4. Mårten Ölöf erkänner, att han frågat Comminister Håkansson, om denne ville följa med.
5. Nils Hellman medgifver att han på Torup frågat Candidaten Forstedt, huru vida denne vore hussar, att han till sagt Folkhopen att låta Forstedt fara sin väg, utan att han derigenom wisade något vällde som anförare, att han å Torup begärt hästar till Låns, under yttrande till Bokhållaren, att han finge skaffa hästar, och att Hellman också i Stallet uttagit en häst, men det efter Bokhållarens anvisning.
6. Måns Svensson från Stanstorp vill ei medgifva vad vittnet Forstedt emot honom utsagt.
7. Sadelmakar Engström från Wissmarlöf: att han icke begärt Bränvin på Torup utan skall det blifvit honom godvilligt lämnat, och erkänner, att han upropat Hyby Socken utaf den orsak, att det var öfwerenskommit, det hvarje Socken skulle serskilds samlas då Bränvin ärhölls, och i anledning af hvad vittnet Jöns Nilsson utsagt, att Engström befallt Hyby Socken att afgå till en utanför gården befintelig grind vill Engström endast medgifva att han, i afseende på bränvinets utdelningar kallat Hyby Socken af-sides till Ladufogdens hus, samt widgår att han af en Piga på gården ärhållit et Bröd, det han bland Hyby Socken utdelat.

Till någon närmare bekännelse kan ingen af de anklagade förmåss.

På Actors ärhindran anmärkes, att Sadelmakaren Engström under förhöret i dag wisat sig särdeles fräck.

§ 6. Actor Stadsfiscalen Malmberg inlämnade en af Tillförordnade herr Justitio Cencellern, Lagmannen och Riddaren af

Kongl Nordstjerne orden Wälborne hvon Brinkman uprättad Förteckning å nedannämde uti Slottshäcktet härstädes förvarade Personer, hvilka tillförordnade herr Just Cancellern ansett böra, för deras angifne delagtighet i de uti orten förefallne uproriske upträden, vid Wemmenhögs härads Lofl Tings Rätt undergå laga Ransakning, nemligen.

Anders Nilsson från Lilla pinan,
 Anders Svensson från Stubbarp
 Anders Svensson från Ugglesiö
 Christen Bengtsson från Saritslöf
 Christen Rohlsson från Sandåckra
 Gustaf Ekelund under Heckeberga
 Pehr Gagn från Galtesiö-huset
 Fredric Hector från Svarteberg
 Pehr Hurtig från Lemmeströ
 Jöns Pehrsson från Bramstorp
 Jöns Jeppsson från Humparp
 Jöns Rasmusson från Sandåckra
 Lars Nilsson från Stora Skallstorp
 Lars Olsson från Slimminge
 Mårten Nilsson från Saritslöf
 Nils Nilsson från Skurup
 Nils Mårtensson från Slimminge
 Pål Månsson från Skurup
 Åke Olsson från Heckeberga
 Anders Bengtsson från Stubbarp
 Anders Jönsson från Skurup
 Anders Rasmusson från Sandåckra
 Nils Mårtensson från Hellede
 Jacob Hansson från Skårebeck
 Pehr Trullsson från Slimminge
 Mårten Jönsson från Björnekroken
 och Lars Pehrsson från Tallboden

hvarjemte Actor anhöll att R.R. ville skilja sig från all vidare befattnings med dem, detta tig R.R. i öfvervägande, och som det under Ransakningen blifvit uplyst, att de brottsligheter, hvarföre dessa Personer äro häcktade, icke stå i sammanhang med de uproriske händelser, som å Torup och Klågerup sig tilldragit och hvilka egenteligen borde utgöra föremål för denna domstols handläggning, altså finner R.R. sig ei böra vidare fortsätta

Ransakningen hvad den samma angår alla förutnämde:

Skolandes altså undersöknings Protocollet för hvad det dem rörer utskrifvas, och, jemte del af detta Beslut öfverlämnas herr domhafvanden i Wemmenhögs härad, som efter tillförordnade Herr Justitie Cancelleren föranstaltande lärer detta mål vidare handläggas.

1811 den 26 Julu

Närvarande

Ordförande herr Advocat Fiscalen och Rådmannen H.A. Falkman.
Ledamöter: herrar Rådmän L. Lohman J. Killander, E. Möller och C. Faxe.

§ 1 På Actor derom gorde anhållan fann R.R. nödigt förekallda N° 10 Pehr Truedsson och N° 230 Anders Svensson från Qvisle, denne sednare för att höras öfver den förres om honom gorde uppgift, att, vid samtal med Socknens Kyrkoherde hafva yttrat, det utskrifningen wore påkommen för det Adelen ei kunde skaffa Rotekarlar, men Anders Svensson vill ei erkänna sig hafva fält en sådan utlåtelse.

§ 2. Såsom tillägg till sitt förra vittnesmål, hade herr Prosten Borup, i Bara aflämnat följande skrifteligen författade yttrande.

1811 den 26 Julu

Som min Förklaring i anledning af Herr Handelsmannen Lindskogs berättelse fodras af mig öfver mitt yttrande om Drängen Pehr Larsson ifrån Tjustorp får jag ödmjukast anföra följande: Dagen efter Allmogens upproriska uppträde på Torup och i Bara den 15 Junu då jag var i Lund, mötte jag på gatan Handelsman Lindskog som förde vid sidan denne Dräng, jag igenkände honom, och sade at han dagen förut varit med den upproriske flocken på Torup, och sade då tillika: igår var jag din fånge, men idag är du fånge, men jag såg denna Dräng Pehr Larsson intet i Bara Prästgård ibland deras antal som Våldförde mig, icke heller blef jag varse, att han gorde något oväsande på Torup, utan jick endast bland de andra, och har således ej det minsta onda at an-

föra mot denna Dräng. Detta hade jag bordt gifva tillkänna, då jag förra gången var inför respective Domstolen, men jag erindrade mig det intet, då jag ej blef honom varse bland de andra. Detta alt anförda tager jag på min förut aflagda Vittnes Ed. Slutligen får jag ödmjukast anförä, at anledning till mitt yttrande till Pehr Larsson uplysa at jag mente den fångenskap i hvilken jag på Torup befant mig, och at Pehr Larsson då befant sig bland mina öfvervinnare.

Bara den 23 Juli Olof Borup
Prost

§ 3. I anledning af de besvärande omständigheter som N° 123 Anders Jönsson, 125 Pehr Olsson, 126 Ola Jönsson och 132 Sadelmakare Engströms aflagde berättelser innefatta emot Ällder-mannen i Wissmarlöf Åke Nilsson, och den anmälan som af vice Kronor Befallningsman Hultberg hos Konungens Befallningshafvande blifvit gord, att han flera gånger natten före den 15 nästlidne Junu slagit på Byens Trumma för att samla Byamännen till Allmogens då förehafde uplopp, war, efter fogad anstalt, för Rätta stäld bemälte:

N° 276 Åke Nilsson: Älderman från Wissmarlöf, 51 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad, för brott skall han förut ei warit anklagad, och efter ärhållen förmaning att tala sanning berättar han: att om Fredags morgon den 14 Junu har en Gosse vid namn Sven Jönsson i tjänst hos Hans Truedsson i Byen, till Åke inkommit med begäran, att han ville upstiga och trumma till samling, emedan en stor Folkhop wore i antågande till Byen hvarpå Åke upstigit och framsatte trumman på golfven till Sven som tog den samma och Trumningen verkställde. Emellertid inkommo till Åke Nilsson, af den då till Byen anlände Folkhoppen Fyra okände karlar, hvilka frågade huru vida Åboarne i Byen ämnade förena sig med de öfrige församlade? derpå Åke svarade att de både Gud bevara sig från all delagtighet i deras företag, emdan följderna deraf ei annat än blifva bedröfveliga, derefter skall Åke med de 4 okände på gatan utgått och förmanat dem församlade hopen att skiljas åt, hvilket ei blifvit efterkommit, utan hafva de församlade under yttrande, att de först wille hafva 2^{ne} arresterade drengar från

Hyby lösgifna och själfva blifva befriade från lottningen till Förstärkningsmanskap, tvungit Åke församla Byens folk. Sedan dessa tillstädes kommit, skall Åke uprepat varningen, deruti Åboerna från Byen instämt, och skall sådant haft den värkan, att de af den ankomne Folkhopen, som medfört hötjufvor, qvarlämnat dem i Byen. Herefter fortsatte Folkhopen sin vandring till Hyby och tvungo samtliga från Byen att medfölja, utan Åke Nilsson, som någon tid blifvit efter, men sedan alla de öfrige voro borta, och han skickat sina drengar till Hellestad, på det de måtte undgå Folkhopens efterspaningar, skall Åke Nilsson äfven afgått till Hyby, och då Folket redan derifrån begifvit sig till Klågerup, skall han fortsatt sin väg dit, samt försäkrar att han icke deltagit i Folkhopens obehöriga förhållande emot herr Kyrkoherden Ericsson utan tvärtom förmanat folket at ej förolämpa Kyrkoherden, sanmt låta honom i fred gå till sin kammare, och att, ehuru han åtföljt Folksamlingen till Bara och Torup, han ingalunda något våld utöfvat. Efter någon tids wistande å sistnämde ställe, fick han tillfälle att smyga sig undan och förfoga sig till sitt hem.

Dagen derpå eller Lördagen den 15de klockan 3 om morgonen då Åke, redan hemkommit, ännu legat, har en okänd karl till honom inkommit och tvungit honom att trumma till Bysamling under hotelse att annars som orden skola fallit få dommen på nacken. Åke, som af fruktan härföre, måst efterkomma denna begäran, han derefter för att sjelf komma undan, sprungit ut åt åkern, och skall han sedermera ej bevistat någon folksamling.

Underrättad om N° 132 Sadelmakare Engströms, enligt 2§ af protocollet för den 3 Julu gjorde uppgift, att Åke Nilsson 3^{ne} serskildte gånger låtit trumma i Byen och anmanat Engström att begifva sig till folksamlingen dermed Åke yttrat vilja sig sjelf förena, - nekade den sednare till denna uppgift och kan ej förmås till annan beaktelse, än den han redan afgifvit. Förestäld obehörigheten af sitt förhållande och det mindre sannolika i sin uppgift, som skulle han blifvit tvungen medfölja folksamlingen från Wissmarlöf, enär denna redan lämnat Byen, innan Åke Nilsson efterföljde, förklarar han, att folksamlingen vid sin afgång från Wissmarlöf förkunnat Åke, att de vid ankomsten till Hyby skulle hålla räkning öfwer de församlade och vid återtagget hemsöka den som uteblifvit derföre han icke vågat underlåta befallningen.

§ 4. I anledning af Åke Nilssons bestridande af Sadelmakare Engströms honom rörande uppgift, före kallades denna och uppgifver nu, att han endast af sin hustru hört omtalas hvad han emot Åke angifvit.

§ 5.

Nº 277 Ola Pehrsson, Åbo och Sockne Fjerdingsman i Wissmarlöf 59 år gammal af svag helsa och kroppsbeskaffenhet instäld för rätta i anledning af vice Krono Befallningsmannen Hultbergs angivelse, att Ola på flere ställen skall hafva upbudat allmogen till sammangaddning. Efter erhållen förmaning att tala sanning, uppgifver han som för brott förut ej skall varit anklagad, att han Fredagen den 14 Junu, i anseende till de honom af till byen ankomne folkhopen gjorde stränga hotelser, sett sig nödsakad medfölja till Hyby, Klågerup, Bara och Torup, ifrån hvilket sednare ställe han strax efter ditkomsten, fått tillfälle undankomma och begifva sig hem, utan att under denna wandring hafwa deltagit i någre våldsamheter. Dagen derpå eller lördagen erhöill han om morgonen underrättelse om allmogens nederlag vid Klågerup, hvarföre, och då han fruktade, att han å nyo skulle blifva uppbudad, han begaf sig till Borup i Wissmarlöfs Socken för att sig derstädes undandölja.

§ 6. härförutom hade, såsom misstänkte för delagtighet i uproret, blifvit för Rätta ställde:

278 Hans Jönsson, Älldermand i Hessleberga 37 år gammal utom en skada i venstra benet är han af god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut icke varit lagförd, han förmanades till sanning och berättade: att Torsdagen den 13 Junu om aftonen skall drengen Pehr Jönsson från Skarpa gården till honom inkommit och sagt, att som bud vore kommit till Byen genom en gosse från Wissmarlöf, att Åboer, husmän, och drengar från Byen borde möta i Wärby, utan att afsigten dermed blifvit uppgifven, så borde Hans Jönsson, såsom Älldermand i Byen, genom tutning sammankalla alla vederbörande och om budskickningen lämna underrättelse, men då Hans Jönsson dertill nekat, under föregifvande att han ei kunde utgå för sitt siuka ben, skall Pehr Jönsson tagit hornet och tutningen sielf verkställt.

Sedan samling derpå skett och åtskillige Personer från andra Byar ankommit, skall Hans Jönsson likväl dervid sig infunnit, och på tillsägelse af Folkhopen, om Fredagsmorgonen åtföljt den samma genom Wissmarlöf och Hyby till Klågerup och derifrån om Bara till Torup, men då Folkhopen återgick från detta ställe till Klågerup, skall Hans Jönsson i stället begifvit sig hem. försäkrandes att han hvarken deltagit i några våldsamheter, eller, emedan han, för svårigheten att gå, blifvit efterst, förnummit hvem de samma föröfvat.

Härförutom tillägger Hans Jönsson, att då Folkhopen ankommit till Hyby, och han derstädes fått höra, att afsigten med sammanskockningen varit, att vinna befrielse från utskrifningen och att utfå 2^{ne} arresterade drengar från Hyby Socken, skall han förmanat Folket att skiljas åt, men, då denne förmaning icke verkat, sett sig nödsakad, som han förut berättat, vidare åtfölja.

§ 7. I anledning af Hans Jönssons berättelse förekallades den under N° 274 sistlidne Rättegångs dag afhörde drengen Pehr Jönsson från Skarpa gården, och upgifver nu, att då den af Hans Jönsson omnämde gossen till Hessleberga ankommit med tillsägelse att, som orden skola fallit samlas i Wärby, eftersom husarar voro ankomna till Torup, skall Pehr ingången till Hans Jönsson med underrättelse härom, af denne sednare fått tillsägelse att tuta till samling, hvilket han ock verkställt.

För att få utredt rätta förhållandet, Confronterades derefter Hans och Pehr Jönssöner, och yttrar Han Jönsson först, att Pehr Jönsson befallt honom tuta, men förklarar sedermera, att Pehr Jönsson, sedan han underrättat honom om det Budskap Gossen från Wissmarlöf medfört, utlåtitt sig: man får väl tuta till samling, hvarpå Hans Jönsson lämnat Pehr Jönsson hornet, och bett honom verkställa tutningen, emedan han sielf ei kunde blifva så fort färdig för sitt siuka Ben, och ärkänner Pehr Jönsson ett sådant förhållande.

§ 8.

N° 279 Sven Jönsson: Tjenstegosse hos Hans Truedsson i Wissmarlöf 20 år gammal liten och klen till vexten, han skall för brott förut icke varit anklagad och gör, efter ärhållen förmaning att

följa sanningen, följande Berättelse: Torsdag afton den 13 Junu skall han af drengarne i Byen ärhållit befallning att afgå till Hessleberga och buda samtliga derstädes att möta i Wärby, emedan hussarerne woro samlade i Torup, men afsigten skall han icke närmare känt ei heller har den blifvit för honom upgifven, denna befallning åtlydde Sven Jönsson i så måtto, som han för drengen Pehr Jönsson från Skarpa gården, hvilken han i Hessleberga träffade, lämnade underrättelse om sitt Ärende, och derpå, sedan tutningen i Byen för siggått, begifvit sig hem.

På tillfrågan säger Sven, att han wid budningen wäl icke tillsagt, att Folket borde medtaga någre vapen, men då häcktade drengen Jöns Olsson från Hessleberga åtsport honom hvad vapen drengarne i Wissmarlöf ämnade medtaga, skall han svarat, det han icke viste sådant med säkerhet, men förmodade, att de medtogo hötjufvot och plejlar.

Sedan Sven om Torsdags afton hemkommit, har påföljande morgon de, som Sven budat i Hessleberga kommit til honom och anmodat honom att föranstalta samling hvarföre Sven ingått till Aldermannen Åke Nilsson underrättat honom om folkets ankomst, och bett honom trumma, därpå Åke Nilsson uptaggit och framsatt trumman med begäran att Sven wille taga den och trumma, då Åke skulle komma efter hvilket Sven också verkställde samt sedan skall medföljt de öfrige till Hyby och Klågerup, derifrån med hela folkmassan om Bara till Torup och mot aftonen återigen till Klågerup, hvarifrån han Lördags morgonen vid Militairens ditkomst, förfogade sig hem, Och som Sven Jönsson ständigt hållit sig afsides, så påstår han sig icke hafva deltagit i några våldsamheter, och kan ei heller upgifva hvem som dem föröfvat.

Nº 280 Nils Andersson Allderman i Tjustorp, 30 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut icke varit anklagad. Efter ärhållen förmaning att följa sanning, berättar: att han Fredagen den 14 på häcktade drengen Lars Olssons tillsägelse, genom tutning sammakallat Åboerne i Tjustorp, sedan alla blifvit församlade, skall Lars tilstädes kommit och sagt sig från den å Torup sammanskockade Folkhop medfört kallelse till samtliga Åboerne, att sig äfven å Torup inställa, hvarpå Nils Anders-

son, sedan han sådant fåfängt afstyrkt, på eftermiddagen sett sig nödsakad medfölja de öfrige till Torup, hvarifrån han, vid deras afgang till Klågerup, fann tillfälle begifva sig hem.

I bland Folkhopen säger han sig hafva varit afsides, och att han derföre ei förnummit någon anförare.

§ 9. I anledning af denna berättelse, före kallades drengen Lars Olsson och påstår sig icke hafva något att tillägga sin förra uppgift.

§ 10.

Nº 281 Christen Olsson: dreng hos Anders Nilsson i Yddinge, 21 år gammal, af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott skall han förut ei varit anklagad och, efter ärhållen förmaning att följa sanningen, försäkras, att han icke på något sätt haft del i de brott, som utgöra föremålet för denna undersökning.

§ 11.

Nº 118 Mats Svensson, som berättat att Christen Olsson skall budat i Yddinge till samling, före kallades och förklarar, att han derom icke har annan kännedom, än att åtskillige okände Personer sådant för honom uppgifvit.

§ 12

Nº 282 Jöns Andersson: dreng hos Anders Jönsson i Bara, 24 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit lagförd. Efter ärhållen förmaning att följa sanningen samt underrättelse om Nº 93 Gören Pehrssons angivelse emot honom om verkställt budning till samling, nekar han dertill helt och hållit. Och Gören Pehrsson, som för Rätta ställdes, återkallar till alla delar wad han så wäl emot Jöns Andersson som Mårten Bengtsson angifvit.

Nº 283 Lars Larsson: dreng hos Anders Olsson i Wärby, 26 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, skall för brott förut icke varit anklagad, förmanad att följa sanningen utsäger han: att sedan om Torsdags afton den 13 Junu åtskilligt Folk till Byen ankommit, och påföljande morgonen allmän samling blifvit hållen, skall han jemte arresterade drengen Nº 18 Lars Larsson och drengen Nils Larsson i Bara, som för närvarande skall ligga på Lassa-

rettet i Lund, begifvit sig till Skammarp, där de ingått till, under N° 154 hörde drengen Pehr Nilsson och underrättat honom om folksamlingens ankomst till Wärby samt bett Pehr Nilsson upstiga och medfölja, utan att dervid hafva använt några hotelser, hvarefter han, lika med de öfrige varit på Torup och Klågerup, ifrån hvilket sednare ställe han, om Lördagsmorgonen före Militairens ankomst begifvit sig hem.

§ 13. I anseende till olikheten i Lars Larssons och N° 154 Pehr Nilssons berättelser, före kallades denne sednare, hvilken nu i så måtto ändrar sin uppgift, som han säger, att Lars icke tvungit utan endast tillsagt honom medfölja.

§ 14

N° 284 Nils Andersson: Rusthållare i Hessleberga, 30 år gammal, har god hälsa och kroppsbyggnad samt skall för brott förut icke varit lagförd, förmanades till sanning och berättar, att om Fredags morgon den 14 Junu hade han, åtföljd af åtskillige från Lyngby och Hessleberga begifvit sig till Grentinge där han hade et enskildt ärende att uträtta, under vägen mötte han N° 74 Hans Månsson, hvilken han tillsade återvända för att buda Grentingeboerne till Folksamlingen i Wärby, äfvensom han lämnat Jöns Jönsson i Grentinge en lika tillsägelse som han sielf ärhållit, nemligen att, försedda med hötjufvor, afgå till Wärby, der hussarererna redan ankommit, Nils Andersson skall ock sielf varit försedd med hötjufva, men vid ankomsten till Wissmarlöf inlagt den derstädes utan att sedermera hafva varit bevärad. Från Grentinge gick han till Torup och derifrån med hela folkhopen till Klågerup, där han qvarstagnade tills han om Lördags morgonen fick höra, att Militairen var i antågande, då han begaf sig hem.

N° 285 Håkan Pehrsson: husman i Hessleberga, 41 år gammal besvärad af bräck, men annars af god hälsa och medelmåttig kroppsbyggnad, För brott skall han förut icke varit anklagad. Efter ärhållen förmaning att följa sanningen erkänner han att, jemte flere från Lyngby, efter ärhållen budskickning begifvit sig till Grentinge och på vägen dit anträffat N° 74 Hans MÅNsson hvilken med dem förrenat. I Grentinge hafva de budat Åboarne och drengarne att försedda med hötjufvor möta i Wärby, dit, efter hvad upgifvit blifvit, krigsfolk vore ankommit. Från Grentinge afgick Håkan Pehrsson, tillika med flera andre, till Toppeladugård och

derifrån, genom Wissmarlöf, hvarest de qvarlämnat hötjufvorne, till Klågerup där de inträffade just som hela folkhopen war i begrepp att bortgå, till Torup dit Håkan Pehrsson medföljde och återfick han där, sin i Wissmarlöf qvarlämnade hötjufva, som jemte flera andras, blifvit till Torup afhämtade, med hela Folkhopen aftågade han vidare tillbaka till Klågerup och återvände därifrån till sitt hem så tidigt, att han war på Wissmarlöfs ängar när första Skottet af Militairen lossades, försäkrandes att han under vandringen och å de ställen han sig uppehållit, upfört sig ganska fredligt, och icke deltagit i de våldsamheter som blifvit föröfvade samt att han icke heller kan upgifva någon deruti warit delagtig.

N° 286 Anders Pehrsson: dreng hos Pehr Jönsson i Lyngby, 24 år gammal, efter upgift och utseende af svag hälsa och ofärdig i högra axelen, men för öfrigt af medelmåttig kroppsbyggnad, för brott skall han förut icke warit anklagad, och efter ärhållen förmaning att tala sanning, berättar: att han Fredagen den 14 om morgonen, jemte åtskillige andra Personer, försedd med hötjufva afgått till Grentinge och derstädes budat Jöns Jönsson, att på lika sätt bevärad, möta i Wärby. För öfrigt är dess berättelse lika med näst förut afhörde Håkan Pehrsson, utan det att han ei återtagit sin hötjufva.

§ 15. I anledning af N° 74 Hans Månssons upgift att af åtskillige Personer och deri bland drengen Anders Larsson från Hessleberga, hafwa blifvit tvungen upbuda Genarps Åboer och dren-
gar, war bemälte Anders Larsson, som förut under N° 173 blifvit afhörd och sednare till vidare ifrån häktet endtledigad, åter inkallad, och säger att han som varit i sällskap med N° 284 (skall vara 285) Håkan Pehrsson, endast bett Hans Månsson återvända till Genarp.

På föreställning tillägger Anders Larsson, att han väl på Torup ärhållit en hötjufva, men endast emottagit den endast för att dermed begifva sig hem.

§ 16. Actor, Stadsfiscalen Malmborg, hade som vittne låtit inkalla Hans Christophersson från Stora Borup, Fjerdingsmannen Anders Jönsson och Åboen Hans Truedsson från Wissmarlöf,

men som dessa personer blifvit jemte de flera å Klågerup af Militairen gripna och således, ehuru under ransakningen till vidare lösgifna, äro under tilltal för delaktighet i sammangaddningerne, så fann Råd stufvu Rätten dem emot 17 Cap 7 § Rgs Balken icke kunna i denna sak vittnesmål afgifva.

§ 17. Här förutan woro af Actor till vittnen åberopade efterföljande nu närvarande personer, hvilka, då något jäf emot dem hvarken anmältes eller utletas kunde i samtelige de häktades närvaro, aflade vittnes Eden, derefter särskilds hörde, berättade:

1. Undantagsmannen Jöns Andersson från Wissmarlöf att han om Fredagen den 14 Junu varit från byen bortgången med bref posten och icke hemkommit förr än sent om aftonen hvarföre han ej heller har kunskap om hvad den dagen i byen förefallit och försäkrar sig icke ega kännedom hvarken om N° 236 Ola Pehrsson i Genarp eller någon annans upproriske företag.

Upläst och erkändt.

2. Husmannen Ola Pehrsson från Nygårdshuset: att sedan han Fredagsmorgon den 14de Junu genom häktade Matts Bökmans hustru blifvit kallad att infinna sig på Torup, utan att ändamålet dermed blifvit för honom uppgifvit, skall han strax derpå infunnit sig å berörde gård, hvarest stor folkhop och deribland Bökman varit församlade denne sednare, som råkat vittnet, har begärt, att vittnet ville i Stridsmölla afhämta numera häktade Skogvaktaren Pehr Möllers der insatte Bössa, hvilket vittnet ock, af fruktan att annars blifva af folkhopen Skada tillfogad, genast efterkom, derunder Bökman följt vittnet nära till möllan, hvarest han lagt sig på en äng och sedermera jemte vittnet återgått til Torup hvarest Pehr Möller emottog sin bössa.

På frågor säger vittnet, att det icke har sig bekant eller förnummit, det Bökman eller någon annan haft befäl öfver Folkhopen, utom Sadelmakaren Engström på det sett, att vittnet hört honom antyda någre af de närvarande att hålla sig framme och icke gå afsides samt att han återkallat dem hvilka varit i begrepp att begifva sig från folkhopen, och att vittnet icke känner, det Skogvaktaren Möller uppbudat någon till folksamling

eller för den varit anförare.

Upläst och erkändt.

§ 18. Förekallade i anledning af detta vittnesmål, erkänner Bökman hvad han förut förnekat, att hafva skickat nu afhörde vittnet till Stridsmölla efter Skogvaktaren Möllers Bössa; men Sadelmakare Engström vill ej erkänna hvad vittnet emot honom utsagt.

§ 19.

3. Husmannen Jöns Nilsson från Nygårds huset: att Fredagen den 14de Junu inkom häktade Mats Bökman, beväpnad med en Bössa, och strängeligen tillsade vittnet, att medfölja till Hyby för att der sätta sig, till värn mot hussarer vittnet har derföre ej vågat annat än att jemte några andra från byen åtfölja Bökman först till Hyby och sedan till Klågerup samt derifrån till Wärby, hvar-est vittnet stadnat till dess folkhopen för 2^{dra} gången till Klågerup återgick, då vittnet äfven begaf sig dit, men gick åter hem om natten före Militairens ankomst, och skall vittnet, som ständigt varit efterst i hopen, icke förmärkt någon anförare eller någon nu till upplysning gagnande omständighet.

Upläst och erkändt.

§ 20. Närvarande Mats Bökman erkänner vittnes målet för hvad det honom angår.

§ 21.

4. husmannen Petter Truedsson från Nygårdshusen, har om undersökningsämnet sig aldeles intet bekant.

5. husmannen Hans Olsson från Nygårdshusen: att han Fredagen den 14de Junu på tillsägelse af häktade Mats Bökman, som dervid varit försedd med en Bössa, åtföljt honom jemte flera andre till Hyby, derifrån han till sammans med derstädes församlad allmoge aftågat till Klågerup, Bara och Torup och äfven med folksamlingen om aftonen ifrån sistnämde ställe återgått till Klågerup hvarest han qvarblifvit öfver natten och vid Militairens ankomst förfogat sig derifrån till sitt hem. På alla desse ställen skall vittnet icke kunnat förmärka hvem som varit folkhopens anförare och säger sig ej heller kunna uppgifva, att någon af de närvarande och an-

klagade personer tvungit vittnet att qvarblifva på någotdera ställe.

Uppläst och erkändt.

§ 22. Hvad vittnet om Mats Bökman utsagt erkännes af denne sednare.

§ 23.

6. Klädväfvare mästaren Jöns Petter Ågren, boende vid Eksholm, att Fredagen den 14de sistlidne Junu klⁿ 5 på eftermiddagen skall vittnet i granskapet af dess hus, träffat husmannen Anders Nilsson, som kom från Malmö och dervid sagt, att mycket folk wore församladt å Torup, hvarföre han af fruktan att blifva tvungen förena sig med folkhopen tagit en omväg till sitt hem. Sednare om aftonen då vittnet sett några karlar 9 eller 10 til antalet komma mot dess hus hade vittnet jemte gesällen Schults begifvit sig mot skogen, för att derstädes dölja sig, men då vittnet förnummit, att de ankommande äfven gått till skogen, skall vittnet och Schults återvänt hem, för att icke låta de ankommande märka att de sökt undvika dem, men strax derefter infunno de sig hos vittnet, alla obeväpnade och deribland förut nämde Anders Nilsson, hvilken tillsade vittnet att medfölja dem till Torup, och då vittnet nekade sådant, yttrade att vittnet icke wore bättre än de öfrige och att ordres woro gifvna att den, som icke ville medfölja skulle de nedslå samt uppbränna dess hus och egendom, hvarföre, och då Hejderidaren Andersson, hvilken äfven var ibland de församlade, uppgifvit att han likaledes vore tvungen medfölja, men vid första tillfälle ämnade skilja sig ifrån hopen, har vittnet, under yttrande af en lika föresats, sett sig nödsakad med de församlade sig förena.

Då vittnet jemte de öfrige under vandringen ankommit till Yddinge, skola de derstädes anträffat en från Torup ankommande person, som berättat, att folksamlingen redan begifvit sig ifrån samma gård till Klågerup för att erhålla förplägning och i anledning af denna underrättelse skola någre af de personer som varit i vittnets sällskap yttart sig vilja äfven afgå till Klågerup, men sedan vittnet förklarat, sig vilja återvända hem, hafva alla samtelige och deribland äfven Anders Nilsson, gått hvar till sitt.

Upläst och erkändt.

7. Klädväware gesällen Johan Fredric Schults aflägger ett till alla delar lika vittnesmål med näst förut afhörda vittnet.

§ 24. Anders Nilsson: hörd i anledning af de 2ne föregående vittnens uppgifvter, förklarar, att han med sin tillsägelse åt förut nämde 2ne vittnen att medfölja de öfrige, haft för af-sigt att derigenom rädda dem från folkhopens efterspaningar.

§ 25.

8. drengen Anders Trulsson, i tjenst hos herr handelsman J.H. Halk härstädes, att han Söndagen den 10 Junu strax efter Kl 1 om eftermiddagen, kört för häktade handelsbetjenten Thomas Halk, här ifrån staden genom Sallerup till Wärby, hvarest Halk gått in uti en bondgård för att få Tobakseld, och då han derifrån utkommit, skall han sagt till vittnet, att som han fått höra det Socken stämman angående utskrifningen samma dag skulle vara i Bara, så ville han begifva sig dit för att dervid vara åhörare. Resan fortsattes derföre till Bara, hvarest vittnet vid framkomsten inkörde med hästar och vagn uti en bondgård, der vittnet stadnade för att se till hästarene, men Halk ingick i Kyrkan. Efter någon tids förlopp återkom Halk till bondgården, hvarest hästarne voro, tände eld på sin Tobakspipa och gick derpå ut i byen, hvarest vittnet, som stått på något afstånd, sett honom tillsammans med någre dren-gar, utan att vittnet kunnat höra, hvad han med dem samtalat kårt derefter återvänd Halk till vittnet i bondgården, berättade för vittnet att drengarne i Kyrkan bestritt lottningen och att de ytt-ratt sig samma dag vilja afgå till Torup, samt tillsade vittnet att göra sig i ordning till återresan, hvilken genast företogs, hvarunder Halk låtit hålla i Sallerup utan för Smedens hus, der han ånyo fått eld på sin Tobakspipa och derefter kört direct hit till Staden, och uplyser vittnet att alt hvad Halk i förrberörde mätto till vittnet yttrade blifvit lagdt emellan fyra ögon emedan Halck och vittnet varit ensamma då Halck talat med vittnet.

På frågor, om vittnet förut varit med Handelsbetjen-ten Halk på någon resa, som vittnet kunde förmoda vara företagen i anledning af utskrifningen eller för att få underrättelse, huru dermed å landet tillgick, och om Halk förr eller under resan till Bara yttrat för vittnet att han ämnade intala drengarna derstädes missnöje med utskrifningen? Svarar vittnet. Nej! Tilläggandes

vittnet, på ytterligare god fråga, att Halck, så hvad vittnet har sig bekant hvarken i berörde afseende eller på annat sätt sökt upvigla Allmogen eller andra till upstudsighet emot öfverhetens befallningar.

Upläst och erkändt.

§ 26 Handelsbetjenten Halk begär till Protocollet få anmärkt, att det obetydeliga samtal, som han haft med Smeden Möller i Sallerup och hvarom denne aflagt vittnes mål, varit emellan 4 ögon.

§ 27 För att i målet höras hade kallelse blifvit utfärdad å Ladufogden Måns Jönssons från Toppeladugård hvilken nu tillstädes var, och efter århållen förmaning, berättade: att Fredags morgon den 14 Junu, sedan en Folksamling, hvilken på Toppeladugård sig inställt, derifrån återgått, skall ensam dit kommit N° 75 Nils Pålsson, hvilken, på frågan hvarifrån han komme, sagt sig hafva varit ute och budat samt att han genast måste begifva sig efter de öfrige, deröfver han syntes mycket bekymrad och äfven gråtit, så att Måns Jönsson tydeligen fann, att Nils Pålsson ogärna ville förena sig med folkhopen men att han syntes af fruktan ei våga annat. vid Nils Pålssons bortgång har Måns tillsagt honom, att, derest han förmärkte någon Folksamling vara i antågande mot Toppeladugård, skulle han återkomma och derom lämna underrättelse, på det att Folket å gården måtte få tillfälle att dölja sig undan och såmedelst undvika att blifva tvungne medfölja Folkhopen, detta lofvade Nils Pålsson och jemväl i så måtto verksteldte, som han samma dags afton återkom och för Måns berättade: att folksamlingen då wore å Torup, och att den påföljande dagen ämnade sig till Toppeladugård, hvarefter Nils Pålsson afgått till sitt hem i Grentinge.

Vidare säger Ladufogden Måns Jönsson, att då Folkhopen om Fredags morgonen ankom till gården och wille att han skulle medfölja, deröfver dess hustru jämrat och beklagat sig, skall Anders Pehrsson från Hessleberga, som war i balnd hopen bett och öfvertalt de öfrige att låta Måns blifva hemma, under yttrande, att det wore synd taga honom i från hustrun, hvarföre ock Folkhopen låtit Måns Jönsson blifva hemma, Tilläggandes, att

Anders Pehrsson, som Måns alltid känt för en stilla och beskedlig karl, wid ankomsten till Toppeladugård med Folkhopen gråtit och varit mycket oroad, så att Måns säger sig hafva all anledning till den förmodan, att Anders varit tvungen emot sin vilja medfölja.

Upläst och ärkänt.

Actor begärde, att nu afhörde Ladufogden Måns Jönsson måtte, i egenskap af vittne, edeligen fästa riktigheten af denna sin berättelse, och som R.R. derföre ei fann något hinder, så framstod Måns Jönsson och med tu finger å Bok, aflade vittnes Eden om hvars vigt och värde han underrättades, samt derefter på samma Ed tog riktigheten af sin förut intagne Berättelse.

§ 28. Af de idag afhörde, för delagtighet i uproret anklagade Personer, yrkar Actor måtte i häkte insättas Ålldermännen Åke Nilsson från Wissmarlöf och Hans Jönsson från Hessleberga, drengen Pehr Jönsson från Skarpa gården, Ålldermannen Nils Andersson från Tjustorp, drengen Lars Larsson från Wärby, Åboen Nils Andersson, husmannen Håkan Pehrsson och drengen Anders Larsson från Hessleberga samt gossen Sven Jönsson från Wissmarlöf, hvar till Rådstuvu Rätten i anseende till de emot dem förekomne besvärande omständigheter, fann skäligt bifalla.

Skolandes härom Bref afgå till Konungens Befallningshafvande med begäran, att, i afseende härpå foga den anstalt som på Konungens Befallningshafvande kan ankomma.

1811 den 29 Julu

§ 1. S.d. Sammanträdde Rådstufu Rättens herr Ordförande, Advocat Fiscalen och Rådmannen H.A. Falkman samt ledamöter herrar Rådmännen L. Lohman, J. Kiellander, E. Möller och C. Faxé.

§ 2. I alla vederbörandes närvaro uplästes och Justerade protocollet för sistlidne Rättegångs dag.

1811 den 30 Julu

Närvarande

Ordförande herr Commerce Rådet, Borgmästaren och Riddaren Nordlindh.

Ledamöter: herrar Rådmännen L. Lohman, Advocat Fiscalen H.A. Falkman, J. Kiellander, E. Möller och C. Faxé.

Tillförordnade Herr Justitje Kantselern var närvarande

§ 1. För att i målet vittna, hade Actor ärhållit kallelse och Stämning å följande personer, hvilka, då de funnos ojäfviga, aflade vittnes eden, om hvars vigt och värde de underrättades, samt, hvar för sig hörde, berättade:

Åberopade emot N° 132 Sadelmakaren Engström och N° 179 drengen Matts Bökman.

1. drengen Jöns Månsson hos Nils Andersson från Bökesåckra att han sett hurusom Sadelmakar Engström vid Torup fattat N° 232 Jöns Hansson Brodd i kragen, och då Brodd sagt låt blifva mig, jag är en gammal man, har Engström låtit honom gå, men på fråga säger vittnet sig ei hafva sett eller hört Engström tilltala Brodd, samt vet icke af hvad anledning han fattat uti honom.

Om Bökman skall vittnet ei hafva sig något bekant.
Upläst och ärkänt.

§ 2. Sadelmakar Engström vill ei bestämt ärkänna detta vittnesmål, utan säger endast att det kan vara möjligt det han i förbigående fattat Brodd i Kragen.

§ 3.

2. husmannen Eric Olsson från Bökesåckra att han af N° 179 Matts Bökman blifvit antydd att från Bökesåckra åtfölja Folkhopen till Wärby för att möta dit väntade hussarer, vid hvilket tillfälle Bökman varit försedd med en Bössa, Och något vidare har vittnet sig icke bekant och kan inte heller uplysa i hvad afsigt hussarerna skulle mötas i Wärby eller hvarföre vandringen derifrån blifvit vidare fortsatt.

Angde Sadelmakar Engström kan vittnet ingen uplysning lämne.

Upläst och ärkänt.

3. husmannen Matts Larsson från Bökesåckra har sig ingenting i detta ämne bekant.

4. husmannen Nils Jönsson från Bokesåckra vet ei något att upplysnings vis meddela.

5. husmannen Ola MÅnsson från Bökesåckra säger sig hafva varit sängliggande siuk under det hendelserna på Torup och Klågerup sig tilldragit, och saknar derföre i detta mål kännedom.

Emot N° 268 drengen Åred Pehrsson från Kellby

6. handelsbetjenten Pehr Torell från Lund inlämnade sitt skriftliga vittnesmål så lydande:

1811 den 30 Julu

Den 16 sistlidne Junu på föremiddagen inkom uti min husbondes Herr Handelsman Lindskogs salu bod Drängen Åred från Kjellby och yttrade, under samtal om det dagen förut timade uplopp bland Allmogen i Bara Härad, att han varit tvungen gå med dem. Då Åred i anledning häraf frågades, huru han undkommit och kunnat rymma från dem, svarade han att han inte rymt, hvilket han skulle ansett för en Skam, utan fått tillåtelse af Trenne Socknars fullmäktige att gå hem för att i stället för träskor, hvarmed han förut varit klädd men hvilka besvärat honom under den långa wäg av 4 mil som de dragit omkring, taga på sig skor eller stöflar. Som detta tycktes utmärka en benägenhet för Böndernas företag, gjorde Åred den föreställning om han icke ansåg sig lycklig att hafva undsluppit, men han svarade: Det kan jag icke veta. Jag väntar hvar stund bud från dem, och kan hända hade det varit lika så väl om jag följt längre med, ty hvem vet, om inte vi nu snart hafva underrättelse att krigsfolket som blifvit Commenderadt emot Bönderne, fallit i deras händer. Han yttrade äfven att Bönderne ej gjorde något våldverk under det han

var med dem, och såsom exempel derpå anförde han, att de icke ens gått öfver sågon sädes åker, utan följt stigar som förut voro banade.

Vidare har jag mig icke något bekant om drängen Åreds förhållande vid tillfälle af oroligheterne.

Lund d 30 Julu 1811

P. Torell

På vittnet gorde frågor kunde ej vidare uplysning meddelas.

7. Ladufogden Sven Billberg från Lund har ingen uplysning att meddela.

8. Åboen Nils Pehrsson från Gullåckra: Svara på fråga: huru vida Åred Pehrsson, på återvägen från Klågerup varit i Gullåckra By? - att vittnet, vid det tillfället ei varit hemma, och äger således derom ingen känne dom.

9. Nils Pehrssons hustru Bengta Asmunds dotter från Gullåckra, har ei heller någon kännedom derom, att Åred Pehrsson, vid förutnämde tillfälle varit i Gullåckra By.

10. Pigan Kjersti Jöns dr från Gullåckra: vet ei annat, än att hon sett drengen Åred Pehrsson samma natt som händelsen vid Klågerup föreföl, ridande passera Gullåckra By, men vittnet har ei sielf talt med honom, eller sett honom medtala någon annan.

Åred Pehrsson förnekar vittnets berättelse, och i likhet med hvad han förut upgifvit, säger sig icke hafva passerat igenom utan förbi Gullåckra By och det till fots, men vittnet tror sig wara försäkrad om riktigheten af dess berättelse, ehuru vittnet icke varit Åred närmare, vid det tillfället han red igenom Byen, än att hon stått vid en grind då Åred passerade igenom en annan dervid belägen grind.

Upläst och ärkänt.

11. Åboen Bodel Nilsson från Stanstorp: att natten emellan den 14 och 15 Junu, klockan ungefärligen 1 eller 2, har en karlsper-

son med mycken häftighet ridande ankommit till Stanstorps By, och då vittnet tillfrågat honom, vid det tillfället han skulle genom en grind, om anledningen till hans hastighet, har den ridande sagt: att vid Klågerup står det illa till, och att högsta nöden wore för handen, men huru vida denna person var nu tilltalade Åred Pehrsson, kan vittnet icke säga, då det förut alldrig känt honom och det för öfrigt varit mörkt, då samtalet dem emellan föreföll samt de varit på et halft Bösse skotts afstånd från hvarandra. Den ridande har tagit vägen mot Lund.

Åred Pehrsson förklarar att det alldeles icke varit han som med vittnet haft något samtal.

Upläst och ärkänt.

Uplysningsvis anmärkes att Stanstorp är beläget en half fjerding väg från Gullåckra, närmast Klågerup, och att denna By, jemte Gullåckra, skall passeras emellan Klågerup och Lund.

Åred Pehrsson förnekar alt hvad emot honom blifvit vittnat, och kan ei förmås till närmare bekännelse än den han förut afgifvit.

§ 5 Emot N° 204 Lars Andersson eller så kallade Slumma Pågen

12. Borgaren Mårten Kjellbeck från Lund: att då han, jemte flera andra och deriblnad Borgaren Bengt Hansson, Fredagen den 14de Junu war på Arbete i Grefve Torfmåsse, har kårt före middags tiden en folksamling af 40 till 50 personer från Grefve By ankommit och tillsagt vittnet, med de öfrige att sig åtgölja till Torup. I bland de flera som sig i synnerhet utmärkt, upgifver vittnet N° 204 Lars Andersson, hvilken på vittnets yttrande, att det icke wore farligt om de ei medföljde, sagt det wore farligt nog b att de gingo för Landets wäl, vittnet har, för att undgå Lars Anderssons fordran åberopat sig på att wara Borgare i Lund, och Lars Andersson skall, i anledning deraf yttrat, jag skiter på alla Borgarne - nu mera finnas inga sådana utan alla äro lika.

Efter enständigt nekande och afst än folksamlingen först bårt gått och sedermera återkommit, under förnyande af sitt

påstående, att de från Torfmåssen skulle medfölja, har vittnet likväl fått tillfälle att begifva sig hem.

Upläst och ärkänt.

§ 6. Lars Andersson ärkänner väl att han tillsagt vittnet och de öfrige i Torfmåssen att sig medfölja, men det öfriga av vittnets utsago nekar han.

§ 7.

13. Borgaren i Lund Bengt Hansson från Höde Möllan: gör till alla delar lika berättelse med nästförut afhörde Mårten Kjellbeck, jemte hvilken han varit på Torfskyrd i Grefve mässe, tilläggandes endast, att Lars Andersson jemväl skall haft det yttrande, att man innan på följande dagens afton skulle se om Lunds Borgare.

Upläst och ärkänt.

§ 8. Mårten Kjellbeck, ytterligare före kallad, säger att äfven han hört det yttrande af Lars Andersson som Bengt Hansson omtalat, och båda dessa vittnen tillägga gemensamt, att Lars Andersson tilltalat dem med mycken häftighet och att så väl han som flera af de öfrige bland hopen hotande slagit mot marken med sina pryglar, men Lars Andersson förblifver vid sitt nekande.

Upläst och ärkänt.

§ 9.

14. husmannen Hans Svensson från Kjellby: att då Folksamlingen till Grefve Torfmässe ankommit och welat förmå vittnet jemte de öfrige där warande att sig till Torup åtfölja, har Lars Andersson särdeles utmärkt sig och fattat vittnet uti kragen samt under hotelser tillsagt honom att medgå, haft äfven det yttrande, att de som wore ur Torfmåssen upkomne skulle blifva nedkastade om de vägrade efterkomma hvad af dem blifvit begärt, efter längre samtal och enträgit vägrande undslapp likväl vittnet och de öfrige gifte, men alla drengarne medtogos, och bland dessa namngifves ännu häcktade Åred Pehrsson samt lösgifne N° 222 Henric Carlsson båda från Kjellby.

§ 10 Lars Andersson ärkänner att han tagit Hans Svensson i kragen, men föregifver att det varit på narri, efter som han är med honom nära bekant, hvaremot vittnet tror sig fullkomligen kunna intyga, att Lars Anderssons förhållande varit med

fullt alfvar.

Upläst och ärkänt.

15. Åboen Jacob Nilsson från Kjellby: att Lars Andersson bland folkhopen som från Grefve Torfmåsse medtog drengarne och deribland Åred Pehrsson samt Hendric Carlsson, warit den värste, fällt flere hotelser och med häftighet fordrat att alla skulle medfölja.

Upläst och ärkänt.

16. husmannen Jöns Åckerberg frå Hjärup: att han, som jemte Åboen Nils Larsson från Stora Råby och 5 eller 6 andra personer warit i samma Tordfmåsse som de förut afhörde vittnen, men på et annat ställe, sett Lars Andersson wara den som bland de af den ankomne folkhopen i synnerhet utmärkt sig med häftighet och hotelser, samt tvungit vittnet, jemte de öfrige i dess sällskap att åtfölja sig till Grefve By, där vittnet funnit tillfälle att undankomma.

Upläst och ärkänt.

17. Åboen Nils Larsson från Stora Råby: Säger likaledes att utaf den till Torfmåssen ankomne Folkskocken, bland hvilken han ei igenkänt flera än Lars Andersson, har denne warit häftigast i sine fordringar att kunna förmå dem åtfölja, äfvensom han fattat vittnets halvbroder Lars Bengtsson, hvilken är döf, i kragen och tillsagt honom, antingen du är döf eller dumb skall du medfölja, denne har dock, på tillsägelse af någre Lars Anderssons följeslagare, undsluppit, men vittnet har måst åtfölja till Grefve By, derifrån han genom en Bakport, fått utväg att undankomma.

Upläst och ärkänt.

18. Åboen Anders Clemedsson från Stora Råby: har sig ingenting bekant.

19. drengen Lars Nilsson från Råby: vet ei heller något att upplysningsvis meddela.

Emot N° 88 Hans Andersson från Torreberga

20. Åboen Jöns Sifversson från Nefvitshög, att Hans Andersson från Torreberga, som warit hemma hos vittnet Fredagen den 14 Junu, då haft det yttrande, det bud vore kommit, att alla mannggrant skulle gå till Torup, annars kom folkhopen och slog dem i hiäl,

men vittnet har ei af Hans Andersson fått tillsägelse att gå någon städes.

Upläst och erkändt.

21. Åboen Jöns Olsson från Nefvitshög: kan ingen uplysning i förevarande ämne att meddela.

22. husmannen Pehr Sörensson från Nefvitshög kan ei håller lämna någon uplysning hälst som, den dagen Hans Andersson skall till Byen ankommit, varit bortrest.

23. Pehr Sörenssons hustru Anna Nils dotter: att Hans Andersson från Torreberga Fredagen den 14 Junu varit hos vittnet och gråtande berättat, att hans Folk wore tagna till Klågerup samt sagt att Folket från Nefvitshög väl också voro nödsakade att gå dit.

Upläst och erkändt.

§ 12. Till domstolen är inlämnadt et Hans Andersson angående så lydande Bevis.

Att utsockne frelse hemmans å boen Hans Andersson ifrån Torreberga, som nu är under häckte å Malmö fästning, blef för ett år sedan af vådelig händelse af en Öfverfallen och så illa medfaren att hopp om dess Lif war alldeles ifråga eller att då hopp om dess Lif blef han likväl Sängliggand Sjuk ifrån Juhletiden då Öfverwåldet på honom hände till Kyndermässotiden som war då Sju veckor, och att han alt sedan och utaf samma händelse blifvit Liksom uti nu huvudyrslor, och som oftast då han tänkt talat för ständigt deri samt fällit fåniga ord och at ei märkt honom uti närvarande ständigt varit så af sin svaghet Öfverhopat. Dett warder af oss underskrefne efter begäran med Eds förbindelse stadfästad om så på fordras skulle.

Torreberga d 24 Julu 1811

M S Mortensson

T.P. Markling

Jöns I L S Larsson

Anders A.N.P Nilsson

Mattis Pehrsson

att förestående Män äro af mig kjände såsom redelige och styrkes härmed med tillägg att jag efter

hvarjemte domstolen får anmärka hvad under Ransakningen kunnat förmärkas, att Hans Andersson äger et svagt begrepp och förvirradt utseende.

härförutom, efter befunnen ojäfvighet, aflagd Ed och ärhållen varning hördes serskildt följande af N° 276 Åke Nilsson till dess oskulldande åberopade vittnen.

1. Herr Kyrkoherden Anders Eriksson från Klågerup berättar: att wid det tillfälle Folksamlingen var å Klågerup, har vittnet hört Åke Nilsson tillsäga de öfrige, att vittnet borde få blifva hemma och i stället anmodas skrifva, utan att Åke närmare yttrat hvad eller i hvilken afsigt; men detta blef af Folkhopens motsagt, och ehuru vittnet, i anseende till mycket sorl, ei kunde höra hvad Åke ytterligare talat, tycktes vittnet sig likväl kunna finna, att dess afsigt gick derpå ut, att wilja befria vittnet från hopens fordran, att den åtfölja. I öfrigt säger vittnet sig känna Åke Nilsson såsom en ganska förnuftig och beskedlig man, så att vittnet gör sig öfvertygad, att han icke upsåteligen deltagit uti de förefallne uproriska upträden.

Upläst och ärkänt.

2. Anders Jönsson Åbo på N° 3 Hessleberga: att då en Folkhop af Toppeladugårds gods passerade genom Wissmarlöfs By, hörde vittnet Åke Nilsson tillsäga och förmå dem i Wissmarlöv nedlägga de dit medbragte hötjufvor, under föreställning att en hvar borde begifva sig till sitt hem, emedan deras företag ei kunde lyckligt aflöpa.

Upläst och ärkänt.

N° 38 3. drengen Nils Olsson från Anderstorpsqvarn vid Wissmarlöv: att han om Fredags morgon varit hos Åke Nilsson, då vid samtal om oroligheterna Åke sagt, att de ei borde bry sig om någonting, hålst de redan anskaffat förstärknings manskap, och att det endast wore herrskaps Bönderne hvilka gorde oväsande.

Upläst och ärkänt.

4. drengen Knut Börjasson från Hessleberga: gör lika berättelse med Anders Jönsson med hvilken han på en gång varit tillstädes.

§ 13. Nils Andersson från Bökesåckra har af den anledning å nyo blifvit före kallad, att under Ransakningen vordet berättats, att åtskilliga Personer dess tjenste hjon till Folksamlingen varit upbudade, och, häröfver hörd, förklarar, det han väl känner att förhållandet är sådant, men försäkrar, att han ingalunda dertill lämnat bifall, eller på något sätt deltagit i oroligheterne hvilka deremot förorsakat honom mycket bekymmer.

1811 den 31 Julu

§ 1. S.d. Sammanträdde R.R. herrar Ordförande och Ledamöter. Tillförordnade Herr Justi Kantslern var närvarande

Hussaren N° 24 Pål Leyon vid herr Ryttmästaren och Riddaren von der Lanckens Esqvadron, kallad att vittna emot N° 167 husmannen Jöns Trullsson från Stora Svedala, infinner sig, och jemte honom såsom Esqvadrons Fullmäktig, Fanjunkaren vid samma Esqvadron Olof Dahlberg, hvilken intygar Leyons goda fräjd, och då för öfrigt emot honom ei var något jäf, så framstod Pål Leyon, aflade vittnes Eden, varnades för men Ed och derefter berättade: att Lördags föremiddag den 15 Junu omkring Kl. 9 skall Jöns Trullsson inkommit i Bökebergsslättis gård, där vittnet på gräsvakt öfver Esqvadronens hästar låg inqvarterad, och efter att hafva hälsat, tillsagt vittnet, som han förut kände, att åtfölja sig till Klågerup, vittnet har dertill nekat, och, kunnig om anledningen till Folksamlingen å Klågerup, varnat Jöns Trullsson för det vådeliga i hans företag och sökt derifrån afstyrka honom, men Jöns Trullsson har icke dess mindre i sitt påstående fortfarit samt fattat vittnet i armen under tillsägelse nu skall du följa med, vittnet har då begärt tid att kläda sig och påtagit sin Dollman samt uniformsmössa, hvarefter vittnet föreställde Jöns Trullsson att han vore i kronan tjenst, hvilket oagtadt Jöns Trullsson, under fråga om vittnet ei ville hålla med Allmogen, förnyat sin förut gorde tillsägelse, dock som vittnet förut sett en Militair Troup vara i annalkande, har vittnet utom gården följt Jöns Trullsson som tagit vägen genom en rågåker och vittnet öfver en nära dervid belägen äng, samt derpå båda anträffats af Trouppens förpåster för hvilkas anförare, herr Ryttmästaren och Riddaren von der Lancken vittnet berättade hvad som förefallit

emellan honom och Jöns Trullsson hvarpå denne arresterades.

Vittnet har ock samma morgon i Skogen vid Bökebergsslätt, där bredvid Esqvadronens hästar betade, träffat en Folksamling från Svedala Socken, hvilken, efter hvad för vittnet blifvit sagt ämnade sig till Klågerup. Bland denna Folksamling har vittnet väl icke sett Jöns Trullsson, men då han, jemte några andra till Bökebergsslätt ankom, såg vittnet att de kommo vägen från Skogen.

§ 2. Jöns Trullsson ärkänner väl hvad vittnet utsagt, men förklarar, att han icke i ondska, utan såsom gammal bekant, tagit vittnet i armen, deremot anser vittnet Jöns Trullsson hafva varit verkligen onskfull. I öfrigt uplyser vittnet, att wid samtalet emellan honom och Jöns Trullsson, ei någon varit närvarande.

Jöns Trullsson, alfvarligen förhållen att bekänna sanning, vidgår omsider, att han varit bland de öfrige från Svedala i Skogen församlade, hvars afsigt varit att begifva sig till Klågerup, och ehuru han ei bestämt vill ärkänna, att de efter sammankomsten ärhållit underrättelse om förloppet vid Klågerup, säger han likväl det han tror att de derom haft någon kännedom, och derföre icke gått vidare, hvem som kallat samlingen eller i hvad ändamål de vid Klågerup skulle möta, påstår Jöns Trullsson sig icke känna.

Upläst och ärkändt.

§ 3. Sedan härefter tillstädes kommit de af Actor inkallade nedanstående vittnen, och något jäf emot dem hvarken anfördes eller utletas kunde, aflade de, uti Parternas närvaro, vittnes Eden, varnades samt derefter serskildt hörde berättade:

§ 4. Emot drengarne N° 271 Lars Gudmudsson och N° 272 Hans Hansson

2. Hans Jacob Virumlinde från Arlöf: att dess drengar Lars Gudmundsson och Hans Hansson utan att hafva begärt eller fått tillstånd, tidigt Lördags morgon den 15 Junu bårtgått, och återkomme samma dags föremiddag vid pass kl. 9, berättat att vid Nordanå och Sunnanå Byar samt Tyska kroget voro folksamlingar till flera 1000de man samt tillsagt och welat förmå öfriga tjenstefolket på Arlöf, att sig, jemte dem, till dessa folksamlingar

genast begifva, under hotelse, att det annars kunde gå dem illa, då detta likväl ei wärkade på någon, gingo de åter bort, utan att vittnet kan upplysa hvad de sedermera sig företogo. Vid deras hemkomst om Söndags föremiddag var Hans Hansson försedd med en dolkkäpp, den han berättade sig hafva fått af Smeden Landgren.

Upläst och erkänt.

§ 5. Lars Gudmundsson och Hans Hansson erkänner nu att de utan dess husbondes tillstånd bårtgått och förblifva i öfrigt vid deras förut afgifne berättelser.

§ 6.

3. drengen Hans Nilsson från Arlöf: att då han Lördags eftermiddag den 15 Junu, i ärende att besöka sine i Sunnanå boende föräldrar, gått från hemmet anträffades vittnet under vägen af drengarne Lars Gudmundsson och Hans Hansson samt Smeden Jöns Landgren, hvilken sistnämde ville först öfvertala och sedan tvinga vittnet att dem åtfölja som han sade till Byarne, men Lars Gudmundsson skall dervid yttrat, att de ei ville tvinga vittnet och Hans Hansson deltog ei i påståendet att vittnet skulle medfölja, utan har vittnet derpå fått gå sin väg.

Upläst och erkänt.

4. drengen Pehr Pehrsson från Bulltofta: att då vittnet Lördags eftermiddag den 15 Junu skulle gå till sina anhöriga i Lunnarp, anträffade han nära Sunnanå Lars Gudmundsson och Hans Hansson jemte Smeden Landgren, hvilken sistnämde tillsade vittnet att sig åtfölja, dervid Hans Hansson äfven yttrat, att vittnet ei wore bättre än han, som sagt sig sielf hafva blifvit tvungen af Landgren och Lars Gudmundsson, och som Landgren jemväl dragit en dolkkäpp som han medhade, så har vittnet sett sig nödsakad efterkomma dess begäran. En ryttare som de straxt därpå mötte tillsade Landgren och sökte förmå att följa sig, men denna har, under föregifvande att först afhämta sin häst, undankommit derefter begåfvo de sig till Tullstorp, hvarest Landgren äfven sökt öfvertala drengar att sig åtfölja, och där vittnet fick tillfälle att bortspringa, samt har sig således intet vidare bekant.

Upläst och erkänt.

5. Åboen Rasmus Andersson från Sallerup: vet ingenting att berättas eftersom han varit här i Staden den 15 Junu, annorlunda än att han hört omtalas det de tilltalade drengarne varit i hans hus, och som han förmenar, borttagit en Casserad Rustnings Carbin, hvilken han wid hemkomsten saknat.

6. Rasmus Anderssons hustru Karin Trulls dr Sallerup: att Lördags eftermiddagen den 15 Junu skola tilltalade drengarne Lars Gudmundsson och Hans Hansson, jemte en annan okänd karlsperson, åtföljd af Rasmus Anderssons husman, Jöns Hendricksson till vittnet inkommit och begärt ärhålla dricka, hvilket blifvit dem lämnat, äfvensom vittnet, på begäran af Jöns Hendricksson, hvilken skall blifvit tvungen dem åtfölja, framtagit och gifvit dem alla mat, härefter skall en af de tilltalade från väggen nedtagit ett där hängande Gevär, hvilket Lars Gudmundsson begärt på köpa och derpå frågat priset som vittnet upgifvit till 2 rd - den före omnämde okände karlen skall yttrat till Lars, att han utan betalning kunde taga Geväret, dertill han ville lämna honom lof, men detta har Lars icke welat, och vittnet som ifrugtan för den okändes yttrande, afslog på det upgifne priset, anhöll utaf Lars 1 rd 32 rgd

Upläst och ärkändt.

§ 7. Lars Gudmundsson ärkänner vittnesmålets riktighet, och säger, att som han varit wan att hafva gewär, ville han förskaffa sig det omnämde, utan afsigt att gagna det under vägen.

7. Åboen Jöns Svensson på N° 3 Sallerup: att Lördagen den 15 Junu hafva Lars Gudmundsson och Hans Hansson jemte en annan för vittnet okänd karl till vittnet hemkommit, och begärt genom den okände Öl och Bränvin, derpå de också ärhållit dricka och 2^{ne} Supar hvardera, Ett i Stugan hängande gammalt Gewär hafva de nedtagit och begärt få köpa, men utan att vittnet derå upgifvit något pris, och i det vittnet i ärende utgått, derföre till dess hustru framlagt 32 sk rgd samt tagit Gewäret och begifvit sig sina färde, härförinnan hade de dock welat förmå vittnet att sig åtfölja till Folksamlingen som de sade wara i grannskapet, och denna begäran har den okände karlen, hvilken upgifvit sig wara Smedgesell, först framfört, men hvilken af dem som tagit eller betalt Gewäret wet icke vittnet, som påstår sig hafva nekat till derom begäran

att få det samma köpa.

Upläst och ärkändt.

§ 9. Hans Hansson erkänner att det varit han som tagit Gewäret och betalt det till det pris Jöns Svensson fordrat, och denne vidgår nu, att som han ei annorlunda kunde blifva dem qvitt, har han sagt sig vilja emottaga en sådan betalning.

§ 10.

8. Åboen Sven Hanssons hustru Bengta Hans dr från Sallerup: att då vittnet Lördags eftermiddag den 15 Junu varit inne att besöka Åboen Rasmus Anderssons hustru, har vittnet sett nu tilltalade drengarne jemte en längre för vittnet okänd karl, inne i stugan, där äfven husmannen Jöns Hendricksson stått med penningar i handen, hvilka han tillbudit den okände karlen, som nekat att dem emottaga, under yttrande till Jöns Hendricksson: du måste sielf följa med. På vittnets fråga om de voro värfvare? Har den okände karlen, som war försedd med Gewär, svarat, att de ei woro några värfvare, och som orden fallit: Ni skola edra Cannaller gå med alle sammans, derefter begåfvo de sig alla ut från Stugan, utan att vittnet vet hvart de sedermera tagit vägen.

Upläst och ärkändt.

9. husmannen Jöns Hendricksson från Sallerup: att före omnämde Lördag på eftermiddagen skola tilltalade drengarne jemte en annan karl den vittnet icke kände, kommit till vittnet i Torfmässen, varvid den okände gifvit befallning att medfölja till de samlade Troupperne, vittnet har vägrat detta och bett dem med sig gå till sin husbondes Rasmus Anderssons Gård, för att blifva undfägnade och ditkomne, samt då vittnet fortfarit med sin begäran, att få blifva hemma, hafva de sagt, att vittnet då borde gifva dem något derföre, derpå vittnet framlagt 1 rd 3 skil rgd men återfått 1 som en af drengarne sagt skulle wara till det lilla Barn vittnes ditkomna hustru hade på armen.

Hvilken utaf de 3^{ne} karlarna som fordrat eller mottagit penningarne, vet icke vittnet, utan säger att de woro lika goda alla.

Vittnet tillfrågades, i anledning af Sven Hanssons hustrus vittnesmål, att de 3^{ne} i Stugan inkomne personer ei ville emottaga penningarne, huru härmed sig förhållit? och uplyser, att

de ei emottagit penningarne förr än de utkommit från Rasmus Anderssons stuga, då vittnets hustru penningarne aflämnat.

Upläst och ärkändt.

§ 11. Jöns Hendricksson begär att återfå de En Rd 24 skn som honom blifvit affordrade, och Lars Gudmundsson samt Hans Hansson säga sig ei bestrida sådant, men påstå att det varit Smedgesällen Landgren som begärt och ärhållit penningarne.

§ 12. Smeden Möller från Sallerup, som förut i detta mål aflagt vittnesmål, var, i anledning af HandelsBetjenten Halcks begäran inkallad, och, på derom efter Halcks anhollan görd fråga, säger, på sin förut aflagde vittnes Ed, att samtalet emellan honom och Halck varit under 4 ögon.

§ 13. Handels Betjenten Halck tillfrågades, huruvida han framkommit till Bara före Gudstjenstens början och om han där talat med någon, innan han ingått i kyrkan? Svar: Gudstjensten var börjad vid hans ditkomst, och utan att tala med någon, gick han genast i kyrkan.

Som Halck upgifvit, att han med sin resa haft för afsigt besöka förre Inspektoren Ramelius, tillfrågades han af hvad anledning han ei fullföljt denna föresatts? Svar: att sedan han, som reste för sitt nöje, fått veta om Socken Stämman i Bara, så har han kvarstadnat där, hälst han fann vägen för lång till Ramelius.

Oagtadt föreställning om hvad emot Halck under Ransakningen förekommit, kan han icke förmås till någon närmare bekännelse.

§ 14. På Actors begäran blefvo N° 248 Mårten Bengtsson och N° 204 Lars Andersson före kallade samt fingo åhöra hvad Nils Larsson från Bara och Anders Svensson från Wallby under et vid vällofte Rådstuvu Rätten i Lund anställdt förhör, emot dom angifvit, men kunna ändå icke förmås till närmare bekännelser än de förut gort.

1811 den 2 Augusti

§ 1 S.d. Sammanträdde R.R. Herrar Ordförande och Ledamöter, utom Herr Rådman Lohman som af Auctions göromål är hindrad, äfvensom tillförordnade Herr Justitio Cancellaren hvar under Sessionen tillstades.

§ 2. Protocollet för nästförflutne 2^{ne} Rättegångs dagar uplästes och justerades.

§ 3. Tillförordnade Herr Justitio Cancellaren underrättade domstolen derom, att husmannen Pehr Jacobsson från Bara vore, efter derom fogad anstalt af tillförordnade Herr Justitio Cancellaren, inkallad och nu tillstades, för att vittnesmål afgifva emot handelsbetjenten Thomas Halck.

Härvid anförde herr Advocat Fiscalen och Rådmannen Falkman; att som det blifvit uplyst, det denna Pehr Jacobsson är Broder till den, bland de uproriske å Klågerups Sätesgård gripne Jöns Jacobsson, hvilken, ehuru till vidare ur häktet lös-gifven, icke är skiljd från Rättegången, så ansåg Herr Advocat Fiscalen och Rådmannen Pehr Jacobsson icke böra emot 17 Cap. 7 § Rättegångsbalk, uti denna Sak hvaruti dess Broder så nära del äger, tillåtas vittnes mål afgifva, dock fann Herr Advocat Fiscalen och Rådmannen intet hinder för Pehr Jacobssons hörande utan Ed, derest sådant skulle äskas.

Herr Rådmannen Faxé förenade sig med detta Herr Advocat Fiscalen och Rådmannen Falkmans yttrande.

Herr Rådman Möller: att som fråga endast är om utredandet af Halcks förhållande vid Socken Stämman och i Bara By, der Jöns Jacobsson icke är angifven för delagtighet, och genom Pehr Jacobssons hörande som vittne, egenteligen torde åsyftas uplysning om det ytrande Halck, enligt Jöns Jacobsson under N° 21 gorde berättelsehaft om H Hvälborne Baron Stjernblad, så och då Jöns Jacobsson så mycket mindre kan anses för angifvare derå, som dess berättelse blifvit aflämnad uppå fråga af domstolen, finner Herr Rådmannen för sin del icke något skäl för Pehr Jacobssons utestängande från vittnesmål.

Herr Rådmannen Kiellander instämmer med Herr Advocat Fiscalen och Rådmannen Falkman, men Herr Commerce Rådet Borgmästaren och Riddaren Nordlundh finner de af Herr Rådman Möller

för Pehr Jacobssons ojäfwighet anförde skäl så mycket mera lagligen grundade, som Halck ei blifvit, i anledning af någon Jöns Jacobssons anmälan häcktad eller för Rätta stäld, samt dennes brottslighet ej hade med Halcks sådan gemenskap att de kunde anses hafva del i en och samma sak.

I likhet med pluraliteten i yttrande, fattades och afsades detta.

Beslut.

Som det blifvit uplyst, att husmannen Pehr Jacobsson från Bara är Broder till den, bland de uproriske, å Klågerups Sätessgård gripne Jöns Jacobsson, hvilken, ehuru tills vidare lösgifven, icke är skiljd från Rättegången, Så anser R.R. Pehr Jacobsson icke böra, emot 17 Cap. 7 § Rgsbl, uti denna Sak, hvaruti dess Broder så nära del äger, tillåtas vittnesmål afgifva, dock finner R.R. intet hinder för Pehr Jacobssons hörande utan Ed, derest sådant skulle äskas.

Pehr Jacobssons hörande utan Ed ansåg tillförordnade Herr Justitio Cancellern vara utan ändamål, sedan domstolen genom dess Beslut lagt sådan grund, att dess utsago icke skall förtjena afseende.

§ 4. Actor, som under voteringen afträdde och först nu återinkom, underrättades om R.R. Beslut angående jäfvet för Pehr Jacobsson att som vittne höras, hvarpå han anmälte deremot missnöje.

§ 5. Härförutom woro, efter tillförordnade Herr Justitio Cancellerns föranstaltande, tillstädes förut såsom vittnen i målet afhörde Inputoren Lars Kilian Florman, Gårdsskrifvaren Elof Rybeck, Trägårdsmästaren Nils Wahlström och Ladufogden Matts Olsson rörande Halck för att närmare uplysning å deras förut aflagde Ed meddela, af hvilka altså före kallades.

1. Inputoren Florman: säger på fråga, att han både före Guds-tjenstens början och efter dess slut sett Handelsbetjenten Halck i Bara By Söndagen den 9 Junu, men under Sockne Stämman skall vittnet icke bemärkt Halck, och ej heller att han med någon wa-

rit i samtal hvarken före eller efter Gudstjensten, derjemte uplyser vittnet, att Halck haft hästar och vagn före omnämde Söndag hos Åboen Pehr Jacobsson i Bara, och att vittnet, strax efter Sockne Stämman hört sägas, att Halck för Allmogen yttrat: det Adelen och Prästerne voro orsak till lottningen, dock kan vittnet ei upgifva, af hvem detta blifvit berättat.

Handelsbetjenten Halck intalar, att han icke varit i Bara före Gudstjensten, och vittnet, som med full visshet sett Halck efter Gudstjensten säger sig icke kunna lika säkert intyga att Halck varit samma Person som vittnet sett före dess ingång i kyrkan, men vill likväl tro det.

Upläst och erkänt.

2. Gårdsskrivaren Rybeck: på fråga upgifver vittnet sig hafva sett Handelsbetjenten Halck Söndagen den 9 Junu i Bara, efter Gudstjenstens slut, men skall ei blifvit varse att han med någon haft samtal samt har i öfrigt om honom ingenting vidare sig bekant.

Upläst och erkänt.

3. Trägårdsmästaren Wahlström: har ej varit i kyrkan den dagen Sockne Stämman hölls, och vet således ingenting om Handelsbetjenten Halck att berätta.

4. Ladufogden Matts Olsson: säger sig hafva sett Handelsbetjenten Halck, under Sockne Stämman i Bara, på kyrkogården, och derefter ute å Bye gatan, men på intet af dessa ställen har vittnet sett Halck med någon hafva samtalat.

§ 6. Häktade N° 270 Anders Nilsson från Troberga, anhöll, att till sitt urskulldande få afhörde nedannämde nu närvarande vittnen, hvilka, ojäfvige befundne, aflade vittnes Eden, varnades för mehn Ed och derefter hvar för sig hörde, berättade:

1. Husmannen Pehr Olsson från Troberga: att vittnet varit närvarande då Anders Nilsson tillsagt klädväfvaren Ågren att dem medfölja, och samt yttrat att deras afsigt varit, att blott hålla sig undan och ei wara hemma, i fall de skulle eftersökas, samt att de, ehuru budade att möta i Wismarlöf för att afgå till Torup, under hotelse att, om de ei kommo, blifwa i hjäl slagna,

hade de likväl gått till Yddinge och derifrån återvänt hem.

2. Frälse Heideridaren Anders Andersson från Troberga: berättar lika med förra vittnet, angående afsigten med deras bortgång från hemmet, men har ei hört hvad Anders Nilsson talade med Ågren.

3. Tunbindaren Jonas Söderholm från Troberga: har icke heller hört samtalet emellan Ågren och Anders Nilsson samt berättar i öfrigt lika med första vittnet Pehr Olsson.

4. Husmannen Lars Bodelsson från Troberga: instämmer till alla delar med Anders Andersson.

5. Husmannen Nils Göransson från Troberga: att vittnet hört Anders Nilsson begära, det Ågren ville medfölja, men tager på sin Ed, att afsigten varit sådan, som vittnet Pehr Olsson upgifvit.

6. Husmannen Lars Larsson från Troberga: berättar lika med näst förut afhörde vittnet .

Vittnesmålen uplästes och erkändes.

§ 7. Genom de å samtelige de häktade och nu på en gång före kallade Personer åställde frågor, till utredande hvarifrån den Budskickning först utgått, som föranledt till samlingen å Klågerup den 14 Junu om morgonen, var ej närmare uplysning att erhålla än att Budskickning skett ifrån Hyby till Wissmarlöf, derifrån till Hessleberga, och så vidare till Lyngby samt det öfriga af Toppeladugårds gods, Wissmarlöf är enligt hvad Ransakningen uplyser och nu ytterligare erkännes upbudningen verkställd igenom tilltalade N° 279.

§ 8. Samtelige de häktade tillfrågades, huru wida de åskade flera vittnes hörande eller i öfrigt hade något till sitt urskuldande att andraga, hvarvid Tufve Pehrsson från Stanstorp inlämnade et så lydande Bevis.

På begäran af Åboen Tufve Pehrsson från Stanstorp betygas härmed att han Tufve Pehrsson blef af Hans Andersson Torreberga ålagd vid hotelse, att tuta och till säga både Män och drängar att man genast infinne sig på Torup. och att Tufve Pehrs-

son sedan han tutat ej på något sett sökte förmå någon att gå åstad, och gick ingen af Mennen heller åstad, utom dess varnade han flera att i tide retirera från sitt arbete på dett mängden intet skulle före dem med sig - hvilket wi med liflig Ed kunna styrka om så påfordras.

Stanstorp d 25 Juli 1811 -

Lars L N S Nilsson

Nils N O S Olsson

Åbo på N° 8

Åbo på N° 7

att förestående äro Kjände för redlige och sanfärdige attest:

Sven Nilsson

Vi P

Anhållandes Tufve Pehrsson, att Åboerne Lars Nilsson och Nils Olsson som detta Bevis utgifvit, måtte inkallas, och riktigheten deraf edeligen fästa.

N° 279 Tjenste gässen Sven Jönsson hvilken upgifver, att Gässen Jöns Jacobsson hos sin Fader Jacob Sånesson från Hyby, ankommit med Budskickning till Wissmarlöf, och skall i anledning deraf drengen Pehr Larsson, i tjenst hos sin Fader i Wissmarlöf, tvungit Sven till den Budskickning han sedermera framfört, hvarom till vittne åberopas Husmännen Pehr Truedsson och Carl Åkerman i Wissmalröf äfvensom Sven begär, att få inkallad och som vittne edeligen hörd drengen Anders Pehrsson hos Hans Truedsson i samma By, till bestyrkande, det Sven, af folk från Toppeladugårds gods blifvit tvungen verkställa den trumning, hvarom han förut berättat.

§ 9. R.R. föreständigade Actor, att till nästa måndag kl. 9 föremiddagen låta till Rådstufvu Rätten inkalla de af Tjenstegossen Sven Jönsson namngifvne Personer som ock Åboerne Lars Nilsson samt Nils Olsson från Stanstorp, hvilka af Tufve Pehrsson derstädes blifvit till vittne åberopade.

1811 den 5 Augusti

Närvarande:

Ordförande: Herr Commerce Rådet Borgmästaren och Riddaren C.M. Nordlindh.

Ledamöter: Herrar Rådmännen Advocat Fiscalen H.A Falkman, J. Kiellander, E. Möller och C. Faxé.

N° 40 Undersökningen bevistades af tillförordnade Herr Justitie Cancellern.

§ 1 Föredrogs Kgl Majts och Rikets höglofte Götha Hofrätts Skrifvelse af den 3 dennes, hvarigenom R.R. dels under rättas, att i fall någon Skrifvelse till Kgl Hofrätten rörande undersökningen om de i orten förefallne uproriska händelser, skulle blifva nödigt, R.R. då äger vända sig till Kgl Hofrätten i Lund, och dels affordras de undersökningsprotocoll som redan blifvit hållne med antydan att, om något af undersökningen hos Rådstufvo Rätten ytterligare skulle återstå så fort sådane protocoller med utslag hinna författas, låta dem utskrifvas, och till Kgl Hofrätten insändas.

Härvid tillkännagaf tillförordnade Herr Justitio Cancellern Sig vilja till Höglofte Kgl Hofrätten aflämna den del af Ransakningen som redan blifvit utskrifven och tillförordnade Herr Justitio Cancellern emotagit.

§ 2 Protocollet för sistlidne Rättegångsdag uplästes och Justerades.

§ 3. I anledning av N° 28 Pehr Göranssons upgift att af drengarne Ola Olsson från Skabersiö och Pehr Jönsson från Ebbarp blifvit budad att, beväpnad med hötjufva, infinna sig på Torup, hvilken upgift Pehr Göransson nu för hvad den förra angår vidhåller men emot den sednare återkallar, förehades: N° 275 Ola Olsson som ärkänner, att, sedan drengarne i Skabersiö, på ärhållen budskickning från Oxie blifvit samlade, har Ola Olsson meddelat Pehr Göransson tillsägelse, på sätt denne upgifvit.

§ 4. Jemväl hördes Ola Olsson öfver N° 36 Pehr Hanssons upgift, att Ola först ensam om Fredagsmorgonen den 14 Junu och sedan tillsammans med flera samma dags eftermiddag tillsagt Bön-

derna i Sönnarp att genast åtfölja till Torup, med tillägg att så väl Prästen och Insputoren på Klågerup som Prosten i Bara blifvit våldsameligen medtagne, och erkänner detta på så sätt, att han, som icke deltagit i den imot Prästerne och Insputoren utförda våldsamhet, gått från Torup till Sönnarp, medtalat Pehr Hansson och för honom berättat rörande Prästernes och Insputorens fasttagande, men nekar att han budat Pehr Hansson, som vid dess framkomst redan skall varit färdig att till Torup afgå, och ehuru Ola Olsson, hemgången från Sönnarp till Skabersiö, medgifver sig på återvägen till Torup å nyo hafva varit i Sönnarp och äfven inne i Pehr Hanssons stuga, vill han ei widgå, att då med denne hafva samtalat, dock kan han ei utreda hvarföre han varit i Sönnarp enär dess föregifvande, att sådant skett endast derföre att han skulle passera mellan Torup och Skabersiö, så mycket mindre är sannoligt, som han då haft nödigt taga en sådan omväg hvilket honom äfven förhölls och ej kunde bestridas.

§ 5 N° 36 Pehr Hansson, hörd i anledning af N° 24 Pål Hallbergs upgift, säger, att de båda, jemte flera ifrån Skomakaren Möllers hus där Hallberg var och förbi hvilket de från Sönnarp skulle passera, väl åtföljts till Torup, men dertill skall Pehr Hansson ingalunda förmått Pål Hallberg.

§ 6. N° 246 Lars Olsson, erkänner på gorde föreställningar, att efter det N° 280 Nils Andersson på dess tillsägelse, tutat till samling i Tjustorp, och Folket derwid tillstädes kommit, har Lars Olsson för dem framfört det från Folksamlingen å Torup medbragte ärende, att Tjustorparne skulle sig genast dit begifva.

§ 7. N° 251 Hans Larsson (Spött) och N° 283 Lars Larsson från Wärby före kallades, och på fråga erkände, att de öfver varit drengsamlingen i Bara Lördagen före Sockne Stämman, och med de öfrige derwid deltagit i Beslutet, att följande dagen mangrant infinna sig i Kyrkan, för att bestrida den då förekommande fråga om lottningen till Förstärknings manskap, och hvilket Beslut de äfwen utfört.

Lars Larsson uplyser äfven den oriktighet i dess under N° 283 gorde upgift, att N° 18 Lars Larsson, icke efter

hvad han då anmält, varit honom till Skammarp följaktig.

§ 8. N° 274 Pehr Jönsson, hörd, i anledning af N° 61 Nils Larssons berättelse, erkänner att han tillsagt denne, det dess Son som tjenar hos honom som dreng, skulle infinna sig i Hessleberga, men att Pehr Jönsson, enligt hvad N° 179 Matts Bökman upgifvit, budat denne, dertill nekar han helt och hållit.

§ 9. Härefter förekallades af N° 213 Tufve Pehrsson till vittnen åberopade Åboarne Lars Nilsson och Nils Olsson från Stanstorp samt ytterligare i samma afsigt kallade drengarne Nils Jönsson och Hans Andersson från Tirup, hvilka, ojäfvuge befundne, aflade vittnes Eden, warnades och derefter serskildt hördes.

1. Lars Nilsson, tager på sin Ed riktigheten af det Bevis han underskrifvit, i protocollet för sistlidne Rättegångs dag finnes intygat och nu för honom blef upläst.

2. Hans Olsson, försäkrar likaledes riktigheten af samma Bevis.

N° 88 Hans Andersson från Torreberga, härvid tillstädes, hördes öfver dessa vittnesmål, och erkänner, i likhet med hvad han förut gifvit, att han varit i Stanstorp tillsagt om samling, men nekar att hafva talt med Tufve Pehrsson eller hafva bett någon tuta, och vittnen föreholder detta förklarar med tillkännagifvande det de ej sjelfv förhört vittnesmålet, att Hans Andersson icke begärt tutning i Byen, utan endast berättat, det Präst och Insputor blifvit med våld tagne på Klågerup och yttrat att de wore olycklige om de ei infunno sig på Torup.

Vittnena intyga vidare, att vid samlingen om hvilken Tufve Pehrsson vid dess hemkomst föranstaltat hade Tufve med alla öfrige Åboer och husmen i Byen öfverenskommit att blifva hemma samt uplysa, att förskräckelsen den dagen varit i orten så allmän, att knappast någon vågade hålla sig hemma wid sina hus, utan flycktade åt markerne.

3. drengen Nils Jönsson berättar, att då han, jemte drengen Hans Andersson var på Torfskyrd i Grefve Måsse, där Tufve Pehrsson i lika ärende sig befann, har bemälte Tufve Pehrsson, då en Folk-

samling syntes ankomma, med gråtande ögon tillstyrkt vittnet att genast begifva sig bort, för att ei blifva af Folksamlingen medtagen.

4. drengen Hans Andersson, gör lika berättelse med Nils Jönsson.

§ 10. Tufve Pehrsson förklarar, att det varit hans af-sigt, att genom dessa vittnen intyga, att han ei welat deltaga uti utan afvärja oroligheterne.

Hvad vice pastor Nilssons den 26 sistlidne Julu aflade vittnesmål innehåller, förnekas af Tufve Pehrsson, utom det att han medgifver sig hafva varit vid samlingen tillstädes.

§ 11. I följd av R.R. sistlidne Rättegångsdag tagne Beslut, war nu tillstädes och före kallades tjenste Gossen Jöns Jacobsson från Hyby, på 15de Året gammal, berättar: att sedan drengen N° 16 Johan Olsson till Hyby ankommit har denne, jemte husmannen Jacob Hansson från Hyby, hvilken vid Klågerup blifvit döds skuten, om Torsdagsafton tillsagt Jöns Jacobsson att afgå till Wissmarlöf och tillsåga drengarne derstädes, att Hussarer passerat förbi Wärby samt att det, hvilket de förut aftalt, skulle då ske, men någon uplysning om hvad härmed förstods, vet Jöns Jacobsson icke att meddela.

§ 12. Uplysningsvis anmärkes, att en större Hussar patrull Torsdags eftermiddag afgått härifrån Staden, för att i Hyby och Yddinge arrestera de under Ransakningen förut omnämde 2^{ne} drengar.

§ 13. Johan Olsson, förut afhörd under N° 16, men från Arresten lösgifven, war tillstädes och derföre före kallades samt hördes öfver Jöns Jacobssons upgift, erkännandes han, att, efter antydan af häktade N° 18 Lars Larsson, hafva på en honom lämnad häst, Torsdags eftermiddag den 13 Junu begifvit sig till Hyby, med tillsägelse åt drengarne derstädes, att samma afton med Bara drengar samlas i Wärby, i anledning deraf, att Hussarer varit synliga och passerat förbi Wärby.

§ 14. N° 18 Lars Larsson före kallad, erkänner, att han, efter öfverenskommelse med de öfrige Bara drengar, gifvit Johan

Olsson en sådan tillsägelse som denne omtalat, förklarandes, derjemte, att anledningen till beramade Samlingen i Wärby, varit frugtan, att de skulle blifva arresterade, och att, då Hyby drengar oaktadt budskickningen icke ankommo till Wärby, drengarne från denna och Bara By wäl Torsdagsaftonen åtskiljdes, men samlades åter morgonen derpå i Hyby, hvarifrån likväl alla redan innan Lars Larsson dit ankom sköla afgått till Klågerup hvart-hän Lars och några stycken andra drängar från Bara som honom åtföljde sig äfven begaf.

§ 15. N° 247 Hans Olsson och N° 248 Mårten Bengtsson, ärkänna, att de gemensamt med Lars Larsson och de öfrige deltagit i Beslutet om Johan Olssons afskickning.

§ 16. Lars Larsson uplyser vidare att Bara, Wärby, Hyby Wissmarlöf och en del af Winninge drengar, hade några dagar förut då de, till förrättande af hoveri arbete woro församlade, öfverenskommit, att så snart någon Militaire syntes skulle de samlas, och att den ibland dem, som derom först fick kunskap, borde lämna de öfrige derom underrättelse, af denna anledning har altså sedermera budskickning först från Bara utgått, på sätt förut omnämndt blifvit.

I denne Lars Larssons upgift instämma äfvenledes Mårten Bengtsson och Hans Olsson.

§ 17. Jemwäl inställdes för Rätta i anledning af Tjenstegossen N° 279 Sven Jönssons upgift N° 288 Pehr Larsson dräng hos sin fader Lars Pehrsson i Wissmarlöf, som ärkänner, att sedan budskickning från Hyby till Bara ankommit, att de borde möta i Wärby, har han tillsagt ofvannämde Sven Jönsson, att et slikt budskap om samling till Hessleberga framföra.

§ 18. För att ytterligare updaga sin oskuld, anhåller Sven Jönsson, att få som vittnen edeligen hörde nedannämde personer, hvilka, ojäfvuga lämnade, svuro vittnes Eden, warnades ochderefter serskilds hörde, berättade:

1. husmannen Pehr Truedsson från Wissmarlöf, att sedan drengen Pehr Larsson först anmanat husmannen Carl Åkerman att upbuda

Folket i Hessleberga till samling i Wärby, men denne vägrat sådant efterkomma, har vittnet hört Pehr Larsson 2^{ne} gånger tillsäga Sven Jönsson att sådant uträtta.

2. husmannen Carl Andersson Ackerman: att sedan Pehr Larsson först bett vittnet att framföra Budet till Hessleberga, och vittnet sådant vägrat, har Pehr Larsson yttrat till Sven Jönsson: då får du gå Sven - vittnet har derpå begifvit sig hem, och vet derföre icke om Sven denna tillsägelse åtlydde.

3. drengen Anders Pehrsson från Wissmarlöf: att Fredagen den 14 Junu, bittide om morgonen, medan vittnet och Sven Jönsson ännu legat i rum och säng tillsammans har en okänd karl i rummet inkommit och tillsagt Sven Jönsson att upstiga och trumma till samling i Byen, emedan den okände annars, efter dess hafde yttrande, woro hänvist till Älldermanen för att sielf trumma.

Sven Jönsson påstår, att den okände ej haft det yttrande att sjelf vela trumma utan att den samma värkligen skall tvungit Sven att trumma förrätta.

§ 19. Pehr Larsson 29 år gammal af god hälsa och kroppsbyggnad, samt för brott förut icke lagförd, erkänner hvad vittnen emot honom berättat.

Actor påstår, det måtte, han i anseende till de emot honom förekomne besvärande omständigheter, träda i häktet: hvaremot Actor förmälte sig icke äga anledning att sådant yrka emot afhörde Johan Olsson och Jöns Jacobsson, R.R. fann skälgt lämna bifall till Actors emot Pehr Larsson i förberörde måtto gorde påstående.

§ 20. På den underrättelse Tillförordnade Herr Justitio Cancelleren erhållit och nu R.R. meddelte, att drengen Nils Pehrsson från Södra Börringe, häktad och insatt å Slottet härstädes såsom misstänkt för delaktighet i uproret, ännu icke wid någon domstol undergått Ransakning före kallades bemälte

N° 289 Nils Pehrsson, dreng hos Lars Larssen N° 44 från Södra Börringe, 19 år gammal, af god hälsa och kroppsbyggnad och skall för brott förut icke varit anklagad, Förmanad till sanning be-

rättar: att han varit tillsammans med Börringe gods, hvilket Lördagen den 15 Junu samlats i afsigt att gå till Klågerup, men komna et stycke på vägen, har han fått tillfälle att komma undan och på hemvägen anträffats af den från Klågerup återtagande Militair som honom arresterade och hitförde.

Nils Pehrsson förmenar att den öfrige folksamlingen af Börringe gods blifvit underrättad om förloppet vid Klågerup, och derföre under ditvägen åtskiljts.

Då i öfrigt något besvärande emot Nils Pehrsson under Ransakningen icke förekommit, och efter den underrättelse Tillförordnade Herr Justitio Cancellern domstolen lämnade, af de flera från Börringe gods vid Wemmenhögs Hds Lofte Tingsrätt hörde personer, någon medbrottslighet mot honom icke blifvit angifven, fann R.R. skäligt Nils Pehrsson på fri fot ställa.

§ 21. Att alla de i detta mål afhörde vittnen blifvit åtfrågade huru vida de ägde någon kännedom om de timade oroligheterne härledde sig från någon tillställning af inhämske Stånds personer eller utlänningar? hvilket alltid blifvit med Nej besvaradt: det varder nu, såsom icke för hvart och et vittne till vidlyftighets undvikande, antacknadt, serskildt anmärks.

§ 22. Actor tillkännagaf, att flera Prester eller vittnen nu eij woro i detta mål att afhöra och tillförordnade Herr Justitio Cancellern ansåg äfven undersökningen wore slutad, hvarföre, alt som Actor tilltroddes sig att i morgon vara beredd till Slutpåståenders afgifvande R.R. då Kl. 3 på eftermiddagen, vill af sådan anledning sammanträda.

§ 23. I alla wederbörandes närvaro uplästes och justerades denna dagen protocoll.

Den 6 Augusti 1811

Sammanträdde R.R. Herrar Ordförande och Ledamöter, hvarjemte Tillförordnade Herr Justitio Cancellern tillstädes kom.

§ 1. I enlighet med hvad 22 § af protocollet för sistlidne gårdag innehåller, och sedan samtliga i denna Ransakning omnämde samt ännu häktade Personer blifvit före kallade, uplästes för dem de af Actor nu ingifne så lydande:

1811 den 6 Augusti

Ödmjukaste Slutpåståender.

Under den tid jag här i Staden vandrat Åklagarens bana, ofta mödosam och svår, har jag dock varit lycklig, at, ehuru mött af omväxlande oordningar och brott, icke behöfva kasta en blick år den Lastfulles blod, men i denna stund öfverlemnad til et annat förhållande, sen jag mig, på en gång genom den af vällofte Rådstufvu Rätten hållne Ransakning öfver de här i Orten förefallne uproriske händelser, omgifven af en mängd personer: hvilka darrande för de ljud, som förkunna följderna af de gerningar, som på mer och mindre svåra grunder, försatt dem, utom njutningen af deras personliga frihet: Bland dessa möter mig först den under i protocollerne hörde Handels Betjenten N° 1 Thomas Halk; hvilken således, ehuru grunden til i fråga varande upträden, ingalunda, från honom ledas kan, lärer vara den, hvars förhållande först fordrar utredning.

Mot denne beskyllad, eller häcktad, för det han middagstiden, d 9de sistlidne Junu, rest härifrån Staden til Socknestämman i Bara Kyrka, der han skall haft hvarjehanda utlåtelse; hvilka skola bidragit til de, vid Socknestemman förefallne upträden och de, med dem, sedermera, i samband varande uproriske händelser, förekommer hvåld som innefattas i protocollerne för hans egen berättelse, under N° 1, och sedermera N° 13, 17, 18, 21, 247 och 248, den 22 och 25 Junu 4, 19, 26 och 31 Julu: at äfven Hvad dessa citerade ställen utvisa åter up- taga hvad de, emot honom innehåller, skulle medföra en tröttande vidlyftighet, men då det är för en Actor en samvets plökt, at utur mörkret framdraga de gnister som kunna ljusna den anklagades tilmörknade horisont, må det blifva mig et noggrant gjöromål at vid sidan af Halks fel, framställa de drag, från hvilka en sann mildring, för honom, visar sig: Bland dessa äro hans allmänt kända och vitsordade enfaldighet och okunnighet, samt benämnde med en, af Försynen vanlottad Natur, som, å ena sidan, alltid tilstängd för upodlingen, har å den andra aldrig varit öppen för brottet.

God och obesluten, ej utsvafvande, utan snarare inskränkt inom de nödvändigaste behof, har han, sin åldrige Faders enda hjälp, i flere År, åtminstone sedan jag kom til Staden, icke varit synnerligt föremål för andras upmärksamhet, utan mäst åt sig själf lemnad: Denna tafla, efter min öfvertygelse, som til sin beskaf-

fenhet, lemnar jag til motsägelse af vällofte Rådstufvu Rätten, om et enda ord deraf utmärker den mindre redlighet, hvarmed den oväldige Åklagaren bör framställa den och härefter må jag skildra den mer och mindre inflytelse, som Halks förhållande kan haft på grundläggningen eller utförandet af de förflutna händelserna de af dessa, som tildragit sig i flera Rikets provinser, vid Helsingborg och Ystad, hvilka alla, längre eller kortare tider, föregått och efterföljt Socknestemman i Bara: drängarnes oroliga lefnad hela vintren, enligt Hl Prosten Borups vittnesmål: det allmänt kända, fast till närvarande lyckligare tider oriktigt applicerade minnet af gamla Landtvärnens rysliga belägenhet: Budningarne öfver alt i närbelägne Socknar och Byar, sannolikt begynte på godsen närnare Ystad: Öfverläggningarne i Wärby och Tjustorp: drängarnes Lars Nilsson Yddinge och Anders Pålssons i Hyby förhållande och arresterande, påståendet om deras utfående, som egenteligen och hastigt vållat de stora Skockningar på Thorup och Klågerup: drängsamlingen hos Pär Johansson i Bara dagen före Socknestämman och ändteligen hela ransakningen visa, hvar för sig och gemensamt tydeligen och mer än tilräckligt, at Halks ankomst til Kyrkan, sedan Mässan var börgad och hans förhållande der, så vidt kunnat bevisas, långt ifrån at vara grunden, ej ens stått i samband med hvad som förut, då och sedermera inträffat och hvars anläggning, eller utförande, hvarken varit förenade med hans moraliska, eller fysiska krafter Från alt obehörigt företagande i Kyrkan under Socknestämman är han fritagen af vittnes Östbergs upplysande berättelse, genom hvilken Halks hela förhållande der och tiden när han kommit dit in blifvit utredd: hvad åter beträffar den angifne utlåtelsen han skall haft emot H Hvälb Baron Stjernblad: vilken, ehuru obehörig, i händelse den vore sann hvarken lär hafva gemenskap med Statsoroligheterna, eller blifvit bivist, så kan den ej annat än lemnas utan lagligt afseende; men deremot ligger honom til last hvad han sielf ärkänt, rörande sin yppade ovilja at låta utskrifva sig och förmodan i afseende på Roterings: detta hans förhållande anser jag likväl ej kunna hänföras til den uproriska Flockens, eller hafva grundlagt de föra och efter utvecklade uproriska Gäsningar på Brodda och flera gods åt den Arten och ändteligen på Torup och Klågerup och kan derföre ei eller härleda hans bestraffning ur de strängaste lagar, som, för desse tygellöse Folk-

hoper, äro gällande: men deremot tror jag mig kunna säga, at hans utlåtelse, fälde i en tid, då varsamhet bör ligga hvar och en om hjertat, varit högst oförsigtige och i den mån lastbare, at de kunnat til en del stärka den redan upretade i sitt onda upsåt och derföre har han visserligen gjort sig til ansvar skyldig: hvilket, jemfördt med den svåra arrest han redan undergått och får vidkännas, til den dag då den dom som förkunnar hans ändteliga Öde, varder gifven, jag hemställer efter 6 Cap: 2 och 5 §§ MB jemförd med Kgl Förordningarne d 1 Julu 1743 och 20 Jan 1779, at arbitroirt beräknas antingen til Et års Landsflygt eller emot hans förpassande lämpeligt vatten och bröd.

Nº 248 drängen Mårten Bengtsson i Bara visar sig härefter såsom Anförare och anstiftare af drängarnas uproriske och våldsamme förhållande vid drängsamlingen hos Pär Johansson i Bara, vid Socknestemman och vid en del af de sedermera inträffade Folksamlingerne, der han alltid, såsom den hätskaste, utmärkt sig, samt dessutom med andre ingått och afslutat öfverenskommelse, at, så snart något Militairskt motstånd förmärktes, skulle den som först derom fick underrettelse genast meddela den til de öfrige drängarne, då allmän samling, vid utsatt vite, skulle, til motstånd ske, med mera sådant, här för vidlyftigt, at uptagas: men hvilket alt sammanlagt hänför honom till de slags brottslingar, som sjelfbe beslutat och uphittat Menige Man att sätta sig up emot Konungens Bud och Befallningar och stäkt dem till Upror. Lika förhållande visar sig med de, uti Mårten Bengtssons gerningar, i samband varande drängarne.

Nº 16 Lars Larsson och

Nº 247 Hans Olsson i Bara: hvilka, ehuru ej i den grad ilskefulla som Mårten Bengtsson, likväl med honom på alt möjligt sätt medvärkat til samma onda ändamåls befrämjande och såmedelst, på det eftertryckligaste, brutit det, tro och lydnad de sin Konung svurit, samt förstört den frid som bort vara orubbad, til hvilket ändamåls desto säkrare befrämjande de, til andre Byar budat til resning: i hvilket afseende de ock sjelfve til samlingarne medgått.

Til dessa slags fridstörande brottslingar hafva sällar sig

Nº 132 Sadelmakaren Hans Nilsson Enström från Wissmarlöf, som

på det utförligaste, vid Torup och på Folkhopernas tåg, åtagit sig en Befälhafvares skepnad, alltid utmärkande en synnerlig värksamhet til det ondas befrämjande, samt sedermera, med fräckhetens stempel, under rensakningen, sökt bemantla sin tredska och föregifne oskuld.

N° 179 drängen Matts Trullsson Bökman från Bökesåkra, som med skarpladdad Bössa och betydligt förråd Ammunition, budat och tvungit andra gå med i sammangaddningen, samt äfven efterskickat andras Gevär har härmed och genom sitt öfriga förhållande, Stämpelat sig, såsom en fridstörande Undersåte; i hvilken egenskap

N° 204 Husmannen Lars Andersson i Nefvitshög, med vedernamnet Slumma Pojken, äfven visat sig på den uproriska Banan, der han, genom flera angifvelser och Edelie vittnesmålöfvertygad, här i spetsen för en samlad skara, tvungit åtskillige, at från deras arbeten medfölja till den uproriska hufvudstyrkan; ibland hvilken dit ankommen, har såsom en af de mäst befallande och såsom Anförare utmärkt sig, sedan han i Gräfve Torfmåsse, offenteligen tillåtit sig uttryck som tydeligen vittna om vådliga och grafva, ehuru mindre öfverlagde och utförlige afsigten om Statens blifvande tilstånd, hvarförutan han, enligt hvad både, genom Själasörgarens och andras intygande gjort sig känd för en orolig Medlem i Samhället.

N° 229 Mölledrängen i Espö och Contingent Borgare i Lund Nils Hellman framträder härefter med mängden af de gärningar, som på flera ställen utmärka honom, såsom en betydande Man bland sina brottslige vederlikar, i det han, befallande och djerf, sjelfmyndigt, uttagit Hästar på Torup, at genom dem hastigare befrämja utförandet af sina brottsliga planer, dem han sträckt till Skabersiö för at spionera den Militairiska styrkan och buda till samling åt den hop, der han, ehuru i det ögonblicket skilgd ifrån den, Sjelf ansåg sin myndighet vara så stor, at han, på Skabersiö, kunde låfva fången Candidatens Forsstedts lösgifning, i händelse han var den samme, för hvilken han, af vittnet Årstedt upgafv, med mera sådant och ändteligen

N° 249 Husmannen Olof Fredricsson Hector från Espö, har med djerf och våldsam hand framtågat, då han med hötjufvor bevärade

sökt, ur det heliga Predikoembetet, draga Comminister Håkansson i Lyngby från stillhetens skjöte in i den stormande krets; från hvilken Hector med några man utgått för at å Herr Comministerns person, hämta Förstärknings karl, den Hector likväl emot ärhållande af Brännvin, lemnat qvar i frid och ro, samt aftågat til Bondelägrät på Torup, der han, med en djerf och spitsad blick på Torups Egendom, hotat med magra dagar för rätta Ägaren och Inspektoren, försäkrat om slutet af då varande ägande rätten och lofvat Torup et sorgligt minne af Folkhopens inqvartering der: hvarvid han äfven tiltrugat sig mat och Brännvin och, på åtskilligt annat sätt, sökt bekräfta at han vore en af de Män: i hvars händer befallande magten var innesluten.

Förgäfvess söker jag at vid dessa och de mångfaldige andre tilmälen, protocollerne vitsord emot de nu uptagne Åtta personer, ur Ransakningen, framleta några lindrande omständigheter, hälst de, frivilligt och ötvungne, alltid, framføre de öfrige af dera Band, utmärkt sig med en utom ordentelig väksamhet och tiltagsen ifver: Jag finner mig således föranlåten påstå, det böra de, Mårten Bengtsson, Lars Larsson och Hans Olsson i Bara, Hans Nilsson Engström i Wismarlöf, Matts Trullsson Bökman i Bökesåkra, Lars Andersson i Näfvitshög, Nils Hellman i Espö Mjölna och Olof Fredriksson Hector, sig sjelfve, til välförtjänt straff och androm till varnagel, i förmåga af 6 Cap: 1 och 2 §§: 61 Cap 1§ MB samt Kgl Förordningen den 1st Julu 1743, mista högra hand, halshuggas och steglas, samt med gods deras, så långt det räcker, gälda Kgl Majst och Kronan den kostnad och skada de förorsakat.

Härefter framtråde et annat slags brottslingar, då jag ur Ransakningen framdrager drängarne Lars Gudmundsson och Hans Hansson i Arlöf (N° 271 och N° 272) hvilka, i sine gerningar, förena särskildte brott, i det de, alltid fölgaktige och sedan de utan deras husbundes lof, tvänne gånger öfvergifvit sine tjenester, under de redan börgade uproriske rörelser, i fölge med förrymde och til efterlysning anmälte Smedgesällen Jöns Landgren, framströfvat i åtskillige Byar och försedda med en dolk och tvänne Gevär, dem de under deras Marche hos Bönder tilvållat sig emot obetydelig lösen, samt, sålunda utrustade, budat til

Folksamlingen och, emot lösen af penningar, åter lösgifvit en person som de förut medtagit och tvungit at medfölja. De hafva således jemte deras värksamhet, at befordra uproret, äfven gjort sig skyldige til et slags rövveri, utan at för dem finnes tillgång på någre ursäktande omständigheter: Med åberopande af sist uptagne lagställen så väl, som 21 Cap: 1 § MB, påstår jag, det böra de, Lars Gudmundsson och Hans Hansson i Arlöf, sig sjelfva til straff och androm til varning, mista högra hand, halshuggas och steglas samt med deras egendom, så långt den räcker först ärsätta Husmannen Jöns Henriksson i Sallerup den honom frånköpade En RDBo och sedan Kgl Majst och Kronan den kostnad och skada hvartil de bidragit: hvarförutan de tvänne skjutgevär, som de fränköpt Åboerne Rasmus Andersson och Jöns Svensson från Sallerup böra til Ägarne återlämnas emot det de återbära den lilla lösen de för dem vid deras borttagande, ärhållit.

Bland dem som med mindre, ehuru nog eftertänklig värksamhet i Bullrets befrämjande deltagit, träffar jag.

N° 88 Älldermannen Hans Andersson i Torreberga, som ej allena budat til de obehöriga sammanskockningarne, utan äfven missbrukat sin Älldermanns magt i den mån, at han til sådane obehörige afsigters befrämjande, tutat til Byasamling: men billigen söker hos hos en Öfverdomare ursäktande omständigheter i sin svaga sinnesbeskaffenhet.

N° 93 drängen Sören Pärsson i Wårby, som varit bland dem, hvilka öfverenskommit, at sätta sig up emot lottningen och, utan tvång medgått til de uproriska, samt visat sig vara en ifrig beifrare af det som snörrätt stridde emot Landets frid och Lugn.

N° 118 drängen Matts Svensson i Yddinge, har icke allena hämtat hötjufvor åt sig och andra, samt budat i Yddinge, utan ock til råga på desse bråttsligheter ljugit på andra, enligt hvad han sedermera måst ärkänna.

N° 154 drängen Pär Nilsson i Skammarp; emot hvilken protocollerne öfvertyga, om et sjelfvilligt medgående och betydligt medvärkande til oroligheternas befrämjande.

N° 230 drängen Anders Svensson i Qvisle, öfverbevist om så betydligt deltagande i oroligheterna, och deras befrämjande, at jag ej annat kan än låta honom få et rum bland dem, hvilka jag nu ämnar indela uti en klass:

N° 233 Afskjedade Soldaten Göran Hellberg i Hessleberga har ock genom otvungen budning och värksamhet utmärkt sig, samt med osanning och tredska under ransakningen stemplat sina lastbara steg.

N° 250 husmannen Mårten Ölöf uti Espö. I protocollerna utmärkt, genom deltagande i Hectors budning uti Lyngby och genom åtskillige andra högst besvärande omständigheter.

N° 275 drängen Ola Olsson i Skabersjö är utmärkt, genom en honom ej tillhörande, otillåtelig tutning til Bysamling för at utfodra Folket i Skabersjö at sälla sig til den uproriska skaran och såmedelst vållat en oordning, som tydeligen visat hans elacka afsigter.

N° 274 drängen Pär Jönsson i Hessleberga eller så kallade Skarpagården, har likaledes tutat och budat i lika lastbar afsigt.

N° 283 drängen Lars Larsson i Wårby är öfvervunnen, at, til ofta nämnde samlingar hafva budat, varit på drängsamlingen hos Pehr Johansson och vid Sockne Stemman i Bara, samt satt sig emot Utskrifningen och deltagit i Beslutet derom.

N° 284 Rusthållaren Nils Andersson i Hessleberga sysselsatt med en värksam budning och ytterst obehörigt förhållande, har hänfört honom på Listan bland de brottsligare, och ändteligen

N° 285 Husmannen Håkan Pärsson i Hessleberga

N° 287 Åboen Pär Larsson i Wismarlöf finnes i lika måtto brottslige genom så beskaffad budning och förhållande, at de böra räknas bland de som med en sjelftagen värksamhet - tvångslöst lika med de öfrige i denna klass uppräknade, sökt befrämja, de förefallne orolighetene; hvarföre jag, med anledning af 6 Cap: 2 § och 61 Cap: 1 och 2 §§ MB.c samt Kgl Förordningen den 1 Julu 1747 påstår det böra de Hans Andersson i Torreberga, Sören Pärsson

i Wårby, Matts Svensson i Yddinge, Pår Nilsson i Skammarp, drången Anders Svensson i Qvisle, Göran Hellberg i Hessleberga, Mårten Ölöf i Espö, Ola Olsson i Skabersjö, Pår Jönsson i Hessleberga, Lars Larsson i Wårby, Nils Andersson och Håkan Persson i Hessleberga, samt Pår Larsson i Wismarlöf, hvardera afstraffas med Fyrtio par Spö, tre slag af Paret samt sedan i Sex År arbeta på någon av Kronans Festning.

Med anledning af nyss åberopade lagställen och i betragtande, af förändrade lindrigare omständigheter, som i protocolleterne visa sig, anser jag mig föranlåten yrka det böra med Fyrtio par spö, sex slag af paret, afstraffas.

N° 214 drången Måns Svensson i Stanstorp som enligt Candidatens Forsstedts vittnesmål och andra uppgifter, ej mindre på Torup requirerat, på et obehörigt sätt, brännvin åt Folket samt dermed tagit en befattning, från hvilken han bort taga sig til vara:

N° 235 husmannen Hans Pårsson Hernqvist i Nötabo som med ridningen til Skabersjö och sitt öfriga deltagande vid Torup och Klågerup utmärkt sig framför de mindre brottslige:

N° 236 Aldermannen Ola Pårsson i Genarp som väl tutat medgått och haft Hötjufva, finner dock i Protocolleterne sådane omständigheter som skilja honom från de mäst brottslige Aldermännens antal:

N° 251 husmannen Hans Larsson Sputt i Wårby för det han sjelfvilligt gått med Folkhopen, haft Hötjufva och deltagit i beslutet, at motsäga lottningen.

N° 269 Åboen Göran Nilsson i Winninge för sin årkända och bevittnade värksamhet at befrämja oroligheterne

N° 167 Åboen Jöns Trullsson i Svedala för sitt bevittnade och årkända förhållande med hussaren Leyon, som han velat indraga i oroligheterne och förhindra at fullgjöra den pligt honom ålåge. Bland den mindre felaktiga klassen tror jag mig åter kunna räkna:

N° 10 drången Pår Truedsson från Tjustorp, som ehuru värkställare af obehörige åtgärder i Tjustorp och Hyby, likväl finnes varit mindre ifrig och hämtar någon ursäkt från sin ungdom.

Nº 28 Åboen Pär Göransson i Skabersjö

Nº 32 drängen Pär Jönsson i Ebbarp

Nº 36 Åboen Pär Hansson i Sönnarp

Nº 79 Nils Andersson Genarp

Nº 246 Gossen Lars Olsson i Tjustorp, liten och klen til växten.

Nº 278 Aldermannen Hans Jönsson i Hessleberga

Nº 279 Gossen Sven Jönsson i Wismarlöf, liten, klen och ännu oförfaren, har väl trummat, men är fri från budning och finner någon ursäkt i sin barndom

Nº 280 Aldermannen Nils Andersson i Tjustorp som väl tutat och gått med, men kan med tämmeligen stort skjäl, räkna sig til ursägt at sådant skjedde, just i de ögonblick, då han på alla håll var omgifven af de stormiga hoper, som öfveralt kringrusade och gjorde förskräckelsen nästan allmän, hvarigenom han för underlåttandet af sine, likväl obehörige åtgärder, tyckes behöft mera rådighet och mod, än man kan vänta af en man af hans stånd.

Nº 268 drängen Åred Pärsson i Källby Mölla har väl, i börgan af sin vandring, bevisligen blifvit tvungen, at följa hopen, men har deremot, med häftighet ridande genom Gullåkra och Stanstorp, efter Klågerups affairen, kommit til Lund och der, i Handlanden Lindskogs Bod, i fleras närvaro, haft sådane-uttryck, som tydeligen vittnade om hans deltagande i sine medbröders sak och dess försvarande, sant hopp, at den ändå, ehuru vid Klågerup mislyckad sluteligen skulle slå ut til Militairens undergång och de Oro-ligas framgång hvarmed han gjort sig i den mån brottslig, at jag tror mig kunna anse honom för jämbrottslig med de i denna afdelning uppräknade personer: Påståendes jag derföre med styrko af protocollerne det böra Pär Truedsson i Tjustorp, Pär Göransson i Skabersjö, Pär Jönsson i Ebbarp, Pär Hansson i Sönnarp, Nils Andersson i Genarp, Lars Olsson i Tjustorp, Hans Jönsson Hessleberga, Sven Jönsson i Wismarlöf, Nils Andersson i Tjustorp och Åred Pärsson i Källby Mölla i föringo af sist åberopade Lagens

rum hvardera afstraffas med Tjugo par Spö Sex slag af paret.

At, emot dessa här förut uptagne tiltalade och häktade, vidlyftigare, än som skjedt noggrant hafva uptagit hvar och en emot dem besvärande omständighet, skulle hafva medfört en oändelig rymd af itererade händelser; hvilkas förbigående sakens vidlyfthet och den skyndsamhet hvarmed den är varit och är förknippad, torde förminska underligheten, at, i et så granlaga ämne, tiläfventyrs kunnat unslippa någon omständighet, som, i et mindre må kunnat fordra mera omständighet; hvilken jag til grund för ransakningen och dessa påståenden måste inskränka, inom min deduction i saken första ransakningsdagen och hvad jag här anfört: Kan hända har jag ändå varit, emot min vilja, för vidlyftig; men Lif och död är i fråga och, i samma mån, som opinionen och et förväntat begrepp om vådan at tala til en Anklagads försvar, å ena sidan aflägsna alt biträde af Advocaten, förstora de, å den andra, hvad jag hos en Actor anser för en pligt, fördubblad, der den Anklagade saknar egen förmåga at sjelf utreda sin sak: Härvid tror jag ej mera än mig öfrigt, än at til lindring för de mindre brottsliga, återkalla minnet at denn förstöring och förvillelse hvari snart sagt, hela Orten var förskt, de Olyckliga dagar, då vilseförde hopar, styrde af någre värkelige Missdådare, och förledde af oriktige begrepp, hotelser och fruktan, framrusade, utan ordning, utan Lag och utan någon måttstock för deras begär, och på denna samma och jag tror riktiga grund, anser jag mig böra med anledning af Kgl Majst nådiga skrifvelse den 27de sis1 Junu til den i dessa ärenden tilförordnade Justitio Cancellern, afstå från all vidare talan ej mindre emot de personer, som redan enligt Vållofte Rådstufvu Rättens protocoller utsluppit, än äfven, tillika beskaffad lösgifning anmäla.

N° 77 Smedgesällen Lundberg från Genarp och drängen

N° 173 Anders Larsson från Hessleberga: mot hvilka inga besvärande omständigheter bevisligen förekommit; och på här anförde befrielse grunder, tror jag mig kunna afstå från påstående om ansvar å drängen

N° 3 Pär Larsson i Tjustorp som i fråga om budkafvel fullkomligen

Fredrik O. Sjö

drängarne

N:r. 71 Nils Svensson och

N:r. 74 Hans Månsson i Gräntinge.

N:r. 75 Åboen Nils Pålsson Gräntinge

N:r. 169 drängen Jöns Olsson i Hessleberga som är med svårt brock
besvärad.

N:r. 177 Lars Hansson i Bökesåkra

N:r. 180 Skogvaktare Pär Möller (i Bökesåkra) som är gammal man utan
annan åtgärd, än at han, i begynnelsen haft en genast bortlagd tjufva
varit fölgaktig, samt

N:r. 213 Äldermannen Tufve Pärsson i Stanstorp, som genom vittnen
bevist, at han afstyrkt Folk gå med och at tutningen i Stanstorp skjedt
för at med Byamännen öfverenskomma at blifva hemma, hvilket de
värkställt.

N:r. 234 drängen Ola Hendricksson i Hessleberga

N:r. 270 Åboen Andreas Nilsson i Troberga som med jemngoda vittnen
bevist sin oskuld, och är

sjukelige N:r 276 Äldermannen Åke Nilsson i Wismarlöf, hvilken alla
bevist tvungen til de åtgärder, som emot dem i protocollerne före-
komma, hvarjemte för denn sistnämnde anmärkes, at han med vittnen
bevist, det han sökt öfvetala sine Medbröder blifva hemma, aflämna
hötjufvorna och i sammanskockningen afvändt obehageligare upträden
mot Hr. Kyrkoherden Ericsson.

Sluteligen och hvad beträffar de dryga kostnader
som Kongl. Majst. och Kronan måst vidkännas i och för dessa nu lyck-
ligt slutade bullersamma händelser; hvilka dock ännu fordra dryge
kostnader, finner jag mig föranlåten hemställa följderne af den För-
fattning, hans Excellence Fältmarskalken m.m. högvälborne Herr
Friherre J.C. Toll under den 4 sistl. Julii utgifvit: hvarigenom
quarsattes detta Års Löner för de i uproret delaktige drängar,
hvilka, efvad de dömmas til straff, eller äro til förskoning öfver-
lämnade, likväl äro de slags Undersåtare, som egen-

teligen vållat Uproret, då detta endast härledt sig från drängarnes vägran, at undergå utskrifningen och deras, ^{från} til ändamålets befrämjande, vidtagne tvångsanstalter.

Påkostande - oändeligt påkostande för mitt sinnes styrka och frid, har detta svaga arbete varit: - Måtte de olyckligas antal hvilka Lagen, i min tanke, hotar med döden, eller andre svåra straff, finna en ansenlig minskning hos Öfverdomaren, eller den Konung: i hvars milda hand väges deras slocknade hopp: och jag skall finna mig ljuft belönt, ända til målet af min egen lefnad, för de sorglige stunder dessa tolkningar af Lagarnes Kraf, hos mig beredt! Sanningen, at den Nåd, som kommer från vår Milda Regents, för vilsefördas ånger, alltid öppet stående, bereder djupare intryck för bättringen och dygden, än sjelfva straffet, på den värkelige missdådaren, lifvar mitt hopp och kallar mig, at med dubbel glädje sluta mitt arbete.

J. Malmberg

Häremot hade ingen af de anklagade vidare att andraga, än att samtliga mot hvilka bestraffning blifvid påstådd, anhöllo om milldring, hvilket till protocollet anmärkes.

§ 2. Sedan Slutpåståenderne blifvit upläste, kom R.R. i ärfarenhet af att Nils Nilsson från Alberta, omnämnd i 7§ av protocollet för den 29 Junu, ännu är å Slotts häktet qvarsittande, och som någon bevisning emot honom sedermera icke förekommit, så, och efter det Actor tillkännagifvit sig emot honom icke kunna göra något påstående om ansvar, fann R.R. Skäligt bemälte Nils Nilsson från Arresten endtlediga. Äfvensom, och i likhet med hvad Actor hemställt, R.R. beslöt att på fri fot ställa N° 3 drängen Pehr Larsson från Tjustorp, N° 71 Nils Svensson, N° 74 Hans Månsson och N° 75 Nils Pålsson från Grentinge, N° 77 Gesällen Magnus Lundberg från Genarp, N° 169 Jöns Olsson och N° 173 Anders Larsson från Hessleberga, N° 177 Lars Hansson och N° 180 Skogvaktaren Möller från Bökesåkra, N° 213 Tufve Pehrsson från Stanstorp, N° 234 Ola Henrdicksson från Hessleberga, N° 270 Anders Nilsson från Troberga och N° 276 Åke Nilsson från Wissmarlöf, hvarefter för öppna dörrar

afsades

då i mål af beskaffenhet som detta Rådstufvu Rätt, enligt Kongl Brefvet den 22 Maj 1749 endast har att undersöka, kommer Ransakningsprotocollet att inskickas till Kongl, Majsts och Rikets Höglof. Göta Hofrätt i Lund, hvars vidare åtgärd med målet Parterne hafva att afbida.

År och dagar som föreskrifvit stå.

Nordlindh

Rådman Falkman

Wiellander

Möller

Faxe

Joh Knutsson

År 1811 den 13 Augusti hölls Rådstufvu Rätt å
Citadellet.

Närvarande:

Ordförande, herr Commerce Rådet Borgmästaren och Riddaren
Nordlindh.

Ledamöter: herrar Rådmännen L. Löhman, Advocat Fiscalen H.A.
Falkman, J. Killander och E.J. Möller.

Vid protocollet Joh. Knutsson.

§ 1. S.d. Uti Skrifvelse från Lund af den 9 dennes,
har Kongl. Majsts och Rikets höglofte Götha Hofrätt antydt R.R.
att förekalla å Slottet härstädes häktade drengarne Lars Nils-
son från Yddinge och Anders Pålsson från Hyby, hvilka af Bara
Härads Höglofte Tings Rätt dömdes för åstadkommen förargelse i
Hyby Kyrka Söndagen den 9 Junu, då vid Sockne Stämman bort före-
kommit fråga om Förstärknings manskapets utgörande,
Högloft Kongl HovRätten, utan att för närvarande ingå i pröfning
af HdRts berörde uttalande, likväl i anledning af Advocat Fis-
cals Embetets anmärkningar, att af den vid denna domstol ; röran-
de de i orten förefallne oroligheter, hållne undersökning, sanno-
lika och besvärande omständigheter voro emot Lars Nilsson och
Anders Pålsson förekomne, det de äfven skola varit i förbund med
den öfriga Allmogen som anstält och utfört de här i Länet timade
orolige upträden, ansett böra, till säkert utrönande, huruvida
dessa tilltalade varit i förening med drengarne i Bara om den
olagliga öfverenskommelsen att hindra verkställigheten af den
anbefallte utskrifningen till Förstärknings manskap, vid denna
domstol undergå närmare Ransakning, I hvilket afseende så väl
Advocat Fiscals Embetets härom till Högloft Kgl HofRätt ingifne
Memorial som Bara Hds Rts Ransakning och öfrige i målet inkomne
handlingar blifvit R.R. tillstälde, med åläggande, att sedan all
den uplysning om de anklagades förhållande som kan ärhållas,
blifvit sökt, icke allenast undersökningen derom utan också för
berörde handlingar, till Högloft Kgl HofRet ofördröjeligen in-
sända.

I anledning häraf och i Actor Stads Fiscalen Isac
Malmborgs närvaro, inställdes för Rätta föromnämde Lars Nilsson
och Anders Pålsson samt hördes

1. drengen Anders Pålsson från Hyby som både efter egen upgift och af vad synas kunde, nu är mycket siuk, ärkände han efter ärhållen förmaning att följa sanningen, att han om Lördagen den 8 Junu varit på den hos Åboen Pehr Johansson i Bara hållne drengsamling, men föregifver att han skall blifvit budad till så kalladt Sommarlag, och skall han icke känt annan afsigt med denna samling samt ej heller deltagit i drengarnes dervid förehafde öfverläggningar, af den orsak, att han vid sin ankomst till Bara blifvit varse en dreng som hade en Tobaks pipa, hvilken Anders för 3ne år sedan mistat och med hvars återfående han hela tiden sig måst syslosatt och skall han först på hemvägen från Bara af de öfrige Hybydrengarne fått kunskap om deras fattade Beslut, att vid Sockne Stämman motsäga utlottningen, derom han, på fråga säger sig icke hafva underrättat eller samtalat med sin husbonde och vill ej medgifva det han på något sätt sökt afhållit denne från bevistandet af Sockne Stämman dervid han tror honom hafva varit tillstädes, ei heller kan Anders Pålsson upplysa, hvarföre de flästa Åboerne från Sockne Stämman uteblifvit.

Widare tillstår Anders Pålsson att han en eller två dar efter Sockne Stämman varit, efter budskickning närvarande i Wismarlöf, då den öfverenskommelse träffades som drängen Lars Larsson från Bara, enligt förra undersöknings prptpcollet för den 5 dennes § 16, omtalat, och enligt hvilken drängarne, då någon Militair blefve synlig, skulle samlas, och den i bland dem, som derom först ärhöll kunskap sådant för de öfrige kungöra, dock säger Anders, att han sökt undvika denna samling, men hotad med pantning, måst dervid infinna sig, utan att hafva inblandat sig i öfverläggningen, varom han föröfrigt ei skall äga kännedom.

För att vinna närmare upplysning rörande Anders Pålsson före kallades häcktade drengarne N° 18 Lars Larsson, N° 247 Hans Olsson N° 248 Mårten Bengtsson från Bara hvilka särskild hörde gemensamt öfverenstämda att Anders Pålsson öfver varit båda de samlingar han sielf upgifvit, utan att någon af dem erindrade sig om han dervid i något beslut, eller i öfverläggningarne deltagit annorlunda än att de alla varit öfverns, och hade Anders således icke yttrat sig vara af annan mening än de öfriga men så till
säger Mårten Bengtsson, att han sett Anders Pål

son vara under samlingen i Bara ute på gården syslosatt med en pipas återfående.

Härförutom tillfrågades Anders Pålsson: Om han bevistat Sockne Stämman i Bara den 9 Junu eller om någon af Bara drängarne infant sig vid Sockne Stämman i Hyby Svar: nej.

Hvem som updragit eller tillstyrkt honom att i Hyby Kyrka föra ordet i et ämne till hvars afgörande han hvarken var kallad eller skulle höras? Svar: härtill skall han icke af någon blifvit upmanad ej heller hafva talat mer eller i annat än de andra ehuru han stått främst.

Om han känner huru vida någon utlängsk eller främmande sökt upvigla drengarne att ej ingå på lottningen? Svar: Nej.

Att kunna förmå Anders Pålsson till någon upriktigare beaktelse var icke görligt hälst dess siuklighet äfven lade derföre hinder i vägen.

2. drengen Lars Nilsson från Yddinge: försäkrar, att han icke varit på någon samling rörande lottning eller utskrifning före Sockne Stämman i Hyby, och känner hvarken till någon öfverenskommelse att bestrida lottningen, eller att sätta sig upp emot Militairen och vet icke orsaken hvarföre de flästa Åboerne från Sockne Stämman uteblifvit, utom hvad angår dess husbonde, som den dagen war bortrest, att föra ordet vid Socken Stämman skall ej varit honom updragit, också skall han icke talt mer än andra som varit känd af Kyrkoherden och derföre blifvit namnangifven.

Förutnämde Lars Larsson Hans Olsson och Mårten Bengtsson före kallades och gemensamt med Anders Pålsson medgifver att Lars Nilsson hvilken lyder under Klågerup men de öfrige under Torups gods icke bevistat någon af deras samlingar, och kunde i öfrigt oagtadt flera åställde frågor, någon närmare uplysning af Lars Nilsson icke ärhållas.

Samteliga hörde blefvo till sina fängelse rum återförde.

då något vidare således icke är att tillgöra, skall detta protocollet utskrifvas och, jemte Rätten till handa kommena